

MAN. SANAT.

119

MANUALULU SANETĂȚII

sau

MEDICINA și FARMACIA DOMESTICE,

DE

B. RASPAIL.

tradusă în limba română

de

J. B.

mi tipărit ks voia onop. komitet al stenetei.

Editoriu Ioan Penescu.

— 80 —
BUKURESCI.

Tipografia Santei Mitropolii.

1852.

D. 18667 -

MANUALUL SĂNĂTĂȚII

sau

MEDICINA ȘI FARMACIA

DOMESTICE.

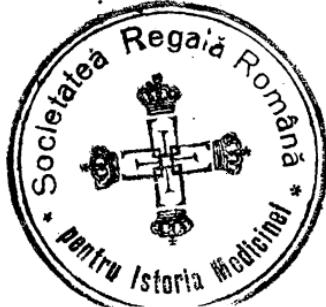
Observațiuni preliminarii.¹

1. *Ițienă* este aptea de a'ші пъстра чине--ва съпътства. *Medicina* este aptea de а'ші îndpentat ші інтреції съпътства, д�пъ че'ші а передст'o маі твлтш саš маі пыщінш.

Съпътства е стапе нормалъ а отвляй: а se afla съпътств, ва съ зикъ а тръї. *Боала* е стапе есцендионалъ а виеџей: а fi болнав, ва съ зикъ а se afla пе калеа тордї.

Съпътства пъне пе отмѣ въ стапе де а индеплни къtre социетате даториile импъсе де настъръ: а face kopii шi a fi folositop. *Боала* їl редчче ма ролъ де о ръшноасъ nefolosindъ ші де поваръ социетъції.

¹ Прегътитоape.

2. Perspective pățră șn. bolnavă, deaka s'a
bolnăvit în slăjba șmanităci, patieș saă fami-
lie! astă este una din acele răni glorioase asupra
kăroara toată mîna păvălășe a tărnă șn. balzam și
o bine-kăvântare.

Simpatiă bolnavă, deaka stăpea să chea lîn-
chedă a moștenită kă naștere a săă șn. a venit din
vре о șintiplare, și, fără să te piteze, plătășe
kă lauțele lui șăfăriște, în față lui Dumnezeu și
a oamenilor, rătăcările părinților săi, săă stră-
nile ierbă ale porocălvă! Îngrăjările ce îi dă so-
cietatea sănt o slavă despușări de neporochirea
chei a adăs dândăi viață.

Rășină bolnavă, deaka 'năi a jertfii sănătatea
la plăcheri imoase, la prindere fără folos
său și fără glorie, la vrăcioase pasiuni! remăș-
kareea este chea mai multă din șăfărișele sale.
Oamenii îi kastă nămai de multă, iar nu de simpatiă;
che a făcut el dacă să fiă iubit?

Kite naștri frumoase, kite konstituționă eră-
leene am văzut și se văză că la șăfărearea nesokon-
tințelor și desfășură șn. mișcă!

3. În zioa de astăzi oamenii vorbește prea
mult de morală, nu vorbește însă îndeșteală de
sociologie și psihologie. Nu și sună destul de des kă nu
mult nu este mai nerod laică de kit a'ui keltăi pă-
terile și viitorul său la o faptă nebună.

Fără înkredință că de sfîrșită, minciună și
omul desfășurător sănt niște sinde întotdeauna slab
în morală săă în fizică, și a căror parțea

чea маі slabъ este tokmai ачеea пріп kape eі pъ-
kultieskъ маі твял. *Desfronatul* n'ape destvяl pъ-
tepe ka sъ sic върбатъ вънъ, саі върбатъ впей
femei цепене. *Minchinoasa* n'ape destvяl snipitъ ka
sъ zikъ непітът adevървл. Омвл *desfumator* n'a-
ре кораців sъ se апче de твякъ; ел este kons-
matop, ші ну продктор. Kite tpeі sint siinge бол-
наве.

Omvl încelent este omvl întregeш ші in stapea
нормаль: ел este типл ші модель omvl. Sko-
пвл социетъї este sъ ажигъ а авеа нытай de а-
чесія, ші a'ї fepi de тоатъ иніпплареа вътътъо-
ре; adikъ d'a'ї наше tapі de tpyпш ші de snipitъ,
de a'ї mangine in піще kondiçionї favорабіле sъ-
птыїї ші социалітъї лор, ші d'a'ї тъмъді de
боалеле лор, пріп тіжлоачеле челе маі въне ші
челе маі гравіче.

4. Ne ағыт noі astezі in actfел de kondi-
ціонї социале? №.

Съпѣтatea ші торала иніппіпш тиі de slinche
ka sъ ну se sФърaine, ші преа пвціне шіжлоаче
ka sъ ажигъ ла порт певтътmate. Bindш omvl
пентрø аэрø, ші күрселе in kape ел kade, ші трі-
стеле ажіоаре kape aж de skouш de a'ї skoate din
еле; ші de kite opі, d8пъ che a плътіt de маі na-
inte, fonia se рзпе ne дрøмø!

Bai de вері-kape sistemш гъверnementalш kape,
in локъ de a инврпътъї trentat ne oamенї, касть
към sъї корютпъ маі вине ka sъї fakъ маі s8-
пшш skonvріор лжъ.

5. Se plângă de doă miș de ani că vorbește
medecheină apă și sănătatea ei boala vălăi, că
măceloachele sale de a trema sănătatea ei apă și ne
date să desfășoare de năștiștemă vălăi; în kînă nu
se așteaptă sănătatea kape, dăspără chea a sănătății
chea mai mare vălăi, să nu fie sănătatea sa să mai trăie
ziș sănătatea sănătății că a văzut pe totuși aceia kape a mă
pit dăspără chea a sănătății. Dar fiind că toate acestea
se zică și se facă nenește, că doktorul este
neperipetător, că diploma să îl dă dreptul să în
dărășnăiească și face toate, sărăcă săvârșea kavâlă
năștimă, că legalitatea formării (rechetei) poate lă
da oportunitate neînvățătoare și nevoia de a prezintă
chei de remediul în vîrstă sănătății de a rezuma ne
chei morări de kînă apă ridicolă vălăi: nu poate că
neva să tragă de doktorul de kînă la trezorul meu
Moliere; și acolo adesea aceala kape răde din toată
inimă, este doktorul. Își că așteptă sănătății, nu este el, sănătății
a-ai și¹.

6. Da, este лăкpr de pîsă ka ып копр de oameni ревестiцă de леце kз чea mai īnalтъ тацi-stratçrъ социалъ sъ nă fie organisată ka вер капе аль тацistratçrъ, шi sъ nă īnfădiseze ierarхia sa

¹ Авторъ твърдѣ въ маѣ твърдѣ докторъ дин ачестѣ трактатѣ по медицинѣ немійскѣи стѣ, чеса че нѣ се поате аплика за DD. докторъ Романъ кеносквѣл, не каре опиніоне пъблікъ, докъ непречелъ че нѣнъ, адеcea къ адор келтвіалъ, въ азыбра оменіоне свѣфериоаope, ѿ аратъ, ши докъ тоатъ дрентатае, de ниже адевърадѣ філандронї.

ka kiezъшвiloape a fanteleor fie-kървia din mъdvlарii съи.

Este лъкръ de рisъ ka in пътеира дипломей сале, fie-kape din mъdvlарii съи съ айъ дрентъл съ se konsilte чеарлатанъ, съ винъ квдъ таи твлт сингъра fъгъдбиялъ а съпътъшъ, fъръ ka съ se цие de ворбъ. Este лъкръ de рisъ d'a bedea ne ма-цистратъ, ne konsidentъл певоилор шi съферингелор semenилор съи, а пресаче повила sa profesioне intp'o mesepie de иншелчичиенъ шi тинчичиенъ.

Am zis aiбрея kъ kитъ inlesnipe, kind деара ар вои, ар ажупце чинева съ fakъ a inчета ачеастъ stape a лъкрърилор, шi a съвршi о реформъ че ар folosi alit болпаввлъ kит шi doktorвлъ вредник de ачестъ нъме; fiind kъ, пентръ порочираeumanitъшъ, маи sint kигъ-ва de felвл ачеста.

7. Intp' ачестъ mikъ kapte че se adpeseazъ, doktorвлъ kъ kвют kвратъ шi болпаввлъ kъ mintea лимпедe, катъ. съ тъ търцинескъ a intokmi inainte de toate kape sint datoriile речiпроче але болпаввлъ шi але doktorвлъ.

8. Doktorвлъ, kъ diploma sa, n'ape drpentъл de виадъ шi тоапте asхпра болпаввлъ съъ; болпаввлъ нъ e datop съ айъ o inkpedepe оарбъ in doktorвлъ съъ. Чеea че o dovedeще ачеasta, este kъ болпаввлъ este лiбер de a алеце, din твлтиме, ne doktorвлъ kape ii insvflъ таи твлтъ inkpedepe. Ел este dar ждекътор ал теритвлъ doktorвлъ съъ. Пентръ че съ нъ fie ел шi але валоарей opdonанделор (редете-лор) лъ?

9. Еакъ пентръ че. Medicina, пе kît ea este aptea de a къста пе болпавъ, пз este o щиипъ, este o дисципре; чеа че face ka ea съ kazъ in арбітрапіј ші капрічіј. Нз e пічі вп studentъ kape sъ пз kъноaskъ fanta лжі Boskilo, medikъл спіталълві Хотел-Dies din Паріс, kape, intpind intp'o dimineauzъ in sala sa, інченп прип a ziche studentilor kape se adgnaserъ akolo пентръ aplikaціе: *у'о sз facem astozъ? Eakъ, o sз dзт kcrzzenie la toatъ partea slнnг a salеї, ші о sз лзт sине de la toatъ partea dpeantъ.* Пе тоатъ zioa aude чіпева пе medikъл чел коншипшіos a'ші търтспіsi ненстанда sa рзделор болпавблві, дзпъ че'l a къстат о лзпъ sa'ш doъ, sa'ш ма' віне дзпъ піще дисципрі sterpe: *'Mi am sekar toate тіслюочеле, пз шід че sз'ї ма' daš, am neсoe de o konssltaijne.*

Дечі, капрічіј din партеа medikълві; дечі, in ҳртъ капрічіј din партеа болпавблві: ел ieа sa'ш търъзеюще пе medikъл sъш fъръ a іntreba drpentъл kъвінтъ. Fiind kъ de впъ seamtъ пічі болпавъл пічі medikъл n'ар п'ятеа гъси вп kъвінтъ sъпътlosъ пентръ ачеастъ преferіпшъ; възінд kъ, in stapea de akum a інвъдътбрей medikalе, пз se afлъ ачестъ kъвінтъ sъпътlosъ.

Пентръ че sіnt болпав? — Sіnцеле e прічіна, ziche впвл. — Fiepea sa'ш веніпвл, ziche алвл. — Нервеле, ziche вп ал треілеа. — Ка kіnd ар п'ятеа чіпева sъ fie болпав, fъръ ka sіnцеле, веніпвл, первеле, шчл., sъ se si'ш intepesat la ачеasta. Dar пентръ че e sіnцеле, веніпвл, sa'ш первеле?

Este neste пътепътъ ка ворбираea medikalъ de astъzъ съ поатъ респунде кътътъ модътъ, нътътъ зъчъ хотърътъ, дарътъ индивидуалътъ, ла тънътъ динъ ачесте трътъ кестътъ: деслегареа лорътъ се гъзеще пътнайтъ челе маи тарпътъ адънчимътъ а ле мистеръвлътъ вънчей. Сътъ нътъ черемъ теориетъ де китъ чеаа че се поатъ саче ши чеаа че есте кътъ пътепътъ; доминиътъ ачеста есте дестълъ де мапе спре а'лътъ есплоета.

10. Fiindътъ болнивътъ саътъ разделя болнивътъ аътъ дрентълъ а се саче жъдекътъ мерицълътъ медикълътъ ши а черчета стапеа рецетелорътъ сале, ка сътъ о факътъ кътъ о интъреагътъ къпощимътъ де чеаа че саче, ши кътъ атита пръдимътъ не китъ ши кътъ къщетътъ къратътъ. Este дарътъ рацionalътъ астъзъ ка сие-чие сътъ се пътътъ иншироиълъ а верътъ че инфъцишазътъ де позитивътъ артеа де а ингръжътъ болнивътъ ши д'а'шътъ пътътра киарътъ пътътътъ са. Studiulъ практикътъ алътъ медичинеи катътъ сътъ факътъ кърпъндътъ саътъ маи тързиътъ напълъ а тоатъ вънна едъкациънне. Dinътъ ачелътъ минътъ, артеа медикалътъ се ва десбръка де капричълътъ сале, ин фада контролълътъ лътътъ минътъ алътъ клиентълътъ сътътъ; ши чеарлътътъ, ачестътъ имоашътъ рапътъ а процесиънне чеи маи повиле, нътъ ва маи гъзи локътъ ин социетате. Де алътъ напълъ, боала ва си маи вънне studiatътъ kindeтъ ва авеа пътътъ обсерваторътъ не пътимашътъ, ши нътъ не медикътъ пътнайтъ, каре се аратъ ла доъ-зечътъ ши патътъ де чеасърътъ одатъ.

Нътъ пердеиътъ пътътъ одатъ динътъ ведере че амътъ вътъ ворбескътъ: daka sъntъ mediciъtъ каре с'арътъ хотърътъ а'шътъ жертътъ пътнеле лорътъ, ши сътътъ пътътъ тоатъ клиентътъ (пътнери) лорътъ маи вънне де китътъ сътъ притеждътъ аскътъ

съпътатаea զո՞յ բոլովք, сіnt алдій ақърор ізбіре de sine ші sete de аэрш ū ap імпінџе a жерті sъпътатаea բոլովвлві, таі үине de kіt sъ mъртвісиackъ о грешаль ші sъ se сәпгіе զор fantorі іnvedepate kape sнgnш іn вілеаг пәтереа զո՞յ no՞ sistemш de къстаре a боалелор. № զіташі kъ sistemвл чел no՞ kape пъвлікш п'аре алдій връжташі таі neimptъкаді de kіt ne mediich din ачеастъ din զրմъ kateropie.

№ поате чінєва sъ'ші іnkinvіaskъ tot felвл de тіжлоаче үрічіоase че զո՞յ din mediich, невреднічі de ачестъ no՞me, іntrebbiпџеazъ ka sъ defaime ші sъ innerpeaskъ no՞l sistemш, ші sъ deskoraџeze іnkpedepea, п'ind іn neodixnъ ачеастъ sіnialъ natвralъ че чеаркъ вер-чине іngrіжеще զո բոлопвк пентрі іnlіiaші datъ.

Depre զո՞л, камфорял іnебвпенде, kіnd skapъ ne զո п'еташі ; depre алтвл, ел este զո veninш прімежdiosш іn toate іntіmпlъrіle. Но՞l sistemш, depre զո՞л ал треілеа, териіь общеaska іmbrіnchre, ші гъверивл іші ieа азvпръ o таре pesponsabilitate, neprironind kъ toatъ զра ші stpъшnіcіa ne віноватвл азtorш. Алтвл ameniпџе ne рvde sъ le трагъ іnnaintea трівнапалвлві, deaka aж іndpъsnit aї զрma preskriпџіvіle.

Snipitele тарі, ші п'етервл лор se іmmvіldeше astъzі kъ modвл чел таі neadmentat; snipitele тарі іші astvръ үрекia ла ачeste pidikole kъvinte; ші, fiind kъ еле іsвvteskъ a tъmъdvi sъv nasvl doktorвл іnkremenitш, de kіte opі aж азvkat a kъста ne болопвк de ла іnчепvіtвл sъfepingdej лvі, еле

бравъ amenițările лві ші ле парă віне къ аă īnkis ărekia ла тінчіоаселе лор īnгрозірі.

Чеи ſpikoші se ласть, еи saă kopii лор, medi-chineй рătiniarpъ а отвлікі кървіa діплома sa ў dъ drpentul d'a рem'nea nenedensit. Se ſepeskă sъ īntrebbiuzеze чel таи mikă din тіжлоачеле поа-stre; реџетеle doktorulві ſint ărmate регулat; ші, ла капътевл требій, таи de твлte орі, болпавul, deaka нz търъгыеще твлтъ време, kade ărmind īntokmai реџетеi. Чine 'я а ăcіs, īnt'astъ īntim-plare, deaka нz тоаре чінева de kit din прічіна ſeљвлкі къстърі? Нz поаte ſi алвл de kit medikul, deaka воіеще чінева a рацionala depre пріmitiva sa аргументаціоне. Fiind kъ boind a ſepi пe болпавъ de прімеждіиle ſistemulvі noſtrу, ел se лега ne-apъrat a тъмъdvi, saă a пtеea sъ ūlтmъciaskъ пen-trу che ſistemul noſtrу ap пtеea sъ нz добіndiaskъ ăn pesvlatat tot d'aagna favоравіl. Mъ tem īnsъ kъ ăn medikă din ſkoala вekie sъ fie вре o datъ īn ſtапe sъ faktъ o asemenea ūlтmъciре, kx ăn modă īndeleseš, kiap челор таи прічепvщ.

Noi мерuem ші таи denapte, noi, ші ſintem īn ſtапe a da раціонеа пen-trу che вekia medichinъ īn kъtape saă kъtape īntim-plare, катъ sъ aibъ o ісправъ вътъmъtoарe, saă īnkъ, sъ pemіie пеп-ternikъ īmprotіva іvделеi saă тaъdiepій ръвлkі, ші катъ sъ fie nesvпpъtoарe, dap нz ſolositoарe, ла алтеle.

Deчі, kx o īntpeargъ konvіkciоне noi am adop-tat леакvрile позей noasipe metode; kx modă kъ,

deaka întrebeștiuareea lor nu este vrednikă de a rea-
dă che sănătatea în ver che fel de boală, fiind că
se afișă boalele sărăcăișă, și este că neputință
kiap întreacăstă kasă ka ea să adăoche boalei o dosă
de mai multe sărăcăișă și o lovităre mai multă.
Kiap de la începutul boalei, că nu sistemă, pre-
simte și alegătorul chineva cheea că să aștepte;
și în ver-che fel de înlătări, ea săptărează, a-
lăiță, deaka naștră boalei nu îngăduie nădejdea să-
nei întrebi tămăduiri.

Kiemă la lăptă pe toată fărăitatea în bata-
lionă sărbătoare să dobediasă că acăstă sistemă, a-
donață în termenii acăstei cărui, căștigă chea mai
mikă prîmăjdie și compromite pe bolnavă.

Bekia medicișă face o întrebeștiuare vinovată
ca veninări, prințipiu de altele noile boale, kînd nu
căștigă moarte; noi nu ne slăjim, noi sărăcăi
ca sărăcăișă care nu sunt vindecătoare de căi că
sunt întreacăsează vreme iucenice.

Așa, de și nici un mîjlocă nu a lăsat ne-
cherкат пътешествија пощри връжташ ка съ не ка-
ломниезе, авинд întreacătorăle toate полудиile, ши
чеса de жос ши чеса înalță, ши fondăriile seкpete
але тъглов каселор пъбліче, ну ле аă fost înkă kă
путинă de a deckoperi тъкар на sinigări kasă kape
съ поате але înlăsni kîtchă de пъши о пîrь de չ-
чидере при nesokotină. Ничиună kasă dintre doz-
zechi de miș de kasări!

Deçi, пъблікъл а ажна а'шă simăi коншина
пред линиите, învățănd а пъне în лăkrapе на sis-

temă kare tъmъдиеще пе ачел пътешашă пе каре вekia medicinъ бчidea, шi каре ышреазъ ачеа боалъ пе каре пiч o medicinъ n'ap щi sъ o tъмъдвiasкъ; шi пrічiгpea n'a ажанс hnkъ пе nименi.

11. Пбблікацiонеа ачестеi тiчi кършi ape de skonă de a da kiap персоанелор челор тай nefamiliare kъ stбdивъ medikavъ, nъ nътai тiжлоачеле de a kontrola iщелешще рецетеle medikavъ, dar hnkъ a se manuine intpъ o depnин sъпtate, a se kъгла пе dиний шi пе аллiй, iн чел тай таре nътъръ de intimpъrъ, прiп тiжлоаче simile шi лесne, шi fъrъ a авеа невоie a алерга ла medikъ шi a'i брава mиnia.

12. Am ажанс, прiп ажторвл лвпцелор теле обзерацiонi теоретичe, a intokmi un fel de traktatъ praktikъ a kъргi isevstipe nъ m'a iпшелатъ intp'o време de ontъ anъ intrebuinuindo ла о твлjime de боале, iн nismata вnei opoisiцi sistematiche destg.i de ръв воitoape. Medicinъ шi практиcieni чei sзpшi дрептвлvъ kвbintъ шi neorbid de intepesъ, aж iмбръшiшat ачеastъ metodъ, шi nъ se temă a adвche omacivl лор adevървлvъ. Пе ачеastъ traktare am хотърiit a'o пnne astfel supre a si прiченятъ de тоij, iп kit fie-kare sъ fie astfel iп stape sъ raijoneze asvpra вnei боале верi каре шi d'a 'i dipicea traktarea чe amъ пtlea sъ o fachet noj iпwine; iп kitъ sъракvъ sъ nъ тай aйбъ невоie a se двche ла спиталъ, de n'a ажанс intp'o stape de desnъdejde, шi болатъ sъ поатъ ажата пе sъракъ kъ пvшиn кел-

Ісіалъ, tot аша de бine ne kym ap facheo ачеаста
ып medikъ.

13. Daka, din челле d'inteliš minste але къз-
търїй, вшврареа болпаввлвїй н'ар вени съ intepriaskъ
преведериле ачелора че вор si intrepins de а'л
вшвра, пръденца ар прескpie атвпчї d'a kiema ын
medikъ, ка sъ спрїжиниaskъ проприя sa pesponsa-
білitate прип търтєрпіsipea ынвї жздикъtopв компе-
tentлв, шї спре а s8п8не опині8неа шї praktika sa
ла черчетареа ынвї отвї ляminatл.

14. Dap, întreprăchestă kasă, fie-kape kătă să se adăkă în stape de a judeca și el ne acela kape judecă, și a opri, dăgă che se va fi încreditat, abaterile săă greshelene în kape apăstea să kază și el. Toată praktika kape nu este înțemeiată ne o idee priimite de gloață este o practikă nekinzbită. Cărgă medikală asupra siepii, măkkalăi săă flegmei, stricatul săinței și romul primelor, și a dat optul popi, n'intre pidișorul kă kape a plătit doă mii de ani de neisărătire, în marile valuri de bătjocuri și de banii, asupra arțanelor meseriei. Tătădăiește chineva mai că si grăndă și mai căpănd, de cănd medicina a devinut mai puțin învățată și de cănd kătă să se populeze. Astăzi nimai cei nekabăi și (principale) se mai țină de mindpa sepiositate a doktoratului și de cărgă skoalei; medicii cei învățați se fătescă kîtă potă să se apate dokđi: ei se sokotescă fericită că prîchepă chineva, iap nu cănd șrmează chineva orbește povescere lor; ei împără-

шішеазъ аdevървл претstindenea ыnde ія гъseskъ, din raportrile obzervatorilor nekъrtѣrapі, прекъм ші din кърдile челе волгтіnoase; въпі ші ытани, еі n'аš de skonъ a fache вѣctъ, dap de a fache бінеле ші de a тъмъdvi: че ле пасъ deaka а-чesta se fache kъ апъ de ріs саš kъ апъ de пъ-къръ, ші kъ kamfopъ de la Kina саš kъ ыстvоiъ (aiš) din гръdinеле noastre? А mіnгіia, a ышvra, a fache sъ'шіi рекапете чіпева sъпtatea iste ші kъ пвщіn, eакъ сарчіna ші твлцvтіреa лор. Алаці'мъ, тъ рогъ, вре ып omъ таі sepicu de kіt aчела kare seamъnъ sepicirea iп kalea sa, ші kare іші пе-трече лвmea fъkіnd бінеле: *praeteribat benefaciendo?*

15. Да ып astfel de medikъ kаtъ, iп iпvъл-
тъшеала ші пейрічепереa boastръ, a iпkpedinuа
гріжа d'a въ ажста kъ поведеле сале, ka sъ ышв-
раді ып soщъ, ып latъ, o татъ въпъ, ып spate ші
пiшe кoai iвбіші, iп sfіршіt чеea че авеuі таі
skemii ne пъmntъ, deaka n'авеuі destvъ konfidenцъ
iп воi iпшіvъ ka sъ n'авеuі lіpsъ de medikъ. №
перdeuі pіch odatъ din ведере kъ o tракtare ne-
kiuzvіtъ поate sъ fie үcіgъtoape, ші kъ, desnpe so-
koteala ыnvia din чeї таі mapі mediči аї veakvъ
trekstъ поaте чіпева sъ zikъ fъръ sfіalъ kъ me-
dicina a үcis таі твлцv самені de kіt a тъмъdvi.
№ въ iпkpedinuаl дар d8vъ iпtіmilarе medicі-
nei, ші нz прiimidі ne чел d'intiš medikъ че в'a
deskis ышa. Къstauі ып omъ onestъ ші ып omъ
iпvъdatъ ші pr8dentъ, medicіi de ачеastъ treantъ
ыпs nt rарi, еі se гъseskъ, kъvtfndvъ чіпева, ші

ін тіжлокъ деправаціїй капіталеи иі тарілор четьрі, ка ші ін сінгл сімплікшій наріаркале а satелор депроплате де песидінгъ.

16. Оиъ съ въ инвъдъ а si инсий вои медичиъ вошри, ши а пъ авеа невоие de konkрссъл медичи-лор къ титръ, de кът ла инспираре кънд инсий medikъл kiamъ пе днъл din коллециъ съя ла кон-сълатионе. Sint sirsp de a добинди, инт'ачеастъ черкаре, вине-вонца вери-кърбъл медикъ философъ; къчъ totъ medikъл философъ катъ съ faktъ връръ ка оmenipea съ ажигъ а пътеа съ п'айъ невоие de днъслъ ши съ fie ea инсий de ажанс спре пъстра-реа сънътъл сале сад спре вишврареа сълерпинелор сале.

А саче алецере de зи medik⁸ intр'з⁸ kas⁸ de
маре невоie, este o fant⁸ de înalt⁸ konştiinţ⁸.
А інвъда съ н'айбъ невоie de ел, este o fant⁸ de
інalt⁸ pañione. А ля зи medik⁸ denpe intîmpnare,
ші fъръ съ kaste a osebi ne chearlatan⁸ din sil-
kof⁸, este зна din acelle sante de o певчн⁸ пепъ-
sape kape s'a пропie de sinsvidepe sa⁸ de omv-
chidepe, denpe ктм лăкреazъ чинева asvira sa sa⁸
asvira автора.

Воідъ а въ пъне ла адъностъ de aceste рѣть-
чірѣ віловате? Fъчецівъ воі іншівъ medikъл вострѣ.
Fie ka aceastъ тікъ капте че dedikъ mediciлор
onesлї ші болпавілор сърачі, съ въ іnsъfle воінда
ші съ въ іnlesniaskъ тіжлокъл de а въ іnіdіa іn
регионе aptій de а пъстра ші іntreпeta съпѣtatea

sa, kape, în societatea чea съръ пъзъ de folosъл
съзъ в кape търъм, atîtea împreună съръ о аменинъ
ші о kompromite.

PARTEA I.

Esplicaționă teoretică asupra kasselor boalelor noastre, și asupra măslăoanelor coperiale și înțelesă de interesinat pentru a ne sepi să și ne întărsi de boale.

Într'această întâie parte, vom număra ne pînd kassele natrale, fisice și morale, din care de cărătoare toate boalele noastre; vom arăta măslăoanele coperiale de înțeles să și de mediciină care se țină fiecăria din aceste categorii. O boală căreia îi corespunde chiar și numai sănătatea, este o boală ne jumătate tămăduitură.

KAPU I.

Determinația kauselor boalelor noastre.

17. Boala nu este o fiindă că rădăcine, o infecție sau o boală căreia sănătatea să nu fie susținută de a cădea să simță noastre, o entitate în sine, și a cărei al naștere.

Он органъ съпътствъ лакреазъ ши fonkijivnъ
къ он модъ нормалъ, не kit ел нъ ese din черквъ
импресіврърълор favорабile лакръръ сале. Не kit
ачесте импресівръръ ретинъ ачелеашъ, ел нъ поате
съ казъ ин вре о боалъ, чи пъттай съ имбърниaskъ
аколо. Este авсврд съ sokotriaskъ чипева къ он
органъ съпътствъ ар авеа fakultatea а se болѣві;
къ тар вені гъстъ, ка съ zikъ аша, inimej съшъ
инчетезе тишкъриме сале, пътърпілор съшъ опри-
askъ перфомъриме сале, креерілор съшъ инече къде-
тареа лор, stomakълъ съ нъшъ mistriaskъ нѣтрі-
ментъ dat, и чл. Fonkijivnea онзи органъ fiind
перфомъриме нестрѣмѣтат ал konkavълъ konstituivne
сале ши ал импресіврърълор каре хрънескъ, ea нъ
поате съ инчетезе, не kit ачесте доъ kondilijonъ
сънт ин fiinъ.

Ка үп органăк съ казъ вۆлтавăк, adikъ, съ'шى
инчечеze fonkijisniile сале, катъ ка лвкрърй сале
съ'и линиаскъ храна требвичоасъ, саăк ка о казъ
оape-каре съ виie a skimba konstitusijonea sa.

18. Каса воалелор noastre este dap tot d'asna asară din organele noastre; воала ле вине tot d'asna de din asară, шi нe пoрчede din ele iissii. А зiче kъ kxtare воалъ вине din *singe*, din *fiepe*, din *peroe*, din *smorj*, шчл., ва съ zikъ а ворбi уп цергэ имбътрiнiт de kape filosofia a pis, dap iñ deştept, mai tylte veakvri, шi de kape нe 'шi mai nerde чiрева тимпъx de a mai pide astuzii.

Aceste spase sunt de familia aceasta: *natspa*
se sperie de descepti, mă doare înima, și c.
 MED. FARM. 2

Kind boala se arată în simptomele organelor noastre, totușă săferă și totușă este alins, *siepea*, *stropii*, *simțele* și *perdeile*; fiind că în marea știință ce constituie simțul noastră, chiar mai multă organă nu poate reface mica parte a funcțiilor sale, fără ca toate cele-lalte funcțiile să nu simță săpărate: *siepea* nu poate să fie sănătoasă, kind simțele este bolnav, și *cine-versa*. Sistemul primordial nu are nicio să se întărească, fără ca lăkrarea să fie, simțele și știrile lor să se vață. Simțele efekte și unei cărări din afară, debină și ele apoi cărări progresive și autor noștră efekte. Când vîndosul de relee capătă sunătățile autor relee, și a căror capătă cărări se întâlnesc la tokmai la porturile morii.

19. Niciu exemplu lemnesc de prezentă de dedesubt să nu să se întâlnească la analoziile cărării să nu se potrivească la cunoașterea cărărilor și sănătățile sănătăților noastre.

Kind și vîrfă ascunsă în capnea ta kind și simptomele se întăresc în urma ta, săferințele tale pot să debuteze dintr-o cauză astăzi să明天e. Cine te face să ţi se? Fiind că această vîrfă în capnea ta. Pește că? Fiind că el este unul din afară datorită pînă la ceea ce reale capătă protecția de piele, și că el este sfintiat că ișteală să rămână deasupra ale săbătmărcirilor primăvara. Căruia boala este că în urma cărării de vîndită, este și simptomă mică, a căror nață este oprirea sie-kape, fără și medică, nu poate să o

предвіаіскъ. Înt'acheștă kasă, nimină nu zice къ воала вине din fiepe, din sînue, din перве, шчл. Ea vine, în bedepea історій, din siinuа гимпелій.

20. Dap съ прессуппет къ, прінтр'єн ефектъ аз үнеи інімілікърі каре se askandе de okii пошрі, аcheslă гимпе пытреnde în stomakă ші ін плътъпі; siinuа аcheslă լրպш stăruină, ін үнвял саъ алвя din аchesе органе аліл de пытерпіче ла үнереа вісдеі, ва продъче ефекте тұлт тай граве ші каре вор компромите съпътства пе o *skarz* тұлт тай мәре. Дечі, siind къ, інтр'acheștă kasă, nimik ну ва пытеа deskoperi касса материалъ а ръблж, medicina ва sosi kъ tot кортеція інотеселор сале; болпавыл se ва лепъда de лібервял съз арбірх ші de інтребзін-дареа faktalъцій сале de a раціона, ka съ se съ-пвіе ла ачелора пе каре ел ну о ва прічепе тай ғіне de kit ачеіа че ў іеаъ լրпвял ін інгріжіреа лор, ka пе о енігмъ de гічіт. Înt'acheștă kasă үнвял ва зіче: *рәзял eine din fiepe*; алвял, *din sînue*; ші үн аз треілеа, *din перве*. Ші тоате аче-стяа s'ap pedвче ла ворба: *рәзял eine din tr'єn sim-пълs гимпе*, daka болпавыл, одатъ моптъ, sap si fost съпес үнеi esakte астонсії.

Ам пытеа саче ачелаші раціонементъ ін прі-
віца венінхрілор, miasmelor, insektelelor, шчл.
În тоате касаріліе ачестеа, stdіял воалеі este din
dominiја simплъвлі венъ simuљ, kind касса se поате
апка de simuљрі. Dap індастъ че ea съ fрішеazzъ
а предвіїй noastre, ea este din dominiја dokteř
шінніе, ші кълкінд аcheslă прагъ nimină ну прічепе

нимик; fiind că în medicină nu s'a anșkat de kind e țârnea a șrma șirvl analoțieă să răspunse prin indșkuișnă, să procheadă prin demonstraționă.

51. *Asemăparea efekelor n'a slăscit nici odată, în medicină a descompună asemăparea kasselor; și kind kassa a stat nîță, nimănii n'a alergat la analoție ka s'o rîviască.*

22. Ноi ам șrmat о kale кă totul оsebitъ, але кърїй desvoilări i le ва гъсі чинева ѹn тареа noastre скриере.¹ Din această demonstraționă а резултат кън se afălъ о boală, ѹn kadrul сăfepingelor șmane, а кърїй kassă să nu поаť si причинătă de simptomile noastre; astfel кън kind nu о веде чинева, este tot d'asna kă пălină a огică шi de aī kupoаше, de nu пătră spiechiskъ, чеи пătră mekanismul шi тодвл лăкрурий.

Ачеia каре, вонд а kupoаше үп szбжет каре иi intepesează astă de твлт, вор алерга ла stădiul ачестei скриерї, вор remănea конвіншї, кън ноi nu не болѣвим, не kit aerвл каре ne ūnkompioară va si respiroabilă, не kit хранă noastre va si потривитъ шi пріимchioasă, не kit măskarea noastre periodikъ ва іюні жокъл органелор noastre, не kit nici үп венінă nu se ва stărъkoara ѹn черквлаціоне саă se ва arde ștezelene noastre; не kită nici о kassă de d'ărăpăpare nu ва sfînchia organelor noastre шi nu ва съвірші о despărțire пăternikъ ѹn легътвra пărciilor totvlăi nostră dinăvntră; ѹn sfîrșit, не

¹ Istoria пătrăză a съпътъшнă шi а пăзгей, 2 edиcie, 1846, 3 вол. in 8° кă 18 таble.

kit nici o idee tristă și desnădejde, nici o căsătoreală, într-o cînvîntă, nu va paraliza jocul foncționalilor noastre esențiale.

Toate căsările boalaelor noastre într-o sănătate înțeleasă din categoriale acestași cadre.

23. Daca nici una din acele căsări de boală nu are venit să treacă pe jocul foncționalilor noastri, moartea nu are să fie de cărăbușită ca să rămână a trăsi lopțe-vieței noastre; noi nu am trebui să deținem de cărăbușe; noi ne am sănătatea sărbătoarească și să ne sprijinim de nevoia să trăim sădite, oamenii morți mai tot să dăzna din vreme o înțimpare înainte de vreme. Morții de asfixie, de esecă sau lipsă, de înveninareă că boala să sărbătoare, de stricarea legăturăi părților totalelor nostru săvîrșită nu din afară sau nu dintr-untr-o suflare, în urma acelor căsări morale care le beskătă că trăsnetă, și căruora poate să le fie leacă numai filosofia singură sau pesimismul.

24. Aceste înțimperii, sănătății și vieței noastre, nu care să numără căsările boalaelor noastre, nu să se claseze în nouă grupă separată, prezentă urmează:

1º Lipsa sau nekărțirea aerului care reziste, adică, asfixia (leșină) nu este sănătatea și că din urmă trebuie să fie înveninarea miasmatikă. Cea mai mică schimbare în constitutivitatea atmosferică, în sină sau cării sănătatea osindată a trăi, se arată printr-o treacătură în foncționalitatea noastră, și poate să se facă semința boalaelor noastre. Aerul că-

pată este nînea pesbălării noastre; noi treim că aerul ca că hrana. Aerul că mai cărat se compune din, patră acinchea de azotă și de o a cînchea de osifonă. Aceste proporcii nu se pot sărimă fără pagubă sănătății noastre.

2º Lipsa, eschesă, neajunsă să grăcioasa calitate a sușanțelor de hrănă. Omul moare de nemisericordie prekăt moare de foame; el săfără kit de una atât și de cheea-l-alta. Nemisericordiea bogatului pesebăpă foamea săracului. Că păcăltă filosofie, să ferescă cîneva de eschesă; că ce filosofie, în eroista noastră soțietate, este cîneva sitată dă se fepi de foame? Soțietatea e datoare și da hrănă veri-kărătă tăpăcăște. Veri-cine moare de foame, lipsindă la cărăbă, învățătărește ne soțietate de sinăcidă de băptă voie; ea poate și privi că învenitătoare kînd nu știe să opriască înshălmăcăneea că se face că bătătărele și hrana. Nimic n'apă și mai leșne de kit a kezășii băna calitate a băblăi și a nînei, și să făcă că totă păparăla și tot kîrcășmarăla să aibă interesă să se poarătă că nu omă onestă. Eșă kare pîcă odată n'am pîrît ne nimină, ciemă în găru mare toată asprimea lecilor înproteiva învenitării bătătăreler și la cărăbălor de mîncare; grăcioasa pînă și grăcioasă băpă (și îndelegeră prin băpă, cîdră, perata, berea și băbul) sănătatea venitării mai tăltă sătăi mai păcăin domoale, denpe proporcională înșelăchișnă.

3º Întrădăcăciunea în stomacă, întrădăcăciua

прин шеziată săă прін тѣкоаселе челор-л-алте оргane, реззѣлареа прін плътънї, толіnsіреа dintp'o рапъ, intpздвкція iñ basele sînцелвї, а үнеi матерї каре, iñ локѣ sъ fie поtрівіtъ asimilaцiонї saă desvoltăрї үesъtърелор бірелор noastre, ны se комбінъ k8 dinsele fъrъ пытай ka sъ le desоранiseze шi sъ le үчiгъ: фелvрile aчeste de sъстанcje ieăsă пытiреа de *beninsprї* saă *otpзvї*.

4º Шедереа преа тълъ ла үп fрiгъ saă ла о кълдвръ ковiршiтоape, орї тречерea iste dintp'o температвръ iñtr'алta.

5º Stрiвiреа шi iñchetaреа iñtre цiнерї кър-пiрiлор, рзperеа, гъбрiреа шi sdробiреа oаселор, плацеле шi рапеле fie de вер че патвръ, продвсе прін instpзmentele sdробitoape, гъбрitoape шi тъи-toape.

6º Iñtrздвчереа, iñ үesъtъреле бірелор noastre, үпвi rимpe saă үеплiкъ, үпвi osă de пеще, үнеi үепе de грiг орї de alte грiпeце, пiлберiй saă гъноaiелор din гръпаре, үпвi първ de sadврi үпор, iñ sfirшit, de 13 ачеле тiй de тiчi тpзpвri үепoase, sъchite, askвzite, iñrimpoase, не каре вiнту ле ieăsă шi le рiзiпeце iñ atmosfera че noї peszf.ъm, ka пiшe miпиade de atome.

Чea маi тълъ парте din aчeste firiчeле de паie aă o astfel de opranisaцiоне kъ iñtrздвсе odată прін o парте a үesъtърелор бірелор noastre, ны потв sъ ieasъ din еле fъrъ пытай прін партеa опvstъ шi stpзbъtind din iñ че sъстанца оргaнiлвї.

7º Într-oarece, în osebito base ale organelor noastre, semințelor kape încolțescă și se desvoală, săd a săbstanțelor kape se amâlă săb înfățișa omidității, și a jocură astfel prin a înfrântă și a astăpa capacitatea organelor ne kape de a să păpădit aceste trăpără.

8º Parasitismul este un săd intențional sau akatice (spăloase), al vermilor, al larvelor mănușelor și omidelor, vermișilor de grădini insektelor înlăterării, pădăkăi, pătricii, pădăkăi-de-lemn și coleopterii, în sfîrșit al vermilor din păduri noastre săd lătrăciilor, kapi iea ne omă din leagăn și nu'ă lașă mai adesea de kit la morținită, ca să'ă dea apoi spre măkkape altor vermi mălt mai la-komă de kit dinăun.

9º În sfîrșit, boala le morale, imprezisă și ișmău, încălțări răntite, nădejedă încălcate, amăduiști amănuite, urât și desnuștejde; kasse nevăzute kape îșvescă ka trăsnetă, într-un minșă, într'o căpătă, săd kape ne poade și ne mănușă, ka să venindă săvădire și într-o zile.

Nă se afilă nici una din boalele noastre kape să nu fie tătărcită prin una din cele noile prezentă nosigă che împărață. Dar cea mai sporadică în boale de tot felul, aceea kape șoakă chea mai mare rolă în kadrul neporochirilor noastre, e cea d'a cintă.

Parasitismul acelor nemărguini de mici măkrări (des infinitum petits) este kăsă a noile din

¹ Insecte că patră aripe.

зече а боалелор поастре; ші пої ам діріціат маї твдт імпротіва ачестей қассе фелбрітъ а боалелор поастре челор маї греле трактarea (къстapea) кът-
пia сіntem datopř челе маї порочите din isprъvеле
ноастре.

КАРУ II.

*Mіэжлоане іциеніче saš kspatіve, ka ss ne aportm
saš ss ne tm̄dsim de efektele челеї d'intіiš dintre
каssеле боалелор поастре: ліnsa saš stpikarea
аервлі pestrіabіl.*

15. 1º Алепеці о локгінцъ еспысъ ла соаре, се-
рітъ де маңацівіле вълдімор ші гірлемор, ші де
ачела але үсінелор (фабріче de stikъ, de хіptie,
серѣ, шчл.) ші а вер че fel de есплоєтаціоне въ-
тъмълоаре съпѣтъй.

2º № лъкві пічі іn планы de жos, din прі-
чина зтегелей, пічі de sas, din прічина пагинеі іn-
пълцімі че ай еле ші каре se еспыне а ну pesvfa
de kit аервл че ай skos dia плътънї тъ; чі ка-
тере kx қоштрі, kx таваныл падтъ ші kx fepestre
дарці fьkste спре ръсьрітъ, да міазъ-zi saš тъкар
ла аппысъ.

3º № саче din камереде тале de кълкат,
пічі қабінетъ тъ de лакрапе, пічі скрипторія тъ,
пічі лакръторія тъ, пічі қынія та, пічі локъя тъ
de веरіері; deskide de tot fepestre камереде тале

zioa, ші нұ шедеа ін ea de kit noantea. Нұ түia nimik аколо ч'ар пәтеа sъ pъsnindiasкъ үn mіpos плъкет් саෂ нұ, саෂ ap пәтеа sъ skoauъ газбрі ле-шіптоапе: nічі base kъ florі, nічі medikamente ачиде саෂ үпіперіоase. Пъреци гоі n'айбъ алтъ по-доабъ de kit о бүпъ зғръвеалъ kъ оліշ саෂ о хіptie зғръвітъ ші ліпітъ kъ үлеіш de үелд ароматіsatъ ла fokъ kъ піпері перрі, kamfopъ, алоіш саෂ алте balsame de үn преду маі тұлт саෂ маі пы-дин pidikat; daka воіеще чіпева, пұтаі kъ үstэroiш (aiш), kape este kamforya tъrakъkъ. Nічі de kъm таблодрі опі ковоаре atіrnate de пъреци, adевъра-теле kъбірі але miasmelor ші insektelор; үn патъ, o masъ de noante ші de toiletъ, doъ шеzдрі саෂ skaune, атовіліменді neapъраці ші de ажын.

4º Lіna saltelelor катъ sъ fie amestekatъ kъ nіper negrі ші kъ грънци de kamfopъ; ase-menea ші kъ mindipile de паie саෂ de foі de по-ртмбъ, kіnd n'ape чіпева destvle foі de fepezъ (pteris aquitina) саෂ de f8k8s mapin, ла indemінъ. Sълтълда kopійlor тічі катъ sъ fie tot d'asna үт-платъ kъ foі de fepezъ de пыdзре.

Лемнл паталай саෂ патал de sepз катъ sъ fie adesea spълат іn toate үnketреле kъ алкоол кам-фопатъ (139) kъ о перівшъ саෂ kъ m8stъщіle үнеі nene.

5º Ba вені o време іn kape ішіена үне іn-деleасъ ва үнне іn локъл ачелор түнді de saltele ші de mindipe, пүсе іntp'o таре баркъ kъ пъреци іmподобіді kъ maxonъ, пе xamatъ (патъ atіpnat ka

леагъвл) маринарілор, каре este пътвлецвл редс ла чеа маі мape a sa similitate ші іnlesнre; ва айрна k8 doі үтврші dispuші k8 елегандъ ші тръ- піchie ла капвл саš ла pіciorvl үнеі otomane, a- chesl8 patš ал persoanelor австе ші ne date m8n- чей. Xамаквл реаліst, pentru sъrakš ші вогатš, egalitatea dinaintea somnvlv. Къльторвл іl ieа іn sakvl sъd de noantea (іn каре іshі p8ne ляквріле требвіnchioase de noante), ші n8tai аре гріжъ pіch de natvrile de ne ла osпtвrї, nіch de попціle tpeкste ла stele. Ekonomie iшienikъ; іnovaціone kape n8 e de kit o іntvrapare kъtre natvrъ; жерт- fipea үнеі nepoade ші деръпtпtоаре deшvрtвcіvнї в8пвлv г8stш ші sъпtвrї.

6º Kind își înkălzește camera prin soț, nu pune nici odată capacul la găru de jos și căștigă; fiind că avidează carbonică, nu mai găsește frumusețea camerei și vine să ceară somnul său, kind lărgitulă camerei nu îl dă neasă și te leșină (assissia) și te șcide. Afară de aceasta, aerul strângător și deschisă de oxigenare său prin oxidație proprie a uroloigelor metalice ale soției, nu mai fiind sprijinit prin cărăbușii aerului, adăugă doar să dea assissie (leșină) și veninarea de mai nainte. Fără de a apărea cărăbușii de pămînt și în spatele soțului care însoarce zilele operează în casă.

7º № въ fachejí sobele boastre піч de пъ-
mînt sfpnisitš (sfpnisvl se опыне ла тречереа къл-
dþrej шї поате съ pesuïndiaskъ yn mîposš de yn-

ісръ арсъ, каре нз е алт лжкръ de kit вп mposă a кърві бавъ е плятвъ), пічі de tчиш saš tinikea, къч рошіндсе прін fokъ десоксіценъ аервл. Алеце тай біне софеле de пъмінт арсъ, рефрактаръ (каре даче saš рафъ ла fokъ) ші фъръ верніс, къ зрюоаіе de пъмінт арсъ тъкар пінъ ла інълдітеа челеі d'іntiš dipekції каре se skimбъ; зрюоаіеде опізонтале пољ fi фъръ пічі о temere de tinikea spoitъ, saš нзмаі de tinikea simплъ.

8º Este ыне а регла температура камереі ші а ініспіна варіаціялі челе тарі але температураі.

9º Toate ачесте повъзкірі s'adpeseазъ, тай kъ dinadinsъл бжкътарілор ші famілілор stpіmтопате каре іші гътескъ бжкателе ла ватръ kъ кървні: кървні sint віклені, ей къшкъ лешіц фъръ sъ simплъ чілева.

10º Ініе tot d'агна клорвръ de варъ іn плім-въторі, іn лабораторії (лжкръторії) месітічі, лінгъ а-неле інпгдіте ші матерііле s'аппсе пілреziръ saš клочірій; ші іntokмеще апої k'орs'орі тарі de аеръ ка sъ riðicі, ші тіроаселе пілpede, ші не але клорвръ.

11º Къръцац аервл камерелор boastpe de k'орk'at f'жk'ind fokъ не ватръ, ші arzind din kind іn kind оуеіш не вп вътрай aps іn fokъ.

12º Прімінідівъ des; авеіц въ рѣде boastpe de поанте. Skoaleцівъ патъ тай твліе чеass'орі ла аеръ k'орalъ; фрекації подеала камерелор boastpe іn fokъ sъ о спълні, ші рғ лъсації sъ stea

не дънса вер че е съпът първезден, скънат, гънои⁸, шчл.

13º Societatea noastră grămădită ne măsoară că cumpără aerul. Moda a zis eleganței dă ne lăua calitatea că ne vine de la dinșa. Arhitectura ne spunează locuința, moda ne spunează plăștii: ea ne prezintă în sine tâțelor noastre. Că trebuie săptămase săptămăni de la să îsmenit? Că copii săptămăni de la o kocetă. În trupul Venerii antică, gîcheskă dinainte ne șeapăna și păternica mată: în talia sărgămată a fetelor noastre, e cără rezervă nămașternică, nămașternică operăriște caesariană, legea dezvoltării să să piște bieți copii răkitici și bolnavițioși. Kînd mă vîză la vreme o horă țărănească, admiră vîaduă că sărgădăiește vîaduă, mareea pătere și amorbul prezentând marei păteriști și podnișie. În balcările noastre cheie mai sprijinăchiște, mi se pare că mă aflo la un danș de ieșirea ei de la sprijin din mormintele lor și împodobite că străjuește de Duminica.

Он kokonашъ este ын omъ afemeiat kape s'a-dpeseazъ нымаи okilop, къчى ны se simte in destva de пытерник ka sъ se adpeseze inimeй. Ел щие къ, neavind пытерея de a si ынъ sojъ ши ынъ пырпите, катъ sъ se тырпиниaskъ ja ролва destva de обоситоръ de a продвиче metis.

O fatъ кърпя ѝ плаче съшът stepnigъ mizlokъ
но не преа tъrъbrъ de stepnichnea sa. Nimik но
е май плъкъt de kit femeia frumoasъ kape, se гъ-

сеше, катъ съшът апата пътнай контреле настреи, ин локъ съ ле askвонъ.

Вештните ларг, потривит, симплък. Чеа че este de ажанс адъностеще, чеа че este de prisos обосеще; лърцима иммундуще пътереа, съпсиндъсе тъмдиеи; стримторареа деспервеазъ ші лешинъ.

Акоперци юне не копи вощри чеи тичи, дар нъи стрингенци; скълечеле катъ аи имбръка иар нъ аи инкиде. Индатъ че са инкълзит, лазъ съ се жоаче къ тъдвлъриме сале гоале ла аеръ ші ла лътнинъ. Kind ии лваш въ браце, тълдуктидивъ аи юне де събдюаре ші але опрі капъл д'а се да индърът, липиндъле къига де партеа де със а пънтерблъй лор; ші п'авецъ піч о гріжъ къ ле веуи стрика талиа пърлиндъи astfel. 'Мі ам крескът tot д'асна копи интр'о интреагъ лібертате.

KAPÜ III.

*Konsilii ičieniue ші kspatise išiprotiva лінзеи, прі-
созслви ші үрініоасеи ка.илтці а хранеи.*

26. Артеа кълнарь¹ este пентръ ічиенъ чеа че artea фармачетикъ este пентръ медечинъ: юкателе гътите юне интимпинъ боала, прекъм о юнъ терапетикъ о рисище. Fisiология катъ дар съ лътнине ші не юна ші не алта аръндъле тизлоа-

¹ Медечинъ д'а фаче юкате.

челев маї поірвіте віецеі. Ка съ не діріщем віне ін практикъ, съ алергъм ла теоріе, каре нз este алт чева de kit aptea de a рациона результателе обсерваціоні.

27. Нз se аль пісі ұна din sъстанцеле поастре de хранъ каре съ нз резниакъ, съб о формъ оаре каре, прінципеле sakarin saш sakarіяблъ ші прінципеле глютіносъ¹ saш албуміносъ.² Отвъл, каре е невоит съ тръиакъ, нъмаі k8 пінне, н'ар пітеа съ о дѣкъ твл de ар авеа іn disposiціонеа sa нъмаі секулъ³ saш zakаръ.

28. Дечі, індастъ че веі лъса ла atінцере аерълъ ші ла температура de ла 10 піпъ ла 15 чептіграде, кіап іntp'ын вазш astепат, үн amestekъ de zaxаръ d'опарте, ші глютенъ сеіш албумінъ de чееда-л-алтъ, інчепе нъмаі de kit o fermentаціоне (dos-піре, фермере) а кърї ресслантъ este продвсял de алкоол; deaka, kінд тоатъ sъстанца zaxаріяблъ а fost mistraitъ ші transformatъ іn алкоолъ, ресінне үн prisosъ de глютен ші de албумінъ, peakціонеа ачестілъ prisos асвпра алкоолъ іl transformtъ іn а-чідъ ачетікъ.

29. Mistriпeа stomакаль нз se facе алтфел; ші kінд өвлсял de sъстанцеле хръптоаре а ажын ла пынтъл de авидітate каре se kхvine органелор noastre, тече іn діоденом,⁴ үnde скрүперае fіе-реі віне а імбвіба ачестъ авидітate ші а алкаліса

¹ Матеріе клеоасъ. ² О sъстанцу de natvra албумінъ овълъ. ³ Матеріе de natvra скровелей. ⁴ Партеа чеса d'intіїш а таделор чехор өзевірі.

ачеастъ фръмните бръ, ка продъвеле сале съ поатъ а se стъръкра in sinde, каре este алкалинъ. Репътица insolavelъ¹ ші неасиміабль вине а черка о поятъ лякрапе in тацяя чел гросъ, de unde este арънкатъ афаръ ка up лякръ d'ачи mainte nefolositorъ sadъ тай вине вътъръ.

30. Езулъ de съвсамъеле хрънтоаре аре неваоie de a si преа търпнит, ка съ поатъ, съв чел маи мик волумъ патинчюсъ, съ se сънтие челеи маи маре лъкръръ. Де аичи вине неваоia коачеръ, каре este интия търпнцире, ши a amestekъръ къ тъселеle, каре este чеа d'a doa; пентръ ачестъ сършит, se amestekъ инкъ, къ елементеле асимилабле, елементе тръндаве ла лъкраре каре ле динъ инт'о стапе de търпнцире къвийчюасъ, ши интълъже съпрафенуле ши понтръле de kontaktъ,² интърпиндъсе интре молекулеле de хранъ. Материиле ликвиде синт асеменеа nemistsitoаре sinгюре ка ши материиле тарі; пътмаи amestekindъле съужескъ mis-твиръ.

31. Dn adaosă de alkoolă în băutură înghește misterele legeștie, dând lăcrămii glătenevlăi de prisos, o cantitate de alkoolă ne cape mistereea năștătă a o prodacție. Dintre această pricină constituțională de la crivăii simt nevoia de vină bun și de băutură spărtăcioase.

Вер че трече пъзвра, int'zvra саъ int'zvra din ачесте елементе, este вътвътор, къй вер каре

¹ Каре nu se poate desface. ² Atințere.

prisos stpică proporcională cîmîche, din armonia cărora este mîșcarea stomacală, care călă să fie acîndă.

Bărsarea se întîmplă cînd mîșcarea stomacală este alkalină; ședinarea se întîmplă cînd aciditatea predomină în mîșcarea duodenală. Nemîșcarea se întîmplă cînd grămadă bărsără de săbăstăne hrănită are ajanție a nă avea de prisosă de către nătării și din elementele complementare ale mîșcării stomacale, săcăcănd căndă este atât de volominoasă, și cănd foalele stomacale sunt atât de destins, în către sprijinătărea nă poate să fie năză în mișcare. Nemîșcarea nănei, și mai că se ameliorează nănei cănde, este cea mai peală din toate nemîșcările, căci ea rezultă la efectele umflărilor grămezei pe acelea ale prisoarelor de gât.

Acesta idei teoretice vor fi de ajanție că să pricăpătă cineva că să răpare poate să neapă de nemîșcări, prezent bogatul de foame, în sănătatea căreia mai mari indeșvalări.

32. Mîșcarea poate să fie împărăță, atât din pricină hrănoasei compoziții și bărsără de săbăstăne hrănită, prezentă și prin hrănoasa disponibilitate a păredelor tăcăilor, către sprijinătărea bărsărăi prezentă și prin aceea a organelor mîșcătoră.

33. Înțre cauzele care paralizează joacă organelor, săbăstănele benignoase și vermi tăcăilor săcăcănd lătrările joacă rolul că mai de căpătanie. Vermii tăcăilor se adună că nu pot săpători

пс първи тацелор, ші акало се пръсеткъ кън модът de snepiat, daka nimik ня се импротивеще пръсирий лор. Dintp' ачеаста ese неоиа de kondimentii,¹ ачесте баламъ каре синт киар венингри пентър вертий тацелор. Kondimentii ня синт състанцие асимиласле, чи елементе пресерватоаре але воне бънне mistripi. Natrpa, tot d'азна превъзътоаре, а пъс кън гостът ароматикъ kondimentii лор поастре, какъ не деа гостът де чеа че есте folositop. Tot kreditъл медечине fisiologиче н'а патът съ adskът не оamenii ачестът секолът а н'шът ароматика бъкателъ лор; бънъл instinctът ал simpleт natrpi se аратъ kind с неоиа ка съ опреаскъ аватерие dok-torъл медечине.

34. Орфия (Бедия) вчиде ка ши foamea. Симптомалитета (desfăștarea nontică) este къмпътапеа инцепcioасть.

Регулацият' ю мънкърile; adaогът' ю храна; скимбът' ю бъкателъ.

Ня мънка фърът постъ.

Одихнешите о жъмътате де чеасъ дъпъ сиекаре мънкаре; апъкъте апои де кън есепсіюи тръпнескъ.

35. Ня те съжки, кън апъ пентър бъдът саъ пентър кънине, de kitъ кън апъ de izvorъ, саъ кън апъ de рівъ, dar лимпезитъ бине. Апа тързре este о апъ саъ сълчие, саъ клочиъ, саъ вертъноасть. Sint enidemii каре винъ пътнай din прічината апъ.

¹ Ор-че лъкът се пъне вън еската ка съ деа гостът, прекъм саре, чеанъ, піперъ ш. ч. х.

Ференце, да кимиш de a bea din шандурі саăк вълнї; поате чине-ва інгrijí іntр'ачестea пînă ші пыт de линторї, фъръ sъ баще de seamă.

36. Kit de съракъ ай si, si oape-каре економїй ка sъ 'дї къпътвешї вінѣ каре sъ fie вінѣ бъп. Вінѣ de Дръгъшанї ші Odовешї сїнт de o mie de орї тай въне de kit челе тай пълкбте пърсте вінѣпрї не каре комерчізл пі ле binde къ греѣтatea аэралай. № e вътътъорѣ; daka № e пълкбтѣ; se інвадъ чине-ва къ ел інчет інчет; чел-лаат te о-тръвеще імбълндѣте.

37. Meserіашвилорї лъкръторвл sъ ѹдје къ ел пв е пічі о датъ тай віне хръніт ка іn сїнѣ familiей сале; че қавътъ ел сърбътъоріле прін кірчуміле челе тай bestite, de пв гілчевврї ші o desfrinatъ nemistбire? Лъкръторвл de ла четъділе челе тарї пв қвноаще адевърателе пълчерѣ; se паре къ ел івбеще тай твлт spігвріле ші пв адевъратата веселіе. Ел ese din іnkisopіле лъкръторівлї sъд ка sъ meargъ sъ se іnkizъ іn въгъзна ѧней пітніде, kind соареле kімпхрілор یа kiamъ aіvreia ka sъї інамде sъfletбл ші sъї іntъреaskъ sъпътatea.

În времеа алтергътврелор теле іn преажма kanitalеі іntіlliam des, іn пъдсрї, familiй de лъкръторї din kanitalъ, шеzдї іmпрециврвл ѧней месе пе вердеацъ ші mistbind провісіїле че aă adăs a-коло. Ачестї oamenї onestї se іntэрна seapa tot аша de prietenї прекът s'аă fostѣ dăs, ші твлт тай серічij de kit въдторї пошрї dinъвнрѣ, eй avea конціюнга къратъ, stomakъ іndestruat, попга іnkъ

пліть, ші se simpea mai disponibl de kit altă dată la lăkryea săptămînei.

38. Pîinea neagră de calitate bună (sekară, opză mi grîș) este pîinea așprilor lăkryeră de la kîmii, pînea albă (frumoasă fîină de grîș) este aceea a lăkryelor pe care se zvîrșescă în cheate.

39. Aceea ce se nume d'onapte din cîndelele ne de mînake este o tristă economie. Lînsa adăche lege. Lăkrya călăt să se proporcioneze sănătății hrana; un lăkrytoră hrănit bine face kit patru lăkrytoră hrăniști cătăreță ekonomie. Așa împreună este o greșală că skopă: ca nu măcar îndeleuze deaka și astă spune că astă e o criză de leșă-nalțără; și kînd este vorba de niște bieți konii mîci, că astă e atât o criză de leșă-societate.

40. Creză că nu despreudiescă ūningă, trăind aci programe căinie lăkitoră din chețul: 'mă am dat căvintele mai sus. Ţiș bine că vor pîde unii de acestea preskpingi atât de tot de pînd și căiniare, dar ţiș asemenea că va năsta să plângă ver unu pîntre că a pîs atât de călăt.

§. 1. Căinie ițienică.

41. *Oala căpne la sfokă.* Ca că să aleagă calitatea chea mai bună de căpne de boz la miazănoante, de berbere la miază-zî și la țvîrtă de

тапе. Кантитата de апъ катъ съ сие индоитъ във волгътъ. Пъне възял не за fokъ двлче ка съ fakъ а да спомътъ; ши kind спома s'a pidikat, арънкъ ин оалъ о тинъ de sape, о чеапъ алътъ ин каре ин-сице трей пинъ ла патръ квішоаре, тарі ка капъл вънътъ akъ de пъкшоаръ; о легътвріцъ de празъ, челипъ, астмъցівъ; трей къдеи de встъроивъ, піперъ kілъ ieї kъ трей децете, о foaie de dasinъ, ши о чеапъ коантъ съб чепашъ; преа пъдини торкови ши прожбе. Ласъ атънчъ оала ast-fel inkъркать ла о фербере ин колкот dap domоалъ int'po време de трей пинъ ла патръ чеасвръ. О asemenea septvръ е de ажанс adesea, пъмаи dinsa singvръ, ка съ тъ-тъмдзиaskъ rastpita (inflamatiaje ла stomakъ).

42. Плінеа de ла піїнари stpikъ adesea пъ-кътвя mіposъ аз ачестеi septvръ; катъ даръ съ інгрі-жеaskъ de a'i пръжі коажа, маi nainte de a тсрна zeama, kind аре препs desupe kантitatea піїній. Е маi віне съ fakъ чіпева sъпъ kъ opezъ, kъ fi-dea, episъ, арпъкашъ саj kъ alte fъіпътвръ de Italia, kъ fekътъ de kaptosъ, саj kъ fрътмінтвръ de kaptosъ ши трекътъ пріnt'po stpъkврътоаре de пъ-мінтъ саj de metalъ. Къ ачеастъ manierъ ня se ва-еніоне a desnatvра о тиннатъ ши sъпътоасъ zeamъ пріп врічіоasa піїне че fakъ astъzі.

43. *Intre-бскate¹* ши xor d'eep (фъръ треабъ)²

¹ Мълкърі че se пюнъ не тазъ kъ fріntvръ ши inaintea demperzazъ поамелор.

² Мълкърі че se пюнъ не тазъ indatъ двлътъ вънъ, прекъм ръдекі, smokine, унътъ, sapdexe, цепене газен ш. ч. л.

сарфбіріле къ сарделе, капере, ikре, masline верзі саъ
таи вине негре, marinadele (47), пелтелеле де пътль-
челе рошиї, salamій саъ кърнацій, ridikile, брож-
беле, varza-акръ, шыпчеле, skopdolea, тұстарвл шчл.
kondimendij insfirshit чеј таи алевіш катъ а вені пе
masъ къ о таре varietale, ka съ dea ла тоате
restberile ші ла тоате капрічіле ын agentі протек-
торъ mistriпірій. № askvata stomakspile date къ то-
тая doktrineleror fisiologіche, kape, de teamъ d'a fa-
че ръвъ rastpitei лор, se sieskъ de kiap лжквріле
kape ap пытеа а о тъмъді. Sileщеле пыжін а тө
imita; siile folositop, sіргіндіте а де плаче; бал-
стың mistriпіреа лор fъръ съ ле даі препыс.

44. *Eskate*. Регълъ үнералъ, вер че fel de
parastъ (iaknii) саъ къ ыніш саъ къ оліш, саъ къ
виňш саъ къ оүетш, катъ съ sie ынне плътъдітъ (soi
de dasinш, легътърі de чимбръ, de тархонш, de aiш,
(жstropoiш), піперш, apdeiш, кішиоаре etc.) Tot ва-
сая къ кремъ, саъ къ ланте, катъ съ sie парфюнат
къ ваниліе, саъ къ скордішиоаръ, саъ къ флюрі де
портокалъ. Пешій денре гратаръ вор si deskimі,
лжіндій денре sokъ, ші пыші пе masъ intp'o сал-
chie (sos) үсанынъ де тұстардъ. Вер-капе spintъръ
катъ съ sie инпънатъ къ чимбръ, soi de dasinш таи
къ seamъ spintъръ de kapne де поркъ проаспѣтъ;
апоі үсанынъ престъратъ къ піперш, ші ынсъ des къ
тұстая капе кърде dintp'insa. Saъ таи вине пыне
пе fandжы ынсі sapfshrioаре салчія үртътоаре: оүетш
жstropoiш писатш, dasinш, чимбръ, скордішиоаръ, піперш
ши sape; intoарче де таи тұлате опі пе zi kapnea

de porc proaspătă, săd chiosbîrta de iepure, săd chea de berbecă împănată că ăstărioiă, păsă intăr'ăcheastă farfărie; păne-o în frigare este patră zile, și ănuie-o că măslă che pîcă din ea; astă e atâtă o ăbkăță aleastă și iuhenică: sokotești că este de căprioară. Chiosbîrta de melă ori berbecă va avea ăstărioiă însint adănc intăr'insă; și daka vre o ăprece apistokratikă se săpără văzindăne și intrebește asemenea vorbe, și că de astfel de kondimentă, lăpădăciuă mintea că apă de țăndăripă prin ăitaținerea verșăriilor invitării și Volter:

Un gigot tout à l'ail
Un seigneur tout à l'ambre, etc.

Iuhenia s'apără ăștărioiă ea săzindăse că lîmbă simbolită?

45. Că ănăntă, pătripea să poarte în sine medicaționea să; medicaționea să nu împedice nici o dată caldea pătripei; ăvkătară, spicără și medikă să'ști dea mină să se ajute ănuă pe alță. Această învoială va fi o kiezășire mîntăloare pentru toată ăștmea, și va întocmi o ăncelăceră *kordială* întră bolnavă și ieșitoră d'a mină bine, serice de a skoate din aceeași căpă săptătelea și plăcerea.

46. *Saladă*. O ănuă saladă este kondimentă călă mai plăcută, și călă mai ănuă ajutoră ăncă măstări obosite prințăr'ă și prință ănuă. Toperă sărea și păperă în ogăt ne făndă ănuă basă; adăugă apoă kantitatea boală de olijă, întoarcă și reîntoarcă în tot kină salada intăr'ăcheastă săracie.

Пентръ salada de ѹелінъ, adaогъ о досъ ѹеапънъ
de mষтапъ salciei. Пентръ чикоара de гръдинъ,
ингріжеше съ грече fandъл basavly kъn къделъ
de usstroiш; ap simgi чине-ва таи твлт гъстъ daka
ap таи amesteka intp'insa kite-ва fipe de чикоаръ
сълватикъ ши амаръ. Salada дежупвлв (гъстъръ)
se facе kъn маркле тi kъn oъ peskoante; таи твлт
kite-ва fipe de астъцгъш ши de чеапъ tokatъ.

§. 2. MAPINADE CAВ KONDIMENTE KONCEPBE.¹

47. 1. Mapinadъ de легуме.

Одjetъ tape	2 fngi.
Sape de кюни	1 ½ вчие.
Foi de dasinъ	2 греj.
Кюшиоаре	1 греj.
Боаве de пипер негръ .	1 греj.
Skorцишиоаре	36 гръбнъ.
Нюшиоаръ	18 гръбнъ.

Ласъ съ stea таи твлте zile, intp'gn basъ а-
страпат бине, апоi арпнкъ in ел, ne kit ликвидъл ва
пълеa конринде, опi foi de варзъ рошиe, saв ка-
страведиорi tinepi, saв felii de търъ kбръдате de
коажъ, saв miezi de почi шi алхне некоанте бине,
saв fasole вепде, saв snapangel, saв чiсперче de
страпъ, saв парлеa чea kбрноасъ a подвлv аргинариор,

¹ Minckri de tot feax, пъсъръ, пещъ, зераме, винатаръ, поаме, лъп-
таръ, septe шi пътъдите kъn гржъ in ketii de sepъ албъ, саv in
стекли sepite бине de intpapea аербази.

и чл. Днпъ о лнпъ инноеще къ totъл ачеастъ mapindъ,
днпъ че а лъsat sъ se skвrgъ бине ликвидъ konсервелор.

2. *Mapinadъ de kapne.*

În ocat tape . . . . . 20 fнпдъ.

Ласъ sъ stea 24 чеасъръ:

Fоj de dasin	2 впчй.
Шипер пегръ	2 —
Квішоаре	$\frac{1}{2}$ —
Skорцишоаре	$\frac{1}{2}$ —
Nкшоаръ	8 гръппдъ.
Østэрроіш	2 греї.
Sape de kшnie	2 fнпдъ.
Sілітръ (mitratъ de notasъ)	3 впчй.

De алъ парте ia тацеле челе гроаase а ле
порквлъї, бербечелъї саѣ волвлъї, пе каре ле веї
спъла къ апъ твлъ ші бине, апої къ апъ оцеатъ
ши съратъ, пнпъ kind нз вор тай авеа пічі вп
mipos.

Пнне тоате тацеле ачестеа ïn mapinadъ, ast-
fel ka еле sъ fie ковіршите къ жамътatea ліквид-
лъї. Sъвіршещe зтплереа къ літбe de воѣ саѣ
къ тышкі de поркъ, de ачесаші тѣріme ka ші
літбеле.

Днпъ о шедере а ачестор sъbstanze ïn ачест
ліквид ïn време de чіп-спре-зече zile, ïn времеа
кърора sъ айъ чіпе-ва гріжъ а intoарче, din kind
ïn kind, тоате kapnea ачеasta ïn salvia sa, віръ
літбеле de поркъ саѣ de воѣ, пе fie-kаре intp'ын

тацă, кървя ў легъ amîndoъ капелеле цеапън
кă о scoаръ. Kit пентрэ твашкий de kapne de поркă,
маи nainte de аї вірі ïn вѣкъщеле de тацă че лі
ле аї хотърїт, ынчей віне кă сълъпінъ. Двпъ че s'a
isпръвът ачеастъ лвкрапе, пъне totъл sъ fearбъ ïn-
tp'o кълдапе кă апъ съралъ, кă о легътвръ de
чимъръ, търъръ, жалешъ, dasinъ, чеапъ-
рошие; о ia de ла sokă, двпъ о фербере ïn кло-
kote ïn време de дозъ чеасврі некврмат. Ачесте
маринаде se пъстреазъ немърчинит, ші даă маи кă
самъ въиеділор din pensionate, матеріа деjквп-
рілор челе маи плъксте ші маи кă самъ челе маи
ішienіche din kîte kъносокă. Se пъне пе масъ тъ-
iate вѣкъщі ка пе кірнаці.

NB. Daka ар авеа чине-ва о маи мape саă
маи мікъ kантitate de kapne de a пъстра, ва кре-
ще саă ва ïmpăgina пропорционал sъстанциеле ші
kантitatea de ojetъ de маи съss. Каъл sъ ны ын-
асемена de a ынчей кă сълъпінъ kapnea кape ны
есте de поркă.

§. 3. BINĂ DE MASĂ, BINĂ DE KASTĂ, TISANЪ¹ DE ЛАБОРАТОРИЙ.

48. Bină de masă din прежтеле капіталей
аре ви rastă asиръ ші кам акръ, кă кape se о-
бічіпвіеюще червлѣ-гѣреї ка ші stomakъл. Poate
чине-ва sъл скане de defektsъл (късвръл) съл ші

¹ О вѣкътвръ ръкорітоаре ші зноаръ, ка веरев, шчл., se zive tisanъ.

să dea o mai mare binoitate, tărnind una să doară băteacă de koniak lăptărit, în fie-kare bătăiă kape conțină 300 bătăiă; postogolește apoi, mai multe zile pe rând, bătoială în pînăiă. Îmbogățește soapte multă calitatea acestei vină arănikind în băte, în mințea postogolirii săriuă săk kiap drojdi de zahără.

Năpătrebăi să kreasă chine-va, deoarece cele ce spăzzerăt, că tot vînălă kam akrișor e un vină din dealură băne. Dricioasa vîklenie produsă multă mai ușoară de aceste imitațiuni de kit nu este imitațiună de vinără băne. Poate căva să nu nese de vîklenie, și kiap, pînă la oare-kape nuță, de națără, prin patruțdarea șrîmăloape:

2. *Bină de kacă.*

Apă ordinată	2 fînăi.
Pakiă la 22°	2 $\frac{1}{2}$ vînăi.
Rădăcina de earfă dulce $1\frac{1}{2}$ grecă.	
Chenăuă de lemnă	1 —
Oțetă tape	2 $\frac{1}{2}$ —
Floare de sokă	1 —
Skorușioara	18 grămeți.

După ce skorușioara în pakia, seapa; să se arată zecă mințea apă ordinată că floarea de sokă, rădăcina de earfă-dulce și că chenăuă de lemnă. Coloarea va fi albăstră. Arănikă atâtă intreaga răciuă și oțetă; și daka, dulce un cheasă, coloarea nu i s'a săkăt roșie, vei adăuga nikătără că nikătără, oțetă, pînă ce coloarea

рошие se va îmbioia, și îl oprește aici. Kleatenă de mai multe ori bătelejkă, și străekoară printre o kîrpă sădă prin hîptie sârgătoare. Căloarea nu este de trebucătă aici de către că se apăte mințile în kape lîkvidă să fără îndestă de aci. Pentru această treabă, și în lînsa florilor de soi și poate să se slăjiască chine-va că semințele plantelor numite floarea soarelui (*Helianthus annuus* L.), sădă înkă că fasolea neagră de Mesică, kape lîsătă a sta în apă, să o căloare albastre kape se roșește prin aci. Aceste semințe nu le ferbe chineva: dobândindu-se chine-va căloarea rechiind; le scoate înainte de a nupe apa dinaintea sfecării, că să făcă a ferbe ceapta și earfă-dălace.

Dacă apă voii chine-va a face de această vină o provisie însemnată apă numai să skimbe vorba grame în părăjă, și a lăkra proporționalicește într-o bătoie. Dar atunci cătă a avea grăjă de a postologă pe tota zioa bătoie, și dăal căci apoi că doar albastre sărări de oă, bătătește într-o dăo potrivă cantitate de apă și sape. Dăpă căci, poate să adăouă chineva pătră răkiă.

3º *Tisana laboratorială*. Lăcrătorii mai înțrebă adesea de a le arăta o tisană nu prea costisitoasă, că kape să se slăjească în lăcătă anel, că kape se îndoapă sărătă să poată așații postologă setea. Eackă formă :

Apă . . . . . 1000 părăjă.

Răbătăidă de earfă-dălace 4 --

Одевă . . . . . 4 пърд.

Алкоол . . . . . 20 —

Пъне съ сеарбъ еарба двлче ин апъ; аместекъ аколо апои челе-лаване доъ състанже, ши стъръкоаръ totвл прintр'о пълни astенатъ къ въ бъкетъ de лавандъ, de чимбръ, de вірфбрі de пелінъ заѣ азте плантъ ароматиче.

§. 4. Ликори юмениче пентръ дешертъ.

49. 1º Likoare de коакъ de поptокалъ (кв-ракао). Ласъ съ стеа чин-спре-зече зиле, ла соа-ре, intр'о бътелкъ astенатъ зине, $1\frac{1}{2}$ въчие de коа-жъ въскатъ de поptокалъ къ доъ fынгъ de пакиъ de пінд, ингріжind a сгъдvi бътика ne тоатъ зиоа. Ім-plainindвсе ачесте зиле, пъне съ se toneaskъ ла фокъ въ fонтъ de захаръ intр'о tot atіta kantitate de апъ, ласъ съ se арзъ пъдїн, ши тоарпъ totвл intр'ачестъ пакиъ, імбвїват къ esenгъ de скоардъ de поptокалъ.

2º Likoare de флори de поptокалъ:

Алкоол ла 21° кapt. . . . . 2 fынгъ.

Апъ de florи de поptокалъ опдинаръ

de комерчій . . . . . 8 въчий.

Захаръ . . . . . 8 въчий.

3º Likoare ароматикъ ши de дешертъ.

Вірфбрі ши ръдъчини de ангелікъ . . 1 въчій.

Каламъс ароматикъ . . . . . 1 грэй.

Миръ (зн. fel de ръшионъ міпозитоаре) $\frac{1}{2}$ —

Skorciшoаръ , ...	$\frac{1}{2}$	грэй.
Алое	18	гръзни.
Квашоаре	18	—
Ваниліе	18	—
Нокшоаръ	5	—
Saspană	1	—

NB. Poate sъ лае чине-ва събстанциеле не каре же ар авеа ла indemнъ, афаръ de алоеи, тиръ, квашоаре ши скорцишоаре. Deaka ar dopi чине-ва ка ачеастъ ликоаре съ foloseaskъ съпътъдий de kit съ плакъ rastvori, ва търі dosa de алоеи, пинъ ла 41 грэй.

Ласъ totul sъ stea ла soape in време de чин-спре-зече zile, кътънind, не тоатъ zioa, in doi fnti de pakiш opdinapъ, саš тай бине de аликоол ла 21° kapt. Стръкоаръ ши stoарче; adaогът atenchi, ви fnti de zaxаръ, tonit ла fokъ intp'и fnti de апъ, ши пътреазъ-о аноi intp'и dланъ.

Ачеастъ делічіоасъ ликоаре de масъ катъ съ fie intrebgindatъ вері kind днпъ масъ, ка ви ко-ректив облагатъ; ши din kind in kind, ии ва терце бине квіва de a inrigi. вна саš доз лінгврі. Ea este чеа тай folositoare виене mistriрі.

§. 5. FAЛСИФІКАЦІЯNEA СЪБСТАНЦЕЛОВ DE ХРАНЪ.

49 bis. Өрічіоаса қалітате а пінній ши а він-яй este каюса predispoнтоаре а nemistriрілор. ши а лінчезірій съпътъдий. Dar оаменій ня жадекъ де-спре қалітатеа ачестор доз лінгврі de kit днпъ че

о патъ; аста е о чекаре че саче асъпра синешъ-
лъ, не каре о реноиеще de ките орѣ тънникъ. Веи
съ стабил ачесте доъ фелбрі de отръвірі patentate?
Nimik ня mi se паре май simpla;

1º Între челе-ланте atрібутъ de дрентбрі але
administragiонеи съ se sokoteaskъ ші ачелеа асъ-
пра торилор ші пінапрілор. Ка administragiонеа
съ щие че пътъръ de сачі de гріш, de опзъ, de
секаръ, тачінъ тоара; ші съ se вегиеze ка піч
зи fel de amestekъ съ se faktъ in кошъл тореи.
Съ se нечелюбіaskъ ші съ se пвіе etikeitъ не сачі
дьпъ че s'a лят оiemъл, ші къ ачелі сачі съ н
поатъ а se deskide май твлт de kit пътмаи de пін-
апръл къмпъртълоръ. Ка admіraционеа съ fie im-
пітернічітъ а чере sokoteалъ de пътъръл сачілор
не кареі а къмпърат пінапръл, de fie-kape fel de
череале, ші de пътъръл пінелор fъксле din fie-
kape fel de fълпъ. Ка, съв піч ви fel de къвінтъ
съ н поатъ діне ла dіnsъл fълпъ de гръбнде проа-
сте, de бобгръ, de гръбнде stpikate шчл.; ші ка
тораръл съ н поатъ тъчіна май твлт asemenea
геноієръ, съръ а саче май іntiіk kъnoskът пентръ че
трессінцъ ші kape skonъ. Însfіrшиt, съ se ласе
пінапръл оаре-kape іngъдіялъ in fiksapea прецв-
лъ; fіnd-kъ сіnt timiі in kape пінапръл конціїп-
гiosъ пътъбенеще.

2º Kit пентръ комерчіл вінкрілор, zikъ съръ
піч чел май mikъ препоззъ къ ла капіталъ, веа
чине-ва преа підіне бълчі къ вінъ kape съ fie,

din локбрile kape se daș;¹ și răseskă o tăldume de băgu din kape n'ash voi a păne o жътътate de пахарă în stomakă.

Че съ facem noi ka sъ protежът въна крединъ a konsomatopijor împotriva a tot felul de închezъчівне! Nimik nu e mai лесне de kit aceasta. Sъ se kъnoaskъ înkъпtъl vnei tocitori² și uifra kintapejor de slrвgвr че este sъ se kamche în ea; sъ îngъдbie ka sъ arþiche în ea eарбъ-дълче la miaзъ-noante, atъ шi гъsten la miaзъ-zи. Dvпъ че 'шi a fъkst fербереа, sъ se pecheliaskъ tocitoapea nîn se va păne în bătie. Sъ se bisitez bălia шi sъ se пъie pechete ne ьрmele unde aă fost чепъ. Ȱmpatъ odătъ bătiea, sъ i se pecheliaskъ врана шi sъ nu поатъ mai trăt a si deskisъ de kit de partikularъ kare voieще a o konsoma.

Ka пегвъторъл kъ pidikata sъ aibъ tot d'asna în disposițіvnea sa въгъ de черкат, fъkste kъ o manierъ ast-fel în kit sъ поатъ чинева ля din ele шi пічі de ksm adъgora.

Deaka deșeptarea облігъ а ля două.. ля вране, ачеастъ локраре sъ nu поатъ a se face de kit fău kъ un fonkcionärъ înkърkat sъ verieze ka sъ ьтпле bălia nymai kъ чеса че s'a kopins în băgъile kare 'ă avăt ачелашъ винъ.

Pentru vînzarea вătelчelor este ka пăsăl vînăzăi în вătelчe sъ se fakъ săb kontrolă admini-

¹ Deaka se пăinătă parisiensii de ачеастъ închezъчівне, noi nu știu че тръбъвъ въ facemъ.

² Asta este шi винъ въ партеа локзасъ.

страдіопії, щі ка fie-kape вателкъ съ fie імбръка-
тъ къ о печетie ofіciаlъ.

Он singrp fonkujonapð ажунце ла пызыл іn вя-
телче үнеj пімпніде іntreçі ші din челе таj біne
къпъtгtе.

3º Съ веніm ла лъptъrіtв. Он spеквлантъ de
ланте аре aїtea вачі kape dъ aїtuea fgnуj de лап-
те. О лъptъreasъ съ aїbъ nіjde foide ne kape fie-
kape kъmпpъrъtоръ съ fnskipie kantitatea че kъm-
пpъrъ, ші sъ'ші пjie adresa ші semnaіbra: ва щі
чине-ва ла іntoарчере, din aчeea че remine, kan-
titatea de аръ че ар si пytat chine-ва съ adaoue ла
лапте. Aџenij aсторіtъціj вор пjtea, іn вері kape
cheasъ, съ провезе аръtъrіle, ші sъ гъseaskъ үріtа
үнелtіre a лъptъrеsеi de ва si. Къ modul aчesta
лапtele ну ва si de kіt лапте. Къ daka kъmпpъrъ-
torъl ia лапте таj пyjin de kіt таj nainte, ва si
лібер sъ adaoue аръ, a kasъ ла ел, kantituyj kъm-
пpъrаtе, dap ва si sigrp astfel kъ лапtele sъd ну e
amestekat de kіt нytaj kъ аръ.

Че kontpadigjne a se okupa kъ aїta sіprg-
iuyj, ші kіte шease лyпi ne pіnd, de іmpreçіrъ-
rіle үнеj отръvіrі kъ apsenikъ, ші a нu fache nі-
mik ka sъ іntismnіne aчeste mij de отrъvіrі kape
se fakъ, kъ прецвл bapilop пошri, ne tot cheasъl
zilej!

КАРУ IV.

Konsiliisri пресервативе kontra отрезврілор.

50. Kit пентрэ тизлоачеле квратіве, тримitem
ла артіколвл отрезвірі саъ венінірі din воказвла-
рьи де ла sfîrshit.

51. Отръвіреа аре локъ ін патрэ модэрі о-
сеўите: прін резфларе, прін мінкаре, прін меді-
кационеа не din пъвнірэ саъ не din афаръ, іn sfîr-
shit прін фітодчереа отръвілор іn тъкоасе (ше-
зэт, органеле цепитале, шчл.)

Саъ дрент фантъ къ о терапевтикъ нераціональ-
а отръвіт маї тълте персоане de kit аъ пътт тъ
отръвіаскъ отръвіторій de професіе. Аша н'ам лъ-
sat тъ tpeakъ о okazie fъръ тъ протестезъ імпро-
тіва вері-кърій інтръвінцърі, іn медечінъ, de по-
made мерквіяле ші apsenikalе, de сърврі de мер-
квръ, de apsenikъ ші de antimoniш¹ (afаръ de ка-
ломел ші de emetikъ), сърврі de плѣтъ, de а-
рамъ, de kositopъ, de асръ, de арцинъ шчл., тор-
финъ, stpikninъ, вератринъ, беладона,² жұскіаме,³ di-
цитале, чікітъ, stpamoniш, de totъ medikamentъл іn
sfîrshit каре, ла о dosъ оаре каре, поате тъ вчігъ.
Totъ отъл аре дрентъл, kiap іn смітале, тъ о-
преаскъ не medikъл тъл де а бъга іn прескіп-
циіле (opdonанделе, рецетеле) сале вре зна din а-

¹ Sapea-pisicel. ² Мътрыгынъ. ³ тъвеларіцъ.

честе съвсъмде, дар маи къз сеамъ пе меркварийши пе арсеникъ; хшхрапреа че се паре а черка чине-ва интиаш датъ есте о хшхрапре виклеанъ ши префъктъ, каре лазъ ин трапъл семинаръ сънега din ачеле desordine пе каре ле трактеазъ ин хръмъ ка пе пъще боале de ун капактеръ осебитъ. Де чеета че спийд ачи, ам съб окъ пъще есемпле терпиле каре ар треби съ архиче маи тълте кръде ретишикъръ ин съблетъл практицианълъ виноват de асемена непозиј; ам читат маи тълте интимплъръ ин Mansalvă *ansară* din 1845, воиј съ маи алътър ши алтеле.

52. Înălătirea de болnavă kapi aș perdat ун okiš saă înseși пе amîndoă, fiind къ а лъсат a se тракта (къста) de o simptъм oftalmie прін помада мерквариалъ.

Н'авем ліпсъ асемена de есемпле de жънеши фрътъшеле персоане каре аш perdat маи тълт de kit грациile fisionomieи лор, докъ че аш инкредибул трактатаа жъней печинъне саă *impetigo figurata* кътървия саă кътървия медикъ каре н'a кръдат плътнидирие къ меркварий.

Раббе, авторъ либералъ ал епохей реставрациинъ, кървия ў зичеа ин жънецаа са, фрътъсъл Раббе, а fost astă de skîrbes desfășurat прін трактатаа (къстатаа) къ мерквар, къ се съпъра пе вер-чине се въта дпент ин faucetъ, ши къ де хрът чеї ера d'a се ведеа astfel, s'a отръвйт къ асфодъл.

Атъпчъ, да меркваръл пътая ачелдя каре греша; медечина ъччеа траага лециј пепаде. Че съ гăndim

însă de vremile noastre, în care suntem la lăkrareea omului și desorganizatoare a medicamentelor terapeutice ne voală de originea chea mai nevinovată și de chea mai neinsemnată gravitate? Această prezudenție ar încuraja și ar empatizării noastre cu toate caracterele de clicturi de om?

53. Avem între aceste minute doar trei exemple de sematică pătene și așteptă medicamentele desorganizatoare.

1º Cel dinținut se află în persoana unui bărbat cărător, fabricant de cărbune, numit Fontane, strada Februarie, 19. Poriținea dreaptă a fălcăi de jos să dezlănțească și urmărește să pară astăzi tăierea astăzi, 1-iulie Noiembrie. Poriținea stăngă tot a fălcăi de jos joacă în toată boala sa în gât, în cînd întreba din zilele astăzi am părea să o scoatem de tot afară; vînă măskiile krotasită și ligamentele¹ ale apofizei condiloide să desorganizeze. Capătul răcorii sunătoră ar fălcăi se arăta golă, prin găra unei plăci (răni).

Din poroicele părtăcile cheile despărțite ar fi bîndit vîrtoșia unui os de picior, și cînd astfel lecția fălcilor osoase; fără aceasta, ar fi apărată așteptă bărbatul cetea de sănătate. Totuși ne dă prea multă crezută că răcorii vine din abuzul fosforoschenii. Despre: așteptă omul, astăzi de nevoie să astăzi de desfornit, și găsesc în jumătatea sa femeie una din acalele fiindcă echipațională pentru

¹ Afișoarele ce dețin oasele de capne.

каре devotamentul ține локă de вер че настра ре-
fissъ. Nimik ня о inspăimîntъ, nimik ня о обосе-
ше; ea леагъ рапеле бърбацлвъ ей de mai твлт
ори пе zi; леагъ пе але копилвлвъ съвъ, кървя а-
челаш ръвъ и poade kotъl; ea твпчеще къв
бър-
бацл ей in чеека-л-алтъ време че ў о ingădzie къв-
тarea болнавилор съвъ; ши жертвеще minstеле че о-
стенеала ле лазъ а'шї ține камера sa intр'o къ-
ръденie astăt de intpearгъ, къ intрind in ea, se in-
доеще чипева а да krezъmînt ла atîtea miseri. Чей че ap dopi se вазъ лвкрърile къ окий лор, съ
se 'nkpedințeze de esistința atîtop виртвул in sînvl
atîtър neporochir, че вор adresa ла Dna Жаспier,
stpada Saint Sebastian, 34, каре а бине воит а se
înkърка а ле da medikamentele требвичioase къ
din але ей келтвеле.

Etiologia noastră se adoverează prin obser-
vațiiile каре не винă din toate пърциle. Аfălăt
astăză, Noiembrie 1848, къ твлді din лвкрътори
пошри кари лвкреазъ ла asemenea fabrikare sînt
свопши ла ачееаші боалъ, ши къ in Церманia, ki-
ррти de пе ла spitaliři ажът de seamă kъ тоди
ачеші лвкрътори sînt крінд saăt mai tipziș isbiș de ne-
krosъ!¹ ла falka dejosъ. Este învedereat kъ аchestă e-
fektă vine din лвкрапеа ачівлвъ fosfopikъ asupra sъб-
станций oaselor. Дечі ачеia каре se слвжескъ mai
о-
вичніt kъ кібрите катъ а черка tipziș, пвдіn, чеека че
аchestă лвкрътори чеаркъ твлт; ши аchestă овічеіш este

¹ Șn fel de inflamație la oase.

în stape a къшвна твлъ капие (гъвношаре) din-
шлор, daka ня ва ля тъзврї ka съ se fepiaskъ
de astfel de emanacїonї. Постим пе fabrikantii а-
честор фелврї de продвзрї съ imiteze пе полеито-
ри de metalе, шi съ ня лъкреze de kit la гвра
зней собе каре траце бine.

În kasul d'a se deklara воала, катъ съ se
сложиaskъ kъ легареа ръпелор (232), kъ ръдъчи-
нъ de роибие (198), шi тай kъ seamъ kъ desvъ
гаргапismъ kъ апъ алкалисатъ (пътъ în ea) kъ kite-
ва пикътре de апъ sedativъ, saă шi kъ kîş-ва
гронzi de викарбинат de posatъ.

2º Esempiuл al doilea пе este dat de un
бътрянъ de 72 de ani, векиø лъкътшъ теканичianъ,
пъmit Tzefetъ, лъквind strada Santonuš, 8. Este
доъ-зечи de ani de kind achestъ вравъ лъкъторъ
авъ о ранъ ла înkietrpa пiсiорвлъ, unъ medikъ iл
tpaktъ (кътъ) kъ medikamente мерквриале; пiсiо-
рвл i s'a fъkst monstrososъ: el ka isbit de un e-
lefantisis ла пiсiорвл stînrъ kъ un үriашъ shankъръ
каре poade partea din afarъ, шi face съ квргъ
din el nekвrmat o апъ skirboastъ. Чe съ fakъ
унъ asemenea ръв?

54. О жvпъ damъ въкврindъсе de o посiuipne
stрълвчиtъ, de o пiстере a tвpвлъ шi a spîrîtвлъ
înalъ, se plînse întp'o zi medikвлъ ei de oare-
каре дiрепrї ла mitrъ, ал кърї doktorъ, unvl din
челе тай марi челеbritъцi пептре воалеле femeilor,
kъ тоатъ împrotivirea damei, boi съ se asikvre, kъ
ажвторвл instruメンtвлъ spekslism. Spekslism чe el

адеатива инт'юастей де стапе де имозитате, къ, фъръ стърчипреа върбаатлві, болпава ня с'ап fi инвойт къ пічі үп modă ла интребвінцареа ачеасті инструменті. А кътат съ se супхіе. Medikum гъсі органеле ин вънъ стапе; dap дапъ кіте-ва зіле, болпава симте нозе фелбрі де супърърі: спеквламт ї а комбникат боала сімілікъ чеа маі вине къпътвітъ. Doktorul възз, де ші кам тірзиш, къ вітасе съл къръце, дапъ че с'а сложіт kъ ел ла о персоанъ атакатъ де ачеастъ боалъ: тълія ненорочіре. А доа ненорочіре fз ші маі мапе; fiind къ ачеастъ дамъ, сперіатъ ші супъратъ ка тоате семеіле віртоае ші целоае de demnitatea лор, черв къ стърчинцъ интребвінцареа үпор medikamente енергіче, sie kit de ізг. Doktopii қвощеаă атючі пътмай прегътіріле меркүриале, ді ea se индопъ къ еле дапре tot шарты; dap de ла ачеаста інкоа тоатъ ekonomia тұрпвлві съл se skimъ: съпътате, фримкзеде, intelіцингъ; меркүръл s'а віріт ші а префъкт тоате. Цінціле sint пъпъдите de пішіе грозаве есостоше (змілтьшре), хірка капвлві асеменеа; о інгрешаре а тұрпвлві торбідъ а ляат локвл fineuse ші елегандеі таліеі сале. Ea чере medikъріи noastre репараціоне de тоате релеле че'я a fъкът medечина чеа веke; medikареа noastrъ, adesea непротивоясъ імпротива фантомор съвѣршите але үнеі отръвірі металіче, а т्रіумfat ин sfîrmit de ачеасті ръз.

55. De кіте опі трактarea рієї саă а боалей пъдкілор пе лінгъ пършиле челе рашіноае, къ

medikamente мерквріале, н'а лъsat, siindei atakate de ачесте преа үшоаре nedisposiціоні, грозаве боале ідрапіріче каре аж рemas netъmъdsite. Într'o zi, ня о съ щие чілева къ че espresiоні a sfîisia үn sistemъ каре a întrebîndat atît de ляпгъ време піще тізлоаче atît de үчігаше пептърь біетвломъ, импротіва үпор тічі гоанце сај пъдкї пе каре о спъльторъ къ алкоол сај къ апъ sedativъ ї ар fi кръцат intp'юн чеасъ. Ax! asta vine kъ dokta medechinъ ня se îndoia kъ авеа a facе, într'ачесте kasvрі, къ пъдкї; ea, къріа діплома ї презвпне щиңда үпіверсалъ.

56. Medikamentele apsenikale ші мерквріале къшкпъ ешіреа de үүбе сај de пете пе пеле че se паръ боале de пеле, dar каре se импротивескъла tot felvl de трактапе къ о пішъ пе kіt боалеле пелеі de sinele ня se опынъ пічі odatъ sistemвлї nostрp; ші tokmai ачеастъ опыпере каре este чel маі үн kрітеріш¹ de a deskoperi daka о боаль а черкат niskare-ва трактърі мерквріале сај apsenikale.

Apsenikkл ші меркврівл ня ne sînt admini-
strate нямаі de medechinъ, чі înkъ de industrie ші de
deosebitele înlîmplърі але віедей. Am възст idrap-
пірі ребеле (боале мерквріале) a se deklara ла
кълъторі каре se кълкасеръ пе патрі de os-
пътъrie în каре dopmise zioa трактърі үп болпав
сұп88ш ла трактапе мерквріалъ, ші а кърор чеар-

---

¹ Semnul пріп каре со кеноаще адевървл үпші лякр8.

шахрі аж fost трексте пътмай прінц'о апъ ші прінц'юн кълкад де фер; чеа че ва факе не tot къльторыл а se къпъті de ismene ші k8 fege de перне, ka съ ня se квлче гол фъръ пътмай іn ръфеле сале.

Kind se гїndeще чине-ва ла дъръпътоаре ефекте а ачестор фелкірі de отръвірі, ня поате съ se анере de a да лъкръріи kantitъцій ачестор сърбрі че manufaktуреле архнкъ не пътмінѣ, kassa а о твлціте de боале, despre kape піч о алъ імпресіонаре ня поате съ pesonozъ enigmei, ла оаменій чеі маі sъпътоші пілгъ ачі.

Tot amikъл үманітъцій катъ съ faktъ үрърі ka, d'ачі іnainte, іntreевінцаре apsenikълві ші a меркърълві sъ fie ня пътмай ronitъ din dominізл medechinei чі ші din ачела ал артемор, kape ня вор авеа ліпзъ de алте pesvрде ekivalente ші пессопърътоаре. Kind үръріле noastre вор si іmплінте, вом bedea a despъреа din kadръл de певоіле noastre поъ-snpre-zече din доъ-zечі din боалеле netъшьдите; fiind kъ ачесте поъ-snpre-zече din доъ-zечі ня вінѣ фъръ пътмай din модъл singръ ал трактариі medechinei skolastиче.

Ня пътмай de apsenikъ ші de меркърій авъстъ медечина skolastikъ k8 дърнічие; отръвеле веце-тале ші animalе, ачідъл пръсикъ, stpikninъл, тор-синъл, тъстъларіца, тътръгна, деңтаръл, шчл., жоакъ вп ролѣ tristъ in aptea kape se fълееще de a тъмъді. Че de отръвірі sъвіршите de medichinъ, маі k8 seамъ іn snitalкі! Аша administraціонеа

s'a îngrijit d'a le înkide șelete nesokotigilor, a cărorăpăț apă și pătat să le dea pe față! Că-noskă, de aceste jaluțice rătăciri eșemple kare îngrozescă. Deçi kît e de ridicolă medecina kînd vine să spălă în urmă la trebuială primăjdia de ceea ce ea numește *medicamente cekrete*, la căreia mai tot dăna nesănătătoare, ea căre se joacă, printre alii de grozavă neperisare, că otrăvilele cele mai energetice!

Așa aici ne masă o epistolă de la Lionă, căreia nu am avut corație de a prezenta, atât sănătatea împotriva acestei fante săvârșite. D. C..., de la Lionă, fiind tractat, în 1837, în urma unei gripe, de către britanici medicație căre, fără să adresa cheia mai multă întrebare căreia de obicei, și fără prescripționea (receta) sătmătoare:

Stăpînnină. . . . . 18 grăbniș.

Etpactă de căcoară . 18 —

Amestekă și fi să seze hăpări, de la: și-nălă în zioa din luna iunie, doar sătmătoarea zilei, și kreskînd ne toată zioa kîte sănătate; astfel că înălătură, zioa a noastră, cînd dimineața și patru seara: total, patruzece și cînd de hăpări, predevenind pînă la seara cea de săptămînă de stăpînnină; în noaptea zilei și de două opere astăzi apă și cinste 46 zile, și înălătură apă și la cea de cinste săptămînă și meante grăbniș de stăpînnină. Aceasta nu se poate să fie nekreșat, căci am dopit să avem dovadă să fie okii noștri prin treptatea recheteilor, în kît sănăteme con-

slăpînșii a kpede kă spîcheră, reformind rețeta, a încălărat că porocirea și ne bolnavă și ne medică. Se pare însă că doar nă remas sărăcă și tăpistă rezultat; fiind că, în urmă, cărcea și răperă la stomacă, trezării în toate măduile, săritări din naivă, toane de tărbăre, sprijoră cerebrala de către mai fărăioase, și în sfîrșit picioarele-măiate, neputință și întreagă nesimțire a organelor cenușiale, cădereea unghiilor, tăpăcăriile nekvarmată, desfațarea oaselor și răvlăi spinișării și amfiteatre la săbăuori. Această vîktimă trăiește numai că săferințele; enigmă sa a fost skrisă că mină slință și această prea anevoie.

Și mai îndrăgsnește apoi medecina să tragă înaintea trăbăpalărilor, ca ne păze oamenii primăgenioși pentru sănătatea populației, ne păze bie și tămăditori iubitori de omenire dând bolnavilor lor alioi și și skamonează!

56 bis. № e de prisos a arța aici bolnavilor numele medikamentelor către mai de obicei întrebării de medecina nesokotită, și în care apsenikul și terapeutul făcă parte. Bestim ne bolnavă să nu urmeze o rețetă care apăsașănd, să astfel de nume, astfel de veninuri.

1º. *Medikamente apsenikale.* Likoare (shikătare) și prafuri de Fowler; likoarea și Pearson, și Biott, și Barton, și Boudin; podișnea (dekoktă) și Donovan; prafurile fratelelor Côme, și Dupuytren; țigaretele și Troussseau; rîșmă de

къзт първл, помада лві Saint-Louis, коліра¹ лві Lanfranc, шчл.

2º. *Medikamente terapkriale.* Песмейї лві Olivier, лікоареа лві Van-Swieten; sipопвл лві Larrey, лві Belbet, лві Lagneau, лві Cuisinier, лві Karl-Albert, лві Giraudeau de Saint-Gervais, лві Velno, хапвріле лві Plenck, наполитане, лві Baude-locque, лві Ricord, алісіле портокалие deskisъ, наполитанъ, чепчшіе, віпътъ; помада лві Sichel; апъ antinsopikъ а лві Mettenberg, помаделе лві Dupuytren, лві Saint-Jve, лві Grand-Jean, лві Règent, лві Desault, лві Gibert, лві Monod, лві Villan, лві Zeller, лві Cazenave, лві Duchesne-Duparc; апъ neagrpъ цертапъ, faqedenikъ,² шчл.

57. Daka 'mі ap fi întrădbit sъ pesfoieză însemnърile клініче de тъмъдіріле съвршите în спітале, пріп інтребнцареа съврілор терapkriale ші алеле, аш пътеа sъ даš піще спътнітътоаре е-семпле, поате іnkъ k8 sътеле. De kіte орі ылчераціонеле (бъвеле) рапеле ші kapia (mіnkъттра) se съпнъ аповоie sistемвлї төш de къстаре, пропнпдъ, fъръ teamъ d'a тъ іншела, kъ терapkryл a трекът н'a коло, ші n'ам гъсіт пічі тъкар үпъ бол-навъ каре sъ'mі тъгъдзиaskъ препвssвл төш пентрв ачеаста. Îndrъsneskъ a deklара kъ ва вені о време în каре лециле вор nedensi strašnik ne doktorвл каре a kъtezat sъ fakъ a intpa ne үна саš ne алта din medikamentele de ачестъ felъ în шірвл пре-skripcіонелор сале. În адевър, ресвлтателе ачестор

¹ Medikamentъ de okі. ² Каре тъпнікъ, poade карна птпредъ а ръпелор.

тізлоаче сінт піще венінбрі каре лякреазъ къ ін-
чечвл де кіт піще віндекърі. Hoffeskъ даръ пе
спідієрій, маї твлт компетенцій асвпра ачествъ пвпнв
де кіт докторій, а 'ші впі пвтеріле лор къ але телев
ка съ адвкъ практика пе о кале маї потрівітъ къ
прінципій фізіології ші simtimentele втманітъдій.

58. Este іnkъ datopia лор, astvzъ, съ нз во-
iaskъ а binde нз нзмаї сърічика (ачідѣ apsenikos),
dap іnkъ ші шорічіоаікъ, кіт de славъ de ap fi;
fiind kъ apsenikвл поате fi tot d'авна skos афаръ
къ кваетърі віновате. Не ліпгъ ачеаста, шорічіоаіка
вчide foapte пвдіні шоаречі, пе кіт еї потв да de
апъ; кврзеле ле сінт маї втъмтъоаре de кіт отрава.

Воіз zіче asemenea іndvstrіoшілор: пвпнцій іn
локвл ачелві верде ал лві Schicle, іn каре іntръ
apsenik, верделе че ам f'лкst k'noskst e маї біне
de патръ апі, ші каре se компнне нзмаї din fepъ
ші din арамъ. Este tot аша de fрymos, ші kostъ
ші маї пвдін.

59. Єрічіосвл пвтріментъ ал famілійлор skъ-
пътate este o отравъ лякрътоаре къ інчечвл пентръ
трвпъ, ші маї іste пентръ s'gmetъ. Linsa пвне пе
омв іn твлтe іsmite каре отвлві сътвл пічі прін-
rindѣ її трече.

60. Ка съ se fepeaskъ чіне-ва de отръві-
ріле din пешипшъ ші каре потв ресвта din іm-
прежврърі, съ se слвжеaskъ нзмаї къ base de fa-
ienцъ, de пъмінт de оале, de порчеланъ; къ base
de арамъ snoите біне, de fepъ-алвъ; de t'чів de
fepъ, къ ліпгърі ші f'рквліце de арцінтъ, de kosi-

topă, de fepă spoiță, dar nici o dată că skulele să
căute din acelă compoziție destinate să imite apără-
rește că așa așează, fie căkăr poleite că așa să
că apără. Daca așa cea oamenii să producă o
compoziție pe care să o poată pune în locul
apărătorii săașă așează, și apăsă fostă făcută toate
skulele de așa că așa că apără, ceea ce este încă taina
nietrei filosofale. Ba ține căni și sala de mînakat
septă de veră ce emanăriție primăjedioase, și
fără nici o comunicație că văzile și laboratorii
în care se slăjescă că săbeștiște veninoase. Poate
cineva să știe despre moralitatea și spărățele de
ordine ale unei familii, prin cărățenia căniilor și a
skulerelor.

61. Лѣкрѣторій шї mansfaktorapії карій лѣкреа-
зъ ла колоаре, шчл., катъ а авеа гріжъ, ïnainte
de a'шї лꙗ храна лор, de a'шї skoate stpaiele de
тꙗнкъ, de a'шї спъла капъл kз апъ тꙗлъ, de a
'шї кѣті апої тꙗніле kз апъ тꙗлъ, апої kз съпн.

62. Înprotiva отръвірілор кримінале, ня щід
але презерватіве de kît моралізація соціетью. А-
декш а minte цaptisanілор діпломації къ кз kît se
вор апка маі твлт a desmoralisa соціетата, кз
атіт маі твлт ей se вор еспуне a se face вікtime,
прін отравъ, а ле ачестеї fante спрకate. Ръвл че
se seamъпъ, se квлеџе kрind saš маі tірziш. Kind
вор si fost іntрsдs, прін тіжлокъл instituцііпілор
реформатоape, моралitatea în familiї, konkordia іn-
tre соці ші фрації, аморвл крещіп (kapitatea) іn-
tre oameni, kind отвл se ва fepi de ръв прін sin-

търа темере де ретвашкаре, ши се ва ведеа тіпіт кътре біне прін singvрвл болд ал қопшіңдеі, че intepes авеа-ва оаре чіне-ва а інтеевіңда отрава kontра sineшкылай сақ kontра алтора? Din ачел мінэткі інвенінареа kріміналъ ва ретінеа пұтаі ка о съвеніре үрічіоастъ а үпор timпі барбарй.

De воіді іnsъ пінъ аткпчі а fache kasvрile de іnвенінърі маі pape, опріці пе doktopі de a пресkpie вері-че este beninos іntp'o dosъ маі таре, ши пе спідері d'a пәне іn лякрапе вері-че речеть kape ap da препыс de үн asemenea deliktъ. № se ағль іn кодече үн singvрр medikamentъ але кърі efektърі терапевтиче, съ ню ле поатъ чіне-ва препродыче пріnр'o sъбстанцъ певътъ тоаре. Еж в'о спіші, ши астъзі кiemъ ла ляптъ пе вері-чине kteazzъ а тъ kontpazиче: opinіonea mea destyl de kрат спысъ, а fъкst твлдіме de черкърі de kіші-ва anі іnкоа ka съ маі поатъ si ла іndoialъ des-пре ачестъ adевъръ.

КАРУ V.

*Konsilisрі (повеџе) іциеніче імпротіза esuessрілор
friгsлі ши kозлdsреі, ши вариаціспелор үеле fбр
ceste але atmosfereі.*

63. Ляпгвіецдіреа noastrъ s'ap потріві kъ ляпг-
віецдіреа fаблоасть а локвіторілор търій, deaka, іn
вері-каре anstimпъ, ne ap si fost kъ пытіңъ а үніе

Інтуреціярвне о температюръ statopnikъ ші неваріабілъ. Лякргл къ тіна інведереазъ, іn паpte, а-чаастъ іnotesъ; пріп калорікл че ел desерънеazъ, не fereше de fрігл іерпелор, ші, пріп transpirаціоне (assdape), de кълдбра верї. Stapea ше-зътоаре se опыне foapte ла іnvedepapea ачестей іnotese: asta e o stape kontра natrpej; fiind къ natrbra a fъкst не omъ pentrъ тішкare. Konsim-бріле зрмътоаре se adpeazъ dap oamenіlor лите-раці, de канчелеріе, челор къ timп de prisos, жу-пілор skolari.

64. Sъ п8 ешіці пічі одатъ, ieapna, din ло-квіцеле boastре fъръ а въ п8не пе snate іnkъ үп-вешмінтъ; sъ п8 іntradі пічі одатъ іn еле fъръ а авеа үп веммінт маі п8цін.

65. Еջ kape, іn треава modelor, п'ам зрмат маі пічі одатъ de kit пе ачеea а църапвлі de ла D8пъре, тъ ar8nkъ astъzі ла піcioареле Modeі, ka sъ червъ треі favорі ачестей граціoase съверане а сочіетъцій. Este ворба sъ fачет пе елегандъ ішienikъ, ші sъ ad8чет іnvoіala іntre капрічіж ші съпътate. Кxtezъ a'ї іnfъціша къ fr8мошій еї fiі n8 іndелегъ de лок ішiena іnвешмінтахлі, іn треава modeі; damele аж маі т8лт г8стъ ші spіritъ de kit діншиj.

Червъ даръ ка о граціе Modeі: 1° de a опрі капела ла oamenі пе anotimpvl іерпеі, ші a fe-теілор пе ачела ал verej. Bonetsvl sa8 sk8fia de пінзъ а отвлі eуропеean este чel маі п8цін по-трівіt kъ ачеа espresiоне de dimnitate kъ kape na-

зра а ревестат фрънзеле ноастре; ел юй апазъ
хрка юй речеще капъл, ші те констриңце а авеа
зейчелат гївл ші чеафа еспэсе ла аспримеа аеръ-
и. Поне dap іn локът о коіфбръ калдъ, тоале
ші фъръ вре о формъ отърітъ de mai nainte, ast-
fel прекъм капела албъ саѣ пеагръ, de пїслъ пе-
克莱іть ші къ streaшина латъ. Nimik нз este mai
грациоз іn форме зале імпровизате, ка ачеастъ
коіфбръ, ші nimik нз фереще таї бине капъл ім-
протива кълдзреі вереі ші аспримеі іерней. Пот-
тескъ не тодъ оamenії къ жудекатъ сънътоасъ а о
адонта; пінь а'ші simjui folosвл лор тъ вор обліга
не mine, fъkіnd de modъ yn лвкръ atit de folo-
sitоръ. Лъсажі капела іn форма меptикълві цапцо-
шілор іn чівілісаціе; пїсла, іntokmitъ sъв ачеастъ
формъ konikъ, se sъпне tъtвлор dimensiілор ка-
пълві съв, шіл акоперъ фъръ а'л стрінцие, ші прін
стръшінеле еї i se dз реалдъ demnitatea manuine-
рії ші тішкърілор патрале. Адъогаці апої о глагъ
ла mantalele boastre: № въ воії zіче: *imitaціа ne kълвгърї поющї*,¹ dap: *imitaціа ne*
цзрапчеле noastre; еле вінъ ла тіргъ іn totъ ано-
тимпл ші іn вері-каре оръ а попдї, ші еле sint
маї пыжінъ sъпнє гуттраівлві de kit вої чеші-л-алдї.

2º Алъ грацие: аш dopi съ реіnbiezъ га-
лошій стръбнелор noastre, съв форма зупор simile
dap елегандї koірпнї. № е о рътъчіре ка pedes-
трашій съ втвле фръмтінд зънада ші пороіяя чел

¹ Кълвгърї ѣрочеаі поартъ гагъ ла разеле зор.

рече къ skarpiniй (botine de пînză) отвъдъ de е-
кіапіш?

3º A treia грациe: пънедъл локъл үмбре-
леї, каре не апъръ али de пънъл de плоie, о ма-
тель de о газъ пепътранзіїлъ шi къ глгъ, каре,
fiind kititъ (stînsъ), ар пътеа съ se үїе въ mînъ
саѣ възваръл bestei. Fie ka капела de паie
съ ia локъл үмбреleї de soape.

66. Kind даръ кіриашъ se вор вън eї intp'o
шінтъ коменъ de a inkъlzi kasa въетвлъ пропріе-
таръ, din пімпіцъ пінъ въ гръпаръ (подъ), къ въ
sintrpъ kъntopъ саѣ калоріferъ? Шіцъ kіt material
de aps ap треби ka съ inkъlziaskъ astfel o съмъ
de маї твлte камері? Лемнеле че sepeкъ intp'o
іарпъ о sintrpъ familie.

67. Învъдвл d'a пърта fланела пе пеле, али
de folositop ieapna, este неапърат вара.

Fрікціонile (фрекърілe) къ помада камфратъ,
сеара шi dimineaца, сіnt вън апъртъторъ вънъ контра
челор fъръ beste вариаціонї але tempereатрeї.

Straiul de noante шi de zioъ, пентръ каstъ,
съ sie ларгъл шi ляпгъл веншмінтъ de камеръ (ха-
лата), ватоілъ, каре te үмбракъ intp'o клітъ de okiъ,
ши te апъръ de spirъ de la pіchioare пінъ ла капъ.

68. F. ѿ-въ de mipoasene аервлъ, de pekoa-
pea серелор, de локънде речи шi үмede.

69. Eакъ въn mizlokъ de a апъра камереле
de үмезеалъ. Daka este планъл de жos, реноіеще
ї пардoseала къ въn кълкъшъ de о жътътate de
пічоръ de пълвере de stgъръ шi de кървенъ. А-

щерне апои үн көлкөшө де үн деңетө де asphalt (смоаль), пыс үеапъп ші потрівіт; ші подеңде апои neste ачеста кө леспезі сақ кө көртмізі пытрапте. Пъредій fiind tenkhiд kө гілсө, үпцеј kө өрттіоаре къмпозіціоне: чеаръ галбепъ 4 опчій, esençie de тереbentin 32 опчій; үнене komposiçіонеа ачеаста пе чепкышъ kалдъ; dap маі intiі, inkълзеңе дөз пічоаре пытрапте де пърете kө үн basө plіn kө kърбені апрыші біне. Kіnd веі sokotі kъ пъртічика asta а пъретвлі s'a үскат інdestyl, ащерне азупръї nымаі de kit үн көлкөшө де komposiçіоне де маі ssө kө о үидinea; komposiçіоне ва пытрапnde маі тұлт d'o жектітate de деңет in пърете. Өрткеазъ ast-fel pentrø tot пъретеле, въгінд de seamъ ka чеара s'я ны remiiie пе үспраfaца пъретвлі. Dыпъ че ай sъвіршіт tot ләкрг, поші s'я зғартъвеші сақ s'я тапші шьретеле, fъръ а авеа пічі o spikъ de үтme-zealъ. Mіzlokъл ачеста este чel маі nemerit ші sігір.

70. În колециірі, kasapme, snіtale ші прinsopі (temniіe), служіді-въ in локъл snълатвлі камерелор, atіt de gredos la mіpos ші atіt de вътъмъtopъ, kө червітвл ші фрекатвл. În прinsopі, apesstantвл konstplins a'ші черві віzginea sa ва гъsi int'ачестө esepsicій ціmnastikъ, үн есчелент mіnріиторъ ла пелвкрапреа че ii импзне лециле, ші үн еlementө de salgbritate int'ачеастъ көръценіе frymos mіpositoape. Adaogъ ла ачеастъ біне-fачере үн skbiptъtorъ plіn kө чепкышъ ші үн basө de noantе kape ны пътреазъ mіposвл үdвлі. Ачеастъ пәдіпъ

înlesnipe de traiš băpă va pregăti pe apestantă să askalte că complicitere băpăle povede că aă a'l adăche că năște simtimente mai băne.

În coleciile, încălzescă caselor, camerele de vizită, și dormitorii. Aceasta este cel mai sigur mijloc de a primeni (întîmpina) tristele efecte kape sunt consecința întreținerii dării săvârșitele - sepsicile ale rekreacțiilor. Cite sănătății frumoase am văzut și se răsu la începutul vieții, prin neîngrijirea ekonomioasă a unor pensionate! Ce atenție poartă căre de la un băiat kape săferă de fără și de un bătrânos cărăbun?

KAPU VI.

Mizloacelile kărative ale străbunelor, rapelor și plăcelor.

71. Fiind că noi nu ne cunoaștem, înțelegemene, de către de mijloacelile prezervative (fereitoare) și ițiencice, trimitem, către patru mijloacelile cărative, la apăicolă *Pană* al catalogului alfabetik al tractării boalelor.

KAPÚ VII.

*Мəssрі de яsat kontра intpsdsueпї īn үesətstrele
органелор noastpe, a гітпілор, a fəlspі de үеп,
oазелор de пеше, a пвлверилор iрітѣлоаре.*

72. Ун гимпе къшопъ ѹп съцій са ѕ о ѹтмълъ-
їсръ, ші, дгпъ stpнkкtra sa din afаръ, este în
stape de a пътвнде пїнъ în челе маї adїnче ѹе-
сътвре але органелор noастре. О ѹсанъ dintp'ун
snikъ de грїй са ѕ алїи граминї, маї kз seamъ sni-
чїи опрвлвїi селватикъ, лвадї перозеще în гѓръ, se
їntpдdкъ kїte пѹдїn пѹдїn în плътът, около къ-
шопъ челе маї mapї пѹстїйрї, ші es' прип партеа
de жos, дгпъ че аў пss zїлеле болпаввлвїi în прї-
междие. Peszflarea вупор пвлбери къшопъ пїще
грозаве flusivn de pentv (inflamatia плътнілор);
къчї еле se komпnъ din пїще ѹепвлїце askvїtite
ші kape nз потв a se йntxrna йndърът ла ՚рта лор
ші d'andapatelea: astfel este пвлбереа kape se
pidikъ în торї ші грънparї ne kapi їi тътвръ, швр-
реле unde tpeеръ грїй; ачеса kape kade din ko-
пачї че se kвrъцъ de rpъdinapї, din платанъ kind
e kз podв, din kopачї локвїt de kolonїile de o-
mide че ѹтмъ kipdърї ші alte omide kз първ;
пвлбереа din камереле йnгрїжите ръв ші nodite kз
skindърї йnвеките.

73. Камера de фъкъв търсътъ; ако

лепеа а întinărit претăndenea deșitеле ей челе имоase.

Нэ'мі плаче іар съ тракт о ноанте в каса бъргезълкі імбогъдіт, каре воиеще ка лътмаа съї sokoteaskъ аввдіа днпре пътервл тапетхрілор, мобілор, табелелор de apte, къ каре үтпле standele локхіндій сале. Че de mai de imositate se фрътмінтъ съв тоато ачесте тътъсърій ші ачеле полеелі грътъдите пе зече пічюаре пътрапе!

Адълі амінте че тіріосъ de траіш-бънъ чеаркъ оаменій в локашъл къръдел ал fetidej лъкрътоаре din Париjs, үnde лъксъл de бънъ seamъ ня стръмъ-чеще піктірі, дар үnde ішіеніка къръденіе лъчеще претăндenea. № kъnoskъ алт галантъ маі неродъ, алт бърбатъ маі інчелат ші каре терітъ маі твлъ хълъ, de kit амъліторвл каре пъпвстеще о fatъ atit de amikъ бъніе опіндхіеле, ка съ se dъкъ а'ші да пъмелє съї үпія пе каре ел о прівеще ка пе о femee d'ун tonъ маі бънъ. Іntpeit nerioабе, te ашептъ, ла іntoарчереа роцій порокълкі, ка съ щіж пъререа та асхпра deoseбірій іntре чеа пъпвстітъ ші чеа префераать.

Пентръ че скрекатъл къ чеара ар si ел atit de ішіенік, daka ня пентръ къ ня іналцъ чінева пічі үн fel de пъльвере, siind къ о ашкъ в каса чеаръ, ші къ in ea se sdробенде tot felъl de гоанце каре naskъ прін kase?

74. Інчепвръ іаръ а фаче үесътхрі de stikъ. Секолъл лыї Льдовик XV інчetasе din ачеастъ лъкрапе; бъгазеръ оаменій de seamъ къ sfъртъ-

търеле пълвероаase але перчелор fъксте къз sipe de stikъtъ ataka пътнтий къз таниера чеа таи притечдioasъ. Indstria a fъкст iщienei о үріchioasъ сложбъ пріп ачеастъ реповадione.

75. Пълвереа kимпилор, іналдатъ de віnter, поате debeni касть а үнеi epidemic вертъноаase, din прічина геноаielor іnkъrkate къз oъ de гіngъnii не каре kъldbra соарелві ле a fъкст праfъ. Astfel, пре Палас, ла Дорпатъ ші пріп таi твлte четъцъ але църтілор Балтічей, se преподвкъ epidemiile de вертеле-пантлікъ. Este dap de интересъ salubrітъцъ пълличе ka sъ nъ лase sъ stea пічі үп fel de геноiй не stpade (хліце) ші не кълe пълличе; ka інгръштъреле sъ fie іnpronate іn деapine іndatъ че s'а kъpat, ka kъkълъл din eшиtori sъ fie desnatpat ші transformat іn пълверетъ fъръ a таi непde de лок времеа.

76. Kit пентръ тізлоачеле къратіве (de къstat) каре пріveskъ ачестві капітъ, tprimitem ла aptikolaи Ssuis, ла ачела ал *Glossionei de pentrъ*, ші ла ачела ал боалелор вертеноаase, intitulat *Верти intestinali*, шчл. (Bezi Dikcionарвл боалелор, ші та-бла de matepii de ла sfіршітвл скрієрї ачестia).

КАРŪ VIII.

*Mîzloache пресерватіве (septoape) ии кспатіве кон-
тра intpsdsueї tpsnspriлор strzine kape inkoliqueskš
saš kape se smfлz in kavîtsuile osevîtelor noastre
органе.*

77. Персоанеле învăцate а dopmi ла аеръ ліверъ ші sъб копачі sіnt sъпssе ла юаle din үрекі ші алді акциденци, kape se naskš nъмаі din intparaе үнор seminde in деава aдиівъ, пърі, ші ре- съфлъоаре, шчл. Tot аша se intimpъ ші kз оа- меній kapi se kълкъ пе паie ші finъ, in подыл ка- селор, fъръ sъ fie inkъ пъстрапі kз о къчівлъ. Kind чіпева нъ kъпоаше kassa, se аршнкъ in do- minівл теорійlor чelор таі învăцate; din чеassл însъ che поате чіпева а о гічі saš а о прeпoне, катъ а алерга ла sondъ ші ла skoaterea afаръ пріп клеше, saš ла istronipe (dewшyrtape) пріп in- жекци (аршнкъtare) kз апъ de пъквръ. Комбате фрігуреле che ле kъшнпъ ачесте дрері пріп аплі- кационі de апъ sedatівъ пе пърділе bîntsite (169).

КАРŪ IX.

*Mîzloache презерватіве ии кспатіве іmпротіва па-
pasitismsлsи intepnš saš estepnš ал insektelor.*

78. În kадрз de nevoi kapi kinshieskъ ші

компромитъ esistința noastră, лăкрапеа кăселор инсектие ші паразите але țrăpălă nostre жоакъ негрешіт чең таң маре ролъ. Natăra а лъsat специelle animalе a se mînka үпеле пе алtele. Ној țrătim kă пагуба а о тăлăime de animală; animală апої, țrăieskă ші ей, kind ле вине вине, kă пагуба отвăл. Тигрăл, левă, үрсăл, баа, крокодилăл, шчл., тергăл ла вăpare de omă, прекăт отвăл терпе ла вăpare de червă, mistreuă, іенăре, fasană, шчл. Împrotiva пăтери ачестор кăссе колosalе de баале ші тоапте, тоатă іçienă отвăл este în цеава пăшчей сале; ші ачела пе каре ел îл kiamă таң пăцăн int'ажăторăл sъă, este doktorăл sъă. Kind а алергат ла кирпăл, щie kъ s'a skъnat de кăсăт, ші kъ аре sъ se окăне пăтăй de efektele ей.

Dap sănt пăдăe animală немăрăçinit de тăcăи ші kapi sănt atăt de лакомă de kapnea noastră пе kîт pot fi tigruл ші хиена; паразиăl kă atăt таң примеждиюші пе kîт sănt таң пăцăн висибăл, тăчитatea lor ў ingădăie a se askănde în gposimea тătălor пăсăтăрелор органелор noastre, прекăт ші în кăвăищile (гъвношăреле) челе таң askănsе але органелор noastre; ей потă, astfel, а пăне desopdinea în toate fonkционile noastre, fără ka nimini, ші doktorăл таң пăцăн înkă de kîт чеи-л-амă, sъ о гăчиaskъ. De таң тăл de doă miă de ani, medecina skolastikă a fost, сăbă toate formele пăтăчиоase de înkăpăt, жокăл fantei ачестор немăрăçinit de тăcăи insekte, каре ieaș пе omă din леагăпă ші

іл үртмеазъ пінъ ла тормінтъ, ка съ'л dea апої, автор вермі төлт таї лакомї de kit dinseле дөпъ кішігъ. De astăzi înainte se поате деклара іn гра маре, къ медечина іпократікъ 'ші а пътил бапій; istopia нацралъ, ажтатъ de amindoъ сэврорел ей, fisika ші kimia, ў а ляят локъл, ші fakultъціе se прегълескъ а депнне інвеките лор вештиме ла поапта Мэзевлъ. Mikroskopъл о съ рідиче maska tsівлор entitelelor¹ болтъвічіоасе, ші а префаче веікъл цергъ ал skoaleй, іntemeiat ne inflagіца sіңделі, fierii, первелор, венінвлі, nitsitei,² stomrіlor пекапи,³ шчл., іn літба positiвъ а шіңделор de обсервационе. Fiind къ de ла пъблікаціяна Istopieї noastre nastrale a szпstемї ші а боалеї, а дебенит үп лякъл інведенепат пентръ тоате snipіtеле kъ adewърат filosofe, къ боалеле а къроръ касъ ны e іn категоріиile капітелор пречеденте, ші іn ачела ал касселор торале, сінт fanta үпкі паразитъ каре ne poade fъръ ширеа noastrъ.

79. Akariї,⁴ пъдкії, пъдкії-de-лемпъ, пърії, вертшъл de Medina (dragonneau), шчл., сінт паразії пелій. Askapidъл вертікъларъ, лімбрії, idatidеле ші лімбрікъл-пантікъ, сінт паразії візчелор (тацелор) noastre ші таї kъ seamъ а тоатъ цеава intestinalъ. Конії de амбеле sekse, dap таї віртос коніеле, femeile каре тръ-

¹ Entitea, чеа че konstituzъ, чеа че іntokmeще fiindu үпкі лякър.

² Өмегезаль аноасъ ші intinxъчіоасъ, skіnat, вале, flegmъ, тбч.

³ Өмегелор stpikate. ⁴ Үп fex de вермі ка ачеіа че ве гъ-
seskъ іn врінзъ.

ieskă kă лъптарѣ ші төчілашіоасе, сінт маі төлт
сұндыре де кіт оаменій пәтріді ғіне ла пыпъдіреа
вермілор intestinalі, ші маі kă seamъ ла ачеса а
вермілор askapizі. Пропчій staă фрътоші ші sъ-
пътоші пе kіt sягъ үндъ ла доікъ; аромеле, пе
каре үұранка нұ ле кръдъ пічі odatъ, treakind іn
ланте, ылжескă de вермілор sягъторылай. Dar
іntорші odatъ іn famіlia лор, ачесті дръгълаші а-
морі se пірніcheskă ші se веңжескă, tрыind kă
дұлчедврі ші kă песмегі. Askapida верміккларъ
се пръзеңде kiap de atыпчі іn таңделе лор, ші dok-
торыл пұтаі atыпчі kind о беде ешінд нұ маі е ла
іndoialъ, алт fел, е fepea, sіңделе, лімфатismъ, ka-
kessia, імфламаціонеа. Пұне пе бейзіл копілш пе
dietъ ші tisane, kă каре askapida se іnvoieңде
преа ғіне, үй пұне ліпіторі, de каре еі преа пұдін
ші пасъ, еі каре este ліпітоареа таңделор noastre;
ші, kă ажъторыл ачестеі dokte къштаре, копілш пере-
ши se stinçе, іn време че ыл беде чіпева а se іn-
трема adesea іn доъ-зечі mi патръ de чеасхрі,
kind іnчепе прін аі да пәтріmentіл ароматикъ че
іншұркатыл үй 'л ръпісе. Речімділ nostръ іциенікъ
(264) пұне пе коні ші пе femei ла адъності de
вер-че позъ пыпъдіре; ші sistемділ nostръ кұра-
тивъ, ші ел, este іntemeiat іn маре напте, азыпра
ачестікъ fantъ de обсервационе, kъ чел маі маре
пұтъръ din баалеле noastre este fantа parasiitілор,
ші маі kă seamъ а вермілор intestinalі.

Трактънд маі жос, іn опіндіала алфабетікъ,
de осыбітеле noastre баале, вом інгріжі а ғафे а-

плікаціонеа ачесторъ прінципій ла fie-kape kasă пар-
тіквларъ.

KAPU X.

*Mizloane prezervative și cspative contra kasselor
morale ale boalelor noastre.*

80. Natrpa ne a dat raçionea ca sъ desko-
перім прімеждіile пресенте, ка съ преведем пе
челе fitoape, съ не folosim de съвеніріле тракт-
тулвъ, ка съ щім къ че модъ съ імпінчим інапої
пе челе d'іntіш ші съ не пынем din време ла а-
дъностъ despре челе d'алдоілеа. Ведеpea прімеж-
діеі пресенте ne сперіе саѣ не інгрозеще; преві-
сіонеа прімеждіеі siitoape ne іntpisteazzъ саѣ не а-
дъче іn desnъdejde; съвеніреа прімеждіилор поа-
стіре тракте este o речькапе, deaka нъ е о лек-
ціоне саѣ о твлівтіре.

Lіnsa прімеждіеі, sintimentul чел тай аles ал
sekрітъцій noastre ne ласть іn съфлетъ о еспресіоне
de твлівтіре ші de o веселіе дълче, kape este
kiap ферічреа.

81. Бѣкбрія ші desfătarea сint еспресіонеа
тріумфулвъ ші віргіндеі; este гlorioasa іndestvlarе
къ ам імбрінчіт о прімеждіе прип комбінаціонеа
търіеі noastre трупеші ші пътерій noastre morale.

Плъчереа ші осебівлъ модъл d'a се бѣкбріа de

зп лăкpră sînt беџia kape ese din îndeplinirea үнii datopii тrădoasă шi обosoitoare īn sine.

82. Desfrîvl shi desmiepdapea de вăpъ voie sînt пiще ръtъчirь moralе але oamenilor kapi вoieskă k8 spîritul cheea che n'aă păterea a tъvîrsh k8 simuzrile. Este блестemvl nepătinjdeй, este înpăvupirea первiñtъrь, este întîrîtarea үnei finiçe kape, neavînd destvl pătere ka sъ îndepliniaskъ o datopie, точеще shi cheea che ii mai remîne a o intъri.

83. Tristъ e sovietatea аcheea īn kape miseria imþune desfrîvl ka зп mizlokă de a kъpъta пiine! kiap încperî черв ертъchivne de la Dămnezev пепtră achestă desfrîv al tropyvlăv, la kape sâfletvl үmilit nă ieа nîcî o partе.

84. Studiau bine mekanismvl tăvlor boalelor fisiche kape naskă din kăzse moralе, shi вeçi aжvице la аcheastă konkidepe, kъ kăzsele moralе але boalelor noastre sînt, fără nîcî o îndoială, рăshinea shi temerea, рemăshkarea shi previsionea, sâvenirea de treakt shi fpika de fiitoră.

Nevnua este o desordine fizikă dăsă īn organisaþiunea креerilor, fie printre vătămare materială, fie printre impreșinе morală. Nevnua este kărablъ¹ shi nekărablъ, ne kit аcheastă vătămare este priimidoape saă nă d'a se ѡерце shi d'a se repara.

85. Рăshinea shi temerea potă sъ лoviaskъ ka

¹ Kape se poate tămtedbi prîn kăstare.

trăsnetă, și ele ne smintesc sănătatea că și modă că astăzi mai primăjdiosă; ne că în impresiunea morală este mai adinc sănătățea în minte și ne că noi dumă o mai mare importanță obiectivă lor. Îndată să căștetarea, acestă efectă alăturării creerilor, este în stăpînirea sănătății toate facultățile organelor ne să spălă prea mult de a le conținute și care se pare că sunt sănătate. De aici vine că o idee, o singură idee știe; că ea să crească din punctul sănătății, principalele vieții.

86. Boala le provoacă din cauza moralei vor fi că astăzi mai pare ne că societatea va fi mai bine organizată. O societate bine organizată că să fie o aristocrație morală, în care să fie chiar membrul sănătății existență comună, în care omul ne mai având să tem de nimic din partea omului, și să treacă prin răbdare printre sănătate, nu mai fără speranță că să apere potopul săpăt la părțea sănătății a temerii despre suferință. Astăzi iubirea publică, astăzi de defecțiuni sănătății raportă fisical, este numărul și de cea mai completă sănătății raportă morală.

87. Împroprietățile sociale societății astăzi de mandat, nu ne este eșuat să ne ridicăm astăzi fel, fără nicio filosofie și pesimismă. Filosofia pedagogică chea mai sănătății și că expresiunea importanța obiectivă, și pesimismul expresiunea importanța sănătății determinător noastră. De către felul de boale nu ne am feriți noi, deoarece am și o rază de bunăstare și realele vieții! Ele dăinesc și așa de puțin, ne că

оamenii пънът май тълтъ време спре а ле пъдъждві
ші а ле teme de kît a se въквра de еле ші але
ssfepi.

Sъ іnvъдъм de timпрів а пріві віаца ka o
datopie, тоaptea ka ып akvidentъ saš o nevoie.
Simtimentul datopieї este o sfintъ плъчере, sim-
timentul nevoieї este o двлчес pesimnaціяне. Sъ ne
sepim de ацішъріле үреj ші de рътъчіріле аморвлві.

88. Аморвл катъ sъ nз fie пічі odať ып
капріві, чі о требвідъ ші о тълдътіре de a про-
дъче. Ачеasta este үinta kape fache a'л pesnekta
ші a'л fepi de toate neбvніile лві. Аш воi въкв-
pos ka sъ fie iп sfіршіт пріiimit ka ып omъ kape
a iпшелат o femeie, ka sъ'ші iпdestvleze плъчереа
de a o desonora, sъ fie maї desonopatъ de kît
dіnsa. Къчі, de въпъ seamъ, femeia nз minuia
пічі de kъm, ші ел minuia; ші minchіяне este o
krіmъ. Ноi ne afлът iпkъ tot iп stapeaセルバtі-
къ, ноi kape опорът ne minchos, ші defъйтът
ne слаба fiinu пе kape ел a iпшелато!

89. Черв de ла тоці болнаві че трактarea
mea її ва тъмъдvi sъ'ті арате реквношінда лор,
читind fetelor iпшелате че ле вор iпtіmpina вор-
веле үртъштоаре:

,,Fetele теле, nз търіці de ръшиne; ші sъ
,,въ treakъ iпkъ ші maї пъџіn пріn minte de a
,,fache a търі, iпainte d'a si пъскat, fraktul nevi-
,,новат a ыпvі minst de сълъвічіяне, iп kape в'a
,,гъsіt minchosvі. Adвчедіvъ aminte kъ опініянеa
,,пхелікъ eартъ gрешала fetei iп favoapea tіnereduej

„төмөй. Нөтреше'ді копівл, крещел кө гріжъ, ішбеше'л ка пе о біатъ мікъ фінцъ пъпхстітъ ін леагъң
 „де fipeskъл еї протекторъ. Войд съ'ді інгъдзескъ
 „о мікъ ресбюpare. Kind амъциторъл тъл se ва-fi
 „інsspat, ka sъ ia o пъпгъ гроастъ че тъ n'авеаі,
 „ші пріп үртare ва авеа копій маі пъціні фұто-
 „ші ші маі пъцін цеапені de kіt aі tъl, fiind kъ
 „копій калквлай sіnt tot d'аsna rakiіічі, саš skpo-
 „ғлоші, тречі adesea пе dinaintea лві кө ал тъл,
 „ка sъ альбре чееса че ел а пъръсіт кө чееса че
 „а ales. Інвацъ'ді апоій копівл kъ ел нз s'a des-
 „онорат пентръ kъ a fost пъръсіт de tatъl sъл,
 „fiind kъ niminі нз se desonoаръ пентръ krима
 „алтвіа. Рұшіне вері кві їи ва імпшта нащереа sa,
 „ші нз'я ва үine іn seamъ вұпеле лві калітъді!,,

90. Нз дауді пічі одатъ пъмелде де плъчере
 ла ачееса че se күтпъръ kъ пагуба репаосвлай ші
 пъндеі, іnkъ ші маі пъцін ла ачееса че нз веді
 іndrъsni a o търтспisi іn пъблікъ; еле нз sіnt de
 kіt піще обозеле desmiepдътоаре, деръптытоаре
 ші маі adesea къшкпътоаре де үріт.

91. Фылі de гілчеве ші прочесе kъ ачеесаші
 гріжъ че аі пъне kind аі воi sъ нз te іntіlmеshі
 kъ үп fъкътопъ de реле; astfel веi kішіга, ші tim-
 пвл че аі fi fost перd8t, ші пачеа inimeй, kape este
 kұрсыл віедей къріа tіmpвл їi este үesъттра, ші іn
 sfіршіт kелтвелеле жәдікъдій, kape atірпъ fъръ іn-
 doiamъ, aіt assупра ачелвіа kape kішігъ kіt ші а-
 супра ачелвіа kape перde.

92. Ам о методъ ka sъ'mі пъстрезъ stпъ-

татеа ші съ тъ іъмъдьieskъ de воалеле теле; ам
о методъ ка съ'мі пъстrezъ саъ съ'мі peadkъ fe-
річіреа. Оamenій аж імбръцішат пе чеа d'іntiі:
пентръ че пз імбръцішевъ ші пе чеа d'a doя?
Она este nekomплектъ fъръ чеea-лалъ; пз е чі-
пева іndestvl de sъnъtlos de kіt kз amіndoъ. А-
дъчецівъ а minte kъ пз se afъ nekazdrі kape se
пз si tpekst neste mine, пічі утіліаціоне kз kape
съ пз si fost adънат. М'a жеfзit de toate, afаръ
de вeselia ші de komпъtimipea пентръ ачеia kape
sъfерь. Нъмаі kз ачесте sinгzре доъ лвkrрі, sіnt
маі fepіchit de kіt жеfзitопії meй.

94. Într'yn kqbint, voî vъ ñchideu alit prîn abaterile imacinaçîonîe boastre kit shî prîn abaterile reçimtblî (opîndbîală la traqiș). № e nîcî o dată destvăl, ka sъ se afle chîpeva bine, de a sî sñp'atos la traqpă; kată îmkă a sî sñp'atos la spîrită shî la iñjîm.

KAPU XI.

A p e o m e t p s.¹

94 bis. Mai 'nainte d'a începe deskrierea fop-
tmelor (rețetelor) să folosim de mult folos a da
o idee skrupță de către instrumentă de căre vom po-
meni adesea în ceea ce urmărește skriere.

¹ Instrument kъ кape se mъssepъ tъrja вестерніlop спіртосае.

Apeometrul este o țeavă de sticlu gradată la capăt, cu înălțimea verticală cînd o vîrșă într-o lichid, înălesnește dă preudă densitatea său a lichidului prin numărul gradelor care sunt date în apa aceea.

Densitatea său a lichidului, este greutatea acestei lichiduri comparată cu aceea a unui lichid său același volum. Oliile și alcoolul au mai puțină densitate de cît apa; fiind că două flori de apă atipnind 1000 grame, două flori de uleiuri poate să atipne 915 grame, și două flori de alcool au un număr atipnic de cît apa are 790 grame.

Apeometrul se compune din două atite mai puțină într-o lichidură pe cît aceasta lichid este densă; astăzi, într-o apă înțepărată cu sare marină, el se va opri la zero; în alcool, el se va scăpa pînă la 40 și chiar pînă la 44 grade, pe cît va fi mai tare decâtă de apă.

Gradurile sunt însemnate, pe țeava sticlei, prin cărări paralele și orizontale însemnate cu numere din cinci în cinci. Gradul ce se scrie înălțindă cu fața lichidului, săncheză astăzi însemna densitatea. Astfel ammoniacul (ușoară) este zis că însemnează 22° cînd țeava apeometrului se vîrsează în lichidul ca al 22-lea gradă să se confundă cu linia de nivela a lichidului; această linie se săncheză numărul de *intervale*.

Cunoște în commerciu trei feluri de apeometre: *centigradul*, cu care se săncheză prea puțin; *apeometru* sau *apeometru* Balme. Centigradul este înălțat în 100 grade; apeometrul

каптиер ші валте ін 50. Дар градаціонеа лўї каптиер se deosієще д'a лўї Балте, ін ачееа къ 20° Балте кореспондe k8 19° Каптиер; 21 Балте k8 20 Кapt.; 23 Б. k8 22 K.; 30 Б. k8 28 K.; 36 Б. k8 34 K.; 40 Б. k8 37 K., ші 44 Б. k8 40 K.

Însemneazъ пе skрpt ші пе уна ші пе алta din градаціонї пріп iñijaleme челор дої авторї. А-ша se zice *ліксідсл kintреще* 22° Б. ші 22° K. ka sъ zikъ: *densitatea acestei ліксідш este astfel, în raport ks ana inkрpкат ks sape, kă areometrsk Балте intre în eл pînз la al 22-lea gradă, ші areometrsl Kaptier pînз la 21-lea gradă.*

PARTEA II.

*Farmacie domestikă și portativă, să și înstrucțiașne
praktikă asupra pragării și asupra înțelesințelor
medicamentelor metodei uei nose.*

95. № e mai anevoie гътреа զո՞յ medikamentš ka гътреа զո՞յ minkърі. Прекъм dopeskъ ka fie kape sъ dedevie զn doktopъ pentrъ sine, asemenea boieskъ ka fie kape sъ fie ляі inszash spidеръ. Черкареа mea № ва вътъма пе spideri mai твл de kit tpraktalъ postvlъ a pъgubit пе бъкътаръ de profesiøne. № дъримъ чине-ва о по-сїшøне, dindz'и пе fayъ misterele; dъ nymai de zhire aчелвіа kape o аре ші kare o esploeitъ sъ se pъzeaskъ, pbindz'л sъб ляminata вегиере а ачелвіа kape ї kymпъръ prodvsele. Богатвл kare zhie, n'ape rъbdare saš timnъ de a eseksta; sъракъл kare zhie n'ape kъ che plvti aчелора kape esekstъ; ел se lіpsejde de ляkrъ che ї требве, kind № поате sъ'ші il faktъ kъ inszash mýnile ляі. Spidiervl № ва piepde darъ nimik din aчeeea kъ bogatvl zhie ші kъ sъракъл esekstъ..

Kit pentrъ spidervl kъ реа kpedingъ, kape,

de үръ імпротіва біне-фачерілор методеі чеі нөзі, нұші sokoteше de вінъ плътъдind ал-фел нөзеле medikamente, kontrolвл ләтінат ал болпаввлай ва нөне не спіцерő ла адъностő de ачеастъ үрічіоасъ іспіт а спірітвлай чел віклеманő ал fakvlтъдї.

Не мінгъ ачеаста se ағылъ локалітъдї din kape спіціервл ліпсеще саň este prea denapte. Tokmai īn ачесте локврі трапсе ші dosničе ap si біне ка съ гъseaskъ чіне-ва үн sъflető креңінескъ каре съ шіе а'ші компюн спіциеріа sa ші a імпъртъши не алвл.

96. Întp'o zi va intpa īn програмвл үнене edвкашівні ka жынеле персоане, fie de вері-каре klasъ, sъ fie īn широівл apteї пре'ndoitъ astъzі īnkъ o datъ алт пе kіt плътеще, ші kape kәрпind саň маї tіpziň, se ва аръта sъб adevъratzі предъ, de a плътъди саň a fache բъкателе ші medikamentele; ші sъ kъnoaskъ прінципій kарі manjın саň peadвkъ sъпнъtatea. Fiind kъ medichina, similišikindbse ші пындбse din че īn че īn stape d'a si ажынъ, апъ-катъ ші прічептъ de тоғى, medikamentele вор īn-чета d'a si пытмероase ші комплетите; ші, de алъ парте, теория īntrebвінцърій лор нө ва маї si үн арканъ.

97. Ачеастъ еръ нөзъ інчене ақым імпрецив-рвл төш; нұші віне kві-ва съ kреazъ ла че үіғръ s'a үркап пытмервл персоанелор каре аж інвъдат а'ші fache mika лор спіциеріе, үрмінд інлокмаї instрвкцивнілор че ал dat. Персоанеле ғорале se къпътхieskъ kъ spicieria noastre noptatiesz ші de

*kələtopie*¹ kətie atit elegantъ kît shi komodъ, kare koprinde kollekciunea medikamentelor kə kare ne slujim mai adesea. Prin tizlokvl achestei spisiepioare shi instrukciunii kare o insoucione, veri che akcident s'ap intimpala, shi la dearъ unde n'aş la indemnă pîcî doktoră, pîcî spisieră, bolnavii sint siugri d'a nu linsi pîcî o dată de chelă d'intuij ažustoare che poate s'ye cheară kə tot dinadinsvl posicijonea lor.

98. Dar, daka se pîtrunde chine-va sine de kuponajule che vom da aiçî asupra gîtipi shi întriebuijărie fie-kărop din medikamentele noastre,² nu knoskă pîcî tîkăr o singură boală kărabă (che se poate vinka) din kîte le deskriem în partea a treia, de kare s'ye nu poartă chine-va s'ye se

¹ Беній пошрі амічі, DD. Bréauté tatъ shi siš, doî învâzadă kare se pară a si bogadă numai pentru bîselle autora, mă răgară, de căm s'a ibit *Istopia nastrășă a sonotocii și a boalei*, d'a le trimit, într-o kətie, kollekciunea complexă a medikamentelor noastre, ka s'ye poartă îngrîză shi vîsbra ne bolnavii săraci din preajmăle. Cesă che ne dete idee a propune achestă exemplu autor persoane dărvite kə așeeasă kapitate, shi d'a face, prin cei mai divači timplari saă tîkăr, o kətie de kălătorie. A-cheină kətie, kare koprinde 18 kase shi 5 săbkase, are o lățime de 3 palme, shi mai o palmă în lățime shi în grosime; o așeează lesne într-o țesămantan. Într-o sa se găsește afară de medikamentele din băteză, skamă, legătăre de plinză; klistere de arunkată lîkădile, klești ka s'ye trage afară vr'șn osă de piele saă vre un rimpe de snik, soapșești fără vîrfă pentru legearea ranelor, ștc., shi o instrucțiune practică ka s'ye pregețeaskă chea mai multă parte din medikamente shi s'ye le doseze.

² Sint bîselle medikamente complexe che ap si prea așevoie a le pîltindă chine-va siugră; astfel sint calomelul shi emetikul. Să le ia, ka shi ne chele d'intuij materiil, de la spisieră; shi kît de mikă le ap si kantitatea, le va avea pentru multă vreme, fiind că ne slujim kə ele într-o dosă prea mikă.

каште інсюші ші съ se tъmъdьiaskъ in skрptъ вре-
ме fъrъ ажъторъл kвi-va.

Într'acheastă înhîparare a plătădirilor farma-
ceutice ale metodei noastre, vom șrma ordinul
alfabetik, ne kit raportările intime ale medika-
mentelor ne vor konstipînu d'a'l șrma.¹

КАРУ I.

Alois și evlîgnul (feptspa) de erbspî.

99. Ieaă din tîrgră chea mai fărmăoasă calitate
d'alois, alois nămit sokotrină che se binde in map
băkăule, părindăse la bedere ka nișe băkăule de
stîkă de bătelkă skoase fără vre o formă din
kăpitoare. Bedereea lor e negru lăcitoră prin pes-
făințe, gălbinoasă prin transparință, spărțăra
konkoidă, mîrosul lor karakteristikă, și răstăl
lor de o amărciune de kape se grăbește cîne-ba
să se skape. Această gomă-răniină se topesc (di-

¹ Spore a compoziție ke sîntrengă toate rechetele che se vor da, este
bine a ne familiajisa ke kenodireka măsărilelor întrerăingărate
prîp snigierii:

1 Kofă de apă = 24⁰ fîntă = 6 oca, 288 dram. Bezi §. 225.

1 fîntă = 16 ouci = 112 dp.

1 oucie = 8 grăi (7 dram.)

1 grăi = 62 grăună.

Bă pahar se sokotește 28 dp. de apă.

O mină $\frac{1}{2}$ bănciș.

O priză 11 grăună.

соалве) atât în apă kît shi în alcool. Aloîvl kât să nă koste mai târât de 27 paralel șupcia, shi a-acheastă kantitate ține târât de vreme.

100. Pisează aceste sfărâmătări mari, în astfel de modă în kît să-i pedeckă în grăunjă de mărpimea șupăi bobă de grâu, shi sokotindăse șupla neste alătl, fie-kape din aceste grăunzi să așprne șuprăzunte. Îi trece prin chără, daka ape, ka să opriască pîmăi grăunți de acheastă mărpime, pîstribind chea mai mărpintă pălbere pene trupă copii, grăunjă chei mari șiind destinații penetră persoanelor cele mari.¹

101. În casăriile în kape prescriem aceste medikamente, ia în gărză de la șupla pînă la cîinchi grăunjă, kape kîntăreskă cîinchi grăunți, shi îi înrite săndată, așăndăsse kă păciște apa; kă maniera a-acheasta, abia ape cîine-va timnă să simule atmosferă-chișnea aloîvlă. Sa că înkă pînă aceste cîinchi grăunjă într-o dămikată de nîne din șupă, shi înrite totul fără a amesteca. Kînd este a da copiilor, pînă o pălbere de aloîvă de acheeashă greutate în dulceață de koakăze să că shi alătă dulceață; să că înkă șupla kă dînsa penea șupăi broboane de strugăre să că de koakăze ne kape îi pînă de o înrite ka ne

¹ Хаприле antechism, хаприле скониане саă але лăл Andepson, хаприле лăл Бопуций, боаве de sanstate, боаве de viață, хаприл de aloîvă shi de șupnă, хаприле лăл Хори, Харвей, Mopison, але лăл Peter schi., аă de șavă aloîvă, șupă-ori kă adaos de жалапă (nontică), skansonea, колоквиантă, гимнă-гăтă, shi пă лăкреагă аст-сеz, de kît mai năgin dăzhe de kît aloîvl nostră de grăunjă; nămal te kostă mai skompi. În farmacie se pătelește vorba mai mult de kît лăкруя.

ун хапă. Кă тоате аstea, вăză кони кари яăш ало-
иăл kă модăл оамерилор тарă.

Витеор тарă ле дă о үпчие (7 драмăр), ши
челор тăчи о жăтътate de үпчие; топеще, пептр
аchestă sfîrshit, kantitatea d'aloioш īn апăлдă (апă
fiaptă kă тăрăдă), ши ле fakă a īнгидă kă sîla.

102. Dosa, пептрă ун klisăpă, este de doй
тăрăжă, пе каре ў топеще īn апă feaptă.

103. Алоиăл лăзат ла прînză ши kă сăпă, юш
араăлă лăкрапеа sa a doa zi dimineaца de ла чинă
пîпă ла шеантă чеасăр, ши kă astă s'a skъnat de
тоатă чеа-лалă парте а зăлăй. Ка sătă fakă лă-
крапеа ши тай sîgără, īngrîjescе, īnainte de кăл-
каре, d'a веа ун kastponă de septăр de ербăр
пrea kалdă; ва пăлеа să веа алăл īnainte d'a мер-
че ла skavă. Efektăл алоиăлă este faborisat de
сомнă; īnsă поате чине-ва să ia алое īn верă-каре
чеасă.

104. Гътеше бăллюнăл de ербăр kă модăл вр-
тăшорă:

Апă	2 făпă.
Мăкришă	о тăпă.
Asmăуцăиă	о тăпă.
Чеапă	о кăпăцăпă.
Онă	о лăпгără чеапăпă.
Sape de kăинie	о прîză сăравăпă.

— 50 —
Lasă să feарă тăпă че мăкришă să se fie
чине tonit.

105. Întreббăиăзă алоиăл тай тăл de kit
верă-каре алăл кăрăченie, fiind kă ачеастă сăбstan-

шъ каре este dpastikъ,¹ прін ачівл ті сървіле
сале, este foarte вертігіе прін амъръчікна sa,
ші къ фемелор ле адъче ші ле регледаазъ соро-
квл. Лакрапеа вертігіе se face in тоатъ лупі-
теа капалвлі таделор; ачеаста о поае чіп-ва
прічепе дәпе матеріа колорантъ галбенъ че комъ-
нікъ ешівлі афаръ.

106. Dosa de чіпчі гропжі де лват, къ сақ
іnaintea сүшеі ла прінзі, нө e de ажанс ka съ про-
дѣкъ о кръцепіе іntreagъ ла зпеле персоане съ-
ннсе ла тарі іnkвієр; ла a doa оаръ, асеменеа
персоане зор лва зече пінь ла чіп-шіре-зече гропжі,
ші іnkъ маі твлт, daka чере тревзіца. Лә зпеле,
ып гропжі продѣче таі твлт ефекті de kit чіпчі ла
алtele. Алоівл іnсть лакреазъ, іn калітатаеа sa de
вертігіе, киар атпчі kіnd нө лакреазъ ka кръ-
цепіе. Ел преквртъ дәреріле stomakвлі ші та-
делор, не каре лакрапеа камфорвлі нө ле ыш-
реазъ de kit пентръ пзінъ време; ел readъче іn-
datъ поста de мінкаре, різіпеңде іnвълтъшала га-
сліпкъ, іnлеспейде mistrirea ші ешівл афаръ, трі-
зимfeazъ de іnk-іетұра чеа маі пішашъ, гонеше
іste вертій din stomakъ ші скапъ пе болтавъ de
dіnшій іnчетвл kъ іnчетк. Аша іl прескрем поі ка
тізлок ішienik, ла fie-карe патръ сақ чіпчі zile.

¹ Пітерникъ ші іste.

КАРУ II.

Băi sedative sau alcoolino-feruzinoase.

107. *Băi mari.* Dacă vă dorești să-ți trăiești în baie:

Uzepirig sărat de camforă 7 șapte.

Sapă de căinie . . . 4 fântă.

Umple apoi baia pînă la înălțimea voită, și amestecă bine apa cu șapte să-ți dorești să te întreți apă în focă.

N.B. Uzepirigul sărat de camforă, se face săpunind săpunul păhară și tăiere de alcool camforat de 7 șapte de uzepirig, și să se amestice apoi acele două ingrediente astăzi. Dacă aceasta, căci sănătatea ta este bună, căci gura îți este sănătoasă, și o sănătate apoi desvălușit.

108. *Băi mizlochii*, și *băi mari destinate persoanelor grase* și *kare kopriindă lăcașul sănei măre kantității de apă*. Într-o casă, cantitatea de uzepirig se recomandă să fie 3 șapte și săpea de căinie să fie 2 fântă.

109. *Băi de conuri*. Prin urmare să fie sănătatea:

Uzepirig sărat cu camforă 2 șapte.

Sapă de căinie . . . 8 șapte.

N.B. Fără aceste băi să fie kare chincă sau sănătatea zile pînă la o săptămână sănătatea, și de către opri simte o măreție căldură, insuflare de o măreție

бозеаль. Ле fakă îndesăt de calde; și esă afară din ele, dăpă 20 minute, săă și înainte, daka s'ap părea a se fi rechit. Eșind din baie își stepre trupul; își știe capul că pomadă kamfopată; și pînă de'î face, în pîchoare și mai bine ne o canapea, o băută frigidionă de 20 minute este tot trupul, dacă mai că seamă între șteri, ne pentă și ne rănikă, că pomadă kamfopată; se îmbrață apoii cald.

Efectele anestor băi. Aceste băi alcalino-feruginoase prodăkă rezultatele cele mai ferice în casări de frigori, de dărepă rămatismale, de dărepă din obuzeală, din paralisia tetărilor; de boale de fikat, de rănikă, de șterasă și a căilor respiratorie; de konvulsivă; de tăbăcarie și nebunie frigioasă, de băcie, d'apoplessie trănsnită și de *delirium tremens*.

NB. Compoziția lor nu trebuie de locă băile sănătoase săă de zinkă, înkă și mai puțin băile de lemnă. Se află în Paris apăzămintea de băi în kape aă întărită și făcereabă băilor sedative.

КАРУ III.

Калотелă (Merksp̄ ds.vie).

110. Калотелъ¹ este singura sape меркспри-
алъ че о интребвіндеzъ, din прічина немърцініт слав-
бей солгілітъді (топір) іn апъ. Іл интребвіндеzъ
контра лімбрічілор челор тарі саz алтор вермі іn-
testinalі кърор n'az че ле ғаче чеi-лалці верміtві
траші din плante. Авидітatea sъквлі грастrikъ ii
креше солгілітatea din destvl, къ ачеастъ sъбстан-
цъ певытътъоаре іn хрітінца отвліi, debine отра-
ва парасілілор каре іmпресоаръ каналъ intestinal.
Іnvestіонеа (асорбіреа) үнеi маi мape kantitъdі de
верi-каре алт ачidз ap si іn etape de a'i търi со-
лгілітatea кz үn modz супъръторъ іnszші отвліi.

111. Îndatъ че а лят чіне-ва калотелъ, simte,
ка sъ zikъ аша, вермі іntestinal а'ші лъса іm-
пресврапреа лор, а пъръsi stomakъl ka sъ se ко-
боаре іn таде, іn каре отрава ii үрmeazъ kz ля-
крапреа mistriпiй. Дөпъ doz saz треi чеasър, daka
dosa de калотел a fost destvl de үеапъпъ, simte
піще үшоаре дзрепрі іn sъпінтече. Daka se іnlіm-
плъ ast-fel, nз іnlіpzie sъ meарgъ la skaznъ, ка
sъ skoацъ піще матерії негріchoase, kind sint преа
likside, лаzъ ne fndzл basвлі o пвлбере neагръ

---

¹ Нs. amesteka ачеастъ ворбъ кz ачеаса a. *karaše.iz.izš*, каре іnsem-
neazzъ захарзъ топитъ ne fokъ, іn апъ, nпz s'a fukst o konsistan-
цъ sіrъpoasъ.

ші маї asemenea къ пілітра de fepă, каре нă este алт чева de kît пылбереа de каломелă înergrîtъ пріп ўперігл материilor fokale; fiind къ ўперігл; ші пріп զրмаре ана sedativъ, аă însășirea de a да о fajъ neargъ каломелвлй. Апої kînd eșitvl а-саръ înfășuieazъ ачестă kapakteră, прічепет къ dosa deacheastă sape a fost преа mape, саă къ sapea a fost ръă гълтъ; ачест fenomenă ap fi пречедат, atăncă, пріп піще akcidență ші маї греї: речеала търçinilor тъдвларелор, въргътврі binete пе тұғпă, sfîrşialъ ші върсътвръ.

Se ва гръбі atăncă d'a пыне пе бъртъ саă о-бложітвріле de апъ sedativъ (177), саă o kataplas-тъ sapinъ (167). S'ші віре în шezstă помадъ kamfopatъ (158), саă o ляминаре kamfopatъ (157); съ пыие klisiere măitoare (221); ші în sfîrşit, daka ръял s'ap аръта îndărătnik, оліă de річин (209). Într'ачелаши timpă, ва спарце în dină o бъкъщукъ de kamfopă (222).

112. Dar пічи въпл din ачестă akcidență нă se ва іві daka ia каломелă într'o dosă къвінчоастъ.

Каломелвл поате съ se dea съв дось forme: չна în пылберее kpistalăinъ маї търпнъ de kît пылбереа de stiklă, ші чеа-ламъ în пылберее алъ ші търпнъ ka чеа маї търпнъ făinъ. Каломелвл гълтъ пріп азбрă аре ачеастă formă din զրմъ, ші astăză, în de обще, spăsierei маї нă аă алта. Ної алецет de маї въпъ пе чеа d'întăi, în kpistală търпнă, fiind къ este чеа маї nessăpърътоаре ші чеа маї потрівітъ d'a fi къръщутъ de събліматвл

koposivă (desloklorăpă de merkărăpă), kare se prodăche în achesashă vremă că kalotemlă (protoklorăpă) de merkărăpă), și kare este una din oărăvеле chele mai energetică, chiar la o doză prea slabă. În adevăr, o pălvare kpistalină, lăsând între molékalele sale niște intervale mai mari, poate mai lesne să fie spălată de către o pălvare făinoasă kare se grămădește nekontenit în kokoloașe. De altă parte, substanțele lăcrimate în rațiune că împărtășirelor lor, kare împărtășesc asupra-fecale, lăkrarea kalotemlăi în pălvare făinoasă cără a fi, sokodind dosele d'opotrivă, de o mie de ori mai ieșii de către ale kalotemlăi în ticii kpistale.

113. Вері́-към ар fi, ші ка тъсбръ de пазъ, de kite опі іші фаче чіне-ва провісісnea sa de ка- лотелъ, катъ съ нö віте d'aі черка о толеквлъ къ апъ sedatівъ ка съ базъ daka se іннергреще; апої пыне totвл іші fndвл үні пахаръ plinъ къ апъ къ- ратъ. Допъ о жетътate de чеасъ, skрре інчеліпел ачеастъ апъ; үтпле пахаръл къ о поэъ kantitate de апъ не каре о skрре iap ка съ'л үтпле о а tpeia оаръ, ші ачеастъ datъ, допъ че а skрps, лаъ а se үска калотелъ, іnainte d'a'l пыне іn- tp'o хіptie, ка съ se слажеaskъ къ ел ла требін- дъ. Калотелъ spълат astfel este desnviat de tot sъбліматъл коросif каре ар пытеа іnkъ съ se ліп- seaskъ de sъпрафаца толеквлелор сале, ші нö маї траце үmiditatea аервлъ.

114. *Modul de a da calotemelă*. Денъне кап-
аитатае воитъ де калотемелъ інтр'о вишінь саъ алт чева

de dulcheazъ, ne kape o înrite fъръ а о amesteka; saă o frъmăntъ in kokoloаше къ mieză de măne, saă o ia in nastile (nastile пъмите вертифще корпindă вп гръбнте de kalotelă sie-kape); ар пътеа înkъ sъ віре dosa in пелеа впей бровоане de străgăre saă de koakъze; in sfîrșit sъл însъшоаре întă'н пътрапă de хъптие съгътоаре не каре 'л ар îngrijи apoи ka ne вп хапă.

Dosă de лят in време de 2 saă 3 zile ne pind, kind, zioa întă'н ня se simte чине-ва бине в-штрат:

Kalotelă krîstalînă: 5 гръбци шинъ ла 10 пентрă персоанеле челе тарă; 3 гръбци пинъ ла 4 пентрă копii маи ssă de 4 ană; 2 гръбци пентрă копii маи тичă, дар пентрă ачестia пътмаи о dată.

Kalotelă făinos: 2 гръбци пентрă персоанеле челе тарă: вп гръбнте пентрă копii маи pressă de патрă ană in време de trei zile; вп гръбнте пътмаи odată пентрă копii тичă пънд însă sъ reînчeапъ daka dosa d'întă'н ня и tъmtădbieщe пичă нă'н sъпъръ.

NB. Катъ tot d'აvna a tpeia zi sъ stea шi sъ ня маи ăрmeze къ dapea achestă medikamentă. Se va opri însă ла чea d'întă'н daka dosa d'întă'н ар prodвче о ешіре асартъ; fiind къ о întreбвіндаре ăрматъ маи твлтъ време ар ажноце sъ prodвкъ fenomene de отръвіре мерквріалъ, прекъм о сали-ваціоне prisositoare, клетъпареа шi înnegrigea din-ділор, mirosa ăрт aз pessamърїй шi alte feluri de

desorganizare. Nimic din toate acestea nu se va întâmpla întrucât că esaktitatea prescripțiilor precedente.

În chea dăpъ үртъ, поате чине-ва съ iea 18
гръбнці de kalomelъ kpitsalinъ, fъръ а авеа чеа
mai mikъ sъпърапе.

Читіш чіпчі рецете але үнші doktopъ preskriind din kite-ва зіле in kite-ва, үнші kopil mikъ, de ла 8 пінъ ла 10 грънци de калотелъ гъти kъ абръ; apoи spikuljivn kъ alisie наполітанъ (56 bis, 2°). Deaka ачест kopilъ а маі тръти dыпъ о asemenea трактате, fiind kit de бине konstitutatъ, катъ sъ se fi аles kъ o konstituyivne мерквріаль пе каре doktorvl нз ва linsi d'a о kаліfika de konstituyivne skrofusloastъ.

KAPU IV.

Камфорă (карактериј што проприететите имају и нивене).

115. Kamforъl este un olie esenциал каре
упеши пе лингъ немърциитъл folos d'a pemineal
solidъ, kiap la o temperatъrь destul de pidikatъ,
о проприетате antiseptidъ ши вермifigциъла о треап-
ть че пичи unъ алтъ олия п'ар пътеа съ о ажигъ.
Чине нз щие къ se слажеск къ ел din timpi не-
къноскудъ, ка съ fepiaskъ stofele ши бънеле им-

протіва пътишій толілор ші ст҃ръпеделор. Калітъ-
шіле сале antisentive саъ antinflamipide сіnt astfel, къ
поате лъса отвл фъръ піч о teamъ іn време de
чн anъ kapne іntp'н borkan плінк kв апъ, фъръ
ка ea sъ se stpiche, nъмаі sъ fi авт іngrjirea de
а пъне, не sъпрафаца апей, o kantitate de aжанс
de гръж de kamfopъ, не kape іl реноиеще не
kіt ел se свапоаръ.

116. De ші solidъ, kamforyl se свапоаръ ка
вері-каре esenцъ, ші ел авсоарве ka dinsele os-
siценвл аервлві. Чеea че тай remine din ел este
партеа чеа тай пъџін волатілъ (сбърътоаре), kape,
лъсалъ de кътре пордіonea чеа тай волатілъ, se
іmпърюще іn пълвере непътіnchios d'a се апка,
ка kamforyl kъпътат пріn свапорадіонеа a топір
сале алкооліче. De aіч vіne kъ kamforyl ну нъ-
маі kъ'ші тікшореазъ волгтвл ла аеръ лібер, чі
іnkъ se sfірътічеще не sъпра-фацъ, ші se akoperъ
kв о пълвере пемърціnіt de sъбдіре, kв kape ap
пъtea sъ se slujjaskъ чінева ka kв kamfopъ *de
tpas ne nass*, deaka, перzіnd o парте din волатілі-
татае sa, n'a передт ші партеа sa de aktiбitate. О-
преще чінева ачестъ skъzъmіntъ, akoperind kam-
foryl kв чн въпкъ kълквшъ de semіnцъ de inъ; kв
ачестъ modъ, kamforyl se пъstpeazzъ nesfіршit kв
тоате пропrietъшіле сале, kiap іntp'н basъ deskissъ.

117. Черчетърile fъkіndemъ a пріїмі kъ чел
тай mape пътъръ de боале віnъ din пъпъdіrea па-
pasіїлор interні ші estepnі, ші din stpіkъчіонеа
къшнатъ din desopranoatoarea лор лвкрапе; de

алъ парте, авѣнд ѯн ведере де а simplifika sistemъ леквірї прекъм simplifikasiem teopia medikalъ, нѹ пѣтреам а'мі хотърї о маї вѹпъ алеџере de sѹbstantu de kit kamforul, ѯн indoita ѹнтъ de a инъ-вуші кавса d'a дрентъ а боалеї, ші d'a ѿ nevtralisa efektele. Deaka аш si авѣт sѹб тїпъ ѹп medikamentъ de о маї маре енерџиє sѹб ачест indoit па-портъ, нѹ'мі аш si բасат нерешит sistemъл меѣ de леквіре асвпра kamforul.

118. Ниже спишите, акъроп istechівне ші insni-
радівнї поате съ ле преցiaskъ sie-chine, аž воит
їн чел d'intiš intimpinš a'ші pide de importanца
че ної пѹпем пе лжкрапеа kamforul; тоате ос-
тепелеле лор н'аž fъkst ал чева de kit съ dea пе
façъ inoranda лор, ші съ въdiaskъ askvnsъл skopъ
каре ї фаче а лжкра. Sint oameni каре, пріп пы-
сьчівне, аž intepes а реимпинце вері-че тъмъдгие-
щe кврind; префъктул ton de инделепчівне, ла ин-
чепут, а fъkst кавстъ комбът kз ачест pisъ de по-
рочеалъ; біата твієре каре пѹдіа a moskъ, ка
съ'ші askvnsъ lнkъ ѹп mіpos ші маї sѹпys преп-
съвл, сбирая kз о апаріцъ de snasmъ первосъ им-
протива mіposул нї se ва simu atit de твл, siind kъ тодї
се вор сложі kз ел ла требвіцъ; siind kъ нѹ simte
омъл mіposул le in kape s'a обічпойт съ трыiaskъ.
Нѹ въ опріці даръ ла ачеастъ falu рѹшие: ші а-

челора каре във вор зіче към *mīposiūj a kamforš*, ръспандеді: *soi, soi mīposiūj a moskš saš cheva kare e mai pōš de kit moskvl*; ші totvl se ва sfîrші прін а se sâfepi ші upvl ші алвл, къ ачеастъ mikъ deosisire kъ үнеперситета ва si din парtea boastръ. Чееса че bindekъ mipoase tot d'авна біне.

Kit пентръ прімежділе каре ар къшвна камфорвл ка отравъ, копої поліціеї medikalе іші вор перде тімпвл sârda воind a înkpedinga о попвлащівне каре'ші fache o atit de mape întrebuinçare fъръ чеа тай mikъ sâialъ.

Аă есащерат foapte твлт віртуале antispodisiaticе але камфорвлв. Kamforвл протеце kastitatea, dap n'адвче непотінца; квръцind органеле, търеще поднічія, fache îmboarðoшареа fepicîtъ ші нащереа лесне. Ел ня паралізъ de kit абвсл, рътъчіріле ші dopinçele челе непотрівите але аморвлв. Ачеasta este întemeiatъ ne o esperiiпу маї твлт дә зече ană.

119. Se aflu mai multe feluri de kamforă natvrăală; dap toate n'aă ачеесаші птере. Чел тай бын este ачела din Жапонія; dap ел віне преа рап în Франція, fiind къ Жапонесії fakъ о комюникаціоне destvl de mape, în terapeutika лор, în kit se temă, astăzі тай kъ seamă, съ ня le linsiasкъ. Kamforвл комерчівлв не віне de la Іава, Sumatra, Борнео, шчл.; dap îl deosibesкъ în doъ спедиї, вна de o лвкрапе neînsemnăтоаре, ші чеесалатъ, astfel de енергікъ, în kit Жапонезії о нымескъ леаквл tsatslor боалелор. Ачеастъ din

зртъ спедие се траце din копачівл *laurus camphora*. Ea ne este esnediatъ пелвкратъ ші astfel прекъм о кълеце, сеरбінд іn апъ трункій ші франца ачестей плante; іn Европа, іn Оланда ші іn Франция, іl лътъреще съвлінд'я. Шалвріле пе каре Indie-ниї esnediezъ іn Европа, sosek poase de толї deaka аă ават непорочіреа а se сложі k8 зричоаса чеса-лалъ спедие de камфоръ ка sъ ле fepiaskъ.

Камфоръ чел маи фрътос н8 трече astъzі пе-
сте 10 леi 32 пар. f8ntъл, саă 28 пар. үпчіа.

120. În sfîrșit capătъ чине-ва үп kamforъ ар-
тичios făkînd a трече үп шіроіă (courant) de клоръ
саă de rază ачідъ idроклорик n'întp'o esençie de
теребентинъ. Үп асеменеа kamfop катъ а fi прівіт
ка о іnшълъчівне вредникъ de тоатъ аспрімеа ле-
щілор; fiind къ, катъ a stpîra іn гъра мape, tîl-
харій de дрътврі мапі n'aă făkst nîcі odatъ atъта
ръѣ сочиетъцій ка тишевій каре s'апăкъ de sofistikъ
sъвстанцеле destinate а ныtri саă a bindeka пе
омъ.

Катъ sъ асвірле үп kamforъ каре аре о спъргъ-
твръ іn мічі грънжі грътъдії, ла ведере оліосъ,
d'o жътъtate de дефиtъ іn diametръ, ші а кърві
грътъдіре аратъ оківлві, пріn пынтвріле лор de а-
тинцере, о реңеа k8 оківлрі pentagonale; ачестъ
kamforъ, каре se стърътічеще маi іntії sъб de-
çite іn ачесте озевіте бвкъцеле, капътъ ла аеръ о
мапе stpînsвrъ. Аdevъратъл kamforъ къръціt de
доъ опі este іndesat, аре о спъргтвръ адоасъ, ші,
іn лок d'a se іnvъртоша ла аеръ, kade іn іnflo-

pipe. Чел d'intuiiă este în adevăr produs printr-o lăkparea clorată asupra olăzii de terebentină; totuștă kumptătorul are drept a'lu refusa ca n'ea lăkpră să poată fi preparată. Noi reprezentăm, kamforul, cind chine-wa îl sparge, înfățișează o săpăra-față deognată ca de niște apăsoare paralele.

Noi nu încrezem că ceea ce din adinsul vieției komitetelor sănătății publice de prin toate țările ţărei noastre, asupra mizloacelor vîclene kape apă înțepăndine sănătății astăzi că sofistica o sănătății kape debine de o trebuință atât de țeneță, și kape se kumptă tot căzna printr-o încrădere.

121. Kamforul are proprietatea de a aduce somnă, că lămpazi pînatul, că nu ne poate să de a otrăvi parazitii interne și este puternic, printr-o tăiere dă pisini kîrcheile și dăreptile stomakului, tăiere, diapeea (spindinareea) și disintipia (spindinareea că sănătate), spartă, de aici înțimina formarea ei. Pînatul călătorește și călătorește împreună cu lămpozitatea lui îndată că a lăsat într-o singură zi ne din sănătatea pînă la kamforă; el resemnădește sănătatea apărată, și se adăuge într-un timp la aerul sănătății a se descompune sănătatea și a pătrunde.

Prin legătura că kamforă, plăcutele și răptele sunt făcute de canărenă, de brînkă, de formarea sănătății pînă înălțări, de o naștere sănătății.

**§. 1. КАМФОРДЕЛЯТДЕ ТРЕЙ ОРІ ПЕ ЗІ, ЛА ÎN-
TÎMPLARE DE NESOMNIЬ.**

122. Dimineața, la prînză și seapa, спар-
ие în dimă o бъкатъ de kamfopă de търпима
чнен лине опдинапе (маи de вп гръбнте), ши îl înr-
ите прінт'о îнригитбръ de tisană de чикоаръ (215),
саă de хамеиă (214), саă de о апъ înkъркатъ в-
шор кă аромъ de пъквръ (203, 1⁰).

123. Рейнчепе ноантеа, de kîte opă nă поате
съ доармъ чипева. La чеа d'întăiă лвкрапе a kam-
fopвлă iin stomakă, simte омъл къă вине somnă;
апои висеазъ лвкрапръ неинтепесате ши каше adăkă
амине сченеле опдинапе але виецей. Персоанелор
кърор ле вине kîte о грехтате adesea înkîpătă dăpъ
че adormă потă asemenea съ se скане de dînsa кă
вп modă лесне ши пъцин kostisikosă. Каă ка is-
ворвл съферіцелор болаввлă съ fă преа adănk ши
преа aktiv, ка kamfopвл съ nă prodăkъ, съб ачест
рапортă, ефектъл dopit; съ алерце atăпчă ла вп гръ-
бнте de afion iin формъ de хапъ.

124. Ка съ kреаскъ чипева înkъ ефектъл со-
порификă (adăkătopă de somnă) ал kamfopвлă, îl
ва întrebăiца съб форма врътътоаре. Пресаръ вп
пахарă de апъ захарата кă kантitatea маи със пре-
скpisъ (122) de пълбере de kamfopă (126); adao-
гъ ачестия доъ пікъттреле de etepă сълфпрік; аме-
стекъл, ши беа пахарвл întregă саă пе жжтътate.
Нă поате чипева съ'ши înkîpăiaskъ kîtъ sъзабитate а-

чеастъ тікъ беатъръ реварпъ азупра somnulvі ші візгрімор. Даă ачеастъ певіноваť mіnrіieре ачелора пе карп овзъчівпea лор de вегіері atpisteazъ, nesomnia ũ kinзіеще ші somnul ũ обосеще; челор mіxniuї ũn sfіршіт kърора віаца ле este вп kinš, ші лініщea somnulvі вп балзамъ.

125. În boalile вітелор, se ппне ũn локвл ачестѣ aptikol лекцівл пріп esençia de тerebentinъ, k8 dosa de o упчіѣ пе карп о топеще іntp'o кофъ de апалъ, пентръ віеле тарп; ші de doї греї іntp'вп пътрапѣ de кофъ, пентръ ої ші алте vite de ачеастъ таліе. Ле дѣ ачестѣ leakѣ kъm simt kъ віеле 'ші аă передѣ поfta de mіnkаре. Neavind la іndemінъ тerebentinъ, поате sъ faktъ a сербѣ ũn апъ о вѣкатъ de летнѣ saă o doagъ пъкѣратъ.

§. 2. КАМФОРѢ (ПВЛБЕРЕ DE), КАМФОРѢ DE ТРАС ПЕ НАСѢ. КАМФОРѢ DE ФУМАТѢ.

126. Поате sъ препаре чіпева пвлбереа de kamfopѣ ũn tpeї oseбite modврѣ:

1º Stin e алкоолвл kamfopat k8 апъ (142) чеea че пръвълеще kamfopвл іntp'o пвлбере алъ, kape se stp n e пе faga апeї; iea k8 o ліпгѣръ saă k8 o спомътоape ачеастъ kантitate de пвлбере, ші о ласъ a se sk r ne прintp'o stpeк р т pe de x ptie s g t oape іntp'o пїлниe;  рmeazъ a stin e алкоол k8 апъ, піпъ k nd bede kъ n  se mai adgnъ піч de kъm пвлбере алъ. K nd ea s'a  skat, ũn  рma свапорадіонї ал-

коулві ші апей, ачеастъ пвлвере este de o съвщітate din destvlă.

2º Sdrobește o բեկա՞ ք kamfop կօ կան-
тітате նdestvլъtoape de алкоол, ոնъ kind բեկата
ս'а імпърціt іntp'o пвлвере преа търпніt, пріn лв-
крапеа алкоолві, каре desoalve ші пъръсеще сва-
поріndвсе толеквлеле de kamfop.

НБ. Ачесте доъ мизлоаче, каре կъшвпъ оаре
каре пердере de timш, ші не ачеаа а оаре къріа
кантітъд de алкоол, н8 дъ о пвлвере destvl de
կратъ; толеквлеле kamfopвлві ցіn tot d'агна іn-
kise իn sіnвл лор толеквле алкоолічे каре, ла чеа
маі mikъ іnълцаре а температvreй, ачеаа тъкар
а բզչпарвлві bestei ліneskъ atomеле лор, ші ре-
konstituе kamfopвл իn բեկъд тарі. Ноі іntreбgi-
պът нзмаі mizlokвл զրտъторp, каре este շел таі
skрt, շел таі пвџіn kostikosъ, ші каре дъ о
пвлвере trainikъ.

3º Ръзвеšте, կօ роззтоapea de zaxap, о բյ-
катъ мape de kamfop destvl de кратъ ka sъ fiъ
аша de solidъ ka o բեկатъ de zaxap. Петрече
пвлвереа ast-fel къпътатъ прintp'o sitъ de тъtase
преа съвщіре. Пордіonea каре pemіne аsвпра siteі
слвжещe, tpekind'o пріn чівръ, а չиплеа цігаре-
теле կօ kamfop de fsmat. Чеаа че ръmіne а-
sвпра siteі слвжещe а fache алкоол kamfopatъ,
саč а ревтплеа ші а նdона цігаретеле de kamfop
(131). Пъstреazъ пвлвереа іntp'o kstie іnkisъ біne
ka sъ se поаť stavіla свапорациопеа kamfopвлві.

127. Іntreбsinциареа пвлвереј de kamfop.

Трагът пълвереа de kamfopă, прекъмпне табакъ, але кървява ea ю ape toate foloasene, fърът сът айът вре вна din nekvintile лвът: ea este mai пътнин stepnitytoape, ши ня пътеазът пиче de kъм batista. Adesea пътни sinigurът intrebuindarea пълвери de kamfopă de tpass ажунце ka сът tъmъdbiaskъ mi-grana ши ръмвл (гуттураил) de крееръ.

Тращереа пе nasăt a пълвери de kamfopă скътеше оаре kъм de intrebuindarea дигарете. Aspiraцията пе nasăt transformът in adevърът atвнч пътните in дигарете indonate de kamfopă saăt de табакъ. Аша, kind чинева a tpas kamfopă, чеаркът, in къде pesnipatoape, ши kiap in oesofaція, ачелешът ефекти вертифътка ши kind fътът дигарета.

128. Se слъжеше inkът кът пълвереа de kamfopă ka сът akopere плащеле ши рапеле. Ea определише пе локът верът-че formape de първи de о natrърът хрічюасть, eskara ши kanгрена.

129. Пълвереа de kamfopă пе първите цепителе (ръшеноase) ape proprietatea d'a face сът казът de odatъt snastvът органът, d'a readвче липището in fisikът ши ръшнеа in торалът. Aceasta este вът mizlokът предиос de a třismfa de ловирите nimfomanie, приапиствът ши satipiaset, ши de a опри кът инчесът skypsopile de о хрічюасть natrът.

130. Ка сът intimpine чинева ши сът fakът а переде аплекърите челе преа tимпврът але kopilъrie, ингрежеше in toate серите а презъра mindirele пе сът чеаршасът, кът пълвереа de kamfopă,mai кът seamът indrepentвл първите rъшеноase.

§. 3. ЦИГАРЕТЕ ДЕ КАМФОРѢ.

131. Цигарете de kamfopѣ аѣ de skonѣ d'a fache sъ ажнгъ камфорыл пе съпрағецеле плътъ-нарї, чеа че нѹ s'ap пътеа fache fъръ пътai пріn skъпареа авбрвлвї sъѣ шi пріn вехіквлвлv ресвѣлъ-рї. În konstruktivnea цигаретеi, каіsъ нѹ neapdъ чіпева піч o datъ din ведере ачест skonѣ, alt-fel toate efektele цигаретеi ap fi nimicite, шi n'ap трағе чіпева din еле піч үп folos, de нѹ o оstenialъ дешартъ. Ноi нѹ kрѹшъm de цигаретъ de kit пе персоанеле а кърор плътъn преа slabи sъ реfсstъ a aspira; atxпчi în локъ de цигаретъ еле вор цiпe o բvкатъ de kamfopѣ în гvръ ka пe sakizѣ, k8 ast-fel de modѣ ka балеле че se înrîtѣ sъ fiu pъtrense de dînsvl; saѣ sъ цiпe чіпева mai des în гvръ opri ръdъchinъ de ангелikъ, opri înkъ пiцел kleiѣ de ръ-шипъ че se skvрcde din тrvnkii бразилor шi pинilor. Fiind kъ intrebvіndarea цигаретеi de kamfopѣ este үna din базеле трактъp noastre, noftim пe чiti-topѣ sъ faktъ үп stadiu spacialъ асвпра ачестiй kanѣ.

132. *Fabrikaцiunea ekonomikă a цигаретelor.*
Поате чіпева sъ'шi faktъ цигаретеle foapte үnpe din паівл үпвї грiв frumos, dap mai bine din цeava de пепе.

1º *Цигарete de paie de griv.* Алеце чіпева үп паie kape sъ n'айбъ піч o кръпъtвръ; iл taie dpent k8 үп deuit mai жos шi k8 doe sae tpeи de-

щите маи със де о инкеиетръ (nodă). Гъвреще а-честъ nodă къз о зндреа дреантъ сад къз ун акъ гросъ. Девъ че с'а фъкът ачеастъ газръ, интродъче, къз ун беншоръ, о хъптиоаръ ssgtotoape de о жъмътате дефицит пътрат сад о хъптиоаръ tot d'ачеа търиме фъръ клеиш щи пе каре съз о поатъ пътранде аеръл, прин чел тай ляпг капътъ ал девеи, къз astfel de modă ka хъптиоара съз se apliche пе тоатъ съз-прафауда de d'асюпра подвлъй, каре debine astfel ун diaфрагмъ съпъз тречерий аерълъ. Отплеме атвичи капътъл чел ляпгъ ал девеи къз тичи грънчъ de камфоръ, щи ѹ тандине аколо, фъръ ачи грънчиди, притръпн mikъ donă de хъптие ssgtotoape. Чеаркъ атвичи, тръгинд аеръл прин капътъл каре este гол de камфоръ, деака аеръл пътранс de авбръ камфорадъ трече лесне п'инте diaфрагмъ; чеа че с'ар интим-пла негрешит афаръ деака ва si fost индесат преа тъл допъл de хъптие.

2º *Цигарете de цеава пеанеи de riskъ.* О пеанъ интреагъ se компоне, към se щиъ, de о цеавъ гоалъ щи de пеанъ инкъркатъ къз баръе. Ши пеана щи цеава сложескъ ла сачереа унай цигарете.

Спре ачестъ sfîrșitъ, инчепе прин a despърши, къз о тъйтъръ de брічегъ, цеава de пеанъ; netenzеще апои дрент локъл пе унде a тъят къз инструментъ бине askвдит. Віръ вірблъ брічегълъ ѹн капътъл чел mikъ, ѹн капътъл оппъзъ тъйтъръ, ѹн віртеще цеава импресіяръл вірблълъ askвдішълъ, ѹн astfel de modă ѹн kit съз desliniaskъ тоате пънтъръле акъцате але тъдъвеи ускате каре ѹ astупъ

гъра. Съфлнд апои гонеще тоатъ тъдъва афаръ. Рътупжеще дрент ачеастъ мікъ гъръ, фъръ с'о лър-
шискъ твлт, astfel în kit sъ нø реміie инъвнtr
ніч о үртъ de пожгіцъ, каре, пріn трацерea съ-
блърїй, ар face лъкрапеа үпей клапе de тълтъ, ші ар опрі тлечерea аервлвїй. Întp'ачеастъ stape,
цеава de пеанъ este біне гътицъ.

De d'asvпra spintъrїй пеанеї, deslіпещe kъ брі-
чеагвл, о швіцъ de үп дециtъ de лъпгъ, пе каре
о таie în formъ de пантлікъ; о инвіртеющe kъ деци-
tele dіndвi o formъ спіраль, ші о интpвdвche astfel,
пріn мізлоквл үпвї вецишорв, пріn гъра чеа таре
а цевеї, піnъ ла o distance de үп дециtъ saš үпвл ші
жътъtate de ла капътвл чел mik. Цеава este а-
твпчі desпpцitъ пріn аchest diafragmъ în doъ des-
ппrcцitvre, үна тай лъпгъ ші тай ларгъ de kit чеа
лалтъ: intp'үп таре ші үп mikъ каналв.

Віръ пріn гъра чеа таре о хіртоаръ съгъ-
оape de о жътъtate de дециtъ пътrat, kъ astfel
de modв iп kit sъ akopere diafragmвл спіраль,
зтпле каналвл чел таре kъ тічі грънжі de кам-
форв негрътъdіці ші й цине аколо, пріn мізлоквл
үпвї mikъ mototolъ de хіртие съгътоape каре служе-
щe de donв. Траце atвпчі камфорвл пріn капътвл
чел гол ал цігаретеї.

133. *Eсплікаціsne teoperikъ a auestsї modв
de konstpskцiisne.* Аервл tpas, tpekіnd пінтре грън-
жій de камфорв, se пътрвnde de авбрїй sъї, ші dвче
не съпраfъцеле плътъпарї аромвл destinat a le
пъстра ші a le tъмтъdvi de верi-чe ръв. Ка sъ se

капете ачестă ресултатă, катъ ка аервл имбълсъмат съ н'аівъ а стръбате пріп пічі вер ып ліквід, si-
ind kъ авбрій камфорглві s'ар disolva, ші ар si
astfel опріші іn тreakът. De аічі віне къ deaka а-
dъчеа diafragmвл хіртиеі pінъ ла гвра капътвлві че-
лвій mikъ, ал ачелвіа че іl ціне іn гвръ, іndatъ че
ачестă diafragmвл s'ар твіа de бале, kamforвл ар
- ажунце іn гвръ іntp'o stape de савоаре, iap nз de
аборъ; ші ефектвл цігаретеі ар si depіmat, ші плъ-
тълій n'ар траце пічі ып folos. Este dap de не-
апъратъ невоіе, ка капътвл пріп каре траце съ fін
гол pінъ ла оаре каре distanцъ. Este de prisos
а маі facе sokotesk обсерваціонеа, къ цігарета de
kamforвл se fumъ рече; іntp'ып kвbіnt, съ о трагъ
іn локъ съ о fume. Іntreевіндареа цігаретеі de
kamforвл ажунце adesea, nзмаі ea singvръ, ка съ
bindиче ші съ ышпрезе toate боалеле пептвлві, ast-
твл (nъdвfыл), рутвл (гутграівл), tзsea тъгъріа-
скъ, іngreziereа пептвлві, sitivіреа, tзsea іn вері-
каре timп; ка съ tъмъdbiaskъ oxtika плътъларів
ла градвл d'іntliш, ші съ о ышпрезе ла ал трейле;
ка съ pisiniaskъ іn sfіршіt rastpіtele, kірчей ші не-
воіе stomakвлві шчл., пріп балеле каре ле іnгіte.

134. *Mозсреле че катъ а лза.* Катъ съ se
fepiaskъ а mesteka капътвл каре іl ціне чінева іn
гвръ, de teamъ ка nз кръпіndbse съ трагъ чінева
аервл din afаръ рече ші пептвлvns de kamforвл;
siind kъ, din ачел minstă, ачел аеръ nзмаі ел ар
ажунце ла плътълій. О цігаретъ кръпать este о
цігаретъ передвтъ.

О үігаретъ fъкѣтъ біне ші трасть къ ачеастъ въ-
rape de seamъ, поате дыни о сентьмбрь; ї скимбъ
камфорыл ін тоате сереле.

135. Fakъ, къ твлтъ ісбѣтире, үігаретеле де
ып лемпъ виоріш, de osъ, de філдешъ, каре sъnt
foapte үшоаре; se гъseskъ іnkъ ші de smalltъ, de
арцінтъ ші de авръ. Ші үнеле ші алтеле sъnt strpn-
гърите ші fabrikate депре прінципій de маі sъsъ. Se
fakъ pentrъ toate гъстэріле. Ле ам черкат пе тоате;
dap, катъ sъ ня о askвнзъ, m'ам intops tot d'авна
ла үігаретеле de үеавъ de пеанъ, діп прічина ма-
рій лор үшкірітыші ші непхтингеі d'a fi пътрунse de
алт тұрпъ. Къ тоате ачестеа, deaka ар воi чінева а
траце тъміia noastrъ din үігаретеле преціоase de
авръ, de арцінтъ ші de smalltъ, e біне sъї імпре-
циоаре қаштъвл чел mikъ къ маі твлте fipe de тъ-
тасе, ka sъ skape de fрекареа металвлкі п'інтре
динші.

136. Ка sъ інтреввіндеze үігарета, о апасъ
нұмаі kъ бүзелө, ші о траче kъ astfel de modъ,
ка tot аервл trasъ sъ tpeakъ прін қапачитатеа
еi. Simte atvнchі іn плътъпі о іmпресіоне de
кълдєръ парfыматъ каре se паре a'ші apde рес-
флытоареа ла іnченпtъ, іmпресіоне пе каре ажыңде
чінева sъ о қасте kъ плъчере. Е de ліpsъ kіte
o datъ d'a траце преа tape ka sъ черчі ачеастъ
іmпресіоне, каре есерчітейзъ о преа таре пятере
леккітоаре асвпра органвлкі плътъпаріш; dap үіга-
рета іші аратъ маі kъ seamъ бүнеле сале efekte
de ші kъ твлтъ іnіpziepe, kіnd o траце чіне-ва маі.

слаб ші фъръ а фаче вре о сілъ төсквларіъ. Кінд воіеще чіне-ва а фаче съ трагъ *çigareta de kamfop* үн копілъ тікъ, аре гріжъ д'а стрінде бөзеле д'а-міндоъ пърділе, ка къ ачестъ модъ аеръм трасъ съ нө поатъ аї вені фъръ пътai пріп үеава пенеі.

Fiind къ волатілітатае kamfopвлі төрде іn рапортъ къ рідикареа температіреі, ші къ фрігъл іернеі фаче ачеастъ свапорациіне маі пүцін актівъ, аре чінева гріжъ, іn ачестъ anstimpъ, de a үине kіte-ва minste үігарета іn мінъ ші іn бөзгпарыл bestei; къ ачестъ модъ траце kіte-ва інгідітіре бө-не de kamfopъ.

Каътъ а інгіді tot d'ағна балеле сале, fiind къ пътреңсе о datъ de абзрі kamforаці, debinъ ші еле апоі үн medikamentъ.

137. Dopinda de a inova ші de a modifika sърда 'ші а бътst капыл, de ла пылікареа deskoperії noastre іnkoa, къчі а ажанс tot d'ағна а алеңе маі үине konstrukciіnea че арътарът маі sss (132, 2⁰) пентръ фачерека үнел үігарете de kamfopъ. Ap fi үн ләкръ ненорочит de a іnnovи tpista черкаре пріп каре а кътат а търі свапорациінеа kamfopвлі пътреңzінд пріп төзіре гримжій къ алкоол саъ къ етеръ; fiind къ къ ачестъ модъ ар adъче, пе sъпрағыцеле плътінапірій, піще аңепій а къроръ лъкомій pentrъ толеквлеле апоаse ap desorganisa ші ар үska о үесътіръ каре нө ләкреазъ де kіt іntp'o stape үmedъ.

Къ тоате ачестеа персоанеле каре, din күңетъ кіратъ, капрічій, саъ ар черка оаре каре пепль-

чере пентръ трацереа камфорвлвї, вор пътеа съ se сложиaskъ їn локвл ачестей sъbstanje kъ цигарета kъ, fie kъ fragmente de балсамъ de Толъ, каре mipoace a mikшnea, fie kъ боаве марѣ de пиперъ негръ, fie kъ kвie de квішоаре, шчл.; саd їnkъ вор дине їn гвръ о бвкатъ de ръдъчинъ de ангелкъ, авнд гріжъ съ їngіцъ валеле каре се пътвандъ de ачеасъ савоаре.

139. Пъблікареа кърдъ поастре а скос їn лвиме іntреввіпдареа *цигаретелор de stramoniš, беладона*, шчл., не каре ле fъmъ ка не цигаретееле de pіnd. Ачеста este вп паркотикъ¹ че аў воit а'л пъне їn локвл алтъ паркотикъ; ачесте цигаре пъпродъkъ efekte маd бвне dе kit ачеле а ле tъtв-пвлвї de pіndъ, ші ресъfль вп fъmъ маd веніносъ.

Kit пентръ tъtвnъ, пої презічет попълащівнїй каре fъmъ, ка съ se прегъtiaskъ а'шн пегрі піпеле; прекъм асеменеа постим не търгъторї de табакъ а пъ маd їmpодобі kъ піетре skъmpe табакеріле лор. Трасвл камфорвлвї не nasъ, маd кърат, ші твлт маd пъцін каstik, ба destpona трасвл табаквлвї, прекъм цигарета de камфоръ ва destpona піпа ші цигара. Табаквл трасвл не nasъ adвче о ірітаціоне локаль каре ажвнце а fache eskapе (сгъб-ліде) ші веџетаціонї печінціоase, врічиоase ла ведре; ел компнікъ kъ їnчेतвл вп міpos гредоз. Kit пентръ fъmatъ, ел їnгрезіазъ mintea, fache спіріtвл лепеш, adвче не отъ ла пелвкрапе, ла trіn-

¹ Adormitorъ, потодіторъ.

дъвие. Аdevърації тънчіторі къ тръпвл ші къ min-tea нø fømъ de лок. Akpitatea koposівъ kape distilъ піпа аре pentrъ reſprігрантъ плътъпій, kape aš nevoie a fi бine імбръкааді ka sъ pesiste aches-тві benin de ne tot чеасвл. Тътвл se ва føma пріn kafенеле ші локврі de петречере; цігарета de камфоръ пріn канчелерій ші кабінете. Тътвл pentrъ чеі fъръ һреабъ, камфоръл pentrъ тънчіторі; нъдеждгіескъ асеменаа kъ пегчъторій de tøtвл пріn тізложіріле лор, нø вор авеа претенџіонеа sъ імпвіе aches-тві benin fømъторімор, прекъм Англій aš іmпss Kinezілор інвенінареа kъ afionвл. Отрава саš moaptea!

§ 4. ВІНЬ-АРСВ (РАКІВ) III АЛКООЛ КАМФОРАТЪ.

139. Алкоолвл, este вінъ-арсв (раків), des-пнат, пріn distilaціоне, de чеа тай таре парте саš de totalitatea порціонї apoase ші de тръпвріле стрънє че ea le діне іn desolвціоне. Se щie kъ вінарсвл de комерчів este de la 32 піпъ la 36°, ші este amestekat kъ o kantitate de апъ d'опотрівъ kъ грехтатае sa, ka sъ'l faktъ путинчios de бът. Алкоолвл абсолютъ este, din противъ, kъ totвл ліпсит de апъ. Kъ kit алкоолвл se апроніе de aches-тві градъ de кръденіе, не alit тай біне ші ел топеніе кам-форъл. Алкоолвл абсолютъ se поартъ kъ камфоръл, прекъм апа kъ захаръл; еї se комбінъ іntpe din-ши іn тоате пропорціоніле, іn kit віне уп моментъ

în kape kombinauionea debine siponooasă, și apoi mai solidă (tape).

140. Vină-aproximativ kamfopată ne slăjescă tot mai că și alcoolulă kamfopată; cantitatea de kamfopă ne kape o poate toni vînă-aproximativ de 32° fiind mai mult de cît de prisos că să se hotărască efectul că noi căutăm a produsă ne din afară. Ca toate acestea noi preferăm alcoolul la 44° B., mai întâi, fiind că el nu păstrează nîndetăriile de acel tiposă de cărchiuță kape deservită ne volele persoane; apoi, fiind că el se săvădă mai căpătă, nu moie nîndetăriile, și lasă ne săprățe o mai mare cantitate de pulbere de kamfopă.¹ Dar, cît păstrează efectele kăratice, vînă-aproximativ kamfopată lăkrează tot asa de puternică, în cheie mai multe întăriți, ca și alcoolulă kamfopată.

În lipsa alcoolului kamfopată, poate să se slăjescă chineva, păstrează spălătore ne treptă, că apă de Kolonia, sau de melisă (mătăcini).

140 bis. Cât păstrează vînă-aproximativ kamfopată de vîntă, îl pregețește lăsând a se toni într-o bătelă astăpătată bine, astfelă tîche lăntișoare de kamfopă ne cărează păxăruș de vînă-aproximativ konpinde bătelka. Topirea se face noaptea. Iea în toate dimineațile, un păxăruș de această vînă-aproximativ mai mult sau mai puțin stinsă că apă, dăpre konstitu-

¹ Când își cămpără chineva alcool, căză să nu vîne de a cădea mai întâi un apăometru Valme, că să văză deaka el apărată tot mai gradată de la 40° pînă la 44° , adică, deaka deava închetează dă se vîră când gradata 40 pînă la 44° sunt în faza lăkădălă.

шівні ші темпераменте, ка съ комбасть вермій intestinal, ші маї k8 seamъ вертеле-пантлікъ. Ҳ-ника неквийнцъ а ачестій мізлокъ konstъ іn a a-dache din kind іn kind іnkisetrъ, пе каре о комбате прін мізлоачеле потрівіте пентръ ачеаста. Ка съ іndpenteze атъръчівnea каре ласъ вінарсвл камфоратъ іn гүръ, се гаргарісъ k8 апъ съратъ (202).

141. *Препараціsne.* Bină-apsвл kamfopatъ se капътъ denсind kamforвл іn грюжі іn віасвл каре konpinde вінарсвл ші үїнд'л біне astопатъ. Іа mestikъ din kind: вінарсвл este съвл de kamfopъ, kind, дәпъ үп пытрапъ de чеасъ, веде чіне-ва къ а маї реіmas іnkъ грюжі пе f3ndвл віасвлі; тошіреа se ва fache k8 atit маї iste пе kіt температұра ва fi маї pidikatъ. Тоарпъ атпчі вінарсвл іntp'алт віасъ.

142. Препаръ алкоолвл kamfopatъ f3kіnd а se toni kamfopъ іntp'ып алкоол de 40 пінъ ла 44° пінъ kind ліквідвл н8 маї аратъ de kіt 30° пе ареометрвл Балле. О үпчій de kamfopъ de fie-каре 3 үпчій ші $\frac{1}{5}$ (22 драмырі) de алкоол ла 54° fache а se көвөрі алкоолвл ла 30° : чеес че доведеңде k8 че іnlesnіre ші іn пісма ареометрелор поастре, поате съ fi s8pys преfъkъt8реі titвл de алкоолъ; f3ind къ топіреа үпей ръшине ші а үн8і тұрғыпъ grasъ fissъ ap продычес ачелаші ресслтат ка ші kamforвл ші вер-каре алт олій есенциал; ачесте s8bstancе ap da алкоолвлі titвл de 32° (к8 ж8mъtate апъ), ші іi ap іntpzia e8klіdіvnea. Este de nрisos а маї zіche къ, прін distilaціоне

(жътвріде), ар скъпа чіпева алкоолыл де ачеастъ іншъльчіне, ші къ 'л ар къпъта ін нағұръ. Вер-кәм ар бі, сзб ачесті тілін ең шъ сложенікін ел; сор-тюла үртъюаре ажынде даръ ла тоате певоіле лекірій.

Алкоол ла 40° К. са^в ла 44° Б. . . 1 fənt⁸.

Камфоръ . . . . . 5 впчii.

Топіреа се ва face mai înt'p'o кліпъ, ші аз-
коолвл ва at'pna mai 30° . Алкоолвл de 44° Б.
шинд ін disolaціоне (топіре) up волят д'опотрівъ
к8 ал съш de камфоръ kint'reще 28° Б.

Прецил алкоолглвій de 44° kamfopatъ:

On font de alcool . . . . 2 леі 28 пар.

Чінчі 8пнїй de kamfopъ 4

143. Mod. *t d'a intrebsinça vinarssl sač al-*
koo. i kamfopatš. Intrebsinça achesiň lïkviđ ïn
loživni ne tropyň, ïn obloçitvre sač ïn bëtvrъ d-
pъ che 'la disolvijnat kъ apъ, astfel ïn kit sъ'i
smyveaskъ pñtereia mi sъ'l fakъ nñtinçios ðe bëtš.

1º *In locisne ne trpнs.* Іл тоарпъ іn палмъ, ші апоі о преғтвръ не супрағьщеле каре кореп-
спондъ k8 kвібл дбререй. Пентръ персоанеле та-
кре ші болпавій de пентъ, катъ a stinque алкоолъ
камфопатъ de спъларе, k8 atsita апъ іn kіt sъ'l а-
фукъ да 18º.

*2º. În obiectiv. Toară o cantitate de a-
juns într-un basă opă sapărie, și immoie acolo o
nîză îndoile în patră, ne capă o apărăre pe
șaprafața bolnavă. Ca să se sepiască ca alkoo-
lul să nu treacă prin nîză, și ca să ţă făcă lă-*

крапеа маи дъйнитоаре, фъръ ка миросъл съ сиъ ис-
бит de dînsъл, аконите обложитера къ о батистъ de
тъзелопъ скробите вине, кърия ѹ вдъ търципиле, ка
съ се линиаскъ де пелеа д'интирециврл обложитерай.
Алкоолвл, каре ню топеще скробиала, се афъ ast-
сел inkisъ sъв ачестъ аконереминтъ, ка към ар си ин-
тиро стикладъ astспатъ къ смиргел.

3º *In bestspr.* Персоанеле инвъщате къ бех-
треве тарі, ню се ватъмъ пичи de към лънд
винапсъ opdinapi ѹтъратъ къ камфоръ, фъръ аї тай
адъога апъ. Алкоолвл de 40º, adss kiap ла 30º,
прин адъогареа камфорвлв, ле ар арде тацеле.
Kit пентръ персоанеле кътпътате каре ню а апъкат
непорочителъ пъравъ ал бехтревелор тарі, чел de 32º,
сътъратъ de камфоръ, ар си пентръ еле о бехтревъ а-
тит де апринцътоаре ка ши алкоол de 40º пентръ
корациошъ бехтори de винапсъ. Kind пои прескирем
интребингареа алкоолвлв вине, инцелецет tot
д'авна къ ѹл ва stinque къ де зече оръ волютвл съв
къ апъ:

Апъ	10
Алкоол камфоратъ	1

Iea, спре есемплъ, чп пъхърелъ de бехтъ; ѹ
импарте прин апропиере, къ чернеалъ, инълциата,
ин чп-спре-зече пърдъ тай d'o потривъ. Тоарпъ
ин ел о kantitate de алкоол камфоратъ каре съ ко-
принцъ чеа d'инти ѹспърцире, ши чупле апои па-
харвл къ апъ opdinаръ. Инrite апои de ачестъ лі-
квидъ тоатъ kantitatea kit поате, ла интимпарате kind
лімбрікл-пантлікъ вине ла гїтъ.

*144. Тілтчіреа теопетікі а ләкпәрій алкоо-
лвлік камфоратш ассупра економіеі апітале.* Аңеп-
твл чел маі де къпетеніе а і алкоолвлікі камфоратш,
есте камфорал; алкоолвлі ші сложение ачі пытай де
вехіквль ші де менструэ. Алкоолвл аре маі твл-
тъ асінітате пентрш апъ де кіт пентрш камфорш саъ
вері-каре алъ съвестандъ олюасъ: astfel ел фаче
апа лъптоасъ, ші депнне о kantitate пыльвероасъ де
камфорш къ аліт маі маре, не кіт ін stinque къ о
маі твлтъ kantitate de апъ. Din asta үрмезжъ
къ алкоолвл рънеше десъттрелор апа де каре
еле sînt пытрансе, ле інтъреще, ші ле үс8-
къ, ка үп пергамент; ел ка8терісъ, ка съ zikъ а-
ша, іn фелвл ляй: аша о sinгэръ пікътэръ къз8тъ
не карне віъ фаче а се simqî о aps8ръ үне орі
ness8fepitъ. Пріп үрмаре, асорбіреа ляй іn stomakъ
аре о ләккрапе къ атіт маі үчігътоаре, не кіт este
маі пыщін stins къ апъ. Катъ dap съ se fepiaskъ
а'л апліка ассупра тұқоаселор, кърпәрілор вій, іn
органеле үніттале, не тацвл шең8твлі, шчл., а-
фаръ kînd se ва iska вер үп kas8 че'л вом osebi
deskpiind аплікаціяліле партіколаре але sistemвлі-
нострш де леквіре ла disepite kas8рі де боале.

*145. Дар ләккрапе алкоолвлікі este пытернікъ
аколо үnde десъттра este ліпсітъ de ана sa de ор-
ганизаціяне, ші se апроніе de nat8ра десъттрелор
іn stapea коарпелор: дечі ast-fel este nat8ра епі-
дермвлікі nostрш, ачестш вештініт окротиторш ал де-
съттрелор с8б-зъкътоаре. Аплікаціяна алкоолвлікі
камфоратш не епідермш ва si dap къ totвл певътъ-*

тълоаре, ня къ епидермъл ил опреще десъвршит ла тречере, чи сиind къ ел ня ластъ а трече, черниндъ, ка съ zikъ аша, de kit kantitatea требитоаре ка съ лакреze ka medikamentъ, ши ня ка оправъ, азупра органелор ашезате ла о тай маре adiunchime. Аплікат къ модъл ачеста азупра епидермъл, ефектъл se аратъ intp'o кліпъ, жупгівл koastei se потолеще, ренезиле svіknitvre але іnіmei se лінішескъ, sfішиериле din таце despаръ ка пріn фермекъ; воалеле пелей se stinrъ.

146. Sint insъ kasvрі, ши еле ні se инфъдішеазъ преа des, in каре алкоолъл жоакъ ролъл чел тай de къпетеній, ші, съв рапортъл терапевтикъ, d'опотрівъ къ ачела ал камфоръл. In адевър, алкоолъл аре проприетата de a konkiera албуміна¹, пе ачеа а сіпцелъ ка пе ачеа а пуроівлъ шчл.; Дечі sint kasvрі in каре ачеастъ проприетате sinvръ ажунце ка съ гръбескъ bindeкареа, ші съ skape віада.

Съ пресвѣтъ, вѣніоаръ, формареа впей ране кангреноасе, а впей стайн, а впей ветре de пуроівъ, in sfірунит, de natvrъ врічіоасъ, чеа че se kъноаше дьпре mіosъл путред ші kadаверосъ че pana skoate. Intp'авестъ kasъ, віада este in прі-междие, ші тоартеа se къшвиъ пріn толінсіре, іndatъ че продъвъл отръвітъ ал впей astfel de deskomposiціоній, а гъсит mіzложъл d'a se strъквра in topentъл черкълаціоній пріn каналъл вінелор супра-

¹ Вер-че матеріе ка альвшъл овлъй.

ічіале. Ачеастъ прімеждие se ва рісіні, ші то-
ліпсіреа вінелор ва девені къ нептінгъ, deaka е
вре ып тізлокъ d'a stavіла, імпрециврл paneї, тоа-
тъ комюнікаціяна къ sistemліサンゴイン。 Апъсареа
саѣ stpінцереа ны ноате съ adatkъ ачестъ резултатъ,
fiind kъ, kіt de tape ap fi, ea n'ap пытеа лъкра
асыпра t8t8lor вазелор s8vciрі ka бірвл de първъ,
ші іnkъ ші маї пудін асзыпра ачелора че sіnt ла
оаре каре adіnchime. Алкооллі din потрівъ, пріп
пропrietatea sa konkierгоаре, каре se інтіnde ла
о іndestvl de мape adіnchime, продвче ачестъ e-
fektъ маї іntp'ып minstъ; къч, konkierгінд албуміна
вазелор, fopmeazzъ atіtea допорі solidе каре іm-
pedikъ вері-че комюнікаціоне іntpe порціоне бол-
навъ ші порціонеа sъпътоастъ, пріntp'ып fel de kop-
donъ sanitapiш ші апъръторъ. Пентръ ачеаста, е
де ажанс d'a іmпрецивра рана de о үрічіоастъ па-
тэръ, къ simple обложеле, не каре ле 8dъ іn тоатъ
інтіndeаре лор, din kіnd іn kіnd, къ алкоол kam-
fopatъ: kamfopвл опрінд at8nч пропішіріле deskom-
позиціоній пытпide а пыроівлій рънеї, ші алкооллі
tъind дрютвл толівсіръ.

147. Лә неноіе, ар пытеа съ пыіе іn локвл
спълтъгрелор ші обложітърілор къ алкоол kamfo-
patъ, не челе къ апъ de Колоніа: dap алкооллі
kamfopatъ аре о маї мape sferъ de лъкрапе de
kіt апа de Колоніа.

Este de пріпоса a спыне къ ротвл, раківл de
zахаръ, квасвл, кірш-вазервл, шчл., sъt8рінд8'и kъ

kamfopă, va s'vîrși la nivoie treaba bînă-apăzoră kă așeazășă eșerăză.

148. Astfel va prîcipe chineva pentru ce alcoolul kamfopată oprește de o dată durerea și descompunerea căprărilor sfîșiate, strivite, învinete de lovităre, fără să fiță că toate acestea răpă. Sînțele este răbasat, desprințat prin alcool de porțiiunea sa apoasă, se șăzăkă, și prin ștrmare nu mai poate să se scimpe în pîroiu; fiind că nimic nu se dospenește fără fiindcă apă. Din acest moment, căprările învinete și sdrobite se pară și mai jucă rolu de către acele alunecări moarte; durerea care este semnul desorganizării înseși, închetează dărău că propria desorganizare înseși, fiind că lipsescă descompunerei aceselor decesătăre desorganizate aerul și apă.

149. Se va prîcipe încă unele pentru ce simptoma aspirației și alcoolul kamfopată este în stare să opriască căprările sănătoase și din nasă, să împare sănătoase și pentru ce o simptomă loșită că alcool kamfopată stinsă bine că apă și de a-juns că să opriască cea mai înverșunată emorație; această mișcare kantitate fiind destulă că să înducă o kantitate de sănătate și să slăjiască astfel că piedică în gura cărăbușă și apă de o tăcere oarecare.

150. *Regulă generală.* Așa va amerge că întrrebăzinduarea apă sedativă (179) să casnească de inflamație și decesătărelor, ceea ce însemnează sprijinirea, de către tape și deasă și plasarea de în-

грезиер е капвля; fiind къ в тоате ачесте kasvрї sинцеле с'а ингрошат, с'а инкиерат, с'а пъпъстит de kантitatea порталь a менстрюелор сале настрадале. Ва алерга ла интревцицареа алкоолъ камфопатъ ин вер че kasъ de слъбіре a пътерілор, de амендиндаре de инфекционе віноастъ; ин сіршит, de кіте орі черквлаціонеа se domолеще, ин үрта prisosч-лъ менстрюелор сале флюїде. Înпротива спирілор, апъ sedatівъ; îнпротива atонії, алкоол камфопатъ.

Катъ съ se слъжкаскъ къ твлъ ляре амінте къ алкоолъ камфопат ин обложеле, ла персоанеле вскъщіве ші славе, а кърор цесътвра челврарів про-tekтоаре a органелор съб-зъкътоаре маї a despърят, fiind къ лякрапре акоолълъ s'ap face ла еле къ преа твлъ енерецие асъпра органелор че se цінъ de noada шеzstвлъ. Îndreptateazъ ачестъ akcidentъ прін лоціоні къ апъ sedatівъ îndвлчітъ, ші апој прін спекърі къ помада камфопатъ (159).

151. M sspe de лят ла интревцицареа ал-коолълъ камфопатъ. Катъ съ нъ пеарзъ чине-ва din ведере, слъжкіндзсе къ алкоолъ камфопат, къ ел ieа fokъ ла апропіере de лятніаре, ші къ se къвіне a авеа бъгаре de seamъ а'л чине tot d'a-зна departe de вер-че лякрапрі апринсе.

152. În сіршит, e віне a pekomanda болна-вілор кари аж пентвл делікат, d'a нъ речініеа твлъ време intp'o atmosferъ инкъркатъ къ вапорі (а-бърі) de алкоолъ камфопатъ; fiind къ prisosвл de алкоол лят din вапоръ, прін тізлокъл ресвѣль-

рїй поате съ ѿт tot atit de вътъмъторѣ ka шi присосвъл de алкоол лзат прiн бевѣтръ. Аеръл че ре-
съфлъ debine аша de вътъмъторѣ прiн vapориѣ ешилъ
din medikamentele noastre ka шi ачеia a ыпой газъ
вер-каре; шi аеръл къратъ este ып ал дойлеа ны-
триментъ.

§. 5. Олій камфоратъ ии ТЕРЕБЕНТИНАТЪ.

135. Формулъ (рецетъ):

8ntă de лемнъ	8 ыпчii.
Пвлвере de камфорѣ (126)	1 ыпчii.

Топиреа камфорълъ iи олій se продвче la
температюра opdipirъ, kътъндъ вътелка la fie-каре
пътрапъ de оръ. Ea se face mai iste, kъндъ se
пъне стикла мiнгъ fokъ, нi insъ ne fokъ.

Поате съ пiе чине-ва iи локъл ынтъ-де-лем-
пълъ вър-че алъ спедие de олій de мiнкаре: о-
лій de mirdale дълчъ, de жиръ, de рапицъ, de makъ,
шi iи sfîrshit de вер-каре олій грасъ nesikatib,¹
fъръ miros шi fъръ aqiditate (акреалъ).

154. Олiй камфоратъ, пъстриндъ flasiditatea sa
la температюра iи каре помада камфоратъ se iн-
виртошеазъ, слаждеше, kъ mai тълъ folos de kit
помада, пентръ klistire, iнжекцiонъ iи пърциле
ченитале, зракъ, насъ, шi пентръ a mstia iи ел de
треi опi ne zi легътъреле de mînzъ che настъра astop
легътъре шi цinta che iштъ пропоне de a ажътие, нi

¹ Cikatib se пiемедже вър-че олій каре amestekindse kъ алъ sub-
stantъ ape пропrietate de a o face sъ se ыссаче кърънд.

îngădăiește și să scimba de către să mară distanțe. Aceste măierei în ulei de camforă, repetate de preță și ceea ce să desăvârșească și întreagă și legătura lor.

155. Ulei terapeutic. Se știe că această uleiă ca să fie vîțele de voală ne căre și îngădăiește să oamenii că uleiă și pomadă de camforă: răie, vîrsată, (băbată), dălăcă, vîzere (băbe), și c. Poate însă se întrebă unde este nevoie că această sfîrșit uleiul de cheie mai știuă calitate.

Formular:

Ulei	2 flori.
Esență	4 grame.

Clădește bătelka și lăză să se amestice cu uleiul să făriască să fie căldără. Aruncă că această uleiă în păr, urechi, și în ochi. În bătrânețe și la clădire, să terapeutică prin următoarele: kofă de apă și conținutul său de esență.

156. Își face să emane un foarte bun medicament de această felie, și să fi și în epoca inflorescență, sau de săptămâna (hypericum perforatum L.) în urmă ulei să oare căre.

§. 6. LUMINĂRÎ KAMFORATE ÎMPROTIVA TRÎNJILOR ŞI BOALELOR DE MITRĂ.

157. Formular:

Grăsimine (suntări) de verze . . . 1 flori.

Пълбере de kamfopă (126) . . . . 5 вчай.
Чеаръ федюаръ (neîntrebuințatъ înkъ)¹ 2 грей.

Пъне съ se toneaskъ ла о лалъ впѣтра къ чеара întp'ын basă kape se înkълзеюще întp'алт basă къ апъ ші пе kape îл înferebînteazъ d'a drpentъл fokъл; тоарпъ ïn ea пълбере de kamfopă , saă înkъ ачееашъ kantitate de kamfopă tonitъ ïn алкоолъ. Kînd amestekъл аре лимпeditatea олівлъй, iea'л de ла fokъ, ші тоарпъ'л întp'ын каліпъ чиліндrikъ de о жътвъта de деçitъ ïn diametrъ. Факъ ачесте ка-ліпврі къ вп пътрапъ de хîptie de о ляпціме de патръ деçите пе kape îл înfъшвръ împreçівръл впвъ плаивасă saă впній koade de kondеiă de sepъ; съ-чеще хîptia ла вп капътъ, ліpindъї търџеніле къ гъмитъ saă skrobіалъ. Kînd a fъкът вп пътъръ оаре kape, ле віръ ïn nisivъ, ka sъ ле ѹїе ïn пътъчівnea къвіїпчіоаъ ші sъ поаътъ търна ïn еле съвстанца tonitъ. Ласъ sъ se ръчиaskъ, ші ле пъ-стpeazzъ ast-fel къ гріжъ ïn хîptiile лор, de kape ню ле despoaie de kit ïn minstъл kînd o sъ se слъ-жиaskъ къ діnsele. Kînd a віріт впна ïn шezstъ, o спріжінюще akolo printр'o легътвръ saă перпіцъ, піпъ sъ se toniaskъ de totъ saă sъ fiъ arþnakatъ афаръ de materiile fekalе.

Ачелеашъ ляміпврі se întrebuințeazъ împrotiva

¹ Iеарна ші ïn тіппыл рече, поате sъ лase чеара; asemenea ші kînd ляміпвріле n'aă певоie sъ se tранспорте преа denapte, saă înkъ ші kînd віріреа лор ïn шezstъ întîmpinъ împedекаре; fiind къ ataþч e маї віне ka ляміпвріле sъ fiъ тої ші маї лесне d'a se toni.

татълор боалелор втепине (de mitrъ); ле таie atъпчи
fn лвнциme de 4 saă 4 $\frac{1}{2}$ деçite шi лe вiръ д8пъ че
таi iñtliiç лe а легат de капътъл de жosă k8 вn
ширецъ saă sfopicikъ червiтъ, ка sъ поатъ а лe
траце денре воie, kînd ape певоie a fache iñjek-
циiпiле.

§. 7. Помадъ КАМФОРАТЪ.

Формълъ:

Бутбръ de поркъ . . . . . 3 впчii шi 2 греi.

Пвлвере de камфоръ (126) . . 1 впчie.

Предъл total . . . . . 1 леi 14 пар.

Modul de a face această pomadă. Изве ви-
търа iñtr'vn васă de пъмпint опi порчелан, пе каре
иi пвне апоi iñtr'o алъ таре tiraie че фербе ла
fokъ k8 апъ ка ла доъ деçite iñ adiñcime. Kînd
вntъра s'a tonit шi а къпътат transparinца олiблvъ,
иi пвне kîte пвдiп пвдiп kantitatea арътатъ de kam-
forъ, шi amestikъ вине k8 вn бъцъ; о iea de ла
fokъ k8m веде къ пвлвереa s'a iñtr'nat k8 вntъра,
шi пv'i таi тврбъръ лимпeditatea; чеea че se fache
д8пъ doъsъ saă tpei minste. Ащеантъ апоi kîte-ва
minste д8пъ че а лват'o de ла fokъ, шi тоарпъ а-
тъпчи помада iñtr'alt васă, вiпiшор шi k8 лvаре a
minte ka sъ n8 тоарne шi дрожdiile saă пороiвл
че aă ръmas din вntъра. Fache sъ se iñkieze по-
mada, пvind'o iñtr'vn локъ pekopos, пе fepeastrъ
saă iñ nimniцъ.

Помада ast-fel гътиtъ este амъ ка zъпада,

ші пв копрінде пічі үп fel de непотрівіре пе съ-
праfaцъ.

Deaka n'ap пvtea чine-ва sъ se іnlesniaskъ,
хne орі, а авеа fъrъ pвmaі үntxръ ші алкоолъ кам-
fopatъ, ap pвne іn локвл үпчій de kamfopъ doъ
үпчій de алкоол kamfopatъ (141), пе kape іl va
txpna ka mai sss іn үntxra tonitъ, лвіnd toate тъ-
ssxrele че чере іnlesnipea k8 kape алкоолвл iea
fokъ. Ка sъ dea алкоолвл timnъ d'a se свапора,
se лазъ помада пе fokъ чel pвchіn зече minste;
ші deaka ap mai remіnea апої алкоолъ s'ap skъpa
de dіnsxл skxprіndz'l k8 іnchetvl.

159. *Modъ d'a se servі k8 pomada kamfopatъ.*
Se слажеше k8 помада kamfopatъ ла фрікцієні
(фректърі), ла кврадівnea (легатвл) ръпілор.

1º *Ла фрікцієні.* Двпъ че'ші а лоцівнат спі-
нареа, пептвл ші pіntechеле k8 апъ sedatівъ, іn kasxрі
de fpirxрі (177), sa9 k8 алкоолъ kxmfopatъ іn ka-
sxрі de atonie (150), iea k8 doъ deqite oape-kape
kantitate de помадъ пе kape о ащерне пе аче-
леаші пърді але тxпвлві, ші есерчіteazъ atxпчі,
k8 латвл tñnій, о үшоаръ фрекаре, pіnъ kіnd simte
dвпре фрекаре kъ помада a intpat іn кърпхрі. Іn
үпеле kasxрі, mai adaogъ пе ліngъ фрікцієне үп
tpasъ, adikъ fрxміntape assupra тxскілор, ка sъ
zikъ аша, stpіnfrіndz'ї іn mіnnіle сале үnse k8 по-
madъ kamfopatъ. Рeiea atxпчі о поxъ kantitate de
помадъ, пе kape о ащерне k8 ачелаші modъ, ші
astfel пе pіnd intp'yn timnъ de doъ-zечі minste.
Frіkцієніle fopmіnd үна din базеле трактаментвл

нострѣ, se fakъ de tpeи ші de патрѣ opѣ ne zi.
Катъ съ ле черче чіпева інssшій ka съ прічеапъ
кітъ ышкрапә капътъ болпавул ші che simtimentѣ de
твлцгтіре чеаркъ din ачеаста. № фрікціопъ чіпева
sіnвл ші пептвл; ажыңе съ ле atinгъ ышор k8 по-
мада.

2º La kvaraçisnî. Așterne mai întâi ne ramă dospă che a spălato și a cărăușito bine, și călăușă gros de plăbere de kamforă (126). Peste această călăușă de plăbere înținde fife de skamă și se săz akoperite bine că și înăună călăușă de pomadă kamforată, pomada de deschisă. Akoperă apoi că kîrpe îndoite de pînză, foapte căstrate. Pe d'asă-pră acestopă kîrpe pînă o foaie înținsă bine de xîptie transparentă kare este destinată a opri pomada d'a trece prea cărind prin kîrpe săz d'a căruie afară; manșine totul în locă prin mîzlocăkălu și neîlegătăre lăpușă, pe care o așează depre formă măslăvărlăjă che are a'l legă. Poate cîneva pînă la năvoie în locă de xîptie transparentă și akoperemîntă de găm-elaстikă, de măștă, și înkă și mai bine o plăcă de snapadrapă¹, kare, învălind toată legătura, poate să se apliice înindările de cărpărire săpătoase, și să înkiză astfel toată legătura, în kită rana să fiă și înăună deschisă la adăpostă de atințarea aerului, pînă la șurtașarea căraçisnă.

160. Помада камфоратъ, se віръ ін пърі, ім-
протива бѣбелор че se fakъ інъвтръл наслвай ші

гуттарайлор de капъ ребелъ; ин шеездъ, импротива 8-нор тічі кръпътврі, трінжілор, жевпітврелор саъ стайлор; дар маі къ сеамъ ин пърділе ценитате, импротива тутвлор воалелор ачестор органе; поаль-албъ, скұрсопрі de о алъ натръ, воале stepine (de мітръ), шчл.

161. *Еспликацісне teoperikъ а лякргрїй помадеї kamfopate assnra ekonomieї animalе.* Помада kamfopatъ este іndoit antisentikъ саъ antipathidъ (бънъ de a опрі іntindepea пtрезіcіvнї саъ a kan-гренї): 1⁰ пріп лякрапеа kamforвлї, каре se оп-пнне ла totъ felвл de dosnipe порталь саъ апор-таль; 2⁰ пріп лякрапеа трвлвлї sъщ чес грасъ, че formеазъ не sъпраfъде un fіpnisъ непътвns de ae-рвл din afаръ. Дечї, съръ аеръ, adio dosnipe ші deskomposiціоне посіблъ. Ачестъ трвлвлї грасъ тль-дiazъ inkъ тіна каре фрікүіпъ, ші іntіmпінъ жв-пвітвріле че s'ар прічині din fрекаре.

162. Чертатъ¹ kamfopatъ, саъ етпластps kam-fopatъ siuorъ ліпіторъ (235).

Бнтаръ de поркъ.	. 3 впчії.
Чеаръ галвенъ .	. 5 грей.
Пвлвере de камфоръ .	. 1 впчіе.

Чеара галвенъ аре de skonъ d'a da маі твл-ть konsistanцъ (віptowіe) помадеї, d'a опрі ka съ nы kвргъ преа iste п'іntre піnзъ. Іn даlъ че s'a inkieratъ ачестъ чератъ, іl іntinde kъ о ламінъ de kвyitъ саъ kъ koada үпеї ліпгуре пе латвл үпеї пін-ze арътатъ de sъпрафаца че аре а akoperi, іl пнне,

¹ Адіє іntinsъ пе о кірпъ.

ші іл акопере къ латвл үпві tafetă червіт. О пінзъ үпсъ astfel поате іn үпеле kasvрі съ үїе локъ de о квадівне іntreagъ, ші съ skastiaskъ de skamъ, de kіrpe saš bendige, шчл. Не сложім къ ел къ твлъ isvstipe ла таçчеле de пінзъ къ каре ако-періт феделе печінçinoase. Поате чіпева търі saš тікшора dosa de чеаръ галъенъ de пре кът во-іеще съ fiъ чератвл тай үвбіре saš тай віptos.

КАРУ V.

Kataplasme.

163. Пелеа соарбе ка ші твкоаселе: іnsъ, ea strъkoаръ тай үвбіре saš тай domol чеа че еа лаçъ съ tpeakъ; ші чеа че аплікъ чіпева пе үвпраfaца sa nø o пътреazde de kit пріn ажвторвл үпві вехівл de апъ. Dap апа ар твіa іste пін-зеле noastre, ші ар fi ші тай іste asorbіtъ de best-mintele noastre de kit de epidermvl nosptr. Din-tr'acheasta a benit ideea amestekъtvrilop протектоаре ші ка пластиче каре пъстреазъ твлъ timplъ пор-дівnea apoаstъ, ші о үїне некврмат іn atinçере къ пелеа. Ачеле amestekъtvrі sіnt *kataplastele*. О kataplastmъ este даръ үп minnat mizlokъ de a іntreazche, п'іntre пеле, іn шіроівл черквлаціvнї, me-dikamentвл, пріn вехівлвл апей.

164. *Препараціsnea kataplastelor.* Де обще,

ші ін сконč de квръденie, інгріжещe съ інтinzъ kataplasma дрент пе партеа din мizzlokъ а үнеi пінзе netedъ, рапъ, dap пічі спартъ пічі гъврітъ. Іndoieще пе d'assapръї челе-л-алте доъ din треi а ле пінзеi, k8 modъ ka съ se akopere үна пе алта; adвче asemenea үна neste алта amindoъ тарциніле пінзеi, ші аплікъ kataplasma пе пеле пріп партеа eї chea simплъ. K8 modъl ачеста; kіnd iea kataplasma, н8 ръміне үртъ пікъирі, пічі пе пеле, пічі пе kірпе.

165. *Kataplasme msitoape.* Іntp'8nč f8ntъ de апъ feaptъ, тоарпъ треi үпчі de fыinъ de sъmіnцъ de inč; iea de ла fokъ, kіnd matepia s'a fъkst въs-koasъ ші kleioasъ; тоарпъ atupчі іntp'acheasta kіte-ва пікътре de алкоол kamfopatъ (142), ші үп pъ-хървцъ de апъ sedatіvъ (169); amestekъ апоi то-тъl k8 o лінгвръ, ші інтіnde апоi ачеастъ kokъ пе о пінзъ потрівіt, ka маi ss.

166. *Kataplasme вертіfыдїй.* Adaогъ fыinei de sъmіnцъ de inč a kataplasmei трекtте, doi kъ-деi de үstvropiš (aič) пісаці, kіte-ва чепе, foи de dafinъ, o kitъ de чітвръ, асмъцбіш; 36 гръвпцъ de *assa foetida*, frъmіntate маi іntiš іntp'o kanti-tate de ажанс de помадъ kamfopatъ; ші, d8пъ че a іntinc koka ka маi ss (164), o п8не пе ввртъ, ші skimъ kataplasma la fie-kape доъ чеасвръ.

Kataplasmei пречедente поате съ i se пвіе іn локъ k8 ачелаsh folos, kataplasma m8itoape (165), t8рnіnd іntp'acheasta o mape kantitate de апъ seda-

тівъ (169); ші ін челе таі төлте інімпльрі, еә о інтребінде зең пе ачеаста.

167. *kataplasma saline*. În kataplasma төи-тоапе (165) se adaogъ доъ үпчій de sape de кы-ниe вінътъ; ші kind o iea dela fokъ, 2 греj de алкоол kamfopatъ (142); stropеще апоj sdравън k8 апа sedativъ (177) партеа de пълнъ че катъ а si aplikatъ пе пеле. Ачеастъ kataplasmъ se iea д-пъ зече minste.

168. *Kataplasma sskate saš perniče*. În воалеле іn каре үесътъреле сіnt конринсе de апъ, чеea че se аратъ пріn ачеле үтфлътърі тоj, se ін-требіндеazъ k8 төлтъ ісбетіре перніце плине k8 sъстанце лакоме de үтезеалъ, fъръ sъ fiъ іnsъ desорганизътоапе.

În чел d'іntlii pind пзіj перніцеле k8 sape de кыніе пісаtъ търбыt: ачесте перніце проджкъ піще efekte esчеленте іmпротива asthпърій іn пептъ, үтфлътърелор ма образъ, ізірій гілчелор, іmпротива грътъдірій үтезелелор пріn тъдвларе, спълтъре k8 алкоол kamfopatъ, апоj ппнереа перніцелор үт-плтте k8 гръвпї de овъzъ преa kalde, пвлвере de rinsъ іnkъlзitъ іn кынторъ, іn sіrшit вер че альт fъіnъ.

КАРУ VI.

Ano sedatius.

169. *Formule.* — 1º formulъ saă apă sedativă opdinară:

Цінеріг ліквидъ ла 22° ¹	2 впчій.
Алкоол камфоратъ (142)	2 греј.
Сапе де ксініе (вінть)	1 впчій.
Апă opdinară	2 fngi.

2º Formulъ, saă apă sedativă тізложіє:

Цінеріг ліквидъ ла 22°	2 впчій, 5 греј.
Алкоол камфоратъ	2 греј.
Сапе де ксініе	1 впчій.
Апă opdinară	2 fngi.

3º Formulъ, saă apă sedativă преа tape:

Цінеріг ліквидъ ла 22°	3 впчій, 2 греј.
Алкоол камфоратъ	2 греј.
Сапе де ксініе	1 впчій.
Апă opdinară	2 fngi.

НБ. Deaka n'ap пътеа чіне-ва ръєда mirosul apăi sedative, ap пътеа sъ adaoçе o kantitate îndestvătoare de esență de tрансформація, saă вер-че esență. Dap de обще болnavul, кървя ї плаче вер-че îl ышвреазъ, n'ape невоie de вп лякря atit de prisos.

170. *Modul de a face ameastă apă.* Тоарпъ, de o парте, алкоолъ камфоратъ în kantitatea пре-

¹ Цінериг ліквидъ, архінд 22° ла ареометръ Балте, kostъ 36 пар. fngi, de unde апои 9 пар. челе 2 впчій.

skpisъ de үіперіг් ліквид; astupъ біне, кльтind въ-
телка, ші ласть sъ stea үn minst amestekъл. De
алъ парте, пыне de sъ топеще sapea in kantitatea
воітъ де апъ opdinаръ, бъгінд de seamъ d'a тұрна
intp'insa kіte-ва пікътре de үіперіг් ліквид; ласть
sъ se алеагъ гъноаіеле din sape; ші kіnd, ана а
девеніт лімнеде, d8pъ че sapea s'a tonit k8m se kade, o
sk8рџe вінішор, саš o stp'koаръ p'intre o xіptie
s8gътоаре. Тоарпъ апої intp'acheasta үіперігъл кам-
fopat, astupъ ші kleatъпъ; ана se поате d8pъ а-
чеаста intreb8iңда. Інгріжещe sъ siъ tot d'aана біне
astupать.

171. Ана sedativъ прea tape este destinatъ
персоапелор а кърор пеле este tape, гроасъ саš
негоясъ, прекът ші боалелор вітелор.

172. Ана sedativъ тізложіе se k8vine in ka-
s8рі de m8skъt8рі de besnі, de skorpій ші алте in-
sekte веніноасе.

173. În үепере, e᷑ tъ sl8jeshkъ k8 ана se-
dativъ slabъ; үne-орі ūnkъ ea este прea tape, ші
ї adaogъ ана, маи k8 seamъ kіnd e ворба d'a къ-
ста персоапеле а кърор пеле este delikatъ, чілпітъ
de върсат, ші bindekatъ k8m s'a int8mpat.

174. Ана sedativъ slabъ kopinde маи $\frac{1}{18}$,
чea тізложіе $\frac{1}{14}$, ші чea tape $\frac{1}{11}$ de үіперіг්.
Он simpl8 adaosъ de апъ ажыңде ka sъ ad8kъ пе
чea тізложіе ші пе чea tape ла titul de чea маи
slabъ.

175. Ана sedativъ, stind intp'n basъ, kаштъ
үn тіpos de amirdaile amape, kare провине din

комбінаціонеа intимъ а ціперігвлі ші а камфоріві.

176. *Eakə modul' cel mai esneditivă d'a прегъти апа sedativъ opdinarię, fъръ а авеа певоие а алерга ла sepiositatea баландей ка sъ kint̄yriaskъ sъбстанциеле. Lasъ sъ se toniaskъ ші depnne о mіnъ de sape de kыніе іntp'юn пахаръ de бътъ, opdinapъ plinъ kъ апъ. Kind ачеастъ операціө s'a sъвіршіт, ші kind апа s'a лімpezit, тоарпъ доъ пъхървде pline kъ ціперіп ѯntp'o бътелкъ de дої fынці, апої о жжтътate de пъхървд de алкоолъ kamfopatъ (142); kleatъпъ бътелка днпъ че а астхпат'o. Пъне апої іntp'ачеаста пахарвл de апъ сътратъ іntpergъ; kleatъпъ, ші sъвіршеще операціонеа бтплнд бътелка kъ апъ opdinarię.*

Deaka ар авеа чіне-ва în disposiціонеа sa үн вазъ маї маре, ші ар воi sъ'ші fakъ о провісіоне маї іnsemnътоape de апъ sedativъ, ар tъrna atvncі іntp'ачестъ вазъ үн пахаръ de апъ сътратъ kъ sape de kыніе, үн пахаръ plinъ kъ ціперігъ kamfopatъ kъ kантитатае de маї sxs de алкоолъ kamfopatъ, апої în sfіршіт шай-шире-зече пахаре de апъ opdinarię.

NB. Kind апа sedativъ s'a прегъти kъ toate інгріжірile de квръценie маї sxs арътate, totvshі lasъ пе fndвл бътелчей о пълвере альъ каре este o komposiціоне de kamfopъ ші de ціперігъ. Ачестъ depositъ n8 este nefolositopъ; ші інгріжескъ d'a klytina бине бътелка, de kіte opі boeskъ a se сложі

къ апа, ка съ se pisiniaskъ ачеастъ композиціоне
ін ліквід.

Kind чінєва аре ла іndemіnъ апа съратъ rata,
фачереа апей sedatіve нø щіне таі пічі үп minstѣ.

177. *Manierъ d'a se servі kъ апа sedatіvъ.* Іn-
тревінціеazъ апа sedatіvъ іn лодівпі ші обложеле.
Іn лодівпі, іші үтпле adіnkъtвra тїпней, пе каре
о преятълъ үп minstѣ асвпра пърцілор трвпвлві а-
свпра кърора аре чінєва de rind ka ea sъ лжкрезе,
фъръ а фаче пентръ ачеаста пічі чеа таі mіkъ а-
пъсаре saš фрекаре. Іn обложеле, іммоіъ о pіnzъ
іndoіtъ іn паіръ іntp'acheastъ апъ, іntp'yn kastronъ,
ші о аплікъ пе органыл че воіеще а үшвра. Kind
аре sъ іntrevінціеазъ апа sedatіvъ пе капъ, іnkон-
ціоаръ капвл kъ о легъtвръ гроасъ destinatъ а опрі
kantitatea de апъ че ар пытеа кврце пе snate ші
таі kъ seamtъ іn okі; пыне обложіtвra твіатъ de
ажкns пе kірпъ, ші о үdъ kъ о поvъ kantitate de
апъ sedatіvъ, pіnъ че болтаввл simte kъ ліквідвл
а пытвns п'іntre пърд. Реноіеще ачеастъ үdape din
kind іn kind, pіnъ че болтаввл s'a үшврат віне;
чееа че, іn үнепре, se іnttимплъ дыне kіte-ва
minste.

Аплікаціонеа nemizlochitъ а обложелелор kъ
апъ sedatіvъ асвпра пелей нø іntpzie а продвче үп
fel de рошацъ пе пеле че поate deveni svpъrъ-
toape, асвпра үпора din шірціле трвпвлві. Катъ
даръ а ле pidika kъm simte чінє-ва үп fel de үs-
tвреалъ. Іn үртъ, ачеастъ вътъмаре преа кврінд

despare prin лăкрапеа помадеи камфоратъ че о ин-
тинде не съпрафаца рошишъ.

Пе лîнгъ ачеаста, пъттай атвичи алеаргъ чіпева
ла лăкрапеа обложелелор kînd лодівпіле ня sînt de
ажхns ka съ ліпіщеaskъ шi съ потолеaskъ дăререа.

Маи este вп m.zлок d'a добîndi, к8 вп modă
asemenea sirvр, de шi поате пăдл чева таи до-
молъ, ефектълъ допитъ: asta este съ апліче пе пар-
теа кape separe a fi шeзъл дăререi, o катаплазмъ
здатъ деапън k8 апъ sedativъ 167); поате съ о
цие аколо тоатъ поантеа, fъръ а se іvi чea таи
микъ inflamaцiоне аă рошеаль.

*178. Мăssрi de лăat la пăтьтădîrea шi пăс-
trapea апei sedative.* Каъ съ se fepiaskъ чіпева
d'a se апропіа преа твл de stikla k8 ціперігъ,
kînd o destvпъ saă kînd o тоарпъ iп алт вас. Щine
tot d'авна вине astvпate вътелчеле k8 апъ sedativъ.
Îngrіжеще съ ле цие iпtr'вп локъ рекоросъ, шi съ
ня ле лase поантеа лîнгъ о соьъ iпкълзitъ saă лîнгъ
ватъ, de teamъ ka кълдра съ ня asvîrle допыл
шi съ se pisiniaskъ ціперігъл iп камеръ. Каъ а
бъга de seamъ iпкъ а ня pessfla mirosъл апei se-
date de kit пъттай атвичи kînd ачеаста este zisъ iп-
tr'adins iп прескriпiонеа къвтъреi. Не пърем поате
къ преа iпtr'ят iп атврпте iп аръtapea тъзвреп-
лер de лăat; търтврpisim kъ поi ня лăтът atîtea,
поi кape, пепtr'я требвіцеле болнавілор, am fost
авт не тоатъ zioa a прегъти таи твлцi f8пцi de
апъ sedativъ; dap ня поате чіпева съ se плîнгъ къ

ам съфлат о съфлатъ, киар esaçeratъ, персоапелор кape s'apékъ а maniçla пентръ intiiaшт datъ.

179. *Esplicaçisne tespetică a lăkrapră apel sedativei asupra ekonomieî animale.* Kînd чиева е мартопръ de față de efektele atât de ișgăi шi atât de sirupe a le apei sedative, лăкрапреа ачествă тедикаментă i se паре о minvne. Fiind kă ne stă pe чербіche ka съ gonim ачеастъ ворбъ din stădiovă шiintделор, шi kă, în шiintdu kape ape de skopă d'a îngrijî pе болnavi, *minsnea* a fost în toți timpii ып бîletă învădepată kă kape чеарлатаñismъл ако-перia inorapă, vom da, despră fenomenele кративе kape kăshăpă întrebăvăndareа ачестеi аpe o esplicaçisne atât de deslușită, atât de simplă, шi astfel de îndeleasă de toți, în kît nă пămăi fie-кape ва si în stape d'a прîchene raçivnea че не facе a ne slăjî kă dînsa în kătare saă în kătare kasă dată, чi înkă de a'i modifika aplikaçispile kă въпъ kăpošiçă, dăne împreçîvrăile eșenționalăe че ap пătea să se ibiaskă.

180. Sînçele, ачестă лăkridă esențial ал виеней, пе kape черквлаціонеа îl împărătește лă рăрăи osebitelor noastre oprane, sînçele перде проприетăцile sale organisatoare, пе kîtă debine преа saă преа пăcăin лăkrid, adekă, пе kît албумина¹, че și formeaază basa, аpe prisos saă лîpsă de mentră² kape o үine în chea тăi măre parte în stape de

¹ Албумина sînçelei este de ачесашт патръ kă порционеа солквиль а аваçшвăлăй de oă.

² Лăкворă прип kape se desface saă se topăse ып ărăpăk солидă.

топире. Ачестъ менстъръ, este апа, пъс с оаре каре сърбрѣ, п'инре каре идроклоратъл де циперігъ (sape de циперігъ) ші клорбръл де sodіум (sape de ксініе) жоакъ ролвл чел тай таре.

181. Интродукциона үпві ачідъ, үпві олів есенчіалъ, үпві карбонре de идроценъ, de алкоолъл (раківлъ лътбріт) ін базеле сінгвіне, інкіаръ албутіна сінцелві, прекъм фаче ші лъкрапеа үнеі температъре pidikate азупра албушвлъ үпві оъ. Кълдвара ковіршітоаре продвче ачелаши ефектъ, прін мизлокъл съетращерей, прін свапораціонеа, молекулор апоасе але сінцелві.

182. Албутіна, інкіератъ інтр'үпві вазъ черквлаторівъ, жоакъ аколо негрешит ролвл үнеі stavіле каре імпредикъ саъ опреще черквлаціонеа, ролвл үпві donъ інтр'үпві чіліндръ. Deaka гропжвлъ інкіегратъ нь імпедекъ de totъ калеа, черквлаціонеа ва девени de o kam datъ пътая чева тай слабъ інтр' ачестъ локъ, пінъ kind пътереа лікбідвлъ черквлаторівъ съ поатъ ръсві ші стръбате імпротівіреа stavілеі. імпінгіндъл аїзреа; ші ін ачестъ minstъ іздеала кұрсылъ сінцелві ва fi ін рапорт kъ інірзіреа къшнатъ калеі ляй.

183. Deaka гропжвл інкіде de totъ калеа, дінкоаче ва fi таре імбвлзеалъ ші din коло голъта-те; пріос kъ вірфъ ші індеат din коаче, съръчие грозавъ din коло; індестьбръ din коаче, ліпсъ de вер че греатате din коло; індоітъ съферіпцъ прін чел твлтъ саъ прін чел пъцін, прін пріос ші прін лінсъ, de аміндоъ пърціле ачестъ diaфрамъ.

184. Deaka, în locă de încigerător, vom prezenta doar, la o depărtare oarecare șuna de altă, și care astăzi șeapănează de amindoaia părțile, sănătatea, însăcăzită de amindoaia acestei plăoii, va rămâne stătătoră, lipsit de modificăriile împăternicitoare ce capătă cherkezul, lipsit de binefacerile răsăgăldării, ce le ar căde pe periodicele din bazele plătăparii. Deși sănătatea să descompună indată ce încearcă de a mai chercheză. Descompunerea căzăpănează o mare cantitate de caloriile. Simte cipava la început kăldărușă și inflamație; roșeaală și umflare printr-o înțepătură a căstigării sănătății opriți în capilarile (vinișoarele) epidermice, și prin reținere formării a unei nove rețele de capilare; apoi descolarea prin descompunerea materiei colorante și sănătății, și în sfîrșit, formarea prozelăi, care nu e alt ceva decât sănătatea descolorată și menținută spre prețul dosarei.

185. Deaka această efecție se produsă în plătăpari, ca având o inflamație de pentă, și de plătăpari, și c., Deaka el se săvârșește în inimă, și în cheile de lungă din sănătate, bătaie de inimă și ne-regulată. Deaka în prețul stomacului și intestinilor, trăbăpare în foncția mistisoare și în lăkrarea defecațională¹.

186. Deaka în țesuturile mușchilor, îndepărtaea deplasări, strâmtorare în mușchi, formarea proprieșitoare a unor căi de rezistență, datorită rămatismale.

---

¹ Eșirii afară.

Deaka *in aptikvlaçisni* (înkietþre), воале подагроаese, үтмлътþre саð бывоаie маï ïntšið рошii, а-поï албe, шчл.

187. Dap deaka, din kontra, аchestë efektë al ïnkiegърii se продвче ïn вазеле челе тарï саð тiчi, a кърор рецеa akopere креерii, жxдикъ de пытъръл disopdinilor че o asemenea stargauçiøne (stътътъръ, опрiре) sanгgiñъ este капабiль de a adвчс ïn fonkciøpile fisiche шi торале kape se konchen-treazъ ïntp'аchestë organъ: mikrapъ, чефалшиe, dopъ iste de kanъ, фрiгiрi черебрале, аморцире, delirъ, fьrie ш. ч. л., simpile modifikaçijonи a le лякрърiй a le знеiea шi sinrgaеi kassе okasionalъ.

188. Aïch aï toatъ teopia фrіgвrіlor, a пepe-gлariтiй пвлzвлvї, a sgдdviрilor сaлe, a intep-mitindelor¹ сaлe, ш. ч. л.

189. Sъ маï ïnsemnъm ïnkъ kъ stargauçiønea sïпцелvї kъшvопъ formarea зпвї Aчidъ, kape ïm'i fache aïvrea лякraprea sa ïnkiergъtoape, шi продвче нoвe desopdine de felvl achesta шi dïnsvl. Чeркъ вiçiosъ, ïn kape efektъl debine шi ел kassъ, шi пропагъ o нoвe цепeraçiøne de desopdine.

190. Аchestë efektë ïntimplindvse, прiн че miz-loache sъ'l комбатem? Este ïnvedepat kъ вер-kape sistemъ de kъстape катъ sъ aïbъ de цintъ de a des-fache чeeea че o kassъ oape-kape a ïnkierat, d'a преfache stavila чea solidъ ïntp'alta лikvidъ, d'a pestatopnici кърmatele komunikauçijonи ïntpe вазеле

---

¹ Kontenipea пепtrъ kîtъ-ва време.

черквлатоаре, de a da черквлашівнї регуларitatea sa, скъпн'd'o de stavilele sale. În astfel de împrezivrþri, medecina veke întrebarea prin empi- rismþ, шi depre toate cele-l-alte idei teoretice, въile, dieta шi ліpitорile саъ лвare de синце. Dar въile, kape intorchea впвї sинце stpikatþ толеквлеле лвi челе apoase, нe пътвnde петтindenea шi în toate adîncimile; шi kantitatea de апъ че еле, prin asorbire, потþ sъ dea sинцелвi, n'ar пътеа нестраплisa лвkrarea впвї ачidþ, шi инкъ шi тай пъци ачееа a каксеi kape iл prodвche, шi kape тай a- desea se инвоиеще къ ачестþ aossiilapþ. Dieta este o повъ боалъ импвstъ впвї органisaцiонi болпаве; a ажvна ka sъ se tъmъdviaskъ, нe e, adesea ал cheva, fъръ пътai а вчide prin foame пe болпавял че ar fi mort de fpigrþri. Лvarea de sинце локалъ саъ цепералъ поате a seka de sинце вазеле în kape черквлацiонea iшi врmeazъ kalea eї fъръ пiчi о импедекаре; dap ea n'e deskvрkъ пентрa ачеasta шi вазеле astvate; ea adaogъ dewerptul la plivl kъ вiрfþ, o боалъ de импционареа пътерилор шi de a- tonie la o боалъ de konquestiune шi de intъrпtare, ea атоиеще о боалъ la alta, iп челе тай твлte kasvрi: ka sъ opriaskъ пe болпавъ de a sъfepi, ea iл sъгромъ.

191. Deskoperirea teoriei ne a пsъ пe kalea rindipii medikaцiонi практиче, шi іsвtirile a intъ- pit atit de бine преведерiile noastre, iп kit ачееа kapi sint maptori ал чelop d'intiis efekte ale me- dikamentzvri, dindvlise шi de beste, чеаркъ insъ вп

simtiment de mipape, kînd aă avăt mai kă seamă neporochita okasiune de a juudeca despre lăkraparea vekilor прочеде.

Ана sedatівъ, аплікатъ асвпра пелей, strъмтъ, пріп азорвіре, вазелор супрафацале ціперігл ші sapea de кѣніе, ачесті дої пхтернічі ші енерцічі топиторі ай inkiergътрелор sanrvine; вазеле супрафацале strъмтъ din вечінъ ін вечінъ, ші пінь ін цесьтвріле челе маі adіnчі, біне-фачереа ачестор мен-стрє; stavілеле албуміноае sіnt atakate асвпра тх-твлор пхтврілор, ші спарте саѣ desfъкте кз atіта репезічівне, ін kіt adesea se іntімплъ ka sъ нь щіе пхтімашвл ін че minstъ вшврареа а інчепт. Efektвл dopitъ se капътъ впе опі d8пъ патръ саѣ чіпчі minste: mikpana se risiще, пвлзвл іші віне ін stapea лжі чеа порталь, фрігвріле інчeteazъ, пелea іші iea opdinara eі температвръ; раціонеа ревіне кз simtimentвл de твлдгтіре че карактерізъ іntоарчереа sъптѣції, ші тоате астета іntp'ын timiss atіt de skoptъ, къ болпаввл kpede маі твлтъ къ а іnbiatъ de kіt къ s'a tъmъdgit.

192. De altă parte, această apă vine de la
lăkrareea sa, foapte potolitoare, o altă lăkrare —
de o treaptă mai de jos — vermișui și anti-
prătridi, dăkkind aromătă camforată de kape ea
este pătrunsă, prin vechiulă shiroiulă cherkezatorie,
prestindenea unde poate să se afle o batră pă-
roioasă sau o înkăpare de vermi. Păpe o simptă

[†] Гръмъ dipř de 8mezene intp'o пате a твгпвлвї.

kataplasmъ, здатъ кътъ sedativъ, пе бърътъ, интр'о боалъ вертъноасть, ші de о датъ болаввл se ва sim'ї sk'nat de чікпіріле intestine че ў къшкпъ вермій сътъ.

193. Пріп үртаре, апа sedativъ este прескрізъ не din afаръ, ші, прекът ам арътат маї ss (177), імпротіва а вер-каре фел de фрігврі, ші de inflamatіоне, імпротіва фрігврілор череврале, апоплексіе, сбікнірілор інімеі, ұмғлұттареі рошие а тъдвларелор, івірій пе пеле а въбелор, петелор ші вер че ұмғлұттаръ, імпротіва тұскърій шерпілор ші insektелор а кърор акъ лазъ ін сінде о отравъ ачідъ (189), імпротіва бешіеі, дәрерілор рутматізма, паралізіе, тұрбърій, шчл. О пынж пе зхпрағыцеле пъпъdite, пътаі съ нъ fіt гаібе садь sдреліттаре, чеа че ар адяче о қстэріре певътътътоаре ші тредкътоаре, este адеевърат, дар преа tape d'a se пытеа ssfepi de үнеле konstituціоні інтърітътоаре. Дечі, siind къ нъ е stape de боалъ ін каре фрігвріле съ нъ se аместічес ші еле, se інделеце къ інтревхінцареа апей sedative se іntinde ла үнералітатае kasvрілор де боале. Съ se fепиaskъ чінева съ ръсвѣле тұлт мі-роял еі; este іnkъ вътътътор съ трыiaskъ іntr'o atmosferъ каре ар si іnkъркатъ de dіnsa преа тұлт; siind къ плътъпій ар si іn певоie d'a приімі о іsвіре вътътътоаре de лжкрапреа лжі алкалі волатілж каре se desfache dintр'insa. Аша, катъ съ імбръцішезе чінева тъсвра d'a se презмѣла ші кръчіш ші кърмезіш, kіnd se обложеще къ dіnsa імпреціярал гітблжі, пе fадъ ші пе хіркъ, snre а а-

рѣнка неінчєтат ѻн ѹртъ'шї аਬрї ѹіпєрігамї, шї д'а нѡ сорбі фъръ пѡтai аервл каре este таі пѡдїн пъ-
трѹns de dїnsa. Кв тоате ачестеа катъ съ нѡ іеа чіне-ва кв преа тѡлъ sepiositate тъсврile че аръ-
таръм, ѻн kїt съ stea ла гїндєрї d'a se сложі кв апа sedatівъ kїnd ва si невоie. Воім пѡтai а facе
съ se баџе de seamъ къ абрї ѹіпєрігамї нѡ поть
дине локвл аервлві чел кврат, каре este неапърат
резвгльрї, шї къ, кв kїt таі пѡдїн stpikъ чіне-ва
аервл, кв atїt таі тѡлъ se ағль таі бине.

KAPU VI.

*Ano de stpidii apomatisatъ saš limonadъ stpatъ;
апо спратъ.*

194. Formулъ:

Апъ	2 фундї.
Sape вїпътъ de кsinie . . .	1 впчие.

Façereea: — Пъне съ se toniaskъ ѻн доїfнуї
de апъ о впчие (о тїнъ вїпъ) de sape вїпътъ de
кsinie; skрpїе лїккїдвл kїnd гїноаиеле sapї а вѣ
zatъ ne fndвл вазвлві, шї kїnd апа 'шї алват лїм-
пезеала еї; stoарче atвпчї intp'insa o лїтмїе, deaka
дореџе а facе ачеастъ апъ плъквтъ гїstвлві. Ast-
fel intokmitъ ea este atвпчї tokmai o апъ de stpi-
dii apomatisatъ; dap adaosвл zemeї лїтмїеї нѡ'ї este
фъръ пѡтai ѹп akchesopї.

Întrebvniçarea. Seapa шї dimineаца, двпъ че

a înrigit o mazăre de kamfopă, vea cănătără să călătorească de pachară de această apă sărată; ea este cănătără eșcelentă vermicigă.

În casări de trăse, de nevoie în rît, de anapintă, de boale la înrigidoare, se rapăriște din ceea ce dănsă; măkosităzile pornește atunci să fie formă de bale. În casări de gâtărie nismătariște, o țrauă pe nașă prin mizlochelă cănei devine de nașă.

KAPU VII.

Ferero maskăz (пълбере de ръдечине de).

195. Пълбера е ръдечинилор сърдече maskăle este întregasinătă ka сърдечникъ вермий intestinal, mai къде се сърдечникъ чеи таро. Още във декокциите са във пълбера съскатъ, във бедствието са във клистири.

1º *În dekokciișne.* Външна сърдечница, 20 minute, о вънчие de пълбере într'зън fântă de apă, където да сърдечника сърдечника (сърдечника) de tisană, ще външи ачестъ ликвиди d'odatъ.

2º *În пълбере sskatъ.* Върху кит иea къде дозиране (de la 20 пинъ до 35 гръден), във воаба сънни дълчени, не каре о външи сърдечника и о аместека не кит се във пътешествие. Репетъ ачеастъ înrigire, de кит опре във пътешествие, пинъ във ажънца да о вънчие, че е о траеабъ тигълоасъ, даде пиче de къде къде не пътишъ. Са външи иea не тоатъ зиоа кит дине къде дозиране китъ-ва timpă. Deaka иea о вънчие într'o sin-

твръзъzi, ва лъа оліѣ de річинъ (209), къ о оръ
днпъ чел din үрмъ лъатъ. Administrația съб ачеа-
стъ формъ, ръдъчина de ферегъ аре о лъкрапе тај
тапе de kit съб чеа d'intiiș, din прічина стърї пвл-
бероase, каре împedikъ ши гонеще вермий intesti-
нал, прекъм ар face-o рътегътъра de лемпъ. La-
fie каре înrigițire, поате съ iea kit înrite odatъ (214.)

3º În klisăpă. Дої греї de пвлвере de ръ-
дъчинъ de ферегъ ажунце пентръ вп klisăpă; о-
ласъ de ферегъ доъ-зечй минте.

КАРУ VIII.

Роібъ saš ръвие (пвлвере de ръдъчина de).

196. Мъ desперасем къ воіѣ пътеа а-
жунце а къноаше какса боалей оаселор, протециаъ
към este împotriva лъкрърї medikamentelor din а-
фаръ, пріп пъредї осоши. А кътат съ гъсекъ вп
medikamentъ interpnъ каре съ поатъ а ажунце ла
ачеастъ destinație, къ тоате проприетъците сале,
пріп topentъл черквлащівпї. Арѣнкаиѣ окїи пе ръ-
дъчина de ръвие, adăkîndămї aminte, dintp'o парте,
къ ачеастъ плантъ ажунце дрент ла оасе, къ еа
ле колоръ ūn рошъ, чеа че se поате ведеа преа
біне пе оаселе вітелор, прекъм бой, вачї шчл., пе
каре ле а пътрит kъ frunzъ de ръвие, ши din алта,
къ пічї о datъ n'am пътят зърї о singurъ insektъ
а тры d'апарасит пе ръдъчина ръвіе; пъ веї intum-
pina пічї о datъ, in adevър, чеа тај тікъ розъ-

търъ пе ръдъчинеле ей. Дечи din чеа че ларвеле нъ se потъ патри este о отравъ пентръ динселе. Презпцинд даръ fiindu үнеи ast-fel de касе in си-нъя үпъя органъ ososъ, mi s'a пърят къ птицъ de а о үчиде пе локъ, fъкънд s'я iea болпавъл о sim-плъ dekokujine de ръдъчинъ de ръбие.

197. Чеа d'intii черкаре каре am fъкът kъ динса a fost азупра үпъя лъкътъшъ din Центилі. Ел ера atakatъ de үп felъ de osteosapkomъ¹ ла цепвкъ. In ontъ zile, ачестъ үриашъ къкътъ s'a metamorfo- sat intp'ю таре съкълецъ de първъ, пе каре 'л ам легатъ дъпре sistемъл теч; ши дъпъ о лъпъ, бол- павъл үтъла.

De ла ачел timпъ inkoa, m'am tot бъкърат къ am datъ ачеастъ infisiune² ла копи rakitich' ши скрофлоши, ла персоане atakate de minkътъръ de oase; nofteskъ ne doktori a о черка ши динши in тоате kasvrile de desцепересчинъ капчерааsъ, лъ- инд тъзвреле че am a аръта.

Дъ ръбия вителор dindgle sъї тъпънче fрънза kъ finъ; saъ, in липса foilor, dindgle ne тоатъ zioa о үпчие de пълвере de ръдъчинъ de ръбие intp'o коfъ de апалъ.

198. *Fauerea пълверий ши a dekokujisnii de ръбие.* Таie ръдъчинеле ей in бъкъщ d'o жътътate de децит in лъпг; ле пъне s'я se үзъче, дар нъ a se карбъна, intp'ю къпторъ saъ софъ. Kind a a-

¹ Intoарчереа үнеи үесътъре osoase intp'o үесътъръ in пърере кърноаsъ.

² Ликъоръл in каре stъ kit ва о sъстанциъ.

жънс d'a se пътеа фрінде лесне. ле тачінъ іntp'o тоаръ de kafea. Капътъ dekokciune fъkіnd a сербе.

Пълвере de ръдъчинъ de ръбие . . .	18 гръбнц.
Іntp'o апъ de . . .	1 fnt8.
Преуѣ: 3 парале 9 гръбнц.	

Еа ачеастъ dekokciune in треи пахаре, вънъ dimineada, вънъл ла прінцъ ші алъл seara. Іnaintea fie-кървя пахаръ, спарце in dinці о въкатъ de kamfopъ de търимеа внеси mazъре. Øртеазъ ачеастъ tisanъ іntp'юn timпъ de треи саѣ патръ зіле, ші inчетеазъ іntp'алъл de ontъ.

199. *Măspre de lăsat.* Ръдъчина ръбиеї авінд пропrietatea d'a se комбина къ база пъмітоасъ а оаселор. este fisiologік dobedit къ іntreбнідатъ въ преа ляпгъ timпъ ачеастъ пълвере а ръдъчинеї ръбиеї ap fi in stape d'ale facе поате че-ва маї sъ-пъсе рререй саѣ спарцерей de kit челе de обще. Fiind къ ѹinta noastrъ іntp'acheasta este de a а-жънде ші de a пъвши кашса іnsъбледітъ каре ле poade, ші къ ачестъ efektъ поате adesea sъ se канете in доъ саѣ треи зіле, прекъртъм іntreбніца-реа ачестъ medikamentъ, ка sъ іmpъкътъ тъскреле de лят къ ѹinta de ажънс.

Къ тоате ачестеа, rîndim къ teama noastrъ ap fi іntp'acheasta преа esaцератъ; къчі маї твлці fa-бріканці de ла Мълвса ne aѣ іnkpedinцat къ ля-къръторъ лор трыieskъ in авбрій пътиелор къ ръбие, ast-fel in kit вешмінеле лор sînt роші de tot, еї о тънінкъ adecea пентръ петречере de време, dar de бънъ seamъ еї o іnrite некърмат прін ресъбларе.

Апої, ла s8dyl Frapciei, unde nătipeskă, ляпі ін-
треції, віtele къ foї de ръвіе, ну s'a бъгат пічі de
k8m de seamъ къ ачестѣ fopaціѣ sъ fi къшкнат вре
o datъ чea маї тікъ desopdine in konstituціонea
віteй. Пoftim darъ пe болтаві пыші пe ръдъ-
чіна ръвіеї, ачестѣ noў спечіfіcіѣ ал боалелор oa-
selor, aї 8рma іntreбzіцареа kіt вор п8теa маї
твлт a o s8fepi, dap тъкар de лa ontѣ pіnъ лa
чин-spre-zече zile пe pіnd.

200. Infissi8nea ръвіеї aре г8stял ервеї-двлче
ші пропріетъділе aщіцътоаре але kafelей. În tim-
пвл челеї маї aspre strъшпіciї a sistemevlvї konti-
nentală, pekomanda іntreбzіцареа ръдъчінеї ръвіеї
ka б8пъ de л8at in локвл kafelей de Moka. Aша,
sint oameni kape, neпtind sъ se іnveце saă sъ
рабde береа kafelей, ap fi konстpіnші a тікшора
dosa п8лveriї de ръвіе de лa 18 гръбнї лa 3 saă
4: eї вор 8рma іnsъ л8ареа eї маї твлт tіmpъ de
kіt алдї.

NB. Materiа колорантъ п8рп8ріе a ръвіеї трече
i8te in пiшatѣ, пe kape iл r8шеще ka пe ачідвл
зріkă, f8ръ іnsъ aї t8рбвра літпезеала; materiа
sa колорантъ галбенъ трече in skpemente, пe kape
ле гълбінеше ka aloi8l (105); dap аcheastѣ іndoitѣ
колораціоне ну e пічі dъinitоаре пічі вре 8n semnă
зріcіos.

КАРУ IX.

Gargarismi.

201. Гаргариzmii sint, ca sъ zikъ аша, клистирile кавитъдїй (гаванитъдїй) въкале, пе каре о къръдъ de вътъмътоареле тъкостиъдї (бале) ші de вірхзъл че s'a прins пе о парте оаре каре din пъречїй съя.

Fakъ гаргариzmii saж kъ апъ съратъ, saж kъ оуетъ kamfopatъ stinsъ kъ апъ (249).

202. Гаргариzmii kъ апъ съратъ аж о пътере че se паре kъива stpanie, in kasъl de astъpare de глчъ, de ыmlarea чинцилор, лимбей, а боалелор къилор ресъфлътоаре; destъпъ глчеле, реашазъ кърмата кърцере а балелор, ші ымеснеше жокъл ресъфлърий. Ішї fache чинева апа съратъ лимпеде, пънд sъ se toniaskъ intр'o карафъ kъ апъ рече о minъ de sape вінътъ, клетъnind'o ші лъsind'o sъ stea, ka гъноаiele sъ se пръвъliaskъ, skърце а-тънчъ бінішор intр'alt basъ.

Гаргариzmii kъ оуетъ kamfopatъ (251, 13°) se intreбвіндеazъ in kasърі de пътрезipe скорбъстикъ, de ын вірхs пътросъ, de sraibe saж влчера-щіоні de o natъръ үрічіоасъ. Поате sъ fakъ чинева in локъле, kъ ын folos d'o потрівъ de вънъ, гаргариzmii de алкоолъ kamfopatъ stinsъ kъ апъ (143, 3°). Stinque оуетъл ші алкоолъл kamfopate kъ 20 пърдї de апъ.

КАРУ X.

Пъквра (апо de).

Пъквра este o състанци ръшеноасть, ынсъроасть, неагръ ші тіpositoape, каре se скoате din destilaціонеа леппвлві de піні ші бразі.

203. Iea апа de пъквръ іn бътвре, іn інжеќ-ционе, ші іn бъї¹ de шеzð sað локале.

1º *In bestspe.* Moaie деңетвл іn пъквръ ліквідъ, зісъ пъквръ de Норвегія; къ деңітвл ынсъ astfel, speakъ іntepiорвл ынеі оале de апъ sað алð васð de веtв. Spаль sað клътеще апоі васвл kъ апъ твлъ, ka sъ iea вер-че este priiimitopð d'a se deslіmі din kantitatea de пъквръ ліпітъ de пъредї васвлві. Se слъжеще kъ ачестð васð іntp'gn timpъ de маі твлці апъ, fъръ а авеа невоіе а'л ыңде de іsnoавъ. Апа se пъкbreазъ іntp'insa шеzінд kіte-ve minste. Deaka ачеаstъ апъ s'ap пъреа іnkъ преа tape, se ва твлці а пнне нұмаі kіte о ліпгвръ de ын пахарð de апъ. О ліпгвръ de ачеаstъ апъ dъ віnвлві тіposвл partikуларð ал віnгрілор Spa-nieі ne каре le tранспoартъ іn піще foале пъкврате.

NB. Апа de пъквръ іn бътвре fabopiseazъ кврцереа пішатвлві, балтътъ черквлаціонеа, ші este ынвл din челе маі ынне leakvрі каре se поате іn-

¹ Бъї de шеzð se zikъ ачеле бъї іn каре se пнне нұмаі mizлоквіл трвлвлві; еле se іntreessinдеazъ маі kъ seamъ pentpr регулареа ыннеі femeilор ші a тріпжілор.

Бъї локале se zikъ ачелеа іn каре se скaldъ нұмаі партеа болпавъ a трвлвлві, okівл, вращл, тінна, пічюрвл.

требвинга *în локъл камфорълві*. З греї de пъкъръ нв поїш съ se іспръвеаскъ *întp'gn* апъ, ші катъ съ koste de ла 6 пінъ ла 12 парале.

2º *În інжекціїшіn від приціле ршиноаасе*. Пъне съ fearбъ о kantitate de пъкъръ de търимеа в-ней mazъре *în* апа воітъ, ші о арънкъ kълдічікъ прін тізлокъл впві тікъ klistriръ de kositоръ, klistriреле de stikлъ авінд вірфъл преа sъпъсъ спарще-рії. Ачесаші апъ поате съ siъ amestekatъ kъ матерія klistriрълві de шезэтъ д8пъ че s'a лімpezit біне.

3º *În вгі локале саš вгі de шез*. Пъне съ fearбъ: fлоаре de sokъ, о mінъ; пъкъръ, kіt вп бобъ de mазаре; kіt ieї kъ doъ deçite sape de k8и-ниe întp'o îndestвлътоаре kантitate de апъ, *în* kape stinuе о keie саš алъ ввкатъ de fepъ skos рошъ din fokъ. Fache ачесте вгі пърцілор үенітале de doъ ші de треї opі ne zi, ka съ stірpiaskъ воале-ле de о natъръ препъсъ саš печіпціноаасъ, саš de вер kape natъръ. Щине апої пърціле îпвълхіте kъ пвлбере de kamfopъ саš kъ помадъ kamfopатъ. Ba траце ne тоатъ zioa dintp'ачестеа mapі foloase.

KAPU XI.

Podis (рздечинс de).

204. Ръдъчина podisлві а fost k8nosk8tъ ші лъздатъ din tімпій чеї таї вътріні, împrotіва вер-мелві-пантлікъ; ші, astъzі înkъ, n'авем spечіfікъ

mai enerfică împotriva acestor verme, și tot de odată mai neșapărătoră pentru bolnavă. Dar fiind că vițășile plantelor sunt în raport cu cîldăra climei, urmărează că podiul cîtăbat la nordul Franței este de o mie de ori mai puțin activ de cît podiul seletică al sădălavăi, și aceasta mai puțin activ de cît podiul de Portugalia să de Alzăier. Într-oarecare vine că, în ținuturile de miazăzi, o similitudine lăpare de dekokajne de podiș așezate ca să roniască vermele-pantănică, ne kape noi nămai îl înțărăștăm la Nord la fie-kape noastră cherkare. Să făcă cineva ver-che ka d'acă înainte să nu înțelegeați de cît podiul de pe deșertii Mediteranei.

205. Pădurișoarele podiulăi pară-se a se bukără de o mai mare energie de cît rezervația lăsată de pre skoară pădureiilor celor groase. Noi am cîștigat prea bine rezultate din skoară podie.

206. Dosa de lăsat este, pentru prima oară, căle mară de doar unchi, și, pentru copii, de o unciie de skoară adăsă într-o stăpe de coacă mai mult să să mai puțin săvârșire, să de părere printr-o izlochită unei morișche de kafe, și ne kape o puține să fearebă în doar fără de apă să se skază ne jumătate. O iese prea de dimineață ne-mînkte, căte o a treia parte din tot, la fie-che patrupă de ceasă, să să toată, îngrijind la fie-kape lăzări, și amesteca în grădina o skoară de lămăie, că să bîrzie grecă ce o adăsă amărețivnea. După o jumătate de ceasă, iese olimă de rîchină (209), prezent se va spune la vale.

Kă kîte–va zile mai 'nainte, va îngrijî sъ mъnîche băkate foapte apomatisate, ăstăpoioase shi sъ–pate; va lăa aloiă (103) ka tot de așna, dap mai kă seamă seara; shi apoă ăp păxărgădă de pakioă kamfopată mai tălt saă mai păduină stinsă kă apă în toate dimineătele (143, 3°). Seapa, toate băkatele le mănînkă prea săpate, shi noantea se va fepi kît va sta kă pătinădă de a baea.

Sokotim kă ap fi bine d'a lăa în toate dimineătele în stapea de pălberă, întp'o dosă de 18 grăvăndă, întp'o boabă de dălcheață, saă prin mizlochăl ănei îngrijităre de apă. Pălberea are folosul, akăndăsse de inelene vermelă, d'a'l vrma pretăindenea ănde făcă; el dăche astfel otrava lăi kă sine. Îi va veni asemenea prea bine de a ălăne o rădăchiuă de podiă în gără, ka ne o rădăchiuă de earfă–dălche, îngrijind d'a'șă îngrijă balale. Sfătăieskă d'a întrebăriuă des frăktălă podieă, koajă shi voabă. Skoarăa frăktălă are poate înkă shi mai mare pătere de kît așeaa a rădăchinel.

D. Ferdinand din Ville–Conthier a avut băpătatea a'mă adăche din Alțeră skoară de la rădăchiuă podiălă de Afrika; ea are găstălă peleă rodieă, cheea ce skoarăa noastră a podiălă de la năpădă nă o are nici de kămă. Aşa ea lăkrează asăpră vermelă–pantălikă kă mai tăltă pătere de kît podiăl nostră pămînteană. Ajună pămăi să o mestică chine–va în gără, ka să fakă a se kovoră vermele, al cărăi capă ajunchea la rătă. Skoarăa cheea băpă se îngerășă de tăișlă kădălă kare o

pidikъ; ea ингълбіненде ka чеа тай тървтъ рѣ-
тегътъ de терішоръ kind о fache пълбере прін
торішка de kafea.

207. Преа рап ісвѣтѣще пентрѣ інтия оаръ а-
съпра ачестві Ѹріашѣ ал паразіцілор ін клітеле
ноастре, ші нѣ не рѣміне de кіт мізлокъл de а'л
оморі кітє підел ші кѣ інчетвл. Ка съл гониаскъ
чине-ва de o datъ, катъ съ алерце ла інтревінца-
реа үпор sъесланде каре ap fi, крінд саѣ маї тір-
зіш, аша de вътъмъоаре болпавлві ка ші парази-
твлві стъ; венінврі ішді, ін адевър, пентрѣ паразитъ,
ші венінврі лепеше пентрѣ болпавв. Asta е то-
двл кѣ каре үпї din чеарлатані гонескъ вермел-
пантлікъ ін треі саѣ патрѣ zile; se сложескъ ла а-
чеастъ треаѣ кѣ грътъдірѣ apsenikale ші меркв-
риале.

208. Щпї din doktorї аў інвіновъшті рѣдѣчіна подівлі kъ ар продвче конвулсіонї (spasmodrї) а-
свпра болпавлвї; este іnstъ о рѣтъчіре іn тілтъ-
чіреа ачествї лвкрѣ: рѣдѣчіна подівлі nз продвче
конвулсіонї de kіt asvпра вертелвї-пантлікъ, каре
лвпtindvse шi svirkolindvse іmпротіва отръвеi сале,
пріп ловіріле че арвпкъ k8 капвл съв asvпра пъ-
рецилор stomakalї, este іn stape de a къшна, ла
болпавв, конвулсіонї епілентiforme, впе орї de ка-
рактервл чел тай спрееторѣ. Se гръбеще atvпчї
d'a snъла пе болпавв k8 апъ sedatіvъ, d'a'l fache
sъ iea kіte-ва тічї інгідіtвpe de pакiш kamfopatš
(140 bis); саg іnkъ ii dъ 8n гръвпте de emetikъ.

Ръдъчина подівлвѣ лѣкреазъ асвпра вертелвѣ-

пантлікъ ші алді верті *intestinalі*, пріп прінчіпвл
еі чел амарð ші пріп ачідвл еі ка ал гогоашеі de
ръстікъ, каре меруе, комбінінðсе kз ваза фер-
піноасъ, а *desorganisа* епідермвл ачестор верті;
fiind-kъ епідермвл лор este ыогатð іntр'ын fel de
сілічіш de ферð. Ачестð ачідвл de гогоашеі de ръстікъ,
каре негреще ламіна күлітелор ші атакъ kз atіта
іздеаль епідермвл вермелві–пантлікъ, н8 поае съ
н8 есерчіцеze о реакціоне азупра пъреділор тв-
коаселор; astfel веде чінева літба a інгълвіні, ші
волнаввл a skoate, пріп шеzstv, зне орі ка піше
с8прафъде твкоase, felvrі de къпшеле de маңе,
колорате знеле іn галбенð алеле іn виоріш. Dar
ачесте fenomene de колораціоне ші de desпійтвръ
а с8прафъделор н8 sіnt пічі одатъ іnsouite de алді
акчіденші konsekетів.

Ціnta medikamentelor антивертічне н8 е н8маі
de a гоні, чі fnkъ de a ұчide; поае darъ съ se
скапе чінева de вермелe–пантлікъ fъръ a'л skoate
не шеzstv. Dar вермелe н8 тоаре пічі одатъ іn-
datъ kind medikamentвл катъ a'л отръві саz a'л
слъві; ел se с8пірколеще іnkъ kіte–ва zile іn ki-
нріле агоніеі, каре н8 sіnt fъръ с8пърърі pentрø
osпіттарівл съ. Аша үшірареа se facе d8пъ kі-
те–ва zile d8пъ л8ареа ръдъчінеі подівлві. Dar
kit ii pemіne капвл, съ se реіпчеапъ трактареа,
тъкар de ap fi skos чіне–ва с8те de коші din ав-
шімеа вермелvі–пантлікъ.

КАРУ XII.

Oliš de priuins.

209. 1º Formulă pentru oameni mari:

Олиш de річинă	2 впчii,
--------------------------	----------

Топит în

Бэліон de ербэрі калдă (104)	3 —
--	-----

2º Formulă pentru copii mici:

Олиш de річинă	1 впchie,
--------------------------	-----------

Топит în

Бэліон de ербэрі калдă (104)	2 —
--	-----

210. Mestekъ бине totvă kă o лінгвръ, înainte de a'л лва. Îl ieа în trei pîndări din чіпч'їn чіпч' minste. Se презмъль апои іште, саš se тишкъ пе скавнъл sъшъ, deaka n'ape пътере în пічіоаре; ши соарбе үп болă de septărъ kă ербэрі, de kîte орі ese ла скавнъшъ, чеea че se інчепе дăпъ kîte-ва мінste дăпъ чеа din үртъ dosъ de олиш de річинă. Deaka, în үрта ачестеi sъперкъръшенii, ap simu оape-kape үstъреалъ ла шеzатъ, 'шп ар вірі în ел nomadъ kamfopatъ (158), саš о ляtmăpare kamfopatъ (151).

КАРУ XIII.

Infissisni, dekokuisni saš tisane; таcерацисни.

211. Dekokuiпile sînt үстэрі kъпъtate лъsind a фербе о sъстанцъ în апъ. Пентру infissisni, se твлăщиме de a depune sъстанцеле în апа пе

каре о iea șerbințe de la fokă. Pentru tăcheră-
șiișnă, la săzăstanța și sta mai multă săză
mai puțină vreme în apă reche.

*Kafeaoa este o dekokciune, cea îl o infișioare, apa de uikoare seletatikă o tăcheră-
șiișnă.*

Dă părțile de *tinktspă* tonirii săneștișante
în alcoolă săză eteșă, cald săză reche. Alcoolă cam-
fopată (142) este o tinktspă alcoolică.

212. Semen-contra (dekokciune de). — *Semen-kontpa* este compoziție din vîrfările săneștișii
de aptemisă din Asia.

1º Părțe săză fearește o jumătate de ouă
acheasta într-o jumătate de frunze de apă, într-un
timă de 20 minute; o iea de la fokă și totate
semințele kădă la fundul apei; strâkoară și bea
pe nemînătate fără zahără, îngrăjind săză mestice în
ștrîmă în găru o skoară de lămăstie.

2º Omăl chearcă mai puțină sfințială lămidă a-
cheastă săneștanță făcută întrăierea prea săneșire în
pălărișele de sticla; o iea atât de fără-kape și
într-o dosă de la 10 pînă la 36 grămeți, în boava
sanei dulcăde¹. *Semen-kontpa* este săză din cei
mai buni vermișuri, împotriva lîmbričilor și ver-
mășilor askapiză². Poate săză chineva în locă, și
kă oare-kape folosă, vîrfără de pelină. Florile

¹ O priză către deșteată atîrnu 19 grămeți; o mînă, mai o jumătate de ouă.

² Verme mîkă și rătăndă kape se afără în tăcărele calea mară.

твъщепелвлвт аă о тикъ пате din проприетъците а-
честор доъ планте.

213. *Liken de Islandia* (dekokционе de). — În timpii векимii нă къстаă ачеастъ съвестанцъ de kit нăмаи пентра тъкositatea sa; нои нă не слъжим кă дănsa, фъръ нăмаи din причина амъръчівпїи сале. Пъне съ fearбъ, зече minste, о прісъ (18 грънци) în doi fngi de апъ. О iea zioa кă захарв ка не тисанъ.

214. *Ameiă* (dekokционе de върфърile саă фло-
рile семеле але лв). — Пъне съ fearбъ, зече minste,
18 грънци de пълвере галвепъ каре kade din а-
честе floră, саă върфъл intregъ ал florilor семеле,
în doi fngi de апъ, не каре о iea не fie-kаре zi
în верче беялъръ кă саă фъръ захарв. Ачеастъ de-
kokционе катъ а fi pekomandaă tъклор персоане-
лор шi копилор de ын temperamentъ лимфатикъ шi
съпъсъ лимбрічилор.

215. *Чикоаре селватикъ* (dekokционе шi таче-
рацъоне de). — Intreбвнцаă de обще în локъл а-
меивлвт. Пъне съ fearбъ о цеапъпъ прісъ de foи
în doi fngi de апъ, саă inkъ депнне не тоатъ zioa
о прісъ de foи tokate în kapafa каре слъжеще бея-
лърелор de тоатъ zioa.

216. *Mswkiă de Kopsika* (fucus crispus, къ-
лесъ de не stînci d'ин faga търп). — О прісъ
цеапъпъ fearбъ зече minste intp'ын fntъ de апъ,
шi strъкъратъ п'инре о пинзъ гроасъ. Ачеастъ de-
kokционе este foapte верміфще прін прінчипъл съвъ
салинъ (съпосъ) шi iodратъ. Съб ачестъ din үртъ

рапортă, ea poate lăua lăcovlă căcăunie iodopree de notasiom, care kostă prea scumpă. Noi o pre-skriemă la acaleașă înțimplări de boale că dosă de mai sus, pentru fiecare zi.

217. Lîmba-bozla¹ (infusione de). Prin principiu săvădă apotetică și nitratul săvădă de notasă, boracine din grădinile noastre are proprietatea de a încălzi și a măslăi lepnășul și de a înlătura pișarea, ajutând astfel la cărareea camforului. În doar șase de apă, lăuați ferbinte de la fokă, puneați stea și apătă pînă la optă foii săvădă și doar vîrfără de lîmbă-bozla verde săvădă uscată (chea verde este mai bună). O iese zaharată ca pe cheiș, dăpătă prință săvădă cînd se simte îngrăziată la stomacă, îngrăjind și o apomatisă că șuna săvădă doar pînă la de floră de portocală; săvădă și adaogă pe lîngă foile lîmbă-bozla o foaie de portocală. Această plantă căreia să fie asemenea înțrebăciată, în familie, în lăcovlă cheișului, pe care îl cărareia cu merchiile în farmacologie atât de adesea că un mod atât de vîrstătoră pentru sănătate. Această valoare fi călătoare pînă în ceaiul săraplăi; fiind că ajuță și mai multă că o plantă să arătă semințe într-o grădină că pînă în tără să se acopere de pesadăriile ei.

¹ Отъделă, borago.

КАРУ XIV.*Injekciisnī.*

218. Injekciisnile sint klisiere organelor țenitale, șrekilor, nasului, fistulelor, râpelor cehlor adîncii. Pentru organele țenitale, cătă să se slăjiască numai că klisiere de kositopă, de teamă că poate să se spargă cheile de sticla și să aducă neperiochiere.

În slăjescă numai că doar feluri de injecție ca să fie coperțile toate acesei cavitate (gâturi) natruale sau mășteșești: 1° olivă kafopată (153), capă ferestrelă supradată de atințerea aerului, le apără de ver-che descompunere pătrândă spălindă de proiect che ar fi putut să se facă acolo; 2° Apă de pătră (203, 2°) în dekokciisne, că să fie vidikă și proiectol să răstăcească olivă, protejând tot de odată supradată, prin principiu să fie apomatikă, împotriva aplăcării lor d'a se descompune.

КАРУ XV.*Iodspă de notasim.*

219. 1° Nu și deaka nu voie lăsa d'o parte într-o zi întrebeșteareă acestași ingrediente prea kostitopă, și deaka nu voie să fie în locul ne natralul să fie substituită, masăkă de Kopsika; și că astăzi mai bine că toate konstituțiile nu în seferă

kă o d'o potrívă rъbdare: аша катъ чинева а инчепе съл dea kă dosa զրմътоаре:

Апъ	8 зпчй.
Iodzръ de notasiom .	5 гръбнц.

Fiind слобод а'л търі пе тоатъ zioa îndoindz'ї dosa, пінъ ва ажвпце de ла 36 гръбнц пінъ ла 54 intp'ын fntz de апъ, dosъ ла каре se ва опрі deaka stomakъл ва пътеа а о съфери. Iea ачеастъ топітвръ de треј опрі пе zi, дгпъ че а лват în fie-каре оаръ о линте de kamforъ.

Ва інгріжі съ пъ тълніче nimik саъ съ веа чева акръ îndatъ дгпъ че а лват ачеастъ disolвціоне.

Iodzра de notasiom търгінд զмезеала аервлвй, катъ съ se пъстрезе тічеле пакете în каре se афъ ea intp'o stikълъ саъ борканъ չскатъ ші astяpatъ біне. Ачеастъ sape колоръ în виоріш хіртііле ліпіте kă скробеалъ; ea se deskomпnе de se ва atinце de чеа маі мікъ զмезеалъ.

2º *Tisanz iodzro-prvbiatъ.* Zilele în каре аре съ iea чинева ръбіа, арвпкъ iodzръ de notasiom în dekokдіонеа de ръбіе (198), kînd o iea de пре fокъ. Tisana iea atвпчі пъміреа de *tisanz iodzro-prvbiatъ*.

3º *Tisanz de salzaparilz iodspatz:*

Апъ	2 fпцц.
Salzапарілъ .	0 пінъ.

Пъне съ feарвъ доъ-зечі minste, ші арвпкъ intp'ачеаста iodzръ de notasiom съфепитъ de konstituціонеа пътимашвлвй.

KAPU XVI.*Klistipe.*

220. Klistiperele аă de skonă d'a kвръщі та-
деле, саă de skpementele împietrite ші гръмъдите
în колонă¹ саă de вертвший че îl împresoаръ, саă
de sъстанцеле tossiche (beninoase) че ў podă пъ-
реий.

221. Klistipă kamfopată:

Fъ sъ feareă 8n пътрапă de чеасă în apă 2 f8пц.

Semîngъ de ină . . . . . 1 8пчие.

Tpandasipă . . . . . 2 грей.

*In minstsl de a'l lsa de la fokă, toapnă în
апă:*

Олăш kamfopată (153) . . . . . 2 грей.

Stpekoаръ, ші пыне'л intp'8n klis tipă каре 8т-
бъль лесне ші апои словоаде'л болпаввлъй. Iea бине
seama îн алецереа klis tiperelor.

222. Klistipă prgratiivă:

Adaogъ ла матеріалъл klis tipvlъ de mai ssas,
în tîmpvl 8еръберъ:

Алоiă (101) . . . . . 3 гръпж (3 гръпц).

223. Klistipă ssperprgratiivă:

Amestekъ în чел d'intuiiă klis tipă,

Олăш de piuină (209) . . . . . 4 грей.

224. Klistipă vermtifuziivă.

Fъ sъ feareă, 8n пътрапă de чеасă, în

Apă . . . . . 2 f8пц.

Алоiă (101) . . . . . 3 гръпц.

T8t8nă . . . . . 3 —

¹ 8пвл din тацеле челе гроаsе.

Assa foetida . . .	3 гръбци.
Олий камфоратъ (153) . .	2 грѣ.

NB. Алоівлъ (101) лъкреазъ асвпра тацвлвї чељвї грос ка пвргатів; оліл камфоратъ ї впце пъречїй, ї bindekъ саѣ ї преінтимпінъ жвпвїтвреле саѣ сгаївеле. Тѣтвнл шї assa foetida, tpekind пріпшироївл черквлаџївпїй, пвтрхнзїнд къ mirosvl лор іnskвtчиid ѡoate џевтвреле, insvsh ресvflареа, іsbeskъ вертвшїй іn органеле челе таї adіnчї але тврпвлвї. Deaka ap ssfepi чинева бїне ачеастъ досъ de tѣtвnъ, kape nв требве съ treakъ песте волвнл впнї тазърї тарї, ла а doa плътвдipe, ар пvtea съї врче kantitatea ла б гръбци.

Se іntіmpлъ впнї опї таї kъ seamъ femeilор, ка klisripл kъ tѣtвnъ sъ ле adвkъ вп minstъ de napkotismъ шї de беџie. Nв te сперia; лвпцещете вп minstъ не патъ, шї miroase одетъ; te веї skvла, dвpъ зече minste, kъ totvl іntp'ale тале, шї skv-патъ de efektele ръвлвї шї de ачелea але medi-kamentвлвї. Mirosvl de assa foetida лъватъ іn kli-
stipъ se komжnikъ kвpind ресvflърї.

225. Klisripъ вертvицїи pentps вite:

Апалъ	0 кофъ (20 fongi).
Олий тerebentinatъ (155)	3 впчїй.
Алоів (101) . . .	4 грѣ.

Апалка se facе пvind a сербе вп fongi de tъръце іntp'o кофъ, іntp'вn timnъ de зече minste.

КАРУ XVII.

Mșstapă de kommerciă.

226. Teoria făcindătă a privedea că ar putea fi nevoie să se predea unele efecte din aplicația unei măstărălvăi de kommerciă, ca să se combată oare căre boală ale penei, și aceasta prin lăcrare a fosfatelor săpii de către gală ce se află în planta din căre îl scoate, și pe căre odată îl dă în chea mai mare disoluție (topică), practica această anăză a întărit, în toate populațiile, această privedere. Înădătă că o băutură rezervată lăcrării alcoolului camforat să ievuiește pe penile, acoperitoarele măstărălvăi de kommerciă, întărită de zecă mină. Kînd e că s'a spus că nu este posibil să se aplică și căre boală ale penei, și că se aplică o oblojă rezervată de alcoolul camforat (143, 2⁰), și apoi că se aplică în plăcă de implastă la încărcături (235). Aceasta rezervată se întrebă de ce să folosească împotriva unor răni ale unor boale ale penei.

Că să se baie de seamă că nu întrebă de ce de către căre boală sunt măstărălvăi de kommerciă! Fiind că sunt falsificate de către căre boalelor penile de către veră căre sunt dulci, în calitatea sa de către plăcă și lăcomă, o să văd că și cănd e că se căsătorește de către împăratul împăratilor sălii.

Deacă te temi de împăratul sălii, nisează însă și semința de măstărălvă alegă de kommerciă, și totuși

seapa fъina ïn одетъ, пінъ ла інвіртошареа de катаплазмъ. Сложешите къ ачеаста adoa-zi.

КАРУ XVIII.

Крацишнеа (легаты) рапелор, плацелор, бывелор ші операціспілор; skatъ, fashe, kірпе (bandilette) обложеле, тіңзә гэррітә, plastope, башкот de поркъ.

227. Легътъра аре de сконъ de а акопері тоатъ інчетата легътъръ а пърцилор үпгі локъ вътьмат, верче рапъ настравалъ саѣ aptifічіалъ, къ о тенкіялъ каре, пвінд супрафъцеле жұпвіте ла адъностъ de atінщереа аервлы, фереще кърпнріле de дескомпозицішнеа ппроiooase ші кангреноасъ, ші favореазъ ліпіреа супрафъцелор апронiate, саѣ formapea үней пеле нозі пе супрафъцеле жұпвіте саѣ шдреліте. Крацишнеа kamfopatъ a deslerat ïn sfіршил ачестъ проблемъ; ші пытем а асігвра къ de аічі інainte операціспіле кірврікале пв вор маї fi ловіте de ачеле толіме інгрозитоаре че зечіма ïn үній din anstimpі, пе чеї операці din snitale.

Н8, катъ а пв інтреbінда, пентръ ачесте фелврі de mizлоаче, de kit піңзъ векіе үвпъ de кінепъ, спълатъ къ лешіе; sipile de бютбакъ пв сінт үвне ла твіат ка челе de кінепъ.

229. *Обложеле.* Обложелеле se компонъ de піңзъ іndoitъ ïn доъ саѣ ïn патръ, ші пе каре де інтінде пе шездел дәрерій, дәпъ че ле а твіатъ

într'gn lîkvidă arătată în traktare. Oblojelene de șvamvakă sînt șvne nymai pentru aplikaționea apel sedative.

230. *Bandeletele* (kîrpelene) sînt oblojelene șskate, îndoite în patră saă în lăptigl lop; le între- șvindrează ka să akoperă kă dînsene brișoarele skamei, și să formeze o perniță protektoare ranei, împotriva fricărilor și skîmbărărilor tempera- turei. Kînd sînt îndoite în lat, și să în lăptim vre o zechă deșite, se nymeskă *bandelete* lăpti.

Fasile sînt niște pantăche late de pînză de o lăptim fără sfîrșit, și de lăzimea de 3 saă 4 deșite. Lăptimă lop se otărăște prin nymtergl învîrtitărelor ce să a facă să sprijinească mate- rialul legătorei.

231. *Pînză fepestpată* saă găspită. Iea un pă- tră de pînză kare să poată a akoperi toată șvprafăda plăcii, o taie kă foaptechelă astfel de modă în kit să fișă pătrânsă de găvrele mîcă d'o potrivă deșitate. Aceste găvri sînt destinate pentru skîrsoarea nym- roivelui. Moaie această pînză fepestărată în olîvl kamfopată (153), și o întinde astfel pe plăgă.

232. *Skamă*. Aleșe petiche de pînză veke, spălată bine kă leșie, dar desătă kam par și de o șvamipitate de mîzlocă; le taie în șvvișe de doă deșite de lăpti, ne unul de late, le destramă a- poi săpă kă săpă, apăkîndăle ne rînd de la unul din kăpătăsie. Kînd a căpătat o kantitate de ažuns de aceste săpe, și voiește a se slăjî kă eile, facă cheea ce se nymetăște tărtișe de skamă. Spre această săp-

шитъ, иea о гръмъзгie de skamъ kъ mîna stîngъ, о дине stpîns între deçitъ тъл grosъ шi арътъторъ; kъ арътъторъл шi kъ deçetъл тъл grosъ ал mînei dpente, апъкъ, kъ k'gn клещe, о шввичioаръ de skamъ, пе каре о траце iste. Къ ачест modъ, тоате fipere шввичioарei se ашеазъ паралелъ. Де-
пъне ачесте шввичioарe, потривите astfel, вна лîngъ алta шi квлквшъ neste квлквшъ, ка sъ fakъ tвptiще de doъ pînъ ла патръ deçite de лvпдъ, пе doъ de late. Авîndъ intp'acheastъ stape în disposiçionea sa o kantitate îndestvъль le пvne pe pînd în палма stîngъ, ащерне neste ачеasta вп квлквшъ desъ de nomadъ kamfopatъ (158), пріп mizlokvl впей спа-
tъле саъ kъ koada впей лîngvre, шi пvne astfel tвptiщele pe плагъ kъ партеа nomadatъ; kînd плага este ларгъ о акопере kъ doъ pîndvрi de tвptiще svprapvse. Dar mai întîi sъ îngrîjeaskъ a пре-
sъра pe тоатъ svprafaца pînzei fepestpate, вп квл-
квshъ desъ de пвлбере svbцире de kamfopъ (156). Întinde bandelatеле лvпdъ аsvпra ачесторъ патръ de skamъ, apoї, пе d'asvпra, вна саъ doъ bandelatete late; шi mançine totvl ачesta kъ învîptitvре de fashe destvъ de пzmeroase, шi dipiçeate kъ ast-
fel de modъ ka ашезареа sъ nъ se sminteaskъ din
întokmipea eї; moaie ачесте fashe în алкоол kam-
fopatъ (143), О asemenea кврадiçne (легътвръ) skvteшe плага de вер-че deskompoziçne de na-
tвrъ vрicioastъ. Se iвeщe преа пvдiп pвroivъ; шi posgiца vindikvрiй încепе adesea a se forma în doъ-
зечи шi патръ de чеazvръ.

233. Hinze lippioase, snapadrană, diakilonă.

Аре чіпева adesea невоie съ ѹїе кърпврі-
ле вій, ліпіте, съ таңџиie ïn локвл ей о квра-
џівне, ші съ ны se сложеaskъ de kit kъ пішe fashij
de пінзъ. Іші ïnkelbъreazъ атвпчі о пінзъ тај
свєщіре de kit перкавл aщерпвтъ kъ о комбіна-
џівне kape аре пропріетата de a o ліпі ne пеле.
Intrebvіnдеazъ pentrăacheastъ treabъ fъшій de пін-
зъ de ла чіпчі піпъ ла зече deпite ïn лъціме;
intinde kъ о перівдъ, ne үна din латврі, komposi-
шівпіле вртътоape toate kалde; treche neste ea а-
пої үп чіліндръ 8dă, kіnd s'ă ръчіtă, ka st'ї faktъ
svprafaga netedъ ші потрівіtъ.

*234. Komposiціsne pentră snapadrate saă
plastope prea lippioase:*

Iea: Оліă de masline	6 впчій, 2 грей.
8ntvrъ de поркъ	6 — 2 —
Апъ	12 — 4 —
Пвлвере de kamfopъ	1 —

Іпне ла fokă, ші kіnd se ва si tonit 8ntvra,
тоарпъ:

Смалтă de плавнă (ossidă) . . . . . 6 впчій, 2 грей.

Д8пъ че totvl s'ă лімpezit, adaogъ:

Чеаръ галвенъ	1 впчіе.
Теревентинъ	1 впчіе.

Ші iea de ла fokă, kіnd a ажанс ka о пікъ-
тvrъ kъzіnd ne kіrpъ съ se ïnkieue ші съ se prin-
zъ ne dіnsa.

*235. Komposiціsni pentră plastopri тај пsціn
lippioasi (162).*

iea: чеаръ галвенъ .	1 впчие.
Бнтэръ de поркѣ .	3 впчій, 2 греї.

Пънеле іntp'юн вазъ ші пе ачеста пънелъ іn-іntp'алт вазъ че сеरье kв апъ ла fokъ, ші тоарпъ іn ліккідъ :

Бвлвере de kamfopъ (126)

1 впчие.

Ласъ sъ se іnkieџе, ші апої, kв ламіна kв-шітвлві, іntinde'л пе о пінзъ de търімеа каре воіеџі.

236. Kв іntіівл felъ de іmplastrъ, катъ sъ'шій іnkelвъреze fъшій ларці de о жутъtate de деqіtъ ka sъ үїе kърпнріле stpіns ліпіte іntre еле; ляп-шімеа fъшілор este хотъріtъ de іnbіrtіtвrele че катъ sъ faktъ чінева ka sъ manџіе іn локъ kвра-дівnea paneї.

Kв чел de ал дойлеа felъ, аре fъшій destinate ka sъ akoperе simплъ о kврацівне, ka sъ o апере de әtinцерепа аервлві, ші ka sъ опriaskъ ka помада sъ se skвргъ пріn kірпъ.

237. Бжшіче de поркѣ. Мъ служесk kв бъші-челе de поркѣ, ka kв піще fesврі, ka sъ manџій іn локъ плътъdipea помадатъ пе хіркъ ші пе-леа толілор капвлві; saѣ ka kв піще тъпвші, ka sъ manџій капъtвл kвдвлърілор, nekврmat, іntp'о баie de оліѣ saѣ de помадъ kamfopatъ. Іntp'а-честъ din үртъ kasъ, fache іn бъшіkъ о fереastръ astfel sъ se поатъ лъса а трече mіna saѣ pіcio-рвл волнавъ, пъне іn ea оаре каре kантіtate de

олів камфорат් сањ де помадъ камфоратъ, ѹи вдъ бъзеле къ апъ, ші ле аплікъ асвпра овлвї (арші-квлвї пічіорвлвї) сањ ла інкетра тінеї, прин кітев-ва інвртитре de fashe, не каре ле деслеагъ дгпъ че s'a fъkst аплікаціонеа. Мгндле neste tot, а-честе бъшічі ieaњ о формъ de пантоФ ші ръмнв de astъ формъ ыскіндсе пе пічіорв.

238. Бозиц de tafetš (тарцелінв) гсмате. Ачесте бъшічі сінт destinate a ціне пърділе цепі-тале къфндате інтр'о баie de пвлбере събдіре de камфорв zioa, ші де помадъ камфоратъ ноантеа. Ноате асеменеа съ se сложиaskъ къ еле ші пентръ міні, dap atvпчі ap si маї ыне а'ші fache din а-честа тъпвши каре съ інгъдзиaskъ а se сложі къ челе чіпчі деїште.

239. Бозиц, akoperitsre ші тозиши de гсмі-еластікв сањ de мззелінв foapte skrobіт. Ачесте бъшіче, вештінте ші тъпвши, se інтребіндеазъ къ твлт folos ka съ se опіе ла свапораціонеа ал-коолвї, ші съ танцие ачеств ліквидін лвкрапе ім-преціорвл ыней съпрафеџе. Алкоолвл ар съвірчі преа твлт бъшіка, ші ар fache a se скорожі тарцелінвл червіт.

240. În kstia къ спідерів, катъ съ айвъ tot д'авна сіпе de тътасъ червіте ka імпластръ ліпі-чіосв (235), аче інковоіate, ып брічеагв іn форма лвї bistri, ka съ deskizъ бъшіквцеле сањ adгпъ-тре de пврой, o переке foapfeчі fъръ вірфв, ka съ pidиче пеіле тоапте, ші ып клещішорв къ каре se ыниaskъ (леңе) aptереле.

КАРУ XIX.

Nastile saă xanspi de bsnă pessflare.

241. Se desvără dimineada, de vîrîciosvl tîpos al rezvărării, klătindă'ștî găra kă apă sărată (202). Își pierde apoi dinții kă chevăștă de lemnă (o prîsă intre'șnă păchară de apă, opă kă apă ordinară kăpria și adaogă doă saă trei pîkătăre de apă sedativă. Această mizlokă are afară de aceasta proprietatea de a albi dinții negricioși. Dacă fiind-kă același mîposă poate să se iubiască nește zi, am făbricat, că să'l combatem, nastilele saă xapărăile vîrmătoare: Le mestikă fără ale îngrădă, și fără a'șă îngrădă balale; își călătorește apoi găra kă un păchară de apă, deaka și e la îndemînă.

Формулъ:

Sape de kăiniă alebă	4 греи.
Taptată achiș de vîchioasă	2 греи.
Oliă esențială de ișmă saă de vîrgamătă 2 греи.	
Zakar alebă	8 звич.
Gămită (kleiă) adparantă (pălveră)	8 звич.

Препараціяне. Între'o pîvliță înkălzită bine, pîsează pînă se făkă pălveră foapte mărcute sărărăile, zakarul și gămitul adparantă, dacă ce le a șskat bine la fokă; dintre aceasta facă o tărtă kă pîdînă apă, și kă kantitatea de esență arătată, o întinde kă chilindrul între'o grosime de patru lini; și apoi, kă o keie kă gaștră, saă kă o țeavă de feră alebă, făkă nastile de cîncă linii în diametru. Le șsăkă apoi între'șnă basă kare slăjescă de kăptăre; le akoperă atunci kă o periuță kă un kăl-

къмъ de гъмитъ adparantъ, ші astfel ле ѹине, пъти
не fokъ. Фъръ ачестъ din ՚рмъ тізлокъ, ачесте
настіле ар траце ՚тезеала аервлві ші s'ар фърътічі.

Este mai lesne d'a ле facе хапврі ші d'ale
акопері saš kъ ՚н amestikъ de fыinъ ші zakаръ,
чеса че s'ар facе ka піще amirdale тічі zakapi-
site, saš kъ ՚н шікъ de арцінтъ, postogolindъле ін-
тр'ачестъ шікъ d8пъ че ле a ՚nsъ kъ esenцій. Пъ-
stpeazъ ачесте хапврі ші ачесте настіле інтр'o къ-
тиш ũinkisъ біне.

Fie-kape настіль kopinde mai o жъмътате de
гръянте de sape ші $\frac{1}{50}$ din гръянте de таптатъ
de аcidъ de notasъ.

NB. Ачесте настіле сіnt іnkъ бүне імпротіва
астепърій іn гіt de гіlче ші а алтор гіndре але
пъреділор бўкалі, імпротіва ՚тфлърій літвей, stpim-
торърій къілор pesхflъоаре, бўбелор ші aftelор
(бъшікъделор), шчл.; іn sfiршіт еле скапъ гъра de
mіposвл t8t8nвлві.

КАРУ XX.

Siponъ antiskorбстікъ.

242. Препарацісне.

Iea: Foi de kokleapia (лінгвреа)	8 бпчій.
Foi de trifoи de апъ . . .	8 —
Мъкрішъ	8 —
Pidike	8 —
Портокале амаре	8 —
Скорщішоаръ	2 греі.

Пе каре ле веї лъса а sta чіпчі шеае зіле ін:

Binč аль . . . . . 4 fntš.

Стръкоаръ, stoapче п'інтр'о пінзъ, ші adaогъ:

Zakarš apsš kз o d'o потрівъ kantitate de апъ 1 fnt.

Serpirea. Dъ о лінггръ de masъ, іn тоате
dimineделе, копійор de konstituціоне delikatъ, fe-
meіор гълбінічіоase, персоанелор sъпвсе пъдкимій.
Пъстреазъ ачестъ siponъ іn літпіцъ.

243. NB. Іn an8-timplu іn каре тъкрішвл,
лінггреaoa, foile de tpifoи de апъ, шчл., ліпseskъ,
компюне siponъ antiskorбtikъ kз:

Mягірі de врадъ . . . . . 1 впчіе.

Sкоарде ёскate de портокаль saž лъміie 1 —

Пълверъ галбенъ de амеіі 1 —

Idроклоратъ de ціперіръ 1 грє.

Skордішоаръ . . . . . 2 грє.

Binč аль . . . . . 2 fntš.

Zakarš apsš kз o d'o потрівъ kantitate de апъ 1 fnt.

Пъстреазъ, ші слвжещете ka маї s8s.

KAPU XXI.

Siponъ de чikoарз.

244. Formулz simplifіkatz.

Ръдъчинъ de ревентъ . . . . . 5 грє.

Чikoаръ селватікъ ёскatъ (ръдъчинъ ші foі іmпревпъ) 2 впчій

Liken de Islandia . . . . . 2 грє.

Zakarš . . . . . 1 fnt.

245. Препараціsne. Пъне sъ feарбъ чікоара
ші ліkenъ de Islandia іntr'ыn fntъ de апъ, пінъ
sъ skazъ пе жжтѣtate. Лжind de ла fokъ, арпкъ

În lîkvid rădăcina de reventă, tăiată în mijloc bătăciile; la său să stea acolo pînă a două zile dimineața. Stîrckoară și trage totușl pînă spre o pînză, și amestică atâtă încăpătă lîkvidă a celor sănătă de zakară tonită încăpătă sănătă de apă caldă. Sironul se poate împrengăindă kînd zakarul să amesticeat vine să chelaleat sănătă.

Servirea. Dacă sironul de cicoară copiilor de jumătate și celor mijloc, și a celor mari nu vor să iească aloiș (101). De aceea este o lîngărișă dimineața și seara, la fiecare patru zile. Această sironă este progrativă și vermicicluă.

КАРУ XXII.

Sironă de răsmită kamfopată.

246. Sunt unii copii pe care nu pot fi chinăvați fără a le da kamfopă în starea solidă; se arată persoanele căropot stomacă să dea deschis astfel de tăpe de măkkositatea să prințipeze într-o iadă sau prin accidentare de o naștere coposivă, în către atințarea în trecută a unei polvare e de așa ceva că să le fie și unele greșeli care să fie și verse: în aceste cazuri sironul de răsmită kamfopată este asemănător cu cel de la 44° kamfopată atipnică 28° B. (142) 6 grame.

Formă:

Aptă	8 grame.
Gămătă arăbică	8 —
Zakară	1 sănătă.

Alcool la 44° kamfopată atipnică 28° B. (142) 6 grame.

MED. FARM.

12

247. Препарацісне. Пъне съ se toniaskъ ла fokъ zakarвл intр'vn fntш de апъ; тоарпъ intр'a-чеаста чеи б греі de алкоолъ kamfopatш, amestikъ, ші ащеантъ ка челе doъ sъстанце съ se intр'пе-незе вине intр'везнъ.

Fъ съ se toniaskъ гтмітвл in апъ, саš рече, чеа че se facе intр'вн, саš intр'vn basш пъсш in-тр'алт basш че фербе ла fokъ kъ апъ, авlnd гріжъ de a amestika des ші a intreбvіnца de doъ оріапъ kіt греіstatea лві; stpъkoаръ саš ласъ a se osebi гтноаіеле stind in odixnъ; репнне apoї ne fokъ tot intр'vn basш пъс intр'алтвл че фербе kъ апъ ка sъ skazъ o a tpeia парте.

Д8пъ че s'a fъkst ші ачеаста, amestikъ zaka-рвл kamfopatш ші гтмітвл, ші amestikъ adesea, маі kъ seamъ in ainte de a te слвжі kъ dіnsвл.

NB. Ачестш siponш преа рап se веде лімпедe; dap ачестш defektш katъ sъ n8 se баue in seamъ, find kъ ел s8пъръ н8таі ведереа. Ел копріnde $\frac{1}{200}$ de kamfopш: маі 2 гръзпш de kamfopш ла о ліпгвръ mape de siponш.

КАРУ XXIII.

Siponш de inekaksana.

248. Формуль:

Estpaktш алкоолікъ de inekaksana 4 греі.

Zakарш преа алвъ. . . . 1 fntш.

Апъ квратъ . . . . 1 fntш.

Препарацісне. Estpaktшл алкоолікъ de ineka-

квана се капътъ лъсind a sta ын timnъ de чіпчі-
спре-зече зіле ла соape 4 ынчій de ръдъчинъ de
инекаквана іntp'ын fntш de алкоол ла` ал 21⁰ Кар-
тиер; stръкврind ші лътврind апої алкоодвл.

Пъне sъ se toniaskъ estpraktвл добіndit in 8
ынчій de апъ квратъ, ші апої stръкоаръ. Пъне sъ
se toniaskъ, de алтъ парте, fntвл de zakapъ іn-
tp'ын fntш de апъ; іл үнне пе fokъ pіnъ sъ se үм-
фле, ші апої тоарпъ disolvdіvnea de инекаквантъ, ші
mіnъ іnainte фербереа pіnъ se леагъ віне лжind o
формъ sірвpoаstъ.

Дъ de ачестъ siponъ о ліпгуръ копійор, kіnd
е мape нeвоie d'aї fache sъ вeрpe. Ноi am алергat
ла ачестъ siponъ нeмаi kіnd am въzst o іnaintatъ
astopare a pesvflxtoрi ла комiй.

NB. Челе doъ siponvрi пречедente fiind пшцin
кам луціi ла плътъdipe, e маi віne a le ляа de
ла ын spіциеръ коншиiпiosъ. Se гъsesrъ ынiй spі-
циеръ kapi dъ siponъ de kasonadъ¹ saš de zakapъ
пentpъ siponъ de гъmitъ. Siponвл de zakapъ este
de o mape ліmpезеalъ; siponвл nostrpъ de гъmitъ
este tot-d'aвna чева кам лъptosъ.

КАРУ XXIV.

Ouetъ kamfopatъ.

249. Formулъ:

Пблъвере de kamfopъ (126)
Оуетъ destilatъ din noъ .

1 ынчіе.
2 fntвл.

¹ Zakapъ kape s'a pasinat nemaи odatъ.

250. *Препараціоне.* Депозне пълбереа de камфоръ вън очетъ, астхпъ апои капана; клеатънъ стикла, ши ащеантъ ка камфорът съ се си тонитъ вън очетъ, саъ де sine, саъ към ажторъ де кълдъръ.

251. Нои интребвінцът ачестъ очетъ: 1^о Ка съ къръци аеръл камерелор, арзыкънд кітеве-ва пікътре саъ не напдосеалъ деака есте де къръмизъ саъ піатръ, саъ не вън вътраиъ арпъ бине вън фокъ;

2^о Ка съл дъм съл ресъфле вън касъръ де лешінъ;

3^о Вън гаргапісмі импротіва воалелор скорбз-тиче, прін 5 саъ 6 пікътре интрън паҳаръ къ апъ;

4^о Стінсъ интръ о маре кантитате де апъ, вън спълътре не трапъ, импротіва аменінцърілор де воалъ ппроюоасъ ши де дескомпозіціоне а сінцелъ, де дълакъ, де чіутъ ши алте воале ліпічіоасе, де кангренъ ла плътъні, импротіва ингрозітоарелор-ефектъръ де твшкътре саъ инцептътре.

Реглъ цепералъ. Кінд сінцеле с'а инкієрат прін азорвіреа въні ачідъ, фъ спълътре не трапъ къ апа седатівъ (169); кінд ел с'а събдіят прін азорвіреа въні събстанце къ вана де дінерігъ; спълътре не трапъ къ очетъ камфоратъ стінс твял къ апъ (финд къ ачестъ ачідъ къратъ арде пелеа ка вън каастикъ). Вън касъл д'інтиш, сінт спігіріле; вън ал доілеа, слъбічіонеа крескътоаре а пълсълъ.

КАРУ XXV.

Kană de suspresiunele (опріріле) че катă ss se fakă în terapestikă.

252. Înshirarът състанциите щи композиціоніле фармацевтиче каре сіnt de ажанс систематичніле de леквіре щи каре не а asigurat ісъстіріле поастре. Не речіне а еспліка раціопіле че авет д'а лепъда мизлоачеле систематичній челві векіш де леквіре.

1º Аргументъ сінцепата (лгареа de сінце) локаль саъ цепералъ, пріп ліпіторі, вінтгсе skapifikkate¹ щи лапцета. № алтоиеще чинева фъръ прімеждие о поъ боаль інтр'аль, піч поате iap fъръ о вътъмаре simuloape съ ръниaskъ о siungъ віе че е рънітъ; інкіркъ щи тай ръдъ боала, къвтінд а о абате аїзреа; іn пърере ышпреазъ, dap іn siungъ змъбеще; дешеартъ вазеле зъпътоase, ны destgпъ вазеле болпаве. Este рътъчіре de a kpede къ лвінд сінце квръдъ чине ва сінцепеле щи къ скоате din ел че е stpikat; deaka сінцепеле s'ap fi stpikat, ел ap fi atit іn ачела че рътъніе kit щи іn ачела че se скоате.

Іn sfîrșit, пентръ че съ алергът ла ачесте мизлоаче сімніче щи sanrginapі? Воиещі а потомі спіріріле? № веъ ісъсти пічі de kum пріп сінцепате. Ана sedalівъ (179) іn обложеле саъ іn спълтърі пе

¹ A skapifika, ва съ zirkъ а face pe пеле тай твлте тъєтърі саъ іmпpоnsъtъrъ.

тροпъ, ле ва потолі ші ле ва facie a desпъреа іn чіпчі minste іn чел таі маре пътъръ de kasvрі, іnтр'ып пътрапъ de чeasă іn kasvрile челе таі es-траординаре: пвлзвл kade atvнчі de ла 180 ла 60. Дечі, fiind kъ квонді ші отъръщі frігвріле de пре пвлsъ, че веі таі твлт? Іntreabъ пе болпавъ, ел іші ва споне kъ s'a ышврат. Архнкъ'ші даръ лап-цета іn коло, ea a fъkst destвл ръв de ла Иократъ нінь акым.

2º Ліпиторіле веніцеазъ ръпеле; віntьзеле de-sopranisъ үесътъреле: доъ тізлоаче ші таі реле de kit лапцета.

3º Опрескъ besikatorіле ші кастереле,¹ пеп-тв квінтвл kъ тъ гръбескъ a іnkide o ранъ, квм о възъ. Natvra n'a крееатъ боала ka sъ віндече de o алъ боалъ; medicina skolastikъ 'і a datъ а-чeastъ aбсврдитate. Fъ локъ пвройвл sъ easъ, kind deskoperі kъ se грътъдеще іnтр'ып органъ; dap nъ квргъ afаръ тоате боалеле, ka пвройл, пріп гъвреле че facі пе тропвл болпаввлъ. N'aщента ka ea sъ'ші kroiasкъ үп дрвтъ пріп гъвреле че ле facі kъ sonda.²

Besikatorіле къшвпъ о алъ прімежdie: еле sint іn stape a продвче о венінаре endermікъ (а пелей), kind бъшіка крапъ ші kъ бвкъделе de kantapide³ s'аплікъ іndatъ пе дeртвл desgolitъ;

¹ Вер че arde.

² Ծn іnstrvmentъ kъ kare se чeаркъ adіnchіmea ръпілор, fistул-дор, шчл.

³ Ծn fex de гіндѣчей.

dintp'acheasta, kqmplit' nevoie d'a se pișa, umflătvră shi brînckă, fără a vorbi aici de frigările pe carele acelele îngrăzoitoare besikatori, de mărimea pentelui shi a snalelor, kqmgnikă bolnavului; fiind că apăzice atunci cîine va căuta și bolnavă este să vinovață pe carea rîdea îl pîne la tuncă shi kazne. Am văzut, în spitaluri, kasări de aplicațiiunea besikătorilor care mă facă să mă trage și să de groază, shi krează că sunt datori de achestoare feluri de privedești ale barbaclor rătăciri ale mediciinei, d'a nu voi nimic sădă a mă înrola medikă. Năvăeam coraciu a face întrp'acheasta că totuși cei-l-alii, shi nu deskonepsem încă vreun mizlocă d'a face alt fel shi că nu modă mai păcăin revoltagă. *Atunci era prea kspind, astăzi este prea tipziș.* Ceeea că am deskonepit este atât de simplă, că să cîine poate să năieșă nevoie de mine; kqm aș putea a mă zice doktoră, cănd totuși oamenii o să debaie, fără sălăoste osteneală, așa de doktor că shi mine?

4º Opreskă sinanismele, fiind că opreskă frigările; opreskă moxa, fiind că mă tem de efectele neșerse ale arzătării. Căstă a șugra iap nu a adăuga săferințe la săferințe.

5º Opreskă polifarmacia, căci să păcăine medicamente, pot să îndestrelzeză toate boadale. Doktorul nu mai atunci aleargă la tălăzimea leacăriilor cănd căle-l-alte mizloace i s'a sleit; el chiar că shi diușiește, că pagubă pestelor de sănătate shi a ekonomiei bolnavului: asta este, pentru dok-

топъ, о despътгъвіре de mіngъере ші үп тізлокъ d'a se amezi despre чеа че amenіnъ d'a sosi; ачеаста este, пентръ біеівл болпавъ, о поғъ пълчіре че'ші маі fache de тъмъdipsa sa, ші ne kape 'ші о капъть kз лакръме ші sъdoape.

6º Опрескъ emetikъl,¹ de teama konuestiонілор² челебраle, de sгъїареа stomakъlві ші есо-фацилві, sfішierій саѣ рзперій органвлві плътънариў. Кръщепіле skapъ stomakъl kз үп modъ твлт маі невътъмъторъ.

7º Опрескъ маі kз seamъ dieta, къчі отвл болпавъ аре невоіе, ка ші отвл sъпъtосъ, d'a se nstri de пре пътеріле сале ші поfta sa de mіnkare, ші къчі foamea комплікъ kit нz гіndеше чіпева вер че fel de boalъ. Пріn тіzлокъl sistemъlві nostrъ, болпавъl тъnіnkъ kzm аре поftъ; ші, deaka mistrirea провоакъ үп minstъ spіgъrі, апа sedativъ trіumfeazъ penede (179). Ničі odatъ n'am іntim-пинатъ чел маі mikъ akcidentъ din іntreббіндареа ачеастъ metode antiskolastиче, dap rationalt. De aіch іnainte болпавъl нz ва маі тврі din ліnsa sіn-целві ші de fame.

8º Skouдъ, kз sъpvrile beninoase (52), іntre-ббіндареа sъlfatъlві de chininъ (quinine), ачеастъ hішълъчіоне medikalъ, къria spіgъrile нz i se sъ-пнне ka ші чіnchinе (quinquina), ші каре нz trі-umfeazъ сnе opі de spіgъrі de kit kз прецвл въ-тъмърій stomakъlві ші inflamatіonілор тацелор.

¹ Medikamentъ de a въrса.

² Гръмъdipe de 8mezei.

Пентръ че съ алергът да ачестъ тизлокъ ечівокъ ші прімеждios, kіnd, къ пыжин kamfopъ не d'іnъ-знтръ ші къ апъ sedatівъ не din afаръ, рісінеше atіt de kрінд вер-каре фрігэрі?

9º Опрескъ іn sfіршіт вер че тизлокъ sіlnikъ, fiind къ үinta apteї d'a іnгріжі не болнаві este d'aї үшхра kіt маї kрінд, ші къ medikaціønea катъ съ nз iea nічі одатъ аервл үней тоptxre, үней ресвюпърі саё үней pedense. Дечі, къ тизлоа-челе телे sіmple ші невътътъоаре, үшхреазъ чіне ва de o kam datъ ші tъmъdієшіе іn үртъ, deaka боала n'a ажынs іnkъ ла perioda nekрабілъ; dap іnsъ ші aтспчі үшхреазъ іnkъ не болнавъ, fantъ kape este, чел пыдін, o desпъгвіре ла пъререа de ръш d'a nз'л пытеа tъmъdі.

10º Опрескъ пыпереа гіеүеї, маї къ seамъ не хіркъ, fiind къ пріп ачестъ тизлокъ, nз se по-толеюще inflamaціønea de kіt desopranisінд ліквіdіø-ріле черебрале къ предвіл пітічірій көпетърій ші a іndobіtoчірій intelіціїндеї, kіnd moaptea nз sхправине. Че съ маї rіndiaskъ чіне ва de o medіcіnъ kape osіndeюще не болнавъ ла dietъ, ші іл ныtreюще апої къ беятърій іnгіедate? Dap deaka үп чеарлатанъ s'ар пырта astfel, 'л ар tіpі іnaintea трібнапалелор ка пе үп omзчіdъ. Іn sfіршіт, чееса че касъ а къпъта пріп речеала atіt de adesea omopіtoаре а гіеүеї, лікрапреа апей sedatіve о продвиче іn чіпчі minste, къ о таніеръ atіt de sігвръ kіt ші невътътъоаре.

11º Опрескъ асеменеа къ модвл чел маї straphnikъ, іntreбвіnцареа mіrozzрілор de еterъ ші

mai kă seamă de клофорумъ, каре нă импинце дререпа de kit kă прімеждия de a face съ'шӣ пеарзъ виада. (Bezi, asupra acidenților saă каскрулор de moapte къшкнате прін ачеле тизлоаче, *Rezist elementară de mediciină și de farmacie*, tom. I, kapt. I, tot de авторъл ачестия.

КАРУ XXVI.

Плочи, sonde și clistire de mitră галваніче.

253. *Плочи галваніче.* Пъне пе шевъл боалеј саă дрерилор о плакъ преа съвшіре de арамъ ро-шие, ші neste ачеаста о плакъ de zinkă asemenea съвшіре, dap șdatъ kă апъ съратъ пе партеа каре atinце арама. Ачеастъ șnealțъ нă intîpzie de a лякра, къчі арама se spoiește îndatъ de zinkă. Капътъ чінева ачесте плаче нă маă гроаše ka o foaie de хіptie, прін тизлокъл makineй нăмітъ ла-минорі; чееса че face ka еле sъ se поаăтъ пъне ші sъ se потрівиaskъ la totă felul de съпрафъде. Плака de zinkă катъ sъ easă tot d'авна чева маă твлт afаръ de kit ачеса de арамъ; dap катъ а авеа гріжъ de a съчи în sъs марциніле ші але ș-neia ші але алтиеа, ші d'але ашеза astfel în kit sъ nă srîpie саă жупоаие прін колдуріле ші askв-дітъл търцилор.

254. *Sonde галваніче.* Fabrikъ din арамъ asemenea fъкътъ fъшій (плъчі) o sondă kit de mi-къ, astăpatъ la капътъ, dap пътрпnsъ de o газръ

овалъ de o жътъта de дефицитъ вън вън , депъртатъ de o жътъта de дефицитъ de ла капътъ. Върхъ ин-тр'ачеастъ сондъ de арамъ вън котораш de зинк 8dat към апъ съратъ, ал кърътъ върфъ ажънче пънъ вън f8nd8л sondeй. Още арама маи nainte de a о върхъ вън каналъ пъшатълъ.

255. Clisitire de mitre galvaniche. Фабрикъ, към арама ши към зинкъл асеменеа тъяте вън фъший, доъ селвръ de спекълътъ inkise ka към вън капакъ прън тарщие, ачела de арамъ stpъпns de о газ-ръ de o жътъта de дефицитъ ла оаре каре distanцъ, ши спекълътъ de зинкъ приimitop de a intpa вън чел de арамъ фъръ твлътъ симъ, д8пъ че'л а 8dat пе din асаръ към апъ съратъ.

256. Teoria лвкръти ачестор спелте. Ачесте вънелте сънт destinate a събратае din оргane, п'интре пеле саъ тъкоаесе, меркъръл, арсеникъл ши alte метале de каре ачесте оргane сънт молиените саъ stpikate. № поате чиева съ'ши inkipчиaskъ kit de твлътъ de ачесте селвръ de афекциопни am fъкът не-възсте прън аплекаціонеа din destъл repetатъ a ачестор плъчъ пе шезъл ръвлъ. S'a възстъ, вън вънле kasъръ есчепционале, партеа плъчей de арамъ каре atinче пелеа, а se акопери към вън кълкъшъ висиелъ de меркъръ.

257. Intrebsinцареа плъчелор галваниче. Де треи оръ пе zи, ишъ цине ачесте плъчъ апликате пе шезъл воалеи саъ д8рерилор sokotite de оріціне меркъріалъ саъ алтфел tossikъ (beninoastъ); спалъ апои локъл към апъ sedativъ (177), ши акопере

kă o plăcă de cherată kamfopată (162), pînă la șrmtăoarea apliicație. În fie-cherată pînd, cărăduță că odată, și este un mitătă la foka săuprafața plăcăi de arătă che ape să fi în atințere că pe-lea. Plaka de zinkă se poate prea căpind, se găvrește leșne; dar ea poate săvârhi, poartă astfel, ne cătă poate chinova să o mîndiască.

258. În baia sedativă (107), își apără chineva acestea plăcăi țemenea neste toate săuprafațele, șezzorilor băbelor săă a răpilor, răptărelor perlei săă a durerilor podargose opri rămatismale.

259. *Întrebărițarea sondelor galvanice.* De vîră unse în canalul pînatălăi că să combată șlăcherăciunea canalului, skerpsorile șleporație săă altele, anewoinga d'ase pișă; le lasă în locă pîmăi de la chină pînă la zechă mitătă; și înkă bagă de seamă ase înkpedința din cănd în cănd deaka ele știbălă leșne în canală, și deaka nu kontpraktă lîpiciune că măkoasale. Deaka, că toate acestea măsuri, săp înțimpla un asemenea efektă ap legea trăgind cătoprașul de zinkă, și aruncănd în sonda de arătă olă de masline. Olivel, stră-kăpindăse prin gașca ovală vecină a capătălăi, ap deslușit sonda de părești. Capătălă sondei cătă să nu treacă mai încolo de rînda prostata la omă, de teamă că la cărareea sa să nu căștigă un pre-chipitate săpări pierdroase, deaka ap ajuță pînă în bășică.

Că aceste măsuri, se poate chinova sokoti că sepiți de ver-cherată înțimpiță șrîcioase.

Ачесте сонде слъжескъ асеменеа пентръ боалеле шезвѣвлѣй де орїнине мерквриалъ.

260. *Klistipe de femei галваніче.* Ачесте klistipe se пънѣ de маѣ тѣлѣ опѣ не зи, se ѹинѣ tot atїta време, шї червъ ачелсашъ тъссвръ ka sondele de маѣ съсъ, in toate боалеле кѣ препъс de mitръ шї въгънъ, поале-алъе ребеле, скрпсопѣ de о natсръ дрічюасъ, дѣрерѣ din пъзнтръ. Еле трагъ пъцин kїte пъцин венинвл металикъ не каре о медикаціоне арсенікалъ саѣ мерквриалъ а пътѣт лъса интр'ачесте органе.

КАРУ XXVII.

*Binѣ албѣ podiatrѣ ии medikamentsѣ імпротива
лѣптическии пантлікъ.*

261. Арпнкъ о мїнъ саѣ de ръдѣчіоапе, саѣ de ръзътъръ de скоардъ депре ръдѣчіопеле челе марї але подівлѣй, саѣ киап de скоардъ de podиъ, интр'о бѣтелкъ de binѣ албѣ; шї поате чинева съсе слъжіаскъ кѣ ачестѣ binѣ podiatrѣ дѣпъ доъ-спрѣзече чеасвръ. Iea ын mikъ пъхървдъ бѣтѣт kѣ ын пъхървдъ de оліѣ de маслине, in toate диминециеле, шї kind вертеле se ыркъ ла гїтѣ. Se поате интребвінда шї фъръ оліѣ.

Ачестѣ binѣ дебине пегръ прїн интокміреа лвї kѣ о галатъ¹ de ферѣ; dap ел este kѣ алї маї енергік пе kit колоареа ўї este маї nearгъ.

¹ ын фер de sape.

Deaka лътбріквл-пантлікъ pesistъ мізлоачелор deskpise паціна 112 ші ачестсia de mai ss, iea de tpeі opі ne zi, fлоаре de пчіоасъ de търпіма үній тазъре, іnvълітъ іntp'зn kokoloшъ de хіptie сагълоаре, не каре о веі інгіці пріп ажвторвл de пздінъ апъ съратъ; ші апоі, іntp'o seаръ, квлkіndste, iea үп хапъ аfionatъ каре sъ te faktъ a dopmi dss de ла патрв піпъ ла чіпчі чеаssрі, ші ksm te aі дещептат, олів de річинъ (209). Вертеле, adopmitъ de afionъ маі твлт timnъ de kit болпаввл, поате fi dat аfарь, іnainte d'a'ші лва пзсъчіне пе о сзпраfaцъ intestinalъ¹. Іntreббіндparea floreї de пчіоасъ este чеа маі пzternikъ іm-протіва askapidilор ші лътбрічілор. Катъ a үnіе tot d'aгna o бжкатъ de пчіоасъ іn fъntinеле nisinoase, ші іn tot fелвл de sгiasсрі de bite.

КАРУ XXVIII.

Bz̄i de sinpe.

262. Am tpas, іn маі твлте kasсрі, челе маі ғерічіte efekte din іntreбbіндparea бъілор de sіnpe de бoш ші de бербече, іmпротіва аватерілор din a sa diрекциe a шірвлі spіnърій ші a тхієрій oa-селор.

---

¹ Журапеле реснаръ de пzternika пропріетate a үній сзстанце nsm, Kesso (Kousso), пентрв skoaterea вертелвл-пантлікъ; dosa se binde 108 леі. Ea face tot ачеearъ треаеъ ka ръдъчіна podizлі. Kesso s'a adss din Arabia.

Ачесте бъй катъ съ фъкъте въ тоате зилеле, деака се иннеснеше чинева, веара, кътаниера връмътоапе: пъне пе болпавъ съб щишнишка калдъ че есе дин вина витеи; кънд синделе инчетеазъ д'а кърше, се инвългие пътишвъл интр'ян чеаршафъ, ши им ласъ астфел еспъс ла соапе, садъ апроапе де соапе, деака е преа фербинте. Индатъ че синделе с'а фъкът коажъ пе пеле, къръцъ епидермъл кът о перів въшоаръ, ши апои спалъ трапвъл кът апъ аместекатъ кът алкоол камфопатъ.

PARTEA III.

Медічина Domestikъ,

*saă aplikaționă ks amărsntșl a prințipilor des-
voltări îi n celor doz pării precedente, la traktarea
boalelor celor mai de prim.*

263. В'ам есплікат къ пъщіне воре кањеле din kape пърчедъ аквиденції кape архнкъ търбъраре în fonkცіоніле noastre ші іеаă пътеле de боале. В'ам dat formулеле ші метоаделе тревбінчіоase ка sъ пътешіл плътъди saă fache вої іншівъ medikamentele воастре. Ne рemіne a въ інвъда a fi іnsваші вої doktorii вощри, dіndvъ atіtea *specimeni* (моделе) de traktare kîte боале ordinarе пътерът. Bom інгріжі sъ ne сложіт, не kit bom пътеа kъ пътіріле волгаре, ка ші чеі fъръ інвъдъръ твл-ть sъ fiъ în stape d'a гъси чеа че se къвіне stъ-рій лор de съпътate. Doktorъл не ва ерта трівіа-лitatea postвлі постру, пъблікъл не ва ерта ase-тіменеа інтревбіндареа sinonімелор щіппініче кървя нуї sint твлт familiare. Bom ашеза боалеle în opdinea алфабетікъ, ка ачеастъ mikъ skpieре sъ fiъ atit de лесне de konsultat пентру sie-че боалъ ка mi ын diktionariю; ші, în toate atіtea алпії парті-

къларе, вом еспліка : 1º Кашеле din каре ese боала ; 2º efektele ші simtomene че ea къшкпъ ; 3º трактапеа k8 каре am іsբtіt tot d'aңna a o комбате ; 4º есемплеле de bindekърі къпътate прін favoарeа ачестеі трактърі каре 'mі aж bъtіt маі твлт ла okі.

În fruntea ачестеі кълещері алфаветиче, вом пыне еспосізігнеа трактърій noastre ішienіche ші презерваторій (fepitoape), прін тізлоквл кърія ва fi чінева sіgur d'a'ші пъстра съпътatea în stape үппъ, ші d'a se апъра de іncheperea үпїй боале.

În вер-карe трактапе спедіаль, se іndeleze kъ аре sъ se sъпшie чінева tot de odată la реzi-твл ішienikš.

N. B. Щіреле dintre doă parentesе, ші каре nă sînt үрмате de desemnarea în skрt a үней греятъці saж тъсврі, тpimită la alinія үnde se аратъ maniera препарашігнеі плъттіdirій ші іntrebvіpцърій medikamentвлі desemnată.

SEKTIA I.

Pessmată ișienikș, saj medicină preventivă (intim-piștoare) pedosă la chea mai mare a sa similitate.

264. 1º Фереще-te în вер каре timpă de ү-тезеалъ, de речеалъ ла пічіоаре, de кърщері de аеръ ші de skimbъrile челе ішді але температзрей.

2º № лъкві de kît камере къ таванъл палтъ, еспъсе ла соаре, къ собе, ші ін каме аервл се імпропътеазъ неінчетат. фъръ кърцері de аеръ kît інълдіма отвлвъ.

3º Skimбъ'ші къташа seapa ші dimineада, ші дыпъ fie каме acsdeаль prisositoape; dap іn fie каме pînd, stepce'ші тръвл саš къ алкоол kamforatъ (243, 1º), саš къ апъ de колоніа, kînd e spirъ, ші къ апъ sedativъ (177), kînd e kalld ші simuї іn tine оаре каме semne de spirgvr. Песте спълареа ачеаста а тръвлвъ, пъне съ te фрече, бинишор, къ помадъ камфоратъ (159). Чеі че n'að mizlok de a пъне пе чіпева съї фрече вор іndепліні ачеастъ треабъ къ вп шерветъ саš къ о batistъ vnsъ біне къ помадъ камфоратъ пе каме 'ші о ва петрече песте snate, kînd de ла stînra ла dреanta kînd de ла dреanta ла stînra, ўjind, вп капътъ къ mîna dреантъ dinainte, ші чель-л-алт капътъ къ mîna stînrgъ інапой. Еї se вор speka, тръгнд, пе pînd de sxs іn жос, капътъл d'inainte ші капътъл din dos.

4º Презъраці іn тоате сереле патэріле воастре ші пе але копілор вошрі къ пвлвере de kamforъ (126), іntpe saltea ші чеаршафъ; astfel веді протециа попціле boastре, ші de аватеріле і-тацінаціонї каме вiseazъ, ші de пъвала insektelor nonтоase каме, прип чівпіріле лор, fakъ somnvl ші маі тръdos de kît asomnia.

5º Мъпінкъ ла чеасврі регвлате.

6º Odixнещете о жжтъта de чеасъ дыпъ mîn-каме; апкъте апої саš de лжкрвл къ mîna, саš de

зп есерчішік тұрғында, дар, кіт маірар веі пәтеа, де ләкпарат ақындыл.

7º Ләкпарат ақындыл, не neminkate ші ақын дүгепета де камфора ин гүръ (132). Пәстремпарат тол д'аңна дүгепета ин оқиғадағыле че те konstprinr аста ла зп лок.

8º Skoalъте де ла масъ ақындыл о үшоаръ поғын д'а маір мінка.

9º Kind ei fi konstpins a te abate din рецимділ тъл, a da saň a пріімі зп прінц, инчепе пріін апърошие, ші съ н'ажынды ла вінде кіт ла апропиереда дешертблі; ші вінгріле boastre de дешерт съ fiъ тоате елісіре ароматіче (49).

10º Pekomandaцій ка съ аромет ақындыл дәрпінічіе, дар ақындыл, бұкаделе boastre (41); kondimentий, ка ші елісірій саň вінгріле де ла дешерт, сінт чей маір пітернічі вермі-ғұл. Бұкаделе нesърате ші zaxapate, тұчілағіноағасе, поателе верзі deskid, пріін тоғы порій, пъяңтрыл поғын пъпьдірій хорделор вермілор пошті розыторій, ші devin astfel оқасіяне а о тұлдіме де боале де греатате пропішитоаре. Рецимділ аромат se потрівеңде тұттылор konstitusіонілор ші тұттылор вірстелор; medicina в'а fъкет съ въ shiip de ел; браваці ачеастъ teamъ, ші тречеңді din коло; бұна mistriпre въ ва fache а о зита: inkpedeцивъ ләпцеі төле есперінде.

11º Нұ прелюпінде тұлт ин поанте вегіеріле ші серателе boastre. Somnъде че'л лаңаң zioa нұ ape tot ачелаші предж ақындыл de поантеа; не-

somnia și asfissia, sănt tot ce կիցից գույքա din
լանցելե աշուր ոստօասե.

12º Sfăratъ în dingi o tazъре de kamforă (3 грънци) (122); ши înrite o printre'o îngrijitorъ de apă de чикоаръ (215), саă de apă de ameiă (214) саă ши таă бине de apă sъратъ (194). Iea ачеааш досъ în kasă de nesomnie; în үенере, 3 грънци de kamforă dъ үп somnă de досъ чеасъръ.

13º Fiind къ ачестъ рецимъ, адъкънд поста de mîncare, ажунце таă пе үртъ съ адъкъ inkviepe ла пîнтече, съ iea ла sie kare патръ саă чинч зile 5 грънци de алоиă (чинч гравижелци) (101), саă între'н dëmikală de пîne foapte sъбдире, саă пвіндъле пе лімбъ, съ soarebъ о îngrijitorъ de apă. Принцеши ка tot d'აзна. Înaintea kălkării, ши a doa zi dimineada, iea үп болă kăldicel (vasă) de septrъ de ербъръ (104). Веă терре ла skaună de ла чинч пînъ ла оптъ чеасъръ dimineada; ши веă sî плътил în чеа-л-алъ ретъшишъ а zilei, кънтъндъгъ de лякъръ. Пентръ үпеле persoane, ачеастъ досъ е преа слабъ; о үркъ ла 6 ши 8 грънци, пînъ kînd ва ажунце ла kantitatea че se потрівеще konstituïgnii lor. Dosa пентръ пентръ копii este de ла 2 пînъ ла 3 грънци (доă саă треи гравижелци) (101). Kînd нă вор съ iea ачеастъ medikamente, ле dъ dimineada о ліпгъръ de siponă de чикоаръ (244).

14º Copilul de үшъ se va folosi de рецимъ ișienik ал доҷеи сале, ка kînd ўп да գույքа însăși ляи medikamentele, kamforul trekînd пъмаă

de kît în lăpte. În tîcile lor nedisposiționă, și spreakă pe cărță că pomada kamfopată, și le spune tîcă căstipe că pomadă de kamfopă de mărimăne și pe altele (221).

15º Nu și sălăi naștră la nimic, și că obosirea trăpăză, și că că aceea a spîrtează, și că că plăcerile lăzești. Fiind cămpănată la toate; încăzătă a sfîrșită la părțile din capă încăpătă prisosă. Încăzătă și te da în dărăț, din naintea primăjdiei. Amă sănătatea și găsătă că pagubea sănătății sale, este și pieptul drenat dă se plângă că va fi bolnavă. Așa că face că plăcerile ale cărării ștorme vor trece de moștenire că copilă, este că face prin anticipacăție o copilă-zădare. Nu am sătimătă și odată și omă că capă și bate jocă de aceste feluri de accidentă, că nu dețină dă fi întărită zi tată de familie. Că reținează de spîrte, dă se arăta bătrăni și cunoperos către toți, astăzi de către profeții săi sa.

16º Fiind neinteresată, că căștetă cărată și legătă în amor, prietenie și în treabă. Făcându-i că lăcomia de bană sănătatea vermică mînkătoră și călătoră și novățile din organele noastre. Nu cănosă și că aktă capă să fie rău în el însăși; și aktă nu devine astfel de cătă printr-o minciună către naștră să către altă. Minciună și făcătorikă săferă încă și mai mult de cătă făcă ne alătură săferă. Trăiescă chineva liniștită și sănătosă și mai prin adesea.

17º Conformăndu-te că aceste simptome prezkrină și înăuntrul ișteție, vezi sănătatea de multe boale, și prin

чртаре, де *бънеле ofice* (ажъторът) але dokto-
рълвът.

SEKTIA II.

*Апликациите партъксларе, ши ин опдинае алфабетикъ,
але принципилор систематъстноста de medikaцисне ла
озевите боале.*

Bom da, în această a doa sekcijone a първи
a tpeia, еспъзъл не skopt, dap de ажъns, ал ре-
сълтателор positиве але лъпци е noastre есперийце.
Іспръвеле медикацијнілор че пои прескремп n'ањ
минџит пічі одатъ в kasъrile de боале пътичюае
de лекът; кредеџимъ дгпъ ворбъ: ня е пічі о ра-
щіоне ші тай пъџіn intepesъ kape съ тъ
fakъ а esaçera fantele ші a іnshela релігіонеа а
ачелора kape sъfерь. Не ліпгъ ачеаста, п'їntre
fantele челе пътероае de tъmъdбire, воіќ інгріжі
а чита пе челе че батъ тай твлъ ла okі ші пе
челе тай іnsemnate; fie чине ва пътеа avea desлъ-
шірile требвінчюае, тай 'nainte d'a іntrepindе
traktarea kape іl прівеше. Імі паре ръќ astъzі
къ n'am лват adpesa пътерошілор болпаві kape ве-
ниа ла konsултацијні gratis, іnaintea ненорочівлъ
евенimentъ kape m'a silit a ле іnчета. Іntr'ачеа-
стъ епокъ, aveam пътереа d'a вшъра пе болпаві,
алтфел de kit прин konsilіvrі ші skpisopř. Гъсiam
іn віsitъtorij meї о konfidinцъ ші yn респектъ іm-

протива кърора тоате тишкърile үнор indibizi іnt-
nekomъ веняаš a kъdea іntp'yn minstъ. Мъ askвата,
үрта повециеле теле, se тъмъдviaš in пүџинъ timпъ.
In fie че kasъ noš, era o repetiцiонe a үнчъ kasъ
precedentъ. Че аш fi іnsemnat, fъръ sъ kazъ іn
monotonie? O іsвѣtipe tot-d'аgna ачееашъ ажънue
прin a i se үрi kвiva kв dіnsa; mъ твлցтиш a
o ашеза іn регълъ цепералъ. Dar регъла цепералъ
nъ este de kit үn pesumatъ al demonstraцiонiї шi
al dobedipii: ka sъ o іmбръцiшeze чiпeва ka mine,
катъ ka fie-chine sъ treakъ прin demonstraцiонeа
каре m'a кълъзit ne mine іnsom'i sъ esъ akolo.
Отвл kpede твлт kind bede шi kind askvltъ. Kpede
таi пүџин kind читещe. Fie ka similitatea ашezъ-
ръ ачестеi skpiepъ sъ іmpliniaskъ шi sъ үшврзе
аневоiцеле чitiprъ, шi sъ faktъ sъ treakъ adevъ-
рвл че mъ stъpneшe іn кenвiкciонeа ачелора че
a'шi voi sъ'и опрескъ d'a fi іnчeladї шi de a sъfepi.

Катъ a іmшиiца ne DD. kpeskъtopi de vite
шi agronomi kъ medikaцiонeа mea este awa de
бъпъ іn вitepinariъ ka шi іn mediciнъ: нymai sъ
пвie чiпeва іn локвл камфорвл esenclъ de tepe-
bentinъ (155). Ана sedativъ se іntrebvіnдеazъ
pentrъ vite ka шi pentrъ oameni, іn kasvrъ de fpi-
гvrъ, de аpoplessiъ, de іntъвшiре, шчл. Ле dъ
алоiш (101) іntp'o dosъ mapе.

Спре a гъsi іntp'acheastъ шirъ іn opdinea a-
fabetikъ, шi de a kъdea tokmai ne трактарea че
se потрiвещe релелор саš боалелор de кaре sъfe-
ръ, ва fi de ажъns sъ'шi adskъ aminte нymele чel

таі волгарѣ ал боалеї, ші de a'l kъsta, in catalogъ, пріп чеа dintiiш літеръ а пътевій съѣ саѣ а органевій atakatъ¹.

A.

265. *Abchesisne (anostimъ).*

Kasse. Абчесівnea este o adspiztvrъ sъbкstanatъ саѣ събетвskвларъ de първій, къшкнатъ din desopranisa-цівnea цесътврелор. Віріреа ынѣ гімпе, ынѣ осѣ de пеше, ынѣ цепвліче ші ынѣ snikъ de череале, ынѣ akъ ші алтъ tрѹпъ stpъinъ, паразитismъl in sfіршіtъ ал ынѣ ларве de insektъ, fakъ, tъind, sfъртmіnd ші sfі-шиind кърпвріле, deskomposiціvnea, ші din піще sfъртmъtъре solidе, ші din піще ліквіde ліmfатиче ші sіnіperoase, ажогтъ ші devinъ ып продвsъ gълбвій, lantescentъ, а кърві аciditate порпеше frіgвrіле in широівл черквлаторій, ші e in stape a стна din че in че цесттвреле стпътоase, пінь гъсеще ып локъ de ештъ афаръ.

Medikamentele терквріале fakъ asemenea аб-чесівni de маї твлte фелвръ. *Bezi:* *Боалеle sifi-litivie (349).*

Efekte. Мъдвларвл аморщеще, педеа каре акоперъ шезвл se destinde ші se pidikъ, aprinsъ маї intiiш, inгълбинind in ыртъ kіnd първівл ішь iea дрѹмъл кътре ачестъ пнплъ. Болпаввл аре frіgвrі, слъбеюще, ші перде поfta de mіnkаре ші somnъl.

Medikaisne. Întp'ачestъ kasъ, ші kіnd adspiz-

¹ În вер-каре трактаре спедіаль арътатъ in ачестъ diktionarij, se інделене къ болпаввл se ва sъpne, афаръ de ачеста, ла реци-твл ішienik (264).

търа първоизлві este присоситоаре, піч о медикациіне ня ар пътеа съвѣрші fainta лгї бистрї¹, ка съ faktъ тещешвїт о кале първоизлві, ші съ дешарте кавитата. Se вагъ de seamъ а о face, ка съ ажупгъ ачеастъ тещешвїт кале пінъ ла партеа чеа таі апроане de шезд, ка съ інлесниаскъ кврцереа ліквідатві. Stoарче, спре ачест sfіршті, рана пінъ kind ня таі dъ пърой. Dap fiind kъ ачестъ механизмъ ня ръпеше de kit продвзгріле, ші ня ісбеще кавса, каре, іn чел таі таре пътърд de kasврї, este інспектітъ, ва авеа гріжъ съ спеле кавитата кв пътмероаase инжеќціонї кълдічеле, кв апъ de пъквръ (203, 2⁰), апої кв олік kamfopatъ (153); о ва голі din ноі пріп stoарчере. Двпъ че а съвѣршіт ачеаста, ва потріві кърпвріле впеле ліпгъ алтеле, ва акопері рана кв о крпъ fenestратъ (231), твіатъ іn олік kamfopatъ (153); ва пре-съра апої не ачеастъ крпъ вп квлквшъ de пълвере de kamfopъ (126) de гросимеа а kite-ва ліпї; ва ащерне апої, neste ачестъ квлквшъ de пълвере, sipe de скамъ (232), акоперите кв вп ввпъ квлквшъ de помадъ kamfopatъ (158); neste ачеаста ва ащерне банделете de пінзъ преа крпate (230), ші ва танцине tolвл іn локъ кв fаше цеапене інвіртие імпрецирвл тъбларвлві, ші stromite sdпавън кв алкоолъ kamfopatъ (142), іnsъ кв astfel de manierъ ка алкоолвл съ ня пътрезвън ла кар-nea vie. Deaka болпавл s'ар апка de фіргврї, а-

¹ Вп квдиташ тъюсъ ал кіргрїией.

плікацівпіле апей sedative (177) прін обложеле імпреціврвл гївлві, інкетэрелор ла тїпні ші пе хіркъ, ар тріумфа foapte ксрінд. Кв ачеастъ кврацівне (легареа, прімініреа үнєй рънї), болпаввл тънінкъ де треї ші патрø опі пе zi, фъръ чел маї mikъ akidentъ. Ачеаста е maniepa чea маї si-гръ пептрø трактarea абчесівпілор ші каре ня ся-серъ есченцівне, афаръ kind абчесівnea ар fi de o оріціне мерквріалъ.

Afonie. Bezi Sitivipe.

266. *Afte, бешіккүде албе пе літбø; kашд вв-
кал ла коті тічі, тейшорð, бровроапе іn гұрð.*

Kasse. Ешіреа үпор тічі бровопеле пъроioase пе пъреңій кавітшілор ввкале, къшкнате saň din atinшереа үнві вірøs мерквріал опі алтвл, saň din тішкареа үнві вертвашш опі а вре үнві верте мікпоскопікъ intestinalъ.

Efekte. Ачесте тічі бешіккүде, іммуніндøse, ажынгъ а stpimtopa тішкъріле літбей, але інгідітоapeі, saň а төрбера fonkijіvпіле салівацівпій, ші а da pesvflърій үп mіposш үрічiosш ші птетросш.

Medikaçisne. Se сяпнe kв desтvіршіре ла реци-
твл іценікъ (264); se гаргаріsъ des, kind kв апъ съ-
ратъ (202) kind kв алкоол kamfopatш (143 3°) stinsш
sdравън kв апъ. Kind kaыsa vine dintp'зп вірøs de o на-
тұръ препхitoаре, алеаргъ ла трактarea adъогатъ, че
вом аръта ла aptikolвл boалелор sifilitic. Рецитвл
kamfopatш ші ароматикъ (264), ла каре сяпнш пе
doikъ ал кърій копілш пътимешде de afte, е de а-
жынs ka съ'l dessарe de діnsеле. Kind копii чеі

тічі нұ вор съ ieа kamfopъ (122) ші съ se гарга-
rise, ле пнне үігарета de kamfopъ in гүръ, ингріжind съ
ле stpіngъ din kind in kind amindoъ бүзеле, ка-
аервл че ей трагъ съ нұ поатъ съ ле віе de kit
пріп үеавъ; саѣ inkъ ингріжеще съ ле пніе о бүкатель
de kamfopъ lіnгъ гүръ, маї k8 seamъ kind dopmъ.
(Bezi Apt. 349.)

Агравез, крәпәтспре ла лавеле кітпілор. Bezi
ssыпіш.

*Aknea, піще бүбліце галбепе пе sn kітпѣ
каре se рошеше kind ші kind.* Bezi воалеле
пелей.

Аkreалз in stomakъ. Bezi воалеле stomaksly.

Алвеацъ. Bezi Okі (воалеле лор).

Алколя гүреі қалылсі. Bezi Afte.

*Amorosъ, пердерека өдептерека fôрз a se skimba
жимна okisly.* Bezi Okі (воалеле лор).

Ампітаджіне. Bezi Pane ші операціsnі kipsp-
дікале.

Anasarkъ. Bezi Oedemъ.

Аневрізъ, өтфларека snора din aptere ші віне.

Bezi Inim (воалеле ei).

*267. Апцінз, inflamatiione in smiswopъ, воала
гітслісі, skinançiz (strapgілонз, astsparea in ritsh,
ressflare гітілоаре ла kai).*

Kasse. Intrebdvчереа in naptea de жос а гі-
тслі, 1° а үпор аврі ачізі саѣ амониакалі, саѣ
алт оаре каре кағстікъ, 2° де пәлбере де лякрврі
инцептътоаре саѣ де о нағръ int'repitътоаре; 3° де
вермі, ларве саѣ лътбрічі тічі, а къроп пішкұтъре

ші мішкърі продѣкъ ытѣлареа үесъѣрелор ші а—
десеа ачееа а лімбей.

Efekte. Simte o stpimtopape ïn партеа чеа
де жос а гїтвлі; грэйтате de a pesѣла ші ïнгіді,
маі kз seamъ о храпъ віртоасъ.

Medikaçisne. Împrotiva efektвлі аբрілор а—
чизі, se гаргарісе kз о апъ ышорð алка—
лісатъ kз пїдіпъ апъ sedatівъ (169); împrotiva а—
челвіа ал абрілор алкаліпі ші амоніакал, se гар—
гарісъ kз апъ ышор ïntърітъ kз одетъ kamfopatъ
(249); împrotiva efektвлі пїльверілор ïntърітъоапе,
nimik ны ышреазъ маі kз pind ka деселе гарга—
рisme kз апъ съратъ sdравън (sape de ksinie)
(202). Трацерепа үігаретеі de kamfopъ (132) а—
жыңде ka sъ deskіївезе din ачестъ пїпіл вермій in—
testinalі, каясъ а варієтъді а 3-а а боалей; ла а—
чеаста se adaогъ, ka sъ комбатъ efektele, гаргарісмій
kз апъ съратъ, ші аплікаціонеа үней обложеле тсятъ
fiъ ïn apъ sedatівъ (177), fiъ ïn алкоол kamfopatъ
(143, 2⁰), îmпрецивръл гїтвлі. Іші atinде des fын—
дзял гїтвлі kз дефівл saš kз үн mototolaшъ de кірпъ
тсят ïn алкоол kamfopatъ, ïnaintea гаргарісмілор.

Kontра апїнеі (pesѣларе гїтътоапе) вітелор
ші а кайлор, dъ а ïнгіді ne zi оліш тerebentinatъ
saš terebentinъ (o үпчіе) ïntp'o kofъ de апалеъ
(155); ле administръ үн klistipъ вермісвіш (224);
ле îmпрециоаръ гїтвл kз о лаtъ обложеаль de апъ
sedatівъ (177). La sie-kәре треі zile алоіш (101)
ne din пъвніръ. Îнгріжеще de a пресъра kз sape
de ksinie finвл ші паіеле лор.

Ankiłosa adēvērat̄ saăfalsz.

Kasse wi efekte. Într-o d�cerere a unctionei larve de insektъ, a vermelui de Medina, unctioni unctione, saăf a unctioni globuli unctioni merkuriu în stîrciuvrile este premită cu apă și se adună în unctioni infuzie a unctioni compoziție tare, saăf unctioni lăvită cu pătrunjel, cîșcări, într-o ambele unctioni suprafață, o lăcrare de lăpiră și de deposită calcariu, care ajună prin a se opăne din ce în che la jocul încietărește, și a cărora celălăută oase împătrăzită, unctioni osivite unctioni. Simfiza este ankiłosa patrărală și portocală; ankiłosa este simfiza aporțială și portocală: simfiza bărbiată este ankiłosa portocală și patrărală a ambeilor ramuri dreante și stînga a făcătoarei de jos. *Ankiłosa adēvērat̄* este lăpiră a ambeilor oase, prin osificarea ligamentelor care le legă celălăută doar este premită, și prin aderarea fosfată a amidonăuropă stîrciuvrile perspective. *Ankiłosa falsz* este desvoltarea aporțială a este premită unctioni din cele două oase, ceea ce determină de tot jocul încietărește.

Medicație. *Ankiłosa adēvērat̄* nu are leacă; ea este o boală săvîrșită: nu poate fi vină sau factor ionică organă, și încă și mai puțin încietărește. Preîntîmpinătăria vină a formării ankiłosei prin încrucișarea rădăcinei roibilei (198), și prin aplicarea vină a ambelelor articulații, de trei ori pe zi, asupra încietărește, deasupra încietărește, de obicei immobile în apă sedativă (177), în vreme de zece minute; acoperă

апој локвл кв о плакъ de чератѣ kamfopatѣ (162). Deaka ap fi ылчерацівне, съ se апліче апа sedatівъ пътai пе sъпрафъщеле певътъmate, iap ылчерацівніе съ ле тракте пріn кврацівnea рапелор (232). Bez. *Pane* (276). Kind аплікацівnea обложелелор кв апъ sedatівъ а къшнат ешіреа впні prisositoape спъзелі рошиї, пъне ïn локвле atvпчі kataplasme saline (167); mi kind kataplasmеле debinѣ ïnkъ преа vsіврътоape de ръедат, sъsнinde ачесте аплі- кацівні, аконеринд некврмат sъпрафъщеле апинсе кв чератвл kamfopatѣ (162). Плъчі (253).

Antracie. Bez. *Dзлакѣ шi бъбѣ-пeагръ.*

269. Апоплексія.

Kasse. Sінцеле, atpas saѣ ïmmins ренеде, de о kасsъ оаре каре, ïn basеле че ïнвълвіе креерій, se ïnkiargъ ïn еле; черквлацівnea ïnчетеазъ; sъб- stanца креерілор, ïnгрезиаtъ цеапън de ачесте ïn- kiegъtъре черебрале, нs таї e de ажанс fonkдi- пілор еї, каре sіnt пріnчіпвлѣ віеще; пъредї ва- selор крапъ впні opї sъв ачea апъsаре, шi віаца se stinçе, fiind kъ органвл каре о хръниa s'a па- раліsat de o datъ saѣ s'a desopranisat.

Efekte. Болпаввл kade de o datъ fъръ тиш- каре шi fъръ kвпошіцъ; апоплексія se zіche тръс- nitoape kind пълсадівnea apterijlor шi simпirea a ïnчетat de tot.

Medikacijne. Протеџе okiї kв о легъtбръ гроастъ stpіnsъ біне пе d'assvпra аркврілор спріnченілор ка sъї fepiaskъ de atinçereа апей sedatіве (169) kв каре ыdъ болат хірка болпаввлї. Ка апа съ нs

се гръмъдиaskъ d'asăpра спрінчепелор, щие капъл білішор іnklinanat іnапоі. Іnkонціоаръ іn ачелаші тімпъ гітвл ші іnkieгrele діntре браце ші тіні k8 о гроасъ обложеалъ тзиатъ біне іn апъ sedatівъ. Ії лодікпъ (спаль) пептвл ші іnтр8терій; іn үртъ фрікціонъ sdравън үнгінд8'ші тініліе k8 помадъ kamfopatъ (158). Din minitvl che болпаввл dъ semnъ de віацъ ші поате sъ se щие пе піchioаре, іl k8fondъ k8 іnгріжіре іntr'о баie sedatівъ (107), ші үртеазъ фрікціонеа d8пъ че а ешіt din баie. Deaka n8 s'a fъkst руpt8ръ de base ші еторацій череяралъ, болпаввл іші віне іn sine, ка prin фер-mekъ, іntr'8n timpъ маі п8шіn de үn п7трапъ de чеасъ. Ії dъ апоі o к8ръценіе de алоі8 іntr'o dosъ щеаппъn (101) ші fept8ръ de ерб8рі (104).

Esemplu de leksipe. Ненорочита D-na Poirier, stpada Пробарілор, 10, de кape am a вор-бі la aptіkolвл Капичер8, вені a тъ гъsi іn тоатъ грава, къtre Феврваріе 1843, ka sъ'mі чеаръ по-ваща, іn прічине үней л8крърі че fъk8se, асăпра ү-н8ia din вечінії sі, isbit de o ж8тъtate de чеас маі 'nainte de апоплессіa тръsnitoаре. Іndatъ ea апліkase обложеле тзиате іn апъ sedatівъ іmпре-ци8рвл гітвлві, ії үdase хірка ші лодіонасе т8пвл, ші, d8пъ че іnшіnдase famіlіa болпаввлві de a үр-та ачеastъ тракtare, a алергat ла mine ka sъ'ї sp8i8 чееса че маі авеа sъ fakъ. О повъцвіt de a'л үnne іntr'о баie алкаліно-ферфіноаstъ (107), k8m 'л ар ведеа kъ поате fi іn stape, de a'ї da o к8-ръценіе de алоі8 ші de a'ї үnne үn klis8tіpъ п8р-

rativă. Sosind lîngă bolnavul sădă, pe care nu închetase încă vîda că apă sedativă, îl găsiu venit prea bine în sine și vorbind de întîmplarea sa, că de vîn akcidentă ordinară. Datorită vînului pătrară de ceasă de traktare, își rezăseseră simțurile și mișcarea.

Eșperîndele tele asupra animalelor lovite de apoplezia sangvină măcar împedindu-i să intreacă de păstera acestei traktări, și am căștigat adesea vizitătorilor mei oare care moră, fără îndată mortări de felul aceasta de înviere a animalelor care, fără această mișlocă, ar fi fost morți.

1º O găină să aibă moartă de o lovitură de apoplezie sanguină. O învăltare către oblojela de apă sedativă, neștiind că sădă fără; și remînd vîmășă, întindând, găsindu-ne pe picioare și căzând.

2º Un pietroșel către lovire de apoplezie, datorită către un trăsătură de o nisică, înainte de către o colivieă la; el nu da niciodată semnă de viață: îl văd că apă sedativă; în doar minute, deschide ochii, bate din apărare, se îndrepentează pe picioare, și aleargă la văzut că demindează, că am vîzut apoi peste doar căză plin de viață.

3º De treptă opri această mișlocă și fost aplikat la piele tîcă Ciuprini de Kina, găsindu-ne că coaste în basinul lor; abia se vîrsa către-o pînă de apă sedativă în apa basinului, că e închepă sădă, se îndrepantează pe pînă, și înnotă că o iudeală răză.

N.B. Întotdeauna să fie că, în căciile pentru ajutorul leșinăciilor, să se afle năprasit o

тарие бътелкъ de апъ sedativъ, ші къ іn toate касвріле, съ se іncheapъ трактarea kъ de ажанс лодіоні kъ апъ sedativъ. Deaka ачест тізлокъ ap fi непштерникъ, пічі впвл алвл n'ap fi таі енергікъ; атвпчі ва fi емораціь черебраль, саš kъ atakvl de апоплессій 'i ap fi веніt болнаввлі de твлтъ timпъ.

Пе ліпгъ ачеаста, теопіа че ам dat desпре лякрапреа апей sedatіve (179) віне de минєne іnтр'ажсторвл ачестей рекомандаціюпі.

Аплексрі saš нозраеврі timпsriй але копійlor. Bezi Ծpіnš.

270. Apssri.

Kasse. Se apde прін ачіде, алкале ші казстіче, ка kъ fokвл; fiind kъ apsвrъ nз e алт чева de kіt o desopranisaціune a десътірелор.

Medikaçisne. Kontra apsвrej ачідэрілор ші казстічелор, се гръбеще а спъла рана, kъ апъ твлтъ ачідвлать kъ оџетъ іmпротіва алкалілор, ші алкалісація kъ чепвшъ іmпротіва ачідэрілор. Трактеазъ апої рана kъ ачееашъ manierъ ка пентрэ ар-свра de fokъ. Ачеаста nз se спалъ; dap, іndatъ че se іndemіnъ чінева, пресаръ ранеле kъ пвлбере de kamfopъ (126), пе каре ле акопере kъ skamъ mвіатъ віне іn nomada kamfopatъ (158); пе d'a-sszпra апої іnвългіе kъ bandelete de pіnzъ (230), іn ջртъ kъ foi de xіptie, ка sъ оприашкъ nomada d'a пътрэнде преа kрінд прін pіnzъ; ші іn stapea ачеаста о ашеазъ dіndz'ї kite-ва околврі de fashe. Приминеюще seara ші dimineада, бъгінд de seamъ ка аервл sъ nз пътрэнズъ pінъ ла ранъ пе timпвл

приминиръ. Kind 'шъ а apsъ fаца, ішъ fаче о maskъ de хіртие, къриа ў fаче гъхръ пентръ пъръ, гъръ ші okі. Двпъ приминире, цине кърадівпea іn локъ пріп mізлокъл ачестор масче, пе kаре ле іnoадъ ла чеафъ. Лодіонъ din kind іn kind, kг апъ sedatівъ (169), съпрағъделе din прецир kаре aж fost fепите de fокъ.

Apssre ne пеле, тиці бровінце че иеръ skor-pinare. Bezі боалеле пелій.

271. *Asfissie din ssgrstare saж іnekare; інгрісіреа pentrs sntnzsraij ші іnekaij.*

Maniera de a kosta ne sntnzsraij. Гръбеще а тъя ширеангъл kг тоатъ лъвареа aminte че чере ѿ astfel de kasъ. Okолеще гітвлъ пътимашвлъ kг о креватъ de kірпъ тзиатъ іn апъ sedatівъ (177); ў вдъ хірка fепind okі; ў лодіонъ kг dіnsa трюпъл; ші іndatъ ў fаче пе snate, pentrъ ші pін-tече, спрікдівпі domoале kг помада kamfopatъ (159 1⁰), զрmate піпъ че болпавъл dъ oape kаре semne de simuрие. Іл dъ sъ tіpoase o stіklyutъ kг апъ sedatівъ; іл траце пе pentrъ ka sъ'ї іnlesniaskъ порніреа pesvglърій; ші ня іnчетеazъ din ачеастъ лъ-krаре de kit двпъ че s'a desnerat de a adчe віаца іn ачел трюпъ.

Maniera de a kosta ne іnekaij. Іndatъ че s'a skos трюпъл din апъ, іл двчe іntp'юn локъ kаldъ; іл kълкъ kind пе о koastъ kind пе алта, kг kа-пъл вшоръ іnklinat. Іл щерце іndatъ kг kірпе prea kълдvроase. Іл лодіонъ de ла kапъ піпъ ла pі-чиоаре, маї іntiїk kг алкоол kamfopatъ (143, 1⁰);

песте лодіоне фрікціонъ sdравънъ къ помадъ кам-
фопатъ (159, 1°), тръгіндъл таі къ seamъ пе пентъ
ка sъї тішче ресвілареа. Ій үдъ хірка къ апъ
sedatівъ (169), шії імпреціоаръ гітъл къ о кре-
ватъ твіатъ ін алкоол kamfopatъ (148); ѹ дъ съ
mipoase de aчesta. Өрmeazъ ачеастъ лякрапе піпъ
kind se despertъ d'a л face sъїші віе іn sine. Катъ
съ інгріжіaskъ de a manуine температура іntp'8n
градъ потрівітъ, ші а penoi des аервл.

*Asfisie din кітреалі ші але kasse din skitba-
rea аервлі ресвілареа. Bezi Beninзрі.*

272. Astmъ.

Kasse. Гръмъдіре пе пърецій бронкілор¹ ші
басеі каналвлі ресвільтоареі, а үпор твкозітълі ші
щесъіре паразіте, къшкнate de пішкътоареле тіш-
кърі а askapidelor верміквларе, саѣ прін аспі-
раціонеа үпор пылвері іntърітоаре, а къроръ ефекте
sint іn stape съ тръiaskъ ші d8пъ періреа касеі.

Efekte. Ресвіларе аневоіе ші ostenitoape, din
прічина оклюзіонії (astхпърії) некомплекте а брон-
кілор; апкърі f8rioase de t8se, kape se потолескъ
прін skoaterea үнеі fлегме компактъ, віпътъ, грюн-
zoasъ, гредоасть ші skіrбоасть. Бойреа fъдеі, ші
adesea а t8tlor pърцілор үрвіларе; іnekъчікні dese. Ерігл інръятъцеше toate aчeste simtome, fiind kъ
фрігл паралізінд fonкціоніле твкоазелор, fakъ про-
дукціоніле stoарчеріл лор таі інгрошате ші таі a-
невоіе d'a se deslіpi.

¹ Челе дөз desпърірі але інгітоарій.

Medikaijsne. Трацере неkontenit a үігаретеі камфорат (132). Tot de odatъ обложеле (229) містие іn алкоол камфорат (143) не tot пептвл ші імпреціярвл гітвлі. Fрікцівні dese de үп пътрапъ de чеасъ k8 помадъ камфорат (159, 1°), д8пъ че 'л а лодівнат k8 апъ sedatів (177), маі k8 seамъ іn периода ап8къярелор de т8шире.

Kамфор (3 гръбнц) de треі орі pe zi (122).

Алоід (101) la fie-kape патръ зіле.

Klistірп алоетік (222) din kind іn kind.

Гаррапisme dese k8 апъ търатъ (202).

N8tpriment8 sdравън ші ароматік (41).

Eсерчілі dese k8 minchea, білард8л, сапа, кхіле (попіче).

Deaka трацереа үігаретеі n8 ap продюче граб-
ніче ефекте, sъ se іndoискъ үп петік de пінзъ іn
опі; sъ'ї тоапне ас8пръ'ї о пікъяръ de алкоол
камфорат; sъ'л үіе іn мізлокъл в8зелор, ші sъ'л
трагъ sdравън k8 pes8flarea; sa9 іnkъ sъ віре үп
мототолашъ de пінзъ т8iat іn алкоол камфорат
іntp'o үеавъ de пеанъ: ачеаста ap fi astfel o үі-
гарета de алкоол камфорат, ne каре ap трацео ка
ne үігарета de камфор (132).

Нъд8ф8л кайзор ші ал вітелор se трактеазъ k8
ачеесаш таніеръ. О үпчіе de алоід la fie каре
патръ зіле; т8р8ентінш ne din пъкntр din kind іn
kind (155). Лодівні dese ne капвл ші гітвл ка-
лвлі k8 апъ sedetів tape (177; 169, 3°).

Askapide, вертвши, л8тбріц. (Bezi Вермі in-
testinalй.

Asz8л (боалеле л8ї). Bezi speke.

Авалгръ, крещереа үпей үпгій по8ъ песте чеа
веке, vezі амп8таци8ні.

273. *Бътатспре ла ши интре дециеле пиниоарелор, окї, нещї интимплатори ши нещї концепиали* (din нащере).

Kasse. *Бътатспреле ши окїи провинъ din спекатвл кълщъмінтелор пе пърцile первоase. Нещї винъ динт'о каасъ nekвnosквътъ. Am въне къвите д'a kpede къ еї sїnt molinsitори, ши съ komvnikъ прін atинцере.*

Medikacisne. *Акопере вътътспреле саѣшокїи къ о тикъ плакъ de чератъ kamfopatъ (162) акоперит ши ел de о айтъ плакъ de tafetъ гъматъ; se инкалдъ апои ka маї nainte. Din ачестъ minstъ мер-де сърътъ дърерп; siind къ лвкрапеа speкърп а аморцит.*

Kit пентръ нещї, ѹ atинце de треї опр пе zi къ о верцелвътъ de stikлъ, кърия ѹ moaie вірфвл in amoniakъ ліквидъ, саѣшопкъ неғвл intр'зна din гъреле външ де пеанъ ши тоарпъ о пикътъръ de amoniakъ ліквидъ прін чел лалт; ридикъ апаратвл дъпъ зече minste, ши face апои о баие твдвларв-лвъ пътимашъ intр'зн amestikъ de дотъ пърциде апъ кълдичикъ саѣш рече, ши de о парте апъ sedativъ (169). Skoujndъл din баие, ѹл външ къ помадъ kamfopatъ (158), ши ѹл външ апои astfel тъкар вън пътрапъ de чеасъ саѣш ши тоатъ noantea.

Бециз. *Бези Beninspi, отравз.*

Бешика sdвлсъ. *Бези Калквлъ, йринъ.*

Боале kstanate. *Бези боалеле пелей.*

274. Боалъ de mapе.

Kasse. *Боала търий este вън efektъ алдешер-твлвът, че, клътинатвл коръвii intр'о парте ши ин-*

тр'альта, продъче, прън аспираціоне, ѳн пепл щі ѳн stomakъ.

Medikacijne. Інтребенциаре а камфорвлві (122), ѡигаретеї (132), ка съ манџіе пътереа інспіраціонілор; фрікціоні къ алкоол камфопатл (143) саš къ апъ de Колонія ла лінгвреа. Імбарткъте пе немінкate, ші дежунъ сдравънъ пе таре къ вінъ бынъ.

275. Боалеле stomakвлві, kірчей ѳн stomakъ;
— *тацелор; гастраміт; fpirspі веніноасе, fpirspі asksnse; fpirspі tifoide (лънгоаре), saš tifss din temniue ші snіtale.*

Kasse. Кінд боала stomakвлві пз провине din калітата ачідъ саš акръ а хранеї ші а беътэрелор, аре де касть пръсириа къ prisos а askapіделор верміквларе саš а вер къргіа алт верте. Ін фрігіріле din венінъ ші asksnse, ѳн лънгоаре, пръсириа чеа къ prisos а вертвішілор фаче ка еісъ ко-трыпіаскъ каналвл intestinal ѳн тоатъ лънцітіма лъй, ші съ продъкъ аколо піще desopdine каре мергъ ѳн прогресіоне kpesкътоаре, днпъ регула ка съ zikъ аша, де добінзі компссъ. Ачесте фрігірі, саš маі біне ачеастъ боалъ вертеноасъ, este ліпічіоасъ ѳн snіtale, temniue, колецібрі, ші ѳн тоате adвпъ-ріле de камені ынде отыл este s8пss ла о храпъ фъръ пътере ші nekoантъ. Fрігіріле tifoide fakt, ѳн snіtale ші temniue, пустіїрі къ алт маі s8птімін-тьлоаре пе kit se опреде аколо інтребенциаре а та-баквлві de трасъ ші de f8matл, ачесте kondimentъ верміфіш ал sondatвлві ші ал отыл ві din пополъ.

Efekte. Ін боала stomakвлві, ал fel п8мітъ

dsperī ші *kīruei in stomakš*, саъ *rastpitō* ші *gasteraщis*, simte чіне ва піще пішкърі askъшіте ші прелюпіте *in stomakš*, ші de твлт орі къtre i-nimъ. Ssferъ kрd pe neminkate, minkarea потолеще kit va ачесте ssferinде: еле інчепъ pe tippyl mistripi. Totyl se іnprъvъщеще пріп іntreбviшареа medikamenteлор твчілаціоase ші fъrъ pшterе, ші пріп ліпса kondimentilor (42) ші a віnвлv. Өне орі simte a i se үрка апа *in rit̄*, ші o skoate afarъ kз твлтъ kasnъ ші опініре.

Fрігвріле tifoide se deklарь, үне орі fъrъ bestе, үне орі *in* үрта үней трактърі peracionalъ, пріп піще дешъртърі din пінтече негрічиоase ші пшtproase, пріп амордіре, delirъ ші fрігврі черебрале; stape de sүrekchitacune, къриа үрmeazъ а-пої o stape de atonie ші de никotealъ, че se sfiршеаще пріntp'o moapte fъrъ agonie. Алте орі, fрігвріле tifoide se deklарь *in* үрта үней трактърі antifloцистіche, kз ліpitорі, sіnцерate, dietъ edвл-коратъ. Fрігвріле tifoide din snitalvріле noastre nя aъ алъ kassъ; intpъ чінева *in* snitalъ pentpъ o mikrapъ ші moare de fрігврі tifoide. De nimik ast-fel n'ape чінева stъ se teamъ kіnd va adonta medikaciunea үрмътоаре.

Medikaciune. Редімвл ішienikъ komplектъ (264) преіntimpiнъ fрігвріле tifoide; dieta ле dъ pas; үріта kalitate a хранеі ле adskъ kрpindъ saъ mai tіrzi. Індаръ че simte чінє ва челе d'intiš simtome, конціоаръ ritъl ші inkietvріле тімпілор kз o крев-ватъ de апъ sedativъ (169); здъ kз ачеasta xіrka,

șe pind okii; loșîgnă trupul, și lă fricăgionă, ne kit se va părea mai tăltă timonă, că pomadă kamforă (159 1°). Kataplasme antivermenoase (166) ne pînțeche.

La oameni le dă 6 grămeți de aloiă (101), că septără de erăvri și clistire vermiculă (224). Copililor mici, în loc de aloiă, le dă, cînd păzind de doar opă ne zi, o lingură sădravănușă de sironă de cicoară (244). La une neînchetă o băkată de kamforă lîngă gât. Tisană de cicoară (215), că păzind kamforă la fiecare paixă (122).

Ușăraprea vine kăpind; bolnavul călă să mănește, cămău să vine noșta; și adioazi își călă de trebi. Lekvirea e mai păzind repede, se îndelește, cănd boala e veche și cănd să aibăcată și a căuta; dar în sfîrșit, în toate epociile, ușăraprea vine neșteșit. Ar trebui ca mașele să fie desorganizate și descompuse, ca medicația să nu fie îmbătiaskă; dar, înțepătășă kasă, nîcă una nîcă altă năpar făcă ceva mai bine.

NB. Cănd sună medikă își va vorbi încă de spitală tifoidă, peșteană: *frigără vermenoase*, și nu mai sta ne rîndări a'șă trakta copilului, răda, pretenții, prekum 'ășă am arătat mai sus. Nu vîta nîcă odată, mai vîrstă că sună nățimentă apomatisată (41) și berea de sună vînă bună împință încolo aceste feluri de boale. Apomatisață băcatele boastre, și nu vă hrănișă copilii că lăptări și mînkări zaka-poase; zakațăkalalele și ver che mînkări dălci hrăneskă nu mai verăpăi kare le poade mașele.

276. Boalele mitrei saăs boale stepine.

Kasse. Înveninarea mitrei, și printre atințe pe imoastă, și prin întrebării care medikamente lor terapeuticale și veninoase. Infecția și inflamația și ulcerarea și ale organelor produse prin întinderile verău și sporii sărăcine și păpădile ascarii și răzăpădători vermiculari. Noi ne vom ocupa aici și mai de această din urmă categorie a cauzelor morbișilor. Bezi, încă, prolașă saăs lăsareea mitrei.

Efecte. Mișcările rădăinătoare ce îndeamnată la desfrâș, apoi căpătă să mai tipzi și scăparea albe și adesea roșii, amestecate cu văcău și de sînău încierat și adesea cu sevăriile de capne. Iea și-nii prea adesea, devenind cancheră la șteră, ulceră și înțepătă de întrebării medikamentelor terapeuticale și alte medikamente minerale. Adesea căpătă cancher se desvoltează; cancherul terapeutic se desface în sevăriile de capne și în văcău încierat de sînău.

Medicație. Boalele mitrei cără să se trakteze la început, căci mai tipzi și nu poate face cîineva alt de către să le șterpeze.

Injecția dese că de păcăre (203, 2⁰); întinderile în văgăună încă și mai des de pomadă de kamforă (157); aplicația pe pînăteșe și rănikă cănd de oblojelă (penechela) tisate în apă sedativă (177), cănd de cataplasme saline (177), tisane de salvarsană și iodură de potasiu (219, 3⁰); kamforă de trei ori pe zi (122), adică în fiecare păcăre de tisană; apă de chi-

коаръ (215) în toate беатъріле: алоіш (101) ла fie каре патръ зіле, ші klistipe kamfopate (159, 1⁰). Храна фъръ патере ші лъптоасъ а фътейлор din капиталь, прекъм ші локвінделе лор intynekoase ші зmede, сіnt kassa къшкпътоаре а ачесті таре пътъръ de боале алъ мітрей че дерапънъ seksъl în toate четъціле челе тарі, ші тай къ seamъ în капиталеле челе твлт попълате. Еле сіnt ын челаръ таре în каре віnъ а se fещелі, неавінд аеръ, лютінъ ші храпъ, челе тай frþmoase патръ de ла цеаръ. Klistipe галваніче (255).

Къ ачесті modъ am тъмъдзіт боале de мітръ че медічина веке ле гъсісе къ нъ тай аж леакъ. Bindekarea е tot d'аgna sіgvrъ ла femeile жыне.

Боала піdskіlor, пъвълре în пеле а пъdз-кіlor денре тръпъ. Bezi Pie.

277. *Боалелепелій: печінціne, rіie, спркбчisne*
пе пелеа копіїlor, apssre пе tрsнtъ, mіnkбреала
пелій, пete рошій пе tрsнtъ, пелеа-гзіnei, келіе,
ищл.

Kasse. Боалеле пелій în інчелезъл лор чел stpіns сіnt еfектъл poaderіj sзб-katanate, adіnkъ тай твлт саj маj пшіп, de akарі, de тічі вертшій, ларве de піріч, саj алте селврі de ларве. Dap о твлдіме дінтре боалеле пелій, нъ сіnt алт, ші astea сіnt челе тай ребеле, de kit піще ешітврі apsenі-кале ші мерквріале, провиind din modъl de akъm ал къвтърій, ачесті черкъ відiosъ ал воалемор віn-dekate пріп ші пентръ алте боале.

Efekte. Simuipe de tіpіrea ынеi insekte; mіn-

къреалъ ші үстөреалъ nesəfərīt̄, къштиңд ғрігүрі ші nesomnī. Se zice реперкусісне (datыл індірт ал бүбей) kіnd insekta, гоніт депе сұпрағацъ пріп пәтереа medikamentелор, пъзгіеңде ін кавітъщіле органелор noastre din пъзнтрø, сақ тай біне kіnd medikamentыл beninosқ a пъскет о поғъ боалъ.

Medikauisne. Катъ а о себі, съб рапортвл кътърій, боалеле сұпрағыциале, ші каре іші аж шезвл індасть съб епидермі, де боалеле adіnчі, а къорор пәстире se іntindш таі afанд ін сұстанца пелій. Рұя ші печінқінеа үскатъ сінт ін касыл d'іntlīш; келіа, лепра, печінқінеле вій, импетіго, сінт ін чең d'ал дойлеа.

О боалъ сұпрағыциалъ se bindekъ ін kіte-ва чеаздірі, сақ чең тұлт іntp'o noalte, deaka поате чи-не ва съ цие сұпрағаца пъпъдітъ акоперітъ де о-бложеле де алкоол kamfopatш (143, 2⁰) сақ де помадъ kamfopatш (158). Аша kіnd чи-не ва алват ріе пътai ла мініні, іші үніне тоатъ noantea міна вірітъ іntp'o бъшікъ де поркш, konprinzінд алкоол kamfopatш (142); asemenea ші пентрø печінқінеа де не мініні. Deaka боала с'a іntins neste тоатъ пе-леа, ар къта съші лодівне тұрпвл des kx алкоол kamfopatш (143, 1⁰); съ iea пе fie-kape zi о баie sedativъ, алкалино-серуциноасть (107), kx фрікциінде доз-зечі minste, ла еширеа din баie, kx по-мадъ kamfopatш (158); kamfopш де треі опі пе zi (122); алоід ла fie-kape патрø зіле (101); кли-стіпе kamfopate (221) din timnш ін timeш.

Deaka боала este adіnkъ ші таі kx seama deaka

ea este de orișină apsenikală săă merkuriālă, traktarea cheie mai mult timpă ca să ajungă la un rezultat.

În timpă de zecă minute, de trei ori pe zi, aplikă pe suprafațele bîntările o oblogeală de apă sedativă (177), astfel ca penea să se întărească și mai mult, și că boala penei să se pară că s'a înțepătășit, lăsând pe capătă că să nu lăse seamă, și să nu se sperie. Îndată după aceasta, acoperă aceleasă lăsare cu o plăcă de cherată kamfopată (162), căreia să rănească acolo în jurul la căpră-țiganea (priminirea rănei) următoare. Înălțăriile apoi sedative ar fi fost astăzi de mară înkisit să nu se poată să se sperie niciunul să se întărească de apă sedativă că alcool kamfopată (143, 2⁰), pe capătă îl să rănească asemenea zecă minute pe lăsarea bîntările; le acoperă apoi că plăcă de cherată kamfopată (162) să și că o cărăpăță să se pomadă kamfopată, pe care să o plăce de tafetă gămată. Băi sedative că plăcă galvanică (258).

Д8пъ онтъ зile de лa început8л kъ8tърїй, 8нще, k8 m8стap8 в8п8 de mas8 (226), toate локврile îprosите sa8 в8в8л1целе че лe întîmpin8: d8пъ зече minste, спалъ k8 твлъ апъ kъldicikъ, k8 в8ретеle, шi апліkъ din no8 în timp8 de зече minste, o-вложеле de алкоол kamfopat8 (162), вîпъ лa siitoarea kвrau8ne. Deaka пелеа s'ap 8mfla kam твлт, ap апліka din timp8 în timp8 kataplasme sa-line (167) ne kape лe ap л8а d8пъ зече minste, ka s'8 п8ie în локвле о плакъ de черат8 kamfo-

pată (162). Бъile sedative (101) саă de мape вор ажста преа твлт ла ачеастъ medikațione. Ва īngrîjî, пе лîпгъ ачеasta, съ skimbe кă totvl ла fie-kare оптă zile рăfеле ши tot felul de stpaie, ши съ тримică пе челе каре ле леапъдъ ла спъ-льтоаре ши desgrăsătoră (квръшитор de stpaie).

Kînd пелea а ажанс съ īnfîdîșeze нăтай ро-шаца къшвнаă de апъ sedativă, se твлцумеще а-твнчă съ цие некврмат съпрафъделе акоперите кă плъчă de черат kamfopată (162), ка съ протежезе, sepind de atinчереа аервлă, формадівnea кă īче-твл а пелей чеи нозе.

Astfel este трактarea цепералъ īmprotiva бо-лelor de oriune apsenikală saă мерквріаль; айъ ачесте боале шевзл лор асвпра тръпвлă саă пе канă, пе фадъ, пе пнпга боашелор, ла шевзтвă, ла пери-ней. Нăтай, пентрă intepiorăл pърцилор рăшиноаese ши ал шевзтвлă, se твлцумеще а apde кă алкоол kamfopată, īn локă de апъ sedativă, ши atvнchă нă-таи īntreбvîndеază твстарăл. īn локăл обложеле-лор de чератă kamfopată инжеckіvăl dese de оліă kamfopată (153) ши вріреа лятмпърілор kamfopate (157). Пентрă фадъ, ішї fache o maskă кă пînză de колоареа пелї, ши впстъ кă чератă kamfopată.

Deaka, ī үрма bindekъри, s'ap маă іві оаре каре бешікьде, ле поате үчide īndată stpînfrîndăle īntre деçite, апої акопериндăле кă твщарă, кă ал-коол, ши кă о мікъ плакъ de чератă kamfopată. Deaka рапеле мергă а лене спре bindekare, ле а-тичкем үшорă кă үп пътътвăл мsiat īntp'o disolv-

шісне kind de estpat^s de satyrn^v саš апъ de hou-
lard, kind k^s s^zlfat^s de zink^v, k^s тоатъ въгареа
de seamъ че чере intreessingареа achestop s^zrврі.

NB. К^s модвл ачеста пої bindekът in доъ-
зечі ші патр^s de чеасвр^v ріia, боала педскілор,
*prurigo formicans*¹, печінкінеле; ші in kіte-ва лзпі
не impetigo tenace², не favus³, не пелеа-гъинеї,
не пецинден^v векі, келіъ, не печінкінеа solzoasъ,
не лепръ, не *prsrigo* apsenikal^s, ші не пептъ-
ратвл кортешів ал боалелор пелій de оріціпъ тер-
квріаль. Трактапеа mіnatъ k^s iskksin^s n^z лазъ
нічі вп fel de вртъ d^zpъ bindekape, ші пічі вп
fel de чіспітвръ аспра пелій.

278. *Боалеле de пептъ: inflamatijsne in пептъ,*
жснгіш, плеспесіш, рстъ nek^sstat, ftisiш (oxtikъ).

Kasse. Kind сінделе se інкиаръ in плътъпі,
се п^zтеше inflамаціоне in пептъ; ачесте інкиегъ-
т^sре провін^s din лякрапеа fpігвлві, dint^syn spir^s
tape, din аспіраціонеа а вер впор авр^v ачізі. Kind
с^sпрафъделе din п^zвнтрвл гітлежвлві ші а інгідіто-
реі sіnt rіdilate de o касть лепешъ саš віе, se
зіче aten^sчі *rstspaiш, n^zdsf^s, katapoиш (Bezi aueste*
ворбе). Kind с^sпрафъца естерпъ а к^sтелор плътъ-
пілор, ачеха каре este in atінцере k^s плевра⁴,
трансс^sдъ astfel, se facе, in кабитата топачікъ (а
пептвлві), о гръмъдipe de zep^s каре къшнпъ de

¹ Еширеа не т^sвп^s а вп^s mei^s ka ріia dap каре n^z e ліпічios^s.

² Печінкіне k^s вв^sе тар^s.

³ Келіе in форма fagvрвлві.

⁴ Мембрана каре къп^sшеще intepiorвл пептвлві.

о кам datъ жынгіл, кape se тransформъ, kрінд saň таі tірziш іn плесретіз, ші kiap іn етпіемъ (грътъдipe de пvроiв), saň іn emfisemъ (грътъдipe de газъ). Мишкъріле nekotenite але үнеi какse іnsъfleudite къшкпъ пе sъпrafaua din пъvнtrx плътъ-піlor, formarea de тvberkвle, seminuе statopnіche a stpikърiй ші desorganisaцiонiй плътъпіlor; а-чеasta se zіche *oxtikъ*, боалъ терібіль, пе каре чел таі mikъ akidentъ поate съ o fakъ fъrъ leakъ, ші съ adskъ пе болпавъ ла *тaraстmъ*, ла *konsomциe*, ка боалеле че үsukъ ші топещe пе omъ d'a іn pi-чioарелea.

Боалеле de пептъ къшкнате, таі adesea de kitъ sokotеше чіне-ва, de лъпбрікл-пантлікъ, че іl aň atiшеa оаменi, fъrъ a avea вре үn препiss de ачesta. Іn adevъr, т'ам іnkpedingat kъ kіnd лъп-брікл-пантлікъ іші vіrъ капвл іn гівл пътімаш-лві, къшкпъ о tse pizmъtariцъ, үn katopoиš іnвер-шнат үrmat de үn гуттраiв, siind kъ, tpekіnd пе din d'vрtвлv вълвлvі червлvі гүреi, іші vіrъ капвл іn гъvрile nasale. Stърpнtъ atapчi, ші skvіnъ тъ-koсiтъl tot de ачeeашi naivrъ. Deчi, toate ачесте fe-nomene se pisineskъ ka прiн fermekъ, deaka mestekъ іn гүръ skoарdъ de ръdъchіnъ de podiў. Dap, іn четъдile челе тарi, oxtika este din nепорнiрe продвktвл terkvrвлvі че іntіmparea іl дaче пре плътъпi. Bezi боалеле *sekrete*.

Efekte. La inflamaцiонe se іneакъ; la плез-pisіv чеаркъ пiще sъfepingde iшdі; рүтвл din пептъ nekъstat обозещe прiн dese тvshirъ. Oxtika ape

карактері маі віклені: та берквеле, іммунітеттесе, астгпъ вазеле плътъпілор, ші паралізъ астфел оссі-
цепареа сінцелві; kind a kontv, se fakъ ватра де-
сопранаціоні кілілор плътъпілор, ші къшпъ
тарі піердепі din sъстанцъ. Болпавл е апкак
de үн fel de топіалъ fъръ sъферинге, de омелан-
колів fъръ sъ i se үraskъ; skvіnatвл sъд, ла ін-
чептві албъ, spымosъ ші лячіторв ka sidefвл, se
skimвъ din іn che іntp'o колораціоне de үн оғэр
үрічіос, ші, іn периода din үртъ, este de үн вер-
де ka еарба. Diapea іl апкъ ла інчепт, ші апої
tot креше. Essistenца болпавлві е маі тұлт о а-
гоніе үшоаръ, fъръ ретвашкърі ші fъръ пърері de
ръв; ші se stinце авінд'ші тоатъ квношіңда, саڭ
ла епока іn каре нағра se дешеантъ, саڭ іntp'a-
чееа іn каре ea adoарме.

Medikaiisne. Комбате інфламаціонеа плътъпі-
лор пынд, din timпv іn timпv, не пентв ші іntpe
ұмері, о kataplasma тұса оғын көсіпдік де
ін vdatъ kз apъ sedatівъ (167); de kіte opі ri-
dikъ kataplasma, ші o pidikъ des, щерце пелеа,
ші dъ o фрікітіоне цепераль, de doъ zechi minste,
kз nomada kamfopatъ (159 1°). Пыне, din timпv
іn timпv, імпреziярвл гітвлві, о креваtъ тұжатъ іn
апъ sedatівъ (169). Алоів ла fie каре doъ зиle
(101), ші klistipe lassatіve (221). Олів de ri-
чин (209). Kamfopv de tpeі opі ne zi (122).

Kind skvіnatvрile debinв de o нағръ үрічіоасъ
ші резвілареа остеитоаре, sъ nз se sfiaskъ алер-
га ла алкоол kamfopatъ, kз каре ва үнне некон-

tenit обложеле імпрециврвл гітблві ші пе пент්, кв тъсвра д'але інвълі кв акоперемінте de тъселінь, ка съ se fepiaskъ болпаввл de лъкрапреа абврілор алкооліч (143, 2⁰). Ва apde, afarъ de ачеаста, кв флактъръ, хіptie, ка sъ кбръде аервл; ва арп-ка din kind in kind, одет් пе үп вътраів apsъ біне in fokъ пе каре іл ва превтела імпрециврвл бол-паввлві. Лодівпъ spinarea ші пінтечеле кв одет් kamfopat් (249), in ainte de fpikdіvп (150, 1⁰); ші kind лъкрапреа алкоолі ва креще фрігвріле, ва алерга ла о лодівпе кв апъ sedatіvъ (177), ла а-лоів (101). Ва fache inkъ sъ iea болпаввл үп па-харв de апъ заxаратъ кв kіte ва пікътвре саў о лінгвріцъ de апъ sedatіvъ. Deaka болпаввл нъ тъніnkъ, se ва хръпі кв fеptvрі ароматиче, ла fie-kаре чеasъ, ші кв о лінгвръ de віnъ веків въпъ, ла fie че хръпіре; апої klisitiрvрі kamfopate (221), кв, inkъ чева, kit ieї kв tpeї deшite sape de kvinie.

Жнпгівл se трактеазъ апліkіnd пе шезвл ръз-лві обложіалъ твіатъ цеапъп in алкоол kamfopat් (143, 2⁰), кв fpikdіvп de помадъ (159, 1⁰), de kіte опі pidikъ обложіала, үігаретъ de kamfopv (132); алоів (101).

Kit пентрв oxtіkъ, іntіmріnъ о пріn іntreевіn-цареа рециввлві nostrv іcienikъ (264), пріn не-контенівл трасъ de үігаретъ (132); fereшete de dietъ (259), de tot felвл de лъптврі; ароматіsъ тоате въкателе тале (41). Deaka se ibeskъ niska-рева simtome, апліkъ іndatъ пе пент් ші іmprе-

щіврвл гітвлві обложеле цепене de алкоолු kamfopatු (143, 2°) ші, дінтр'ян тимп ѯнтр'алтвл, ката-
пласме saline (. 67), споните k8 оцелු kamfopatු (249) stins de ажанс k8 апъ; индесеазъ фрікії-
ніле kamfopate (159, 1°) neste апа sedativъ (177). Kamfop є de tpei опі не zi (122), прін тізлоквл
знеї інгідітре de імфісіоне de амеіш (214) саѣ
de апъ de пъкбръ (203). Інтр'єкіндареа некр-
матъ а цігаретеї de kamfop є (132) ші цігеретеї
de алкоолු kamfopatු (§. 275), деака болпаввл ны
траце лесне пе чеа д'інтіш; саѣ інкъ о зв'орътвръ
de kamfop є (137) ін гіръ. Insolaціонї саѣ преът-
блърі ла соапе; пітріпеа sdравънъ (41), підінъ
ші deасъ. Клістірърі вертіфічіврі ін тоате зілеле
(224). Mestekapea des a skoapдеї de ръдъчинъ
de podiš (206).

NB. Esempie de лекірі сінт маї твлте ін о-
ріцинал, традіктъторвл ле а sokotit de prisos а ле
нyne аічі.

De kінд am sппss пе болпавї de пент
ла фрікіїнї інтр'є змері, ам въграт tot-d'аєна de
сeamъ kъ локвл din snate kape kopesпнде k8 ше-
звл інфламаціонї саѣ тв'ерк'влелор se колоръ ін
рошиш, маї k8 сeamъ прін лоціоне (спълареа) k8
апъ sedativъ, astfel kъ fіе-kape наѣ рошие аратъ
окілор, маї сине de kit ap аръта перкссіоне¹ саѣ
аэсквлтаціонеа, топографія essaktъ а пістірілор ін-

¹ Ловіреа зиї трапл de алтвл, fікетъ асвпра пептвлвї, дѣ съ інде-
леагъ medіквлвї дзиї ресннетѣ stapea de воаль саѣ de съпъ-
тате ін каре se афъ ачестѣ органѣ.

шерне але боалеі. Тъмъдгиреа desъвршилъ se kъноаше денре періреа ачестор пете, факъле тъкар зер kite лъдівні de апъ sedatівъ ka sъ пеаръ ñainte de fie че spikціоне. Ачеаста mi s'a пърт о fantъ de diagnostikъ преа intepesant de a se лва ïn бъгаре-de-seамъ.

Боала спліній, патоміреа ла сплініс de вітеле kopnste. Ачеесаші трактаре ka ші ла Енатіз. Bezi Fіkats (боалеле льї).

279. *Боалеле sekrete, sifilitiche saš венеріи.*

Kasse. Компнікаціоне прін atіншерепа тъкоаселор, саš а пелей жвпвітъ, de ын вірсс, каре ïнчепе а ны se лега de kit de піще рецивні (пърці) отъріте, дар каре din че ïn че, ар ажхніе a stpika тоатъ ekonomia, deaka medикаціонеа ны 'і ар опрі пропішіреа. Локалісаціонеа ші піще аlte semne de пыстіре але ачестей боале паре se a аръта fanta зней kasse ïnsзfledіte, каре поате sъ fiъ чел пы-цин kassa пропагътоаре ші алтоитоаре а вірьсклъ.

Efekte. Indбраціоні (інтъріре), пете рошій pesnіndite ne тропъ; бббе de ын рошій інвенецітъ, kъ ын чеаркънъ de ын верде de ын огвръ үрічіосъ, лжінд, денре sяпрағъде, озебітеле formе, de бббоне, kankре, үшіні, кресте de kokoshъ, шчл., каре esъ ла шеззітъ саš імпречіврвл пърцілор үенітале; вл-чераціоні de ын kapaktepъ үрічіосъ; afte ïn гэръ, ресзіларе неплъкотъ: бббоане ші үтілареа rindz-рілор лімфатіче, маі віptos ïn bintre; мішкареа тъскларъ ïn сілъ ші дұреноастъ. Adesea se а-трівье пропішірій ръвлъї tристеле ресзітате каре ны

sint de kit prodiktul infameilor medicamente mereu cunoscute: *Lva* și aminte!

Pekomandătul este de familie de a se serbata astupră copilului lor vechierea cea mai străinătăție, și dă le vorbele să vorbească, când dinsele ajungă la vîrstă păzirea. Cătă să le spui că înțelegea astăzi cloacă de corupție și de răstăcăciune care se ciocnă cu Bătrâneții, se găsește o înțelepciune, ne care îi primește frâu seamă prin familie, și a colo se pară a cherca o selbatăcă plăceri a părții nevinovăției care n'are nici un prezent despre aceasta. În urmă se mișcă cîine-va vîzând pînă skrapsori colorate la pînă copile de la optă pînă la zece ani. Nu știu de acasă un tată de familie, soțind la timpă, apă pînă să se străinăască dă nu sfărăta capul vînor asemenea monștri.

După această sfatul adipsat să lăsătă din echipă maternă, cătă să dăvă alături jucătorilor poștră, nesokotigă frâu și să spălă. Le voie să treacă pînă la născută să odată să împăcească ideea similitudinilor nașterii, care se desvoală pînă să se deschidă și să fie fisică, frumoasa sa jucătoare, înțelegea vîntre de molivsipe în care locuiesc și așa numitele, *femei de lăstăre*; din care el ieșă în primăvara a tot felul de desfrînări, că să le facă apoi odoare la nouă kastei sale soții și moștenire nevinovăților săi copii. Nu e cunoscute de omă onestă să cunoscă asemenea plăceri. Ce poate zice cîineva de un切ăpare kare, după ce a pro-

кreeatъ, fъръ sъ rindiaskъ sađ прип атъцире, ба-
stapzі цепені ші mintowі, пе kape її пъпsteще
апої fъръ пъте, ла toate miseriile віецеї ші la
toate isnitele певоіеї, fache tot че atîrpъ de la i-
moasеле sale капрічіврі, ka sъ'ші dea пътеле ші
мощеніреа sa үпор kopіj rakitічі ші skrofглоші,
цапі emisарі ай первшінатор sale плъчері?

Адвачівъ aminte къ пъ е чинева tot de асна съпътstos, kind se kpede тъмъдст; ши къ sogia съ-серъ таi твл de векiле вiцiврi але върбатвлv.

Medikaცne preventisə. Dap siind kъ відігл
essistъ ſi търавбріле noastre, sъ ne ſtrъdžim a'i
параліза тъкар konsekвіцеле.

Îndată ce o atințere săptămână prepozitivă să a
făkkat, se spală că măltă apă, și mai că seamă
 că apă de păkără (203, 3°), deaka oare la înde-
mîntă. Căpăind după aceasta, își învățăie părțile
pe din afară sănătate pe din pătră, deoarece sessără,
 că plăvere de kamforă (126), că kape nimică
ferbăuțeaala sănătăreala, kape se stinșe în zecă
minute. Bea și pașăpară de apă zaharată presă-
rată că kamforă și întărită că doar sănătărea
kăpărelor de etepă. Astfel e cîineva mai sărac, șr-
mînd, de a întîmpina molinseala și aici tăia comunicațională în treakăt.

Medikaçisne kspatibëz. Deaka ръвл s'a deklat pat, va пъзія ла medikaçisnea kspatibëz. Tot бол паввл este autopisat de mine a гъси d'aiç iñainte ka o отръвре din nesokotinçъ saš din nešiipçъ iñtrebvinçarea medikamentelor мерквриале intepne

саăш estepne (51) шi катъ а iнчепе, сăв жорътмăнтăш, а ле опрi кă din adinsыл doktorвлăи съăш.

Deaka болпавъл воieще съ se каăте sinrşp, шi ел ва si mai sirşp de iserstipe, ба adonta medi-кашівnea үртътоаре:

De trei opă ne zi, съ ia 3 гръбци de kamfopă (122), iñtp'yn пахарă de tisană de sansanapăрила iodărată (219, 3°). Апъ de пъквръ преа в-шоаръ iñ toate беатъреле (203, 1°).

А үине пърдile iñvълъите неконент kă помадъ kamfopată (238) ноантеа, шi zioa kă ивл-бере de kamfopă (126), прintр'с бешикъ de поркă (237) саăш de каăтчиkă (239).

Dimineadă шi seapa, съ faktъ пърдилор аче-стопа о баie локаль (203, 3°). De trei opă ne zi, съ аплiче, iñ време de зече minste, алкоол kamfopată (143, 3°), ne kankpă, үүшiне шi веçeta-шiçnă; съ tpeakъ шi neste 10 minste, deaka ръвл este ребел, Dăpă sie kape apdepe kă алкоол, ппнешкамъ тиçiată iñ помадъ kamfopată iñtре gindъ шi препвдъ. Injekciună iñ органе, kînd kă апъ de пъквръ (203, 2°), kînd kă олiç kamfopată (153). Алоiç (101), ла sie kape пяtră zile. Klisiре вер-тиçiçlări dese (224). Iñtrebviñçarea плъчелор, sondelor шi klisiреелор галванiçe (253).

Iñtrebviñçarea statopnikъ а үiрапетеi de kamfopă (132).

Împrotiva скелетвлăи, iñtrebviñçеazъ son-деле галванiçe (255); саăш iñjekciună шi klisiрърi kă 18 гръбци de sylfată de zinkă la 8 upciï de апъ.

Петеле, բաելե, աֆеле, կրեսկութրելե, շչլ.,
կայ սъ se արզъ, կъ вер че преցջ, կъ тічі обло-
желе de ալկօոլ kamfopatъ (143), үінште іn լօկք
пріntp'o պլակъ de շերատъ kamfopatъ (162). Լե
пъне піпъ kind բաба kade. Deaka պելեա ար fi ա-
կոպերітъ de պետ, սе վա կվլка іn սie կառ նօանտ
іntp'o կъташъ, ismene, կъլցуні չնսе կъ պօմадъ
kamfopatъ (158).

Хранъ ցւացъլъ ші ароматізатъ (41), վінъ
внпъ. Імпротіва фрігврілор апъ sedativъ (179).

NB. Kind admiuistraціяnea ար Յօի, ն'ար մայ
fi ուշі չн fel de պրіմеждіе, ուշі s'ար չուռլа ժխ-
ніmea de աշետ բօալе atit de վътътълоаре; շі
популяціяnea չեշцілор ոչ վա մայ fi ուստіitъ de ա-
շետъ вірсс կаре տънінкъ լուպераціоніле նօաս्टре,
ші ֆаче din նіշе կասе de պէրечере օ բезпъ de
դъръпъնаре ա չեշцілор նօաս্টре.

Піпъ չна алta, շերտ օ լեցііре կаре սъ
тreakъ іn ріndыл вінелор de բътъ, լօվіրе շі րъ-
нірі de внпъ Յօіе, սած de atentat імпротіва սъпъ-
тъцій պълічե, թеаօа кредінցъ ա վեր կъі կօմпнікъ
կъ կъноշіцъ ալтіа տօլіма de կаре este isbit.

Կъ չн կъвінтъ, կа սъ պաtem stіrpі տօլіnsipea,
աշ Յօі կа սъ se іntp'edъкъ օбічейл կа, іn լօկврілө
աշետ de պլъчере, օ մատրօնъ սъ fi' իnk'ркатъ
de ա վісіта atit պէ աշեա կаре intpъ, պրекът շі
պէ նенорочітеле կреатъре չе se սլյжескъ կъ օ ա-
tіt de tpiстъ mesepiъ. S'ար լյа տъсврілө կъвеніт
կа տօլіnsipea սъ ոչ վіе din պъвніръ. Піпъ ատпчی,
վісітеле պօրզніті de adminisтраціяnea լօկալъ ոչ

вор si пічі одатъ о kezъштіре ші о протекціиue de kіt пентръ чел dintiš indibid каре ва si fost авт порокъл sъ sosiasкъ іndatъ дұпъ віsita medi-квлі. Чертъ ертапе чітіtopіlor төй s8pзindзле а-семенеа прожекте аsвпра үнві s8бжетъ каре ня а-дұче пічі тіе пічі лор тұлғұтіре; дар sъ ня piapzъ din ведепе kъ апъsіндымъ аічі аsвпра in-тересълві sъпштъдій жынелві desfrъnatъ, тъ апъsъ поате аsвпра ачелвіа a fitорвлі лор үінере ші а неподілор лор. К8 үн k8віntъ аморвл үтманитъдій, че катъ а si практиk, ne imпsne datopie t8tвлор sъ kъйтът a desеъра социетatea de үн вірұs каре ба-стапdъ s8педіа.

*280. Боялеле вертеноase saš верті intesti-
налл, saš ләтбрій.*

Тоді анималій поартъ, in тацелелор, вертеле лор розъюоръ, de каре se скапъ, kіnd s'аš преа іmmълдіт, алергінд ла ачелеаші вертіf8ціярі ka ші ной. Отвл ня поате sъ se fepiaskъ de tot de а-честъ леце а паsіtіstмвлві, каре fache ka тічій animalі sъ тъпінче пе чеі тарі, ші sъ fiш ші eі mіnкаші saš перdкші пе pіndвл лор.

Отвл каре f8mъ, ші каре беа, din timпш in timпш, elissipe saš алте лікорврі алкооліче, este маі пәдін s8n8s ла ачеasta; femeile ші конії, маі віptos, сіnt маі тұлт esпшій de kіt oamenії, din прічина хранеі лор чеі fъръ п8тере, apoasъ ші d8лche, ші in kapitalъ, din прічина іnвъцвлі берій kafelл k8 лапте.

Вермії de каре sіntem маі de обще п8пъ-

dișii, îndată că închetează că răcătău vermiciliș (264), sănt askapidele vermicile, măci și spate ale cărora sunt asimilate la coada, lăpușă cămădușă sau linie; apoi askapida lăptărișulă, că ar putea să fie o sokotrișă căreia nu lăpușă verme din părțile deasupra, deasăcară ar avea să samară și părăsă la înelere pele. Atunci văzută scăzută pînă la treizeci de aceste lăpușă vermi, și să fie copii, de trei pînă la patru ani.

Acestă vermi, mai întâi askapida vermicile, pot să străbate în tractoare lăpușă intestinale, în stomacă, oesofagă, laringe, canalele respiratorii și plămăne, în piept, trompa lui esophage, și c. și într-o parte a încrengăturii la rectum, de unde se străbat peritoneul către abdomen, ca să crească acolo disordinea fizică și morală căreia mai sunt înțelese să opere. Fie că skimvară de locaș și vermetele producă o boală căreia să permită deosebit. În sfîrșit această vermi și proprietatea lor de a încrengăta deosebit de multă vreme către abdomen să desvăluie toate mișcările.

După felul acesta de vermi, care mai sunt și paraziti în piept și în tot felul, este vermetele-pantliks, sănătatea solitară, vermele lată și închișă, priimitor de a călători în trupul umană, o lăpușă pește sănătății.

Înălțările sănt desvoltarea sănătății vermetele-pantliks, care căreia crește în creier, cavitatea peritoneală, mitră, și c. și

Копii чeй тiчi кape se жoакъ k8 kinii шi пi-
сiчеле imoase sînt сsвiпшi лa a лa вертелe пан-
тлiкъ de лa aчестi animалi, din aчеле глопданe iп
формe de semîngue de довлеакъ чe aчестi animалi
skotă mai iп toate skremîntele лор, шi пe карелe
поартъ iпkъ atîpnate шi лiпite de первл лор.

Efecte. 1⁰ Болпаввл пъпъdit de askapide
вермiквларе аре околвл окiлор вiпъt, ресвiлареа
de o aчiditate (акреаль) карактеристикъ; аре mîn-
къреаль des лa nasă шi шeзată; simte пiще iпде-
пъtврi de вiрfвrи de aче пe сsвiпrъцеле intestinale
шi пe вiтvшорă; iл ведe a'шi пeрde вiоiчiвnea fъ-
деi, a слъbi, a kъdea iпtp'ыn fel de пiрotealъ шi
лiпчезеаль пe кape пiчi o idee вeselъ n8 поате a
ле депъrta.

2⁰ Kînd e пъпъdit de askapida лътбрiквiдъ
aадe iп тацеле сале пiще гiрiлtвre спimoase ka
aчелеa кape se aадă kînd iшi лasъ локвл лa рес-
бiчiвл үпvи piston, шi simte adesea kъ вi гemъ i
se үркъ пiпъ лa гiтă шi iл гiдiлъ гiтiлежвл. Конii
кape капъtь вертелe-пантлiкъ de лa kîni skotă ni-
щe skremente asemenea ka kapnea tokatъ пe жи-
тъtate mistiitъ.

3⁰ Kit пептв vermelе-пантлiкъ лa omъ , n8
kвnoskъ боалъ iп градвл нозолоцикъ кърия siindu лvї
sъ n8 поатъ simbla (imita) карактерiй, de лa фri-
гiрiлe-порчещi пiпъ лa епiленсiй шi tetană, depre
kвm капвл vermelv intp' iп твкоаселе diuestive
saă вер вi чептв первosă.

Болпаввл simte sviрkolir sviknitioape iп sto-

makă, pînăe chîspităre che strîmbează pelea, și a-lăpikășă, pe pîreziță tațelor, a cărui trupă kleyosă și rache. Ade în rîmăjăl săă și în vîietă spasmosă, kare pornește negreșit din oesofagă, che poate să se așză și de alături așa de bine ka și de el, și kare închetează reverborendăse în stomakă, îndată che se gargarisă că apă sărată (202), și mai că seamă cămă înrite o pîkătără. La alături bolnavă, înghidită căleă mai tîrzi pîkătăre de apă produsă, în vînele mînăste, mînkăpări spasmoidice șرمăte de o skoatepe afară că prisoș a vînor măkosită și rache și pe nesimăjite cărgătoare, că pînăe opintări che se pară a sfîntia plătăpă. Kînd el își străkoară capăl săă chel văcăpă în vechinătatea glotei ne kare o rîdilă pînă să provoacă tăsea, kăshăpă aco-lo formarea de grănză de măkosită și vînești, pe kare gargarismă și arăpkă afară fără tăse și fără chea mai mikă sîmă.

N.B. Vermi intestinali, de kare apă fără folos a nămăra aici și măre nămără de specii, sănt kăseleni a patră din cîncă chel pădură din boală kare, fără altă kăsătă kăposkătă, kînăește bîata o-menire. Este că astă mai rațional de a închepă toată traktarea prin măzloacă vermică che compună metoda noastră, kare, în casă în kare kăpoșină nămărei boalei apă fi amăciță, traktarea aceasta năapă îngrăzia întră nimic simtomelor. În chel mai măre nămără de imprezivără, va vedea cîneva a se pisini în doă saă trei zile, prin favoarea acestei metode, nedispozită kapi, săbă infloșină

metodelor kontpape, ieăș pățin kîte pățin kapak-terii șpor boale grele, cheră doă saă tpeă lăpă de o kătătără slabă, și doă saă tpeă lăpă de îninterpremare, kînd nă se sfîrșesescă prin spîrgră tifoide și prin moapte.

Boalale vermenoase potă fi fără leakă, saă pentru kă le caștă prea tîrziu, saă pentru kă în minătul în kare le caștă, vermele a dăruțănat totul, a găzduit mașe, saă kă s'a legată de oeso-față astfel încât să produsă astenparea peselitătoară. Bolnavul poate dăr să kază prin desorganizare, saă prin găzdrăea vîzcerelor și prin asfixie și stîngălație. Aceste feluri de stăvile învățării sănătății mai presă de toate prevederile știrane; și apă fi groasă neștiindă și rea credință a le da cărări medikamentă ce să apă fi lăsat cu kîdă-va timă mai 'nainte, deaka aceste medikamente este neapăratul prin el însuși. Nămai, aceste refluze și sănătății cără a face să se simtă nevoia d'a nă pune chea mai mikă întipziepe în administraținea medicamentelor noastre verăfăcute.

Medicație împotriva askapidelor vermiciale. Așa, kînd simte căneva că organele trupului său și fără funcționalitate lor cămășe kade, că arie o greșeală la căpă, n'are noște de mînăkare, șrăire în pînătăche, spîrgră, pîroteală, chîpără de mașe, și., să ieă nămai 5 grăună de aloiă (101) că o îngrădită de apă saă întrește dămikată de pînă de săpă; și mai adesea dăpă și minătă, că simți o

parte din aceste simtome a se împădură și cheea
lalță a despărtea de tot. Deaka se va adăuga a-
ceastă d'intăș mizlocă 3 grăună de kamforă (122)
dă se lăsa că fie-kare bol¹ de bălionă de erbere
(104), aplicațiunea unei cataplasme vermiculatice pe
bătrâne (166), și a doa zi să învelește astăzi din
clăstirele noastre vermiculatice (224), va răsuflarea și-
năvea în simptomele văzute și se păstrează foarte puțină
minătate această boală grea ce se păstrează și la
îndată să se dea, și de asemenea reînălță, într-o clăstă,
pătărea sa, poftă sa de măncare și antitădinea sa la
lăzăr. Este că pătină și ka toate acestea să
se facă fără că să scoată să sintă vermele să
fie să opătări, fiind că vermiculă să aibă mistreia în-
dată ce să mărite, precum și să mărită să fie celălalte
specii de existanță animale, și fiind că toate
să fie nepută formă lor în același modă și
să se răspândească (194).

Medicație împotriva lăzării lor. Recomanda-
re finăță marilor lăzării depinde semnificativă

¹ Și mai multă.

² Cheea ce dovedește că de multă vreme medicina se răsuflă, cre-
zând fiind că vermele în trupă nu sunt atât de multă că nu pot să
scoată și să scădească, totuși că cănd ar fi căciuva: *oamenii și caii*
din casă, noi suntem să săracim; de căciuva mai sunt înțele și în noile nostru.
Poate că sănătatea noastră nu este ca și cum să fie mărită; că să se crească
pe treziescă în măsură să fie mărită; că să se crească și dea
să crească și de a crește de multă, să o ascăpare lăzării și
găină nu va da chea mai multă sărăcă de dincolo în găină și să
șine, deaka o șine, ea nu va avea chea mai multă sărăcă de
săză.

тоапе: інгідіреа бъвтбрелор сањ мінкърї есте үрматъ де уп въетъ спомосъ че се үркъ ла гїтъ. Simte цішкътъре сањ ін stomakъ, сањ ін mage. Deaka лътбріквл есте ін stomakъ, індањ че се simte konstipins прін інгідіреа упор sъбстанце амаре, ел се үркъ ла гїт ші тіраще къ дінсвл ны храна. dap матерії клісоасе ші інтінзъчіоасе. Варсъ къ опінтеаль ші ка kінд 'лар stpіnче чіпева de гїтъ, към а інгідіт о гүръ сањ доъ. Deaka iea atопчі о жұмытәде де пъхърдъ де ракіш kamfopatъ слабѣ (143, 3⁰), simte къдереа вермелі ін stomakъ de одатъ. Ачесте fenomene сіnt tot d'аzna продусе de пішіе марі ші векі лътбрічі, че се оппопъ лъкрърї амъръчібелор ші kamforвлай.

Інтр'ачестъ kasъ, катъ а пъзгі ла каломелъ (терквръ дәлче), sinгrpa sape терквріаль къ каре тъ смажескъ, din прічина nesолвбілітъцій сале чеі марі (113), ші ла апа съратъ (194).

Dimineада, пе ажнате, iea de acesta 18 грънци ін бългъраши kpista nisaці сањ 2 грънци de пълбере інтр'о лінгвръ de miepe сањ de дәлчеацъ: iea kamfopъ de треі опі пе zi (122); іші аплікъ обложе-ле de алкоол kamfopatъ (143, 2⁰) претстindenea пе үnde верміле пішкъ. A doa zi, o asemenea kантitate de каломелъ; а треіа zi, оліј de річин (209). Deaka інтр'ачестъ interвалъ ар черка nis-каре-ва коліче, klіstipъ de semінцъ de інъ ті къ помадъ kamfopatъ нымаі (223); помадъ kamfopatъ (158) пъзъ пе шездітъ.

Спунем къ каломелвл катъ съ fiъ ляят твлт

таі біне іn мічі кристалорі колорате (114), ші къ поате съ тънінче іn зioа ачееа, іnsъ нічі de към akрø саš саладъ. Deaka s'ap іntіmpла чel таі mikъ akcidentъ, 'ші ар пыне klistipe kamfopate, ші 'ші ар aplika пе бүртъ kataplasme saline (167). Dap ачесті akcidenці n8 поате съ se іntіmple de kіt din dietъ, саš deaka kalotemвл n'a fost біне плътъdit.

Iea іnkъ k8 чel таі mape folos, іn тоате di-mineule, amestekвл үртъторъ: оліš de тъсліnъ, треі лінгврі; віnъ алвъ, треі лінгврі; бate totвл ла үп локъ, d8pъ че a stops іn ел үапъn zeama de лъмшie ші a лват о въкатъ de kamfopъ (122)¹, саš іnkъ opі kіt ieї үеапъn k8 челе треі deçite пвлвере de ръдъчинъ de fepergъ opі tot atіta kantitate de *semen-kontra* іntp'o боавъ de двлчеацъ, opі tot a-tіta kantitate de *assa fætida*, deaka n8 воіеще таі біне съ iea 7 гръвпці de ръдъчинъ de fepergъ, пре-към am zis маі ss (195, 2⁰).

Trimitem, пептър челе лалте, ла чееса че ам zis ла рецитвл постър іциенікъ, каре n8 e, іn а-девър, алт чева de kіt үп рецитъ вертімбці (264).

Medikacisne іmprotiva вертелві–пантлікъ. К8 тоате челе че спъззеръм вертеле–пантлікъ, ачеастъ fspriъ infernalъ а таделор noastre, n8 s'ap біркі tot de асна k8 үп рецитъ каре e de ажанс іmpro-

¹ Ачесті medikamnntъ ера прea тнат іn ss, іn tіmпла жкнедде телe. Adesea лва іn локът o felie de mіne үпstъ k8 үпtъ саš k8 двлчеацъ, пе каре stopchea zeamъ de лъмшie ші o престъра k8 zakarъ. Іmprotiva вертелві–пантлікъ, adaogъ пвлвере de ръдъчинъ de оліš.

tiba strigoilor celor tici. Eak' printr-un modifi-
cării am ajuns a face mai sigură întrebări-
rea anticei medicații printr-o rădăcina podișă.

Iea într-o semănată la kîte doar zile, 5
grăzni de aloiă la prînză (101); la cea mai mi-
kă kriță, își aplikă pe partea durerioasă oblo-
jelă cu alcool kamfopată (143, 2°). Seara și
dimineața, să se soapă o îngrădită de apă sărată,
să făcă că dinșa gargar des (202); tisană de poi-
biu regnă (198). Deaka vertere să apă șprica la
rîtă, apă îngrădită, sau 5 grăzni de kamfopă (122)
sau 18 grăzni de alcool kamfopată într-un pă-
xtrăudă de apă (142).

A două zile acelă din șprică, în capă și lăsat
aloiă (și sfârșitul să aducă într-o acea zi în mîn-
kărea să o ciapătă saladă că ștăroiuă, o hrănă
sărată cu apă, și să nu vea nimic nouantă) iea
poziunea șpricătoare:

Fără să se apăre în doi sfenți de apă:

Rădăcina proaspătă și cheie mai văne de podiș, mai că seamă de podiș de la Franția de la sudă (206)	2 vîntă.
--	----------

Pălverea de rădăcini de feferă (196)	1 —
--------------------------------------	-----

Aloiă (101)	5 grăzni.
-------------	-----------

Ștăroiuă	1 căpătă.
----------	-----------

Iea de la fokă kînd lîckidălă și săzătă o a
treia parte; străkoară'l printre'o kîrpă deasă.

La fiecapă pătrăpă de ceasă, înalte vînă bolă
de așeasă poziune caldă; mipoase și mestikă pă-
ciună lătărie, să se năștă vîie grecă. Deaka ver-
tere se șprică la rîtă, înalte kîte ba pîkătăpe de pa-
kiș kamfopată (143, 3°); aplikă oblojelă de al-

коул камфоратă (143, 2) песте тоате реципеле че вермеле ла ва интъріта кă свîрколіриме сале.

Кă үп чеас īn үртма челвă деспре үртъ па-харă, iea :

Олăш де рîcinaă.	2 չпч.
În բալոն de ըրբք	2 „

Преумълъте :

Iea үп Յоլ de բալոն de ըրբք, de կîte опи կ'ді вине съ еши асаръ; ші съ інгріжеші съ үй апъ каандъ саăш ланте дылче каандъ īn оала de ноантеа, інainte d'a te пыне не ea.

Freakъте апої din kind īn kind, īn кăрсау зи-лей, кă помадъ камфоратă (159, 1°).

Deaka вермеле n'ap fi չvis saă isronit īn үр-та ачестеи d'intsiă черкърѣ, ва реінчепе трактапеа, кă тоатъ інтречимеа, дыпъ оптă зіле.

Medikamentъя чеа маă енергик кă каре м'ам сервіт пынъ астъзі, de ші ны лякреазъ пымаă de kit, este ачesta :

În тоате диминешиле не ажнате, iea kit үй кă լреи деçите пыльере de ръдъчинъ de podiă ші de ферегъ (206, 2°; 195, ^o) інтречиме потрівите de дылчеацъ, саă інкъ інтр'ун пъхървăш кă винă аль; дынъ о жытъла de чеасă, үп пъхървăш de пакиă камфоратă (141) de търиа че поате съ о съ-фере чине ва; ла fie че ляътъръ, гаргапismі de апъ съратъ (201). Tisană de ройбъ зіоа (198), ші din kind īn kind կlistiră верміфліă (224). Тоате челе лалте ка маă със імпротіва вермелъ.

Пентрэ коній, дъ 1 չпчій de ръдъчинъ de po-
MED. FAPM.

diș, 4 гръбци de пълните de ръдъчинъ de сеперъ. Într'ун fntă de апъ, не каре ѫ ласъ съ skazъ о а tpeia парте; апои о вчітъ de оліш de річинъ.

Катъ а si k8 твлъ лзаре aminte а гони вер-
теле, k8 обложеле de алкоолъ камфоратъ, претъ-
тindenea пе unde ел dъ semne de fспia sa шi de
лзпеле сале împrotiva пtterii medikamentelor. În
kasă de лешинъ, съ алерце ла апа sedativъ (169),
s'o пвие пе kірпъ шi împrejzrъl гїтвлъ. Bezъ пе
ліпгъ ачеasta алопiile 261 шi 262.

Essemple. Înaintea пвлікації системи тей,
doktorъl din Париж kpedea пвщіn, saă nă kpedea
піч de kum esistinga боалелор вертъноase; про-
fesa ла fakultate, kъ копii din ачеастъ pesidință
nă sînt s8пvши ла лътврічъ. Totvl s'a скимбат, de
kînd пвлікъl, îndiinçat de пвлікаціїпele noastre,
а шiit пвне пе medikъ пе калеа че medichina о
пърѣsise k8 totvl. Din ачел timпъ, nimik nă e
mai des de kît боалеле вертъноase; шi nimik nă e
mai лесне de kît bindekaprea ачестора, пе каре
doktorъl ле тракта fъръ піч 8n folos din timai
непоменіцъ, vezinduле s8b 8n поă пvntă de ведере.
Essemplere de тъмъдсіреа боалелор intestinale
вертъноase, kînd aă de kassъ паразитismъl aska-
ріделор шi лътврілор, aă devonit непомърате.
Kit пентръ kasaprí de вертеле-пантікъ, иă ՚рече о
zi, în локъl unde даă konsulatacіїпele, fъръ ka sъl
însemneză fiindu în вер 8n болпавъ; шi eveniment-
тул întъреще tot d'аsna преведереа noastrъ. О
femeie епіленікъ ni se înfъdішеазъ ла konsulatacії-

nea gratsitъ a вінеръ, ші kade akolea апъкатъ de a sa боалъ; ана sedativъ o fache sъ'ші віе in sine, ші, intrebendbo, pekynoskъ toate simtomene fiindе вермей-пантлікъ. Medikamentele de mai sss пыне пе fыгъ вермеле ші se askende in тацвл чел гросъ, ші din aчел minstъ, епіленсia inчетеazъ ші дъ локъ впор тішкърі спастомодіче ла тъдвлареле de жос ші впві тремвроръ.

Am читат, in 2-а Edиçijne a *Ist. nat. a ss-nostciї mi a боалеї*, томъ II, вп есемплъ de тъ-тъдвлреа впві спілентікъ, съвіришъ пріn інгріжіріле D. Eugène Delion, пріn тіжлокъл трактърій вер-тішде че gonі afarъ вермеле. In aчелаш капітъ, deskriem вп kasъ de претинселе акчесе istеріче каре превенія din паразітівъ вермей-пантлікъ, ші каре s'аš sзпss лвkrърій medikamentelor de mai sss. Bez., ла артиклъ *Fikatъ* вп kasъ de *Гол-бінare* къшвнатъ de aчелаш верме. Zilele тре-къте аввіш а тракта вп kasъ de konvulsіоні епіеп-тиформе че se пъреа a si тэрбаре; болпаввл se sз-чія ka вп шеарие in брацеле a патръ оамені, se інека, врла, іші тішкіа літва, передвсе ші жуде-ката ші ворба; in івдеала kinхрілор пелеаї деве-ниа вінаť. Ачеастъ kpisъ, каре ера fanta впві верме-пантлікъ int'рілат пріn medikamentъл d'int'їш, дін патръ чеassri ne ріnd, дріcioasa леңгіре каре овљедвеше meditina ші fъчea din nenорочіре преа sbіcios in faga a doъ држткрі че авеам stъ апъкъ int'р'ачестъ kasъ: гъвріpe intestinalъ saš asfisiю пріn sз-гржтаре. № inдръєнiiш a'i administpa emetikъ ші *

олівл de річинă de kît dospă sosipea doktorvlă kă dîplomă , кам terzi . Hosteskă pe persoanele care ap și martori la un astfel de casă să nu fie așa de sficioase ca mine ; căci mai nainte de toate , și în nisma lezii răspunsă , și în următoare lezii conștiinței , e datopia noastră a sănătății ne bolnavă de kinchrele sale și ne cer de față de suferința lor . Bolnavă se întreabă în cîteva zile .

Боалă nedskislară. Нъпъдипеа във пиеle de кътре пъдъкъ трапивлъ. Bezi Rie.

281. *Боашеле (боалеле лор).*

Боашеле потъ si ișvite de afecțiună cancheropase sau skipoase (veză cancheră) , de idropisie (veză îdrocel) , de inflamație și de umflătire . În casă d'intăi , týereea boala atacată prin mădoachele kîrprîkale este neapărătă , neslavind omvală intreacheastă stăpe , de kît spre suferire . În casă a doilea , făcă o popcăzne (găvră) prin împănuhere , și injekție în vînă boashelor olă kamfopată (218) de doar opă ne zî . Cine apoi първите acestea vîrte intre o băshikă (238) konprinzhind pomadă kamfopată . Afară de rechișul ișienikă (264) , ie a pată de păkără (203, 1°) în toate băstările , și borană în toate serile (217) .

În casă de simptom inflamație și de umflătire , băi lokaale (203, 3°) , seara și dimineața . Cine първите înkise intre o băshikă (238) că pomadă kamfopată (158) . Rechiș ișienikă (264) , și apă de păkără în băstără (203) . Deaka aceasta nu va fi de ajutor , apăcă în lokaal băilor

локале апъ sedativъ (177), ші пентръ челелалте ка маі ss. Плъчі гамваніче (258).

Deaka е о ранъ саš fistule ппроioase, інжеktъ adesea k8 оліš камfopat8 (153). Deaka ръвлесте ребел, поate съ ũnkizъ tot skpotom¹ іn алкоол камfopat8 (142) прintр'o бъшікъ de ггмеластikъ саš de алт чева (239), цiind'o kit ва пхтеа съ о раёde.

282. Broaskă ssb. літвз, (літваріць ла копії), посоморітъl gindbrilop s8blitvale. Ле atinде adesea k8 дефетъl тхіатъl іn алкоол камfopat8 (142), ші se гаргапізъ adesea k8 апъ sъratъ (202).

283. Broаше, skrofzle, 8meze.le rechite.

Kasse. Întreббіндареа medikamentelor тер-
кіріале лазъ de тощепіре ла копій ачеастъ dispo-
sіiіune концепіялъ² snre desщеперезченда ттвлор.
уесътврелор. Персоанеле віntvite de аchestъ відіk
de konstituціune aж o predisposiціune din sipe d'a
fi пытъdite de кавзеле торбіpare іnsъgleditе.

Efekte. Гindbrile se умғль лесне ; піще пете апринсе ші as8date se аратъ ne s8пraғъде ; цеъ-
твра іn аchest локъ se deskompune ші se sapъ fъръ
s8fepinцъ, ші винdeкареа лазъ adesea үn semnъ а-
dinkъ d8пъ sine.

Medikaцiune. Medikaцiunea noastră nă face din
noă pîcі органе піcі konstituцівлі , ea апъrъ kon-
stituцівлі тарі; үштреazъ ne челе слабе , ші ле
mînъ alit de departe ne kit iaptъ kadрвл desvol-

¹ Плата воашелор.

² Каре паде de odată k8 отвз.

търїй лор. Адевъратъл тізлокъ de a fepi попъла-
дівnea siitoape de skrofazole, este de a adвче то-
рала ïn плъчере, прѣдіца ла ïmprezparea sess-
ріlor, адевърата tinerede a тѣмпе ла тѣмп, шї de
a gonї k8 чea таї neимпъкатъ връ din medіcінъ
traktъrile меркбріале шї arsenіcale (52). К8 а-
честе тъсврї, tot вom avea fъръ ïndoialъ konsti-
туціонї славе, вом avea ïnsъ таї пїдгine skrofzloase.

Apde de треї опї ne zi рапеле k8 алкоол кам-
фопатъ (143, 2⁰), шї ïnkъ ïnainte de fie-kape skim-
баре а обложелор. Апої плъчї галваніче (257).

Хлчереле skrofzloase катъ stъ fіъ traktate k8
ачелаш mod ка шї рапеле. (Bezi Pan.) Съпнne
не болнвв ла ïntregul рецимъ іциенікъ шї арома-
тикъ (264); ïl лодівпъ adesea k8 алкоол камфо-
патъ (143, 2⁰), ïl спікциопъ ïntp'юн пътрапъ de чеасъ
k8 помадъ камфоратъ (159); tisanъ iodдро-
рвbiatъ (219). К8 ачестъ modъ aim възятъ a des-
пъреа влчере ла ведере skrofzloase, д8пъ о трак-
тапе de доъ л8пъ.

284. Ерїнка.

Kasse. Ерїнка se аратъ okівлвї ka o 8mѓль-
t8ръ de үер8; dap кавселе eї n8 sїnt ïn варіаці-
ніле температ8рei: e o konriegare prod8sъ прїn
стрѣкѣrаре ïn събеле de o aciditate kape вине sa8
din dospriea п8роioasъ a впей рѣвї sa8 din па-
sитismъл впей кавсе ins8fleudite.

Efekte. Кърпвріле se 8mѓль, se aupindъ; шї
толіма se ïntinde din че ïn че, ïntp'юn modъ ïn kit a-
desea п8не ïn прїмеждие тоатъ ekonomia. Прїn

векия методъ de крацине (de a лега о рапъ) лъдіреа брінчей sta пе локѣ, тъкар ũn впеле античнрї, ũn салеле кірврікале din спіталеле поастре. Прін ноза методъ, пътая брінка траumatikъ маї este de temst.

Medikaçisne. Аплікъ обложеле de апъ седатівъ (177) пе ззпрафъцеле апринсе; ши, kind үсту-реала облігъ а ле pidika, впце пелea къ помадъ камфоратъ (159). Алте орі ші маї къ seamъ пептры брінчеле деңре fauъ, аплікъ kataplasme saline (167). Kataplasmele аж о лякрапе маї domoаль, дар ле ззферъ маї лесне. Deaka брінка s'ap intinde, і ap da окол прін обложеле камфорате (143, 2⁰). Intreббіндеазъ tot d'авна пе тимпкл інчетърї трактърї саѣ kind se fomeazъ кръпътре, помадъ камфоратъ (159) саѣ маї віне пльчи de чератъ камфоратъ (162). Пльчи галваніче (257).

285. *Бровінце пе ботвл вітелор ші маї віртос ал оілор.* Moaie adesea ботвл kind ũn апъ съратъ, kind ũn ааъ de нъквръ (203, 3⁰).

Bronkitz, инфламаціяnea тимбрaneй тъкоase a гітлежвлві. Bezi *katapoіs*.

286. *Бывоід орвѣ, ввѣт neagrѣ, ввѣт rea, дѣлакѣ.*

Kasse. Intрэдчереа intre пелe ші карне а үнвї тропъ стрѣlin intѣрѣтоп, впвї гімпе къ денї, саѣ впвї акарѣ, впвї пъдѣке kineskѣ, впвї besne саѣ впвї ўїнцарѣ, пчл., а кървї akѣ s'a іnbeninat ũn пироівл вер впвї kadavrѣ de animalъ лъсау пе kіmпв. Intрэдчереа ũn пелe прintp'o тѣлтръ, саѣ прін тъкоase, de вп prodysъ stpikat ал впвї ка-

давръ. Мънкареа *уней кърні de віть тоартъ de дълакъ*.

Efekte. Челea se рошеще, se pidikъ іntр'o къкъиетъръ віртоасъ, роше ті інвъптиаъ ла інчепт, կаре крапъ іn үртъ лъсінд a se bedea, іn пъблрвл съѣ, o adіnkътъръ de үесътъре infiltrate (іnterksite) de сінче. Kind бъба iea o faцъ негріchioасъ, поате съ deviie шеэзл үпор граве desordine ші съ iea карактервл de о бъгъ-реа саѣ de дълакъ. Fрігъріле kрескъ ne kit бъба se desvolteazъ; еле даѣ локъл үней atonii de үп үрічiosъ оғоръ, kind бъба se deskomпkne (пътрезеше). Чівнилъра үпій үншаръ саѣ үней besne поате съ fiъ үрматъ de брінкъ ші de үмфлътъра a tot үрвпл, ка kъm ap fi o тъшкътъръ de віперъ.

Medikaiisne. În minstvl че se simte чіпева пішкат de o іnsektsъ, se апліче ne пішкътъръ о-бложеаль de апъ sedatіvъ (177). Se akонере бъба апіністъ kз үп gрос kвлквшъ de kamfopъ (126), а-пої de o пътъръ de skamъ (232) үnsъ kз помадъ kamfopатъ (158) ne каре o спріжинеще іn локъ пріntр'o kірпъ лілітоаре (234) потрівіtъ. Лоціопъ (сналь) іmпрецтвіріле panei kз апъ sedatіvъ (177); din ачел minstѣ fрігъріле fыгъ, ші бъба терце кътре облітераціоне (іnkidepe). Ачееаші квадіоне ва опрі desценерезченца бъбеі іn бъгъ реа; таї вір-тос, deaka аплікъ, іmпрецівръї, обложеле de алкоол kamfopатъ (143, 2⁰). Іmпротіва брінчей ші үмфлътъреї, лоціопъ sdравене kз апъ sedatіvъ (169), пінь kind despаръ toate simtomale. Deaka дъла-

къл ар fi deklarat, афаръ de кърацинаea de mai ss, sdравене лодіоне kв оуетъ камфоратъ, stins kв апъ de ажанс (249); камфоръ ne d'iu intre (122); фрициони nekontenite kв поинада камфоратъ (159), апои лодіони деине kв апъ sedativъ (169).

Чесалциз. Bez. Mikranz.

Чианоз. Bez. Вінегеала трапезія ла копії ші колера-торбъ.

Чистотоміз, операціснеа вішичій 8d8лві. Bez. Калкс.лз.

287. *Чисмоз, tifss.*

Kasse. Чітма інчене прінтр'юн флегмон, саъ вовоіш de ын карактеръ ыріююш, каре ны поате fi алт чева ғъръ нытай ефектъл паразитизмлві ынші а-каръ, саъ алтеi insekte инвенинатъ.

Efekte. Ля інченітъ, фрігврі kв твлъ къл-дэръ, пердереа постеi de мінкаре; апои толінсі-реа кішігъ системъл черквлаторіш. Болаввл мін-чедъ ші перде маi көрінд саъ маi tipziш тоатъ е-перциа sa; kade din deskорациаре іn анатие, піро-теаль ші інтр'о обосеалъ цепераль, терце істе къ-tre тоапте: темъ каре поате съ se імплетиaskъ іn маi твлте фелврі, депре konstituциона, имп-национа, същентівілітата болаввлві. Чітма е о пропrietate а църілор kалde; воаль ліпічіоасъ, ка-рія, прін тоате обжектеле каре пот съi askonzъ асторій съi чеi іnsъфлециш.

Медикацисне превентівз. Seара ші dimineaga, деционъ трапзы kв оуетъ камфоратъ (249), stins din

destvăl kă apă, și apoi spikulīnă și trazvări peste tot trupul că pomadă kamfopată (159, 1°); klistipă vermiculă la fie-kape doă zile (224); șigrăpetă de kamfopă (132); prezăratăl ne spaie că kamfopă (127).

Medicaiusne kspativă. La chea d'intăiă iuire a băboiavlăi, akoperătă spărafașă că oblojene măiate în alcool kamfopată (143, 2°), că le vadine pe lochi săndale des, și akoperindăle că o vălitoare de măzelină skrobită (239); lochi și dese că ouetă kamfopată, stins că apă de ajanț (249), și spikulīnă în șrătuș (159, 1°); să bea adesea un paixară de apă zakapată, încăpată că kîte-va oicătări de ouetă kamfopată (249). Apă de păkără în toate tisanele (203, 1°). Rezimă ișienikă de săvărșit (264). Îzkrătorii de prin olierii nu ieau chîntă; văjuie că pomadă kamfopată (159, 1°).

Чисперие. Bez. Beninspi de u сперие (308, 4°).

D.

Darea de știuș. Beză Nașere.

Dolakă. Beză băboiă.

288. Dețepătșpă.

Kasse. Konkavălă și grămădarea sîncelăi în capilarele¹ țesătărelor kstanate, săbă inflația reprezintă trecheri de la căldură la un frig mare.

Efekte. Dețepătșpă se arată mai că sea-

¹ Nînde vînătoare săpătă ka părăl.

тъ ла estremit ш, ла пічюаре, ла тіні, ла в р-
фл пазвлі ші ал үрекілор. Ҳмѣльєръ, рошеаль,
апої кр пътъре; тінкъреаль ші үстіреаль нesse-
rite, ла чеа таї тікъ іmipresi ne de кълдъръ.

Medikacisne. Фаче о баie тъвларвлі деңе-
рат , ші ачеаста пріп тізлоаче потрівіте, къ аме-
стек  de жұтътate апъ кълдічікъ ші жұтътate апъ
sedatівъ (169). Дөпъ зече minste, se ўшерде, se
інвъліе къ пънзе үnse къ nomadъ kamfopatъ, ші
іші діне деңерътреle int 'o stape кълдіроasъ, int-
rudsonk nd мініле ші пічюареле astfel аконеріte int-
r 'o б шікъ де порк , са  іn тъпші ларц . Де-
ңерътъра st  ші desparе преа k p nd, de se қазъ
чинева din време. Deaka кр пътъреле s'a  iskat-
ле аконере къ черат  kamfopat  (162); тоаие о
ғашъ (330) іn апъ sedatівъ, ші о іntinde пе ло-
къріле каре п'a  кр нат іnкъ. Іncheteazъ б ile, пе-
каре кр пътъреле ле ар fache nessefite.

Deli ism tremens, з пічелла тінцій din ose-
кітіе іmpreci r . Bez. Beninspi de лікоср  алко-
ліc (308, 6°).

Девіаціune, kokospare, г рбовіre. Bez. Pa-
kitism .

Diabet , spdinare mskoass a sdsasl . Bez. Ծ-
pinare (Боалеле к ілор).

Diaper . Bez. Ծrdinare.

— а в телор. Bez  Ծrdinare.

Di estisne апевоіе ші ostenitoare, disnensis.
Bez. Nemistsipe ші Боалеле stomaksasi.

Dinteujsne, eusitsladinuji lor la kopii. Bezzi la valie.

289. *Dinuji, tøsele (dsprepe shi kapia a lor); dinteujsne anevoie.*

Kasse. Мълта интребвингаре а съвсемелор а-чиде, а медикаментелор мерквариале ші алте асеменеа; поадеира динтулі саъ тъзелей болнаве де о ларвъ саъ үн верме intestinalъ.

Efekte. Este de upisos а маі deskpie kinчириле дорвлі de dingi; катъ пътмай съ іnsemptum kъ, kind dørepea de dingi este іnsocitъ de үmfljtebrъ а овразвлі, atvпчі kapia este іn үiпciie ші пътреnde піпъ sъб ръдъчинъ. Medikamentele мерквариале нергескъ ші desgrъdineazъ dingi, ѹ kleatъпъ шії fache съ kazъ fъръ sъfepingъ.

Medikaцisne. Kind kapia n'a пътреns adink ші іn үiпciie, ажунце, ка съ pisineaskъ dørerile чея таі крінчене, d'a вірі іn локвл kapiatъ үн грънжвледъ de kamfopъ; dørepea чеа маі kinchitoare se pisinешje ka пріn fermekъ. Deaka ар ресиста ла ачел тізлокъ simplъ, чеа че ар fi үn semnъ de fiindu вре үнєi авчесіюне ask8nsъ іn гънчириле fълчей, съ'ші treakъ deçitvl тviat іn алкоол kamfopatъ (142) neste үiпciъ, съ'ші апліче пе овразвл болнавъ о kataplasmъ salіпъ (167). Am въzst үmfljtebre ші dørepі de тъзелей а se рi-sini de astъzі ne тіnne пріn ачеастъ tрактаре, ші а se потолі іndatъ. Іnпротива тъзелелор препише de мерквари, гаргарismъ kъ үн грънте de sъlfatъ de zinkъ іntp'yn пахаръ de апъ; плъчі галваніче үн minstъ саъ доъ пе үiпciъ (253); tisanъ de sal-

санаріль iodвратъ (219, 3⁹). Речівля ішienіkъ (365) преіntіmпіnъ іntорsъl ачестор акidenці.

Deaka іnsъ абчесіонеа din газра үіншіеі ар fi astfel, ka тоате ачесте тізлоаче sъ fiъ fъръ пічі о пытере, катъ kіt маі kріnd a skoate тъseaоa. Іші кльтеще апоі газра k8 апъ kълдічікъ, піпъ kіnd sіnшеле s'a іmpушіnat іn крівереа лхі, adaогъ а-тпчі апей кълдічеле оаре kape пікътіре de ал-коолъ kamfopatъ (142), ші віръ іn газръ, din kіnd іn kіnd, пылвере de kamfopъ (126). Astfel este sepit de іsвіріле аервлі ші de үмгътіре.

Disintepiz. Bez. Ծpdinare.

Disnensiø, mistsipe anevoie. Bez. Nemistsipe ші боалеле stomaks.їsї.

Dорвл de үеара sa, іnokondpiз, сплеен. Bez. Konstinaціsne ші ikterоз pentps трактаре.

Dsperі psmatismale. Bez. Psamatismъ.

290. *Dspepe de kan8, mikranз, fpirspі үе-ребраle.*

Kasse. Каssа ачестор боале este локаль kіnd ші аре шевзл іn пырі, іn орбита окілор, іn тім-панвл аздітів: stpъkвratъl үнві трғпш stpъinъ, үней insekte іn кавитата ачестор oprane e de ажанс ка съ къшпне чеа маі fрrioasъ mikранъ, ші kiap fpi-гүріле черебрале.

Каssа este үепералъ kіnd ачестор боале про-винъ dintp'o тұрбэраре таре іn fonkuiшіle diңestve, саd dintp'шn kas8 de stpіkъчіоне ачіdъ, іn үрта къ-риа sіnшеле віне ші se іnkiaғъ іn вазеле тічі ші тарі че іnвългіе креерій.

Efekte. Mikpana okvпъ о порцівне търпінітъ а капчягі, дар маѣ къ seamъ рецівnea фрпцій, д'а-съпра знеia din челе доъ спріччене.

Дререа de капъ окопъ тоатъ рецивреа de д'аспръ а хирчей.

Medikaçisne. Dărepea de kană, apăcată din încenat, se pisinește în kite-va minste, prin simplă spulberă pe hîrktă că să sedativă (169) și oblojeală împreună cu gîvlă (177)¹. Deaka răză n'ap peri kșpind, apă fi negreșit o tărăvare în mistăre; să iea îndată 5 grăsimi de alioiă (101). Dar aceste kasări sînt prea rare. „Ana sedativă, strâiga un bolnavă sănătate de mai târziu ană sănătatea căciuare mikpane, ana sedativă ’mă a lăsat dărepea, ca kșm ’mă apă fi lăsat cîne va fesă din kană.“

Прігвріе черебрале, кътate din іncrepat, despărăt în doz zecи шi patră de чеаскр, шi сiнt nîmîcîte îndată прiп трактarea ării тоаре: Împre-
щioară fruntea кă о легътвръ гроасъ, ка съ про-
течезе окii împotiva лякрърii анеi sedative; вдъ-

¹ Медіній каріт імпресіонізм альо оголосить імпротива фрігілор че-
ревразе на faktъ аль де літ архікъ ван-де-лемпъ не фактъ; сіла-
дають інкъ о амідатаде да касса амідъ а фрігілор (179).

атопчі des xîrka kъacheastъ апъ (169). Înkontroară rîvlu kъ o oblojeală tăiată în apă sedativă (173); împălodivnă (spală) trupvl, шi есер-читеazъ neste acestea, fricuțivă sdravene kъ nomada kamforatъ (159, 1%). Îndată che bolnavvl își vine în fipe, și dă 6 grăvnici de aloiă (101) și un clisiră vermiculă (224); și punte o cataplasme vermiculă шi lassativă¹ (166) pe pînțeche. Tisană caldă de borană (217), kъ un mikă grăjoralea de kamforă la tot pașarvl. № încetează lopătăile kъ apă sedativă (187) de către nămaș kind simptomale chererale aă perit kъ totvl.

Kamforul de tpas (126) тъмъдviеше singur mikranale a kъrop kăstă este în pърile пазлăv. Înjecțivile kъ olăi kamforată (153) bindeku ne achela a kъrop kăstă se afă în deava auditiiv:

Tomădsipă. №mervl achestor тъмъdhiără a kreskăt atât de mult, în cătă n'ам mai șinăt sokoteală de dinsele, și de cătă-va timă înkoala nu se mai adpesează la noă ka să se тъмъdhiaskă. Potă înkpedindă kъ ar trebui să konkursă de împrejurări estraordinare la efectul, atât de repede și atât de potolitoră al apăi sedative, să nu se dea nu făuă, și mai tot d'a zna atopchii ar fi cîine va singur kъ are a face kъ o mikrană merkvarială.

Așa nu îngădui ka să se kăste konii tăi kъ lăpitori, dietă, gădă ne capă, mizloacă omușide sau desorganisatoare. Chearcă mai întâi medika-

¹ Капе îmlesneiще ешреа засаръ.

үішнеа ноастръ; deaka іn зече мінште н8 веі ве-
деа пічі о імбхпътъліре, катъ а коннкіде къ болна-
ввл а fost саш8с ла трактърі меркхріале, ші а л8-
кра деңре ачеастъ невоіе (349).

E.

Ебз.ліціспеа (апріндепеа, фервереа) сінделіі.

Bez. боале.ле пелій.

Ekimosә. Bez. Конвазісіні.

*Екламтіз, епіленсіз моментализ ла оқі. Bez.
Конвазісіні.*

291. *Emfisemә, өшикіз кешнанатә прін інтрас-
дчереа аервліі.*

Kasse шi Efekte. Стръкхрапеа үн8і газ8 іn
үесъетра чеңларъ с8б-к8станатъ (8мғлът8ръ), са8
інтре плътъні ші плевръ (*emfisemә плът8парә*),
каре рідикъ коастеле ші 8мғлъ т8шкій dintре коасте,
прінр'о 8рт8аре fіpeaskъ а пропъшірілор үней боа-
ле de пент8.

Медикаци8не. Ағаръ de тракт8ареа че чере о
боаль de пент8, аллікъ к8 stър8инші пе пент8 о-
бложеле к8 алкоол камфопат8 (143, 2°), лоці8пъ (спа-
ль) adesea snателе ші рънкій, ші есерчілеазъ іn 8рт8
спікүіні к8 помадъ камфопат8 (159, 1°) інтре 8тері.

292. *Емораціз.*

Kasse. Р8переа үн8і вас8 sінг8инш прін л8-
крапеа үн8і т्र8п8 т8итор8, са8 үней віең8itoаре
са8 үней дескомпозі8ні кіміче. Se п8теше *епі-
тасse, sa8 к8рцер8а sінделіі din nas8, емораціз на-
салъ; emатемесә, са8 в8р8аре de sінде, емораціа
stomакалъ; ematspiз, пішареа sінде; emontisiз са8*

sksinapea de sînpe, емораціє пектораль; *kspere de sînpe* пріл органы ршиносш ал фемей, еморація зтепінъ; *dissintepiz*, еморація тацелор чөлөр тарі; *емораціз трастматикz*, еморація каре вине дінтр'о ранъ саъ ін үрта үнене операціоні кірврүікале, тчл.

Efekte. Слъвічіюне трептатъ, лешінъ; ші, деака ны поате чіпева съ опиaskъ кірцереа, болпавыл тоаре үнене орі din linsa de sînpe.

Medikaçisne. Кінд поате чіпева съ апчче артера, оріцина емораціе, о леагъ къ модыл каре ам зис ла артиколыл Рози. Деака аста есті къ не-пхінгъ, лодіғінъ ші інжектъ кібівл емораціе къ ліккідівл үртъеторъ:

Апъ de пъквръ (203, 2 ⁰)	,	.	1 fntъ.
Алкоол камфоратъ (142)	:	.	54 гръбнди.
Одєтъ педистилъ (249)	:	.	54 —

Стръкоаръл п'їнтре о нінзъ деасъ, ші інжектъ, *рече* саъ *kandz*, орі насыл, орі мітра, орі зрекіле, орі рана; лоціонъ ў спрағыцеле вечіне. Аплікъ апої обложеле де алкоол камфоратъ (143, 2⁰) пе насъ, din дъръетл зрекілор, пе пінтече, депре шеззл емораціе; ресфілъл сдравънъ імпротіва *emotisie*; беа'л контра *ematemesei* (143, 3⁰). Пентръ ръмі ші кірцеріле зтепіне, д8пъ sie-каре інжек-циюне, інжектъ къ оліш камфоратъ. Деака ар авеа чіне ва препыс къ върсареа de sînpe провине din ингідіреа вре үнене ліпіторі саъ алтеі ларве, чеа че се ініспілъ des, не кімпірі ші ін пъдэрі, оаменілор карій іші потолескъ setea къ апъ din лаквръ, катъ а adъора ла тізлоачеле де маі ss о цеа-

пънъ disolacijsne de sape de ksinie че аръ да съ ингидъ болнавал. Щи ва да ин 8ртъ ви гръбнте de emeticъ, ка съ провоаче о върсаре грабнікъ, апои пакиш kamfopatъ (143, 3⁰) ин беятъръ ши алкоол kamfopatъ ин лодівп (143, 2⁰).

Емораціја stepinъ. Bez. Емораціја ши воала mitpei.

293. *Empiemъ, импироюалъ ин пентъ.*

Kasse. Абчесікне ин пентъ, саъ адспілъръ де ппроіш интре плевръ ши плътъп, къшкнатъ де ин-тредвчереа үпві 1р8п8 stryinъ, осъ де пеше, гиме akъ, шчл., ин үесътъра плътъпілор.

Efekte. Фрігврі ғербінп, симпіре де гре slate ши де арзътъръ пе локвл кореспондентъ, инекъчівне, дұрері askapite, skirbъ.

Medikacijne. Алоіж (101) ши оліж де річинъ (209). Аплікаціоп dese de алкоолъ kamfopatъ (143, 2⁰) пе үнфлътъръ, апъ sedativъ импреніврал гївлві (177) ши пре рециівна inimej; фрікциоп dese пре snate ши пре ръпнікі k8 помадъ kamfopatъ (159 1⁰). Клистире 8втрапврратіве үне опі (223), ши клистире kamfopate seapa ши dimineада (221).

294. *Emopoizъ (тріпжі).*

Kasse. Тріпжі сінт піше тәмсақдівп (үн-блътъре) але үігрвлві intepnъ ал шеziвлві, де осе-вите волгите ши де ғелврите formе, къшкнате пріп гїделътъра матерілор sekale преа үскате ла тре-череа лор, саъ пріп ачееа а askapidelор вермік-ларе пе каре аромателе mistriп ле roneskъ күтре pektsm (тадвл чел гросъ).

Medikaçisne. De trei opri ne zi măcar, împăvîrþ în şezstă pomadă kamfopată (158), sau o lătmăpare kamfopată (157), ne kare o lăză a se topî akolo. Înăi pînă adesea klîstire kamfopate (221). Înăi aplikă ne rănikă oblojel de apă sedativă (177) sau kataplasme saline (167). Înăi ține eșirea la skaevă lăveră lăind aloiă (141), kare nu kăştă tîrnjă depre kămă pretindă vînă. Această dîntreiu medikaçisne va șterea tălat dăpre-rile de tîrnjă. Deaka apă voi cîne-va să se skane mai kăpînd de dînăii, cătă să se armeze kă pădîn kăraçă, vîrindă'şă în şezstă o kîrlă măiată în alkoool kamfopată sau o lătmăpare kamfopată (157), măiată în alkoool kamfopată (142), mai nainte de a o întrebăciu; săferă vîstăreala ne kit timă poate; ieă apoi o baie de şezstă (203, 3⁰), și înăi vîrþ tălată pomadă kamfopată (158) în şezstă, ținând-o akolo pînă tîjloku la vînei groase pernișe de fîpe de skamă (132) vînse kă pomadă kamfopată (158); akoperă apoi totul kă o pînză nesavăsă pîtrînde-ră vînă tîrnă grăsă. Închepă această tîraktare de kîte opri poate. Sonde galvanice (259).

Ematemess. Bez. Emoraçis.

295. *Emîpleciș, paralisiș a snii singre
jucătoriș și tîrpslavă.*

Kasse. Cașsa emîplecișă își are şezul săă în lobbul creierilor opăsă pîrcă paralizate. Astfel, deaka paralisia ișvește partea stîngă a tîrnă-lăi, cașsa sa își are al ei şeză în lobbul dreptă.

ал креерілор. Ачеастъ каэсъ este saă o гръмът-dipe de sinăcă într'yn пынăк saă o ревърсаре ші е-тораціь черевралъ, saă o desorganisаciune продъзъ пріп лякрапеа меркврілві saă poадереј үнеi insekte.

Efekte. Паралісia н8 ловеще de kît жжтъта-tea съдеj, пасвлві, літвей, гївлві, пептвлві, оківлві ші ѣрацвлві, ші adesea пічорбл din ачеастъ парте. О лініе лопцітвдіналъ каре трече пріп simfisa фрпцій ші а бърбіеj, пріп stepnзm ші шірб-спінтріj, este лінія de otap іntpe партеа съпътоастъ ші партеа болпавъ.

Medikaçisne. Iste, ла челе d'іntъiй simtome, 8dъ хірка k8 апъ sedatіvъ (177), fepind okij пріп-т'о цеапъпъ легътвръ пызъ іmpreçіvрвл фрпцій. Лодівпъ spinapea, inima, пептвл k8 апъ sedatіvъ (177) ші фрікцівпъ sdравъп k8 помадъ kamfopatъ (159). 8рmeazъ ast-fel піпъ че simtomele s'аj pisinit, чеea че ам въzst a se facе үне орj іntp'yn пътрапіj de чеаsъ. Deaka маj simte чіпe-ва оаре-каре 8рme, н8 kontenъ апне пе партеа хірчej оппъзъ пърдіj параліsate a трпвлві, обложеле de апъ sedatіvъ (177).

Deakъ етіплеcia este de твлві, аре чіпева tot de азna пъдежdea d'a o слъві, d'a'i іmpціiна іntindepea, s8p8ind болпаввл ла реçitвл іçienіkъ komплектъ (275), spъlind'л k8 апъ sedatіvъ (177) іnaintea фрікцівліlor k8 помада kamfopatъ (159, 1°) каре требъе a fi преа dese. Алоij (101) ші олij de річин (209) kind ші kind. Клистipe kamfopate

în toate zilele (221). Быт sedativе къ плъчі гал-
ваніче (258).

Emontisiő. Bez. емораціő.

*Emnatementş, smflətspə kape nəstpeazə srme.iz
deçiteler. че аз anzafo'. Bez. Оедем.*

Enatitş, гәлбіаре. Bez. боале.likats.iz.

Epidemіő, болешніц. Он сел де боаль каре
есерчітеазъ пътиріле еї маї асшпра үні інтреци по-
пълацій. Se зіче epidemіъ de гріп, de tsse, de
взрятш, de колер.

Epilensиő. Bez. Коневлісіні.

*Enistase, ksrщерва sinqelst din nasş. Bez. Е-
мораціő.*

*Epizootи: Enidemії in site саž a.ite animale,
де вер каре сел ар fi.*

Episineлб. Bez. Брінк.

296. Eрпіő, бошороцеал.iz.

Îndată че бошороцеала se декларъ, кълкъ пе
волнавъ къ капъл маї жос de kit рънкій; аплікъ
обложеле de апъ sedativъ (177) пе бошороцеалъ;
есерчітеазъ, пре d'асшпра піще фрікүюпі ышоаре.
De тұлте орі se тымъдбіеше astfel de sine. Dea-
ка е певоие а пърта о легътэръ (sspinsopі) ў
үнде віне пынга къ помадъ камфоратъ. Регулъ це-
дераль: үн ssprinsopі катъ съ ны adækъ пічи үн
сел de ssprare, пічи съ osteniaskъ. Îl intoарче
тешервлі ка съл faktъ а авеа ачесте доъ калітъмъ.

Eskorіаціні. Bez. Pane.

Essostose. Bez. Тсторі осоase.

297. Euiprea досыл.и (лосареа ши infla-

mauisnea pektomsasi). Лътнърѣ камфопате (157) ноантеа ши зиоа. Обложеле де алкоолъ камфопатѣ (143, 2⁰) не ръници ши съвъ пинече. Клистире камфопате (221) сеара ши диминеада. Рецимъ и-пленикѣ (264).

F.

Fariiminiš, skrofulele kailor shi katirilop.
Bez. Броаше.

298. *Folkariца* (maladie bleu des enfants).

Kasse. Кинд ачеастъ боалъ а пропчилор де кърпнд пъсквдї п'аре де каасъ газра лът Ботал,¹ ши аместекъл аміндэрора синшірілор артеріале ши вінале ѵн інімъ, ea пърчеде din криноні ши комедоні,² че se пръсекъ ѵн тічі пънчірѣ негре съвъ пеле ши о колоръ ѵн піще вінеделі тарі.

Efekte. Ши інтр'ян касъ ши ѵн чел-алт, проп-къл este ameningat de лешінъ; тічеле лът фълчі сінт інклещате; чеаркъ конвулсіоні din че ѵн че маі спироасе, каре se іспръвекъ преа репеде прін тоарте.

Medikaisne. Фіъ ачеастъ боалъ о афекціоне а інімеі саѣ а пелій, катъ съ se гръбіаскъ а ім-пречітра гітъл конілвлът къ алкоол камфопатѣ (142) а ў пуне о обложеалъ не інімъ ши а ў лодігна

¹ Газръ каре se аблъ ѵн інімъ фълчі ши каре se астенъ докъ на-щере.

² On fel de вермі.

(спъла) търпил къз ачеаста ші а езерчіта пе спі-
напії ші пентѣ domoale фрікүієні къ помадъ кам-
фопатъ (159, 1⁰). Індатъ че ісвѣтеще чіне-ва а'ї
дескледда dingүй, її дъ үшъ д'a тъсеі пріпіт'о цеавъ,
са'д къ лінгвра іn каре а тълсъ лантеле. Deaka
фрігріле ші конвулсіюліе перð, ім лодіонъ къ апъ
sedatівъ 177), sepindissse іnsъ ка sъ н8 асуіре ко-
віяла о таре kantitate de ачесте тіросврі. Siponъ
де чікоаръ ла fie-каре патръ зіле (244).

299. Femei іnsорчіnate, лоззе.

Medicaiisne preventivæ (преіntимпінътоаре) ші
kspatіvæ.

1⁰ Femeile бордоase іші вор інлесні а'ші 8-
шіра інсърчінареа, ші се вор фепі де о пащере
твдоасъ ші прімеждіоасъ, de вор інгріжі а'ші fache
не тоатъ dimineaua о інжеекүіне къ апъ de пъ-
квръ (203, 2⁰), ші d'a'ші вірі іn тоате сереле пъ-
дінъ помадъ камфопатъ (158) са'д о лютінаре
камфопатъ (157) іn органыл рушиносъ. Еле вор
інбръдіша інкъ tot реітвл ішіенікъ (264) ші тай
къ seamъ фрікүіпіле къ помадъ камфопатъ (159).
Ла чеа тай мікъ simtomъ de фрігврі, апъ sedatівъ
імпречіврл гітвлі, ші інкетэрелор dintre тіллі ші
браце, ші лодіонъ пе spinare (177); алоіш (101)
тъкар ла зече зіле одатъ; klistipe kamfopate преа
des (2z1).

Deaka ap fi boit sъ adoante ачеастъ трактапе
іn оспічівл de клінікъ, оспічіш преа ръш zidit ші

¹ Клінікъ se зіче лекційле че дъ професоръ de medіcіnъ лінгъ па-
тіял болпаввлі.

преа ръд еспъс, спъимънътоареа торталитате каре се декларъ аколо ѹп впїй анатимпї. ла фемеиле инърчине, н'ар тай ѕи облігат пе консиліл спіталер съ факъ а инкide ачестъ спіталъ. ка о ватръ де толінспіре. С'a възят фемеї инърчине де челе тай дупене а интра аколо ка съ нъ тай easъ.

2º Kit пентръ фемеиле лъвзе, фрікүнпіле десе къ помада камфоратъ (159, 1º), към ші рецимвл de тай със, ле вор фепи de фрігвріле пверперале, de перитонітъ, шчл. Ла чеа тай мікъ simtomъ, лодівнї, kind kъ апъ sedatівъ (177), kind kъ алкоол камфоратъ (143, 1º) тай віртъ, ші апої обложеле твіate ѵп помадъ камфоратъ (159, 2º) пе съв-вртъ тай віртъ.

3º Мұта нъ se ласт пепеденсітъ de дрептіріле сале de доикъ; ea нъші intreabъ лепъдіндісе, пічі simtimentele iniinei, пічі interesеле съпътшыї. Ea este tot d'аgna intiis ѿ ea пedensitъ de кріма че а fъкът кътре позл нъскът, че ѹл еспъне, denapte de окій сът, ла тоате intіmплъріле үней альпітърі simvriаше. Ам възят твіate фемеї үскъшіве ші пірнічіте а se intrem'a dіnd үшъ; ам възят асеменеа твілді коній фрътомій реіntорші de ла доічій kъ semne пещерсе dintр'o алъптаре strikatъ.

Kъ тоате ачестеа deака лапtele нъ віне, саѣ къ невоіеа облігъ пе твітъ а se desпърді de про-phenітра sa, ea ва фаче віне съ se піе пе рецимвл ішienikъ de тай със (264), тай intreбхінгіnd, пе лінгъ ачеаста, kind tisana de пірш ші de бораціне (217), kind пе ачееа de пъквръ (203, 1º), апої

кітє ва кластіре къ дої гропжі де алоіð (101) ші дозъ къпъдіне де празð.

Де твлте орі s'a ворвіт къ інтреввінџареа камфорвлві арі вътъмътоаре fonkдівпілор үнен-рациіпії; asta este o рътъчіре кърія нөмероаселе noastre esperiінде ўа dobedit авсзрдитата. Fe-теіле каре se пынð не реңімвл камфоратш потрі-віт къ sessвл лор үиү iea роднічіа лор ші про-дзкш копії үеапені; kxnoskш таі твлте ші інsem-пътоаре essemпле: ші kіt пентрø въргаці каре ім-бръшішезъ ачелаш sistemш de ішіенъ, eі devinш таі kредінчиоші, siind къ лжкрапеа камфорвлві нө потолеіші de kіt аватеріле імағінаціеі, din каре віне desfrівл, воіцеле неквіїнчіоасе каре сіnt нө-таі пішіе капріції ші neastъмпър ал nензініді.

300. *Fikatsh* (боалеле лії), *iktersh*, *хлорозз*, *enatitsh*, *гәлбінапе*; *овструскүісні ші tsmorі але fikatsh*. Ля рұметгътоаре, *nstrezisne a fikatslії*, *гәлбезз*.

Kasse. Нъпъдіреа вертілор асзпра fikatшлві, пріntр'ұна din доацеле лії інтре алтеле, каре, ast-пінд каналеле епатіче ші каналвл коледзкш, къ-шыпъ аколо інкіегареа sieрій, ші transformаціонеа eі іn піетре siepoase, опреск күршереа sieрій, па-ралісеазъ, astfел, diшestіонеа dзоденаль, adikъ, transformаціонеа kітвлві stomakвлві іn kілð (лапте), ші ліпзеішіе astfел сінцеле de материалеле сале не-тізложите ші de матерія sa колорантъ. Fiінда қаз-селор вій продыче adesea пыстирі твлт таі спы-мінгътоаре іn ачестш органш; idативеле потш a se

desvoltă acolo că pagube săvârșătoare a chestiei organă, ne kare îl transformă într'o mare năpădă că ană; marii lătări și vermele parțială și scimătărești și desformeați decesătăra și desparte în băkățele săvârșătoare canalelor epatice. O treacătă de treptă străină sunt în stăpă dă se vîrbi în el, și a eșecită și păstări kare se bălăgășescă, sau printre oameni înflăcărată, sau printre oameni avchesiune. În sfîrșit, se mai aflu o altă ordine de cauze kare căștigă desvoltarea și skipă, kare ajună de păstătoare canacitatea abdominală (a bătrâni).

Efecte. Nemoindă de mînă kare kreskătoare, oamenii care promovătoare a bătrâni, mai că seamă în partea dreaptă. Gâlbăinareea copilășește toate săvârșătoare, și nici nu avea din oki, afară din vîmări obrazului, kare remăși coloană; diapeșă băloasă, în kare găsește adesea pietre de siepe. Dacă opă se formează o avchesiune și kînd se spărășe către rănikii kînd către bărtă; și adesea, kînd avchesiunea începează dă cărăde, nu e de căi o dobadă de o adinkă desorganizare a organelor. Femeile, și mai că seamă fetale, ieșă și păstări șrîcioase ce le mînă a recăză băcatele cele mai estroopătoare, a mînă chevășă, cărbune, pămîntă, și am cănoskăt nu spăle kare venise nici în stăpă de a askandă materii fecale.

Medicație. Recomandă iuvenică (264) înțimpănușă aceste feluri de boale. Kînd boala să deklarat, adăugă nici mărgă a chestea, o prisă¹ de că-

¹ Că ieșă că trei degete.

ломелъ (114) în време de доъ зile; ла fie-kape онтъ зile. Алоів (101) ші олів de річинъ (209) а doa zi diuineада, ла fie-че патръ зile. Клистире верміфузій dese (224). Апликациії dese de катапласміне верміфузій (166) ші аюй обложенее de апъ sedatівъ (177) песте tot пінтечеле. Лодівні къ алкоол kamfopatъ асупра рънкілор (143, 1°). Деака se саче о авчесіоне, інжекціоні dese къ олів kamfopatъ (153) în fistулъ. Tisanъ iodібръ-рвіяль (219) треі зile не pînd, ла fie-kape онтъ зile. Kitъ пентръ skipъ, іл віндекъ къ інчетвл, нетемін-дзсе de а'ші сгъівхі пінтечеле къ о обложеналь de чеа маі tape (139, 3°) în време de зече minste, de треі опі не zi. Аконіре de треі опі не zi пінтечеле къ о таре плаќъ де чератъ kamfopatъ (162), kape поате сложі de маі тзлте опі не pînd. Апъ съратъ (194).

Fisspe ші *fistulie* ла *шезстъ*. *Bez.* *Шезстъ*.

301. *Fistulъ лакріма.iz.* Пыне des обложеній de алкоолъ kamfopatъ (143, 2°), не спа-дівл че тлече ea; траце не nasъ kamfopъ (126), ші basінъ (імбъязъ) adesea okii іntp'зn basъ по-трівіт¹ плінъ къ апъ opdinаръ ші în kape аї пss o пікътэръ de апъ sedatівъ 169). Траце не nasъ апъ съратъ.

Глегтъ. Bez. болеие stomaksъи.

Глегтонъ. Bez. бубоівъ.

302. *Foame kanінъ, fôrъ sauїш.*

¹ Къзн fel de somiцъ але кърія възе се ва потріві пе чеаркънза okівлі.

Kasse. Kind ачеастъ боалъ нъ еste efektъл
зней konstituциоnї концепционаle ші а үпїй органи-
сацїонї езчепционале , ea este къшкната de siin-
ца үпїй верте intestinal foapte mare , ші маї kъ
семъ а вертеле-пантликъ.

Medicaçisne. Se тъмъдкіеще чине ва de a doa
din ачесте дозъ боале; нъ поате чине ва de kit sъ
indestъле nesaçiøl челеї d'întiø. Тримitem, пентръ
чea d'a doa , ла aptikolъ *Beret'i intestinal*;
ші, пентръ чea d'întiø , ла пішe бзыи прінципі de
економіть пывлікъ, депре каре sie чине аічъ пепъ-
мінтъ катъ а mіnka депре kit ў чере inima. Нъ
поате чине ва sъ пыie тъsвръ stomakvрilор ші не-
воіlor ; азупра ачесті пынтъ, ecalitatea se aфль in
компенсацїonea dintre ачеia kape ieaø твлт ші а-
чеia kapiј ieaø пыdіn din measa de обще. Перчі,
• в memoriiile лгї , читъ foamea fъrъ sauїш а оаре
кървя *Tarare* kape спъимінтase лгтmea kъ mіnka-
pea sa , ші kape , ka sъші indestълеze nesaçiøl
sъш , а ажанс піnъ sъ desgroane ші kadavrele.
• Se aфль kasvрi de sete fъrъ sauїш ka ші de foame
fъrъ sauїш. Kontele Panzal (ssб Льд. XIV) se aфла
in piroteaлъ ші нъ пыtea sъ se апкче de nimik de
нъ пынеа пе stomakъ тъkар зече піnъ ла дозъ-
спре-зече бътелче de bin de Кампания. Kind ле
tъrna пытай пе жытъtate i se пыреа ka kind а а-
ръnkat o пікъtвръ de апъ in таре. Лачепаръ, пе
kape 'lam stбdiat твлт ла Торца, веа, fъrъ sъ se
іmбete , піnъ ла дозъ спре зече бътелче пе zi ; чей
ламдї apestangї zichea kъ үп sdravъnъ пахаръ de

вінč іл тօрна іn stomakč fъръ sъ simuzъ, ла mіn-
kape ера kвmпtаtаl. Ачеастъ таре sete іl арз-
къ, d8pъ falimentul tаtъlві sъl, іn tikъloasa in-
d8strie kape 'l a ad8s ла тоapte. Че т8nkъ de
омč іnвъlаt ap fi п8tst іndest8la n8tъr8l 8treбvіn-
делор сале?

Віn8l, ротвл ші pakіvl sіnt kъ8tate de togі
oameniї kарї pъtіmeskъ de верті; еле sіnt пішe
вертіf8lі kape потолескъ kiortъt8rele din stomakъ.

303. *Fpirspі , fpirspі чepebralе , fpi-
rspі іntepmitente , fpirspі tifoide din veninč , ras-
tpiue.*

Kasse. Вер че грътъдеше sіnцеле іntr'8n
лок ad8che fріg8rі: nemist8rіea, a88v8l ве8t8reloр
алкоолічe, іnk8iet8ra, stpek8rapreа 8n8l aчіd8 (акреа-
ль) іn sіnцe іn 8рma 8n8l dosnіrі p8roioase sa8 a па-
pasitism8lві 8nei kасse вій. Intepmitinga (konteni-
реа времелнікъ) k8otidianъ, de atpeia zi, de
a патра zi, a fріg8rіlor este kъшvnať, маl de
общe, иріn kontenipea odixnei ші a хръnіrі 8n8l
kасse вій. Fріg8rіlе чepebralе аре adesea de ka-
8sъ л8krareа 8n8l верт8ш8 аs8pра kреerіlor, 8nde
ел траце ші ad8nъ sіnцеле.

Efekte. П8ls8l бate iste ші перег8лат; чеар-
къ kіnd kъld8ръ kіnd fріg8. Лa fріg8rіle іntep-
mitente, fадa debine seар8еdъ ші галbenъ, ші тр8-
п8l kade іn tonipe din zi іn zi.

Medikauisne. Іntreбvіnшаре nek8рmatъ a ці-
rapetei de kamfop8 (132), kamfop8 ne din afapъ
de tpei opі ne zi (122); алоi8 лa fi-kape doъ zile

(101); klistirī vermișeui (224). Aplicatiunī de oblojеле de ană sedativă (177) sau de cataplasme vermișeui (166) sunt că ană sedativă (169) nu înțeče; îndîlună dese și nu pînd nese tot trupul că alcool camforat (143, 1°), că ană sedativă (177); oblojeală că aceeași ană împreună cu tălvă și nu hîrkă. Dacă zile pe urmări nu mai, calotomă (114), la fiecare oară zile, înțepă la tătădărie.

Frigidele cerebrală la încercăt se pară aperi, ciap dintre'acele minăi, că acestea mîzloache că dinție mînă; astfel apă și astăzi umăcidează și mai trakta măncă aceaastă boală printră lăzare de sănătate, diete și găduiște nu capă. Cât pentru că măncă și sulfat de calciu, și cîndrop împreună cu cămășină atât de multă nevoie și nu se mai aflu astăzi de către răzinișii care pot să caute, în împreună cu priositoarea lăzără și acesor medicamente, vreun lăzră de oasă penedă lăzrări noile metode.

Frigidele tifoide sunt caracterizate la încercăt printră dezertără și vîrsătără de niște materii negricioase; leșină, frigide cerebrale, rezervări sau mînă concreție. Acestea sunt adesea frigide tifoide, care nu sunt de către niște frigide vermișoase.

Unii dintre doctori dă, din contră, numele de frigide tifoide la veră che boală intestinală care ajunge și se preia sărăcărie rezervă; astfel că, mai adesea, frigide tifoide sunt astfel pentru dinăuntru tokmai când bolnavul este la ceață morbid. Atunci dă boala numărul de a alergă la noi,

пешiiнд че съ маі факъ, ка kînd ноі ам si претинс вре о датъ де а іnvia Лазарій, ші а да віацъ ла піще кадавре не калеа deskomposiціонї. Че де фрігврі tifoide, іnkpedinguate dokteř díplome, ня ера ла іnченst de kît піще simile nedisposiціонї de stomakъ, не каре medikaціонea noastrъ, өрматъ де ла іnченst, ле ар si опріт іntr'юн чеасъ. Dieta, ляъріле de sіnche ші ліпіторіле adskînd o пострадіоне (обосеалъ) үнепералъ, катъ съ dea пе віата віктимъ ла тоатъ лякрапеа intumъ үней каше къріа medikaціоніле n'aš fъkst alt de kît a'ї опрі пыстиріле. Съ презвонем, іn adeвър, үн kasъ de боалъ вертъ-ноасъ іnkpedingутъ үнві doktopъ каре ня препоне siinца вертілор; dieta, ғлъmіnzind вертеле, ім ва fache ші маі лакътъ дзпъ kішігъ; іn ліпst de хранъ вертеле se ва арвка kв маі твлътъ fъrie асвпра sхпраfъделор intestinale, ші ле ва desopranisa ші пе dіnsele. Ліпіторіле вор дъріма пе боллавъ пе din афаръ, іn време kъ вертій, ачесте ліпіторі intestinale, ім вор depіma пе dіnъvntre. Ляареа de sіnche, ачеастъ ліпітоаре пе о skarpъ маі маре, ва съвірші fanta tтвлор ачестор stpigoj. Пріn dietъ, боллаввл ва si морт de foame; пріn вертій ші ліпіторі, ва тврі de слъбічіоне ші de desopranisaціоне. Ла agonie, doktorвл ва пропонца kъ фрігвріле tifoide s'aš deklaratъ, ші kъ ел а sleitъ тоатъ тъестрія sa. Катъ a'ї deklara atvпчі kъ medikaціонea sa sinigvръ este авторвл ачесторъ фрігврі tifoide, ка, іnshiiundose kъм se kade, съ ня арвиче віна асвпра алтвіа.

Імпротіва аdevърателор фрігврі тіфоіде. *Bez.*
Боалеле stomakvlsi.

Frigvri galbene, Bez. Колера.

Frigvri trastmatique. Bez. Pane.

304. *Fringerea simpliz a mdsclarelor.*

Інвълвіе тъдвларбл къ банделете (легтъре de kірпъ) тічі пытепоасе, твіяте маі інтііш інтр'ун а-местікъ де:

Skroviaalъ de fekvlъ de kaptosі . 3 впчй.

Пльвере de kamfopъ . . . 1 —

Лъсінд маі інтііш съ се үзүче ачесте банделете, ле ашеазъ пе тъдвларъ, еле танцін ast-фел їн пытъчіпне, ші fabopiseazъ къ модвл ачеста лі-піала фъръ кірміре їн лътврі. Өдъ рефіспіле ве-чине къ алкоол kamfopatъ.

305. *Ftisiz plztnpariž. Bez. боалеле пеп-твлси,* ші adaогъ ма трактапе dese лоціонъ, пе пептъ ші інтре үтері, къ одетъ kamfopatъ (249), stinsъ къ de доъ-зеіі de опі atita апъ; атвпчі апъ sedativъ (169), пытай імпротіва фрігврілор. Ал-коолвл kamfopatъ ар адүче поате ташірі, ші ачестеа sfішіереа пльтъпілор. Дар че ар бі ачесте тарі nekвviiinde, deaka ва пытеа чіне-ва съ svіntezе ast-fel іsvорвл ачестеі продвчері de пхроіш та бер-колосъ каре толіпсеңе, din че їн че, тоатъ цесъ-твра пльтъпаріъ.

Fspiz stepinaz, nifomaniž. Bez. Боалеле тітрі.

Fpronklis. Bez. Бзбоїш.

Г.

Gastraluz. Bez. Боалеле stomakvlsi.

Гълъбопаре. Bez. Fikatš.

Гелбеазъ. Bez. Fikatš.

306. *Гълче саѣ посоморіреа челор доз тире овоиде але гїтслвї, апцінг gindspousz.*

Kasse. Що гимпе, ѹп вертвашъ саѣ о askapidъ верміквларъ, іntprдs kindssе in тиреле каре se afъ de amindoъ пърдile гїтлежвлвї, sint in stape sъ резврътиaskъ tot sistemvl ачелор пърдї.

Traktъриle къ меркврій къшвпъ іnflъtbra тирелор, kind нз fakъ алт чева таї твлвї.

Efekte. Se багъ de seamъ de амбеле пърдї але гїтлежвлвї, доз гълче іnflъkъpate , de forma mirdalei; ачесте гълче in stapea ачеasta стимто-реазъ pesvflареа шi іngiциреа; іnгite пътиташвъл къ твлтъ аневоie , чеаркъ вїжитрe шi seіrniitvre in врекi.

Medikacisne. De tpeи саѣ de патръ опi ne zi atinuе ачесте гїлквде къ вірфъл децітвлвї саѣ kъ un mototolъ твiatъ in алкоолъ kamfopatъ (142); se гаргаписъ des kъ апъ съратъ (202); iшi аплікъ обложеле de апъ sedativъ (177) din doszл зекилор, шi, kind ле pidikъ, чератъ kamfopatъ (162); каломелъ одатъ (114); алоiй ла sie-kare патръ zile (101); klistipe kamfopate in toate dimineцеле (221), шi kind шi kind klistipe верміфліврi (224). Быi sedative (107). Nekontenita трацере a дигаретеi de kamfopъ (132) bindekъ шi fereше de чea маї твлтъ патре din kasvрile але ачестеi юале, дар маї adesea гаргапismiй шi алкоолъл kamfopatъ triasmfeazъ kiap in zilele d'intsiш de ачестъ ръв а-

tită de ревелă леакърілор векій медічіне, іn кітѣ se ведеа чіпе ва konstrins а алерга ла smulgerea а-честор гїлче. Мізлокъл ачеста atit de silnikă шi atit de перікълосă , ера облігатă чіпева а'л репета ла fie-kape intoарчере а боале. Isвѣтире меди-кацівнї noastre 'л аă алвнатă k8 totъл din тера-пестікъ.

307. *Gindspre (astspatsъ rindspriлор лімфати-чесъ¹) , інглатъл rindsprelор dsnă spekъ, de ла гїлѣ, синтре, sină, шил.*

Kasse. Чівпіреа үнві верме intestinală saă шi алтъл; віріреа үнві т्रъпъ strъină intр'о rindspriлор лім-фатікъ. Adesea asemenea тращереба іnъспнръ de үн mіposă ал үнві simplă miasmă, de үн mіpos пытв-посă, ажупце ka intр'о кліпъ rindspriлор sъ iea o des-волтаре необічнітъ.

Medikaціяne. Îndată че о rindspriлор se astăpă sъв-бървіе, аплікъ аколо о катапластъ samіnъ (167); se гаргарісъ des k8 апъ сътратъ іntърітъ k8 kіte-ва пікътъре de одетă kamfopată (249), saă k8 zeamъ de лътміе; шi se пыне ne рецимъл ішienikă k8 іn-трещіme (264). Kind гїлка ажупце de snаруе, іn локъл катапластелор ne сложіт k8 іntpeara квра-щівне (легатъл) а ръпілор шi влчерілор (В. ачесте вор-бе). Nомai гаргарісмї sinrѓорі потă adesea sъ fakъ a da іndърът гїлчеле, шi а ne крѹда de обладівnea (тъятъл) лор пріntр'gn instръментъ askvдitъ біне;

---

¹ Лінфъ se zіche үмезеала чеа sъвдіре kape este pesnіnditъ маă іn totъ т्रъпъл постръ.

аплікъ азупръле adesea алкоол kamfopatъ къ де-
півл саѣ къ ѿ mototolъ (142).

Deaka гілчеле върбіеї ші але гітвлві пъ ле ар
пъса nimik de лъкрапеа kataplastelor saline, іn
локвл ачестора ам іntreббінда обложеле de апъ
sedativъ kвратъ ші іnkъ de чea tape (177); 'ші
ле ар апліка, пріntp'o апъсаре sdравъпъ ші лвпгъ,
къшкнінд'ші о арсвръ цеапъпъ, не каре о ва по-
толі апої пріп перпіде гросчіоаре de skamъ 8nse
къ помадъ kamfopatъ (232), ші үinste іn локъ
пріntp'8n plastopъ (234) саѣ пріntp'8n tafetъ гв-
матъ; саѣ іnkъ ар търціні кврадіўпна (легътвра)
іn аплікаціўпна помадеї ші а чератвлві kamfopate
(162) каре ар ръмінеа пе локъ піпъ ла арсвра
8ртълоаре. Её алергъ ла чел din 8ртъ пізлокъ
ка съ трактеzъ astвръріле каре віnъ din ino-
квлаціўпна 8нві вірвs dintp'8n брічів. Se паде
чинева ка tot d'агна, fъръ съ se тврвре de srі-
piitvre ші de sіnpe; пъ se apde чинева май пішін
къ апъ sedativъ (169) каре facе sъ s8fere, dap
каре тъмъдієще твлт май sігvr. Аре гріжъ d'a
се плевъма іntp'o гръдинъ, саѣ а ціne sepestrelе
deskise (kind anstimpvl iaptъ), іn tot spaївл de
timпъ іn каре se apde, ка съ пъ siъ nekontenit
s8b віntвл amoniakвлv (циперігвлv), каре, къ вре-
ме, osteneщe плътъпій.

Kind гілка se noate s8пvne e май біне съ о
stpіnгъ чіп-ва, kit de tape ва пътеа, іntpe deци-
tele сале, ка іntp'8n teaskъ; ast-fel o desorganisъ
май крінд. Плъчі галваніче (257). *

Se va sepi de кръпвача де аеръ, де ръчевалъ, де трекватъл де ла калдъла рече. Deaka ар си ажанс ин стапеа съ нъ поатъ ингизи де кит бъката ликсиде, ар къта ка еле съ си компасе дин естрактъл а вер че интръ ин храна тапе опдинаръ: пине, капне, ароме, легуме, аванд пентъл вехикъл о бънъ фертъръ (съпъ); винъ бънъ, ши инкъ чне-оръ о пикътъръ де елисипъ (48); тисанъ иодвръ-ръбратъ (219) китъ ва тимъ, ши кит stomakъл ингъдзище.

Gindspri лимфатиче. Bez. Гімче.

Гонорез. Bez. Боалеле sekrete.

Греацъ, поfta de a ikni саъ върза. Bez. боалеле stomakълъ ши вързареа.

Grestate ла ресфларе. Bez. Astmъ.

308. Гъши.

Kasse. Инвъдъл де а беа бъйтъръ речи ши апъ меркъръялъ; аlte оръ чівпіреа вер чниа дін ачеле инсекте каре аж проприетата, прінтъръ симплъ същере, де а къшвна десволната органілор паразите, де чеа маи stpanie комплікаціоне.

Medikaцisne. Ачееашъ трактата цепералъ ка пентъръ гілчи, маи адъюннд интревенциареа обложелор де алкоол камфопатъ (143). Плъчи галваніче пе гітъ (253); иодвръ де нотасіон (219); сълфатъ де зинкъ ин катапластеле saline (167).

309. Гстъ.

Kasse. Порніреа естремітъцілор aptikъларе а оамелор спре чмфлътъръ, саъ ла піще sekреціони sinovіале konkіегътоаре, каре fakъ nescherit жокъл aptikълаціонілор. Абъзъл плъчерілор пафінате, лі-

кворілор спиртоase, толічівпій ші шедерій ін касъ, дар маі кз сеамъ ал ағрысітөлор лекврі меркв-риале каре sіnt рана медічинеї, ласъ оаселор ка-рактервл ачестей порнірі de a se твіа ла естремі-тъціле лор. Подагра (гұта ла пічіоаре ші кеірап-гра (гұта ла тіліні) інчепв ін de обще de ла по-лікарь ші деңітвл чел таре ал пічіорвлвй.

Efekte. Естремітатеа de din жос а освлвй се үмғль, се үтпле de ккквіе ші nodositъді, ші ачестж ефектш se szie ne pіnd din інkieietвръ ін інкеіетвръ, кз szferingde kinzitoаре. Гұта аре кріеле ей, ре-паозеле ей ші периодітатеа ей.

Medikaცiune. Речімш ішіненікш (264): інтре-бвіншареа тисанеї *idspo-prseiatɔ* (219). Аплікаціоні де овложелі de апъ sedatівъ (177) песте інкіетврілө коплешіте. Kіnd dұрепеа a desпvрєt, ші воіеще съ үтеле, съ акопере інкіетвра кз skamъ (232) үпсъ кз помадъ kamfopatъ (158), ші спріжінітъ ін локж прінtr'о плакъ de емпластvр (234), саd маі віне кз о fьшіш de чератж камфопатш (162). De дoъ орі ne zі, лодівпі песте totж t्रvපvл kз апъ sedatівъ (169), кз fpikdіvпі de зече minste kз по-мадъ камфопатъ (159). Kіnd тімпвл інгъдвеше, бүй sedative (107), кз fpikdіvпі үнерале. Плъчі галваніче (251).

Deaka ішдеала дұрепеа a продss o desopdinе үнералъ іn ekonomі, ар ля алоіш (101) іntr'ачеа zi. Тоді пътімашій de гұтъ карі aж імбръдішатж ачестж речімш aж trasж nішe үшгрърі de ачелаш преузв kз sъпътatea, kіnd semінца гұтей n'a fost pisinітъ іntr'ын fel іntrerв.

310. Гстспаиš, kopiza saš psm ла креері.

Kasse. În gъvрile пазвлвї, de аеврї саš пвлбери întърїтътоаре, de askapide вер-тиквларе каре se înkвіеаzъ akolo ssindвse din dosвл вълвлвї червлвї гvreї, саš înkъ de ларве de твлше саš alte insekte каре skotъ пv tokmai ka шi în пvрile тieilor шi вiteлор.

Efekte. Мъкоаселе, deskomпzse прiп лвкра-реа kimikъ a аеврилор саš a аервлвї рече, тiш-кate de чea d'întiїš, саš konpoase de ларве, dъ o skvрsoape саš pїшire чe ape kapaktepї fisicї a skvіnatвлvї de tвce. Ачеастъ essvдape обositoape îngreziazъ капвл. Каtъ a nз kвfnda ne kopiza k8 skvрsoapea apoasъ ne каре o къшвпъ лвкра-реа аервлвї чel рече прiп kondensациона eспіра-циопii nasale.

Medикciisne. Kind kopiza вine dintp'o каtъ вie, se рisinещe кvрind прiп singvрvl tpasъ de пвл-вере de kamfopă (126). În челе лалте kasvрi, а-чеастъ трактаре поate sъ ажте преа твлт, па-лисind efektele deskomposiциопii десътврелор. Поate sъ mai adaoщe гаррапismї, трацерi ne nasă, саš in-жеckїй în пvрi, k8 apъ sъратъ (194), саš apъ de пvквръ (203), шi miposvрi de алкоолъ kamfopatъ (142). Îшi aplikъ ne nasă обложеле de алкоолъ kamfopatъ, шi apoи de помадъ kamfopatъ (158). În ვrtъ, рецимвл iциenikъ se va пvstpa k8 тоатъ skvмпъtatea (264).

Gstspaiš de pentš. Bez. Katapois.

Цинций пvроioase. (Bez. Skorbstъ). Трече adesea

песте үнүү кө деңгел төзиатшыл алкоолдь (142 1°), ши се гаргарисеазъ апои кө апъ съратъ (202), ти-санъ де рөбіш (198).

X.

Xорз, tretorosprsl. Bez. Конвулсия.

I.

311. *Idaptrposz.*

Гръмъдипеа ликвидация sinovial ла инкитеетръ ши интре стірчівріле ей, дар маи adesea а үенекія-ляй, съръ алъ дәрере de kit stprimtopare ин тиш-кърі. Аплікъ пе рінд, ин време de зече minste, катапласме saline (167) ши обложеле de алкоолдь kamfopatш (143, 2°) асъпра артикладівпі; челе д'інтіиш ка съ faktъ аreasорбі ликвидация sinovial пріп черквлаціоне; челе д'ал доілеа, пентръ а'лreasор-бі пріп лъкомія че аре алкоолдь de апъ. Ако-пере апои кө о плакъ de чератш kamfopatш (162). Tisanъ iodviro-рөбіатъ (219) үрматъ kit timpo ва пітеа маи тұлт съ о рабде. Речімдь ішеникш (264).

312. *Idroncel.*

Idronisia піпщелор ши а боашелор. Deaka idronisia нө este о kistъ (бешікъ), бүле локале (203, 3°), ши трактареа локаль ка пе о idronisis adeвъратъ (Bez. Acheastъ ворбъ), вор fi de ажанс. Deaka боала este ребель, піпкіюне (импіансътвръ) ши квраціюна (легареа ранелор, Bez. astъ ворбъ). Плъчі галваніче ин бүй (258).

Idровобіз. Bez. Тирбаре

313. *Idronisis.*

Kasse. Нъпъдипеа ин кавитатаеа abdominal ши

а търелор са^š вічерелор че ea kopinde, а idatidelor sa^š а алтор верті, каре леғіндөсе de пърдій перитоніялві ші mesenterіалві, fak^š sъ easъ o зеро sitate че үмғль върта.

Efekte. Апъсаре iн таце ші střimtopare iн mistzipea stomakalъ; опріре ма^š тълътъ са^š ма^š пъціпъ iн кърцереа fierij; апъсареа aopteї kovoritoape ші а вінеї каве. Опріреа черквлаџіпій, ші апої toate desopdinele үнерале че він^š din ачеастъ деръпънаре локаль: гълбінаре, сълъбъноцире, iм-флареа тъдъларелор de жос, tonire.

Medikaçisne. Аплікаціоні, некұрматш skimбате пе въртъ, de обложеле de апъ sedativъ (177); ші kînd nз iнгъдzie de вре о івіре de въввліцъ, акопере върта kъ үп чератш kamfopatш (162) аплікъ обложеле de апъ sedativъ (177) пе рънікі, ле střimtътъ пе въртъ kînd s'a івіт ші iнтрачеастъ парте въбе. Лодіоні (спълърі) песте tot třipvl kъ апъ sedativъ (177), ші фрікдіоні үнерале kъ помада kamfopatш (159, 1°) kamfopsh de треї орі пе zi (122). Алоїя ла fie че треї zile (101). Dese klistire вермeflui (224). Апъ de пъкбръ iн апъ (203). Храпъ деапън aromatisatш (41). Iнтреббиндаре ші авыс de він^š външ ші de еліssipe ароматиче (49). Tisanъ iodopro-рѣбіатш (219). Плъчі (257).

Bezi, пе лінгъ ачеаста, *Karo ла копій.*

314. *Idponisia тәддевеіт оссліві spіnöprій, sa^š idropopakis.*

Боалъ греа пе каре катъ а о атака прін dese фрікдіоні (159, 1°) kъ помада kamfopatш, песте

лоџівні kind de алкоол kamfopată (143, 1⁰) kind de апъ sedativъ (177). Рейтимъ ішienikъ комплектă (264).

315. *Idronisiș la pentăș*, саă *idrotorache*.

Ачеаш் тратаре ка ші плазпесіа. Bez. *Боалеле плазпопілорă*.

Iktiosă, *печінціне* *солзоасă*. Bez. *Боалеле пелій*.

316. *Ілерă*, *поожарă*, *вэрсатэл-таре*, *тэргз-рілзрелэл*, *ssdoape* апгл. *саă тіліарă*.

Kasse. Ӯн вірьс stрѣкбрата він пеле пріп ля-крапеа с8б-кстанацъ а үпій insekte nek8nosk8tъ, каре поате si Ӯн акарă с8птъторă.

Efecte. Ешітъл пе пеле de б8бе semi-sferiche, рошії, isolate, дар stрїnse, він поожарă; перегълате цинсте 8на de алта ші твлт таи п8тероаase він і-лерă; п8роiase, isolate ші апої цинсте 8на de алта пе Ӯн kімпă рошъ, він вэрсатэл-таре; гълбінічіоаase, він вэрсатэл п8mită тэргз-рілзрелă; іnsoçite de піші тарі as8dърі він вэрсатэл п8mită ssdoapea апгл. Тоате боалеле ачестеа, іnчепінд пріп іnfiорърі de spiră ші фрігврі, ар8нкъ пе болпавă intp'о боаль adinkъ, к8 прімеждие de a'ї іnkide къіле рес8фльтоаре ші intestinalе, ші de a'ї tolensi sistемъл sîнгxină.

Medicaçisne. Ма чел таи mikъ semnă de івіре de б8бе, гръбеще а лодівна totă трапыл k8 апъ sedativъ (177) ші de a фрікxіvna toate с8пра-фъделе k8 помадъ kamfopată (179). Пресаръ din destъл патъл intre saltea ші чеаршафъ, k8 п8лбере de kamfopă (126), саче съ iea de tpeи opí пе zi

kamfopă mape kît o mazăre (122) ne kare bolnăvăl o înrite kă ăn păxară de tisană de borană și prea kăldă (217), și din kind în kind kă apă ăshoară de păkără (203) 1°). Din timpă în timă, lozăpnă kă alkool kamfopată saăkă kă apă de Kolonia (139). Nekontenită traçere a ăigaretei kamfopate (132); deákă băiată este prea mikă, și ăine nekărmată lăptă gără o mape ăskată de kamfopă (131). Aloioă (101) la fie-kare patru zile, saăkă, în lokăță, o ădeapăță lăptăgără de sirovă de cîkoară (244); și în toate zilele dimineața, klistipă vermișuță (224). Bolnăvăl va ăine, noaptea și zioa, kăldăpnă stă, ismenelă sală, kămășa sau skăfia sa ănse kă pomadă kamfopată (258). Akoperă faga kă o maskă de cherată kamfopată (162). Își ăine mănuile într-o mănușă (238) ămplătă kă pomadă kamfopată (158). Xrapă aromatikă, vînă ăvnă (41). Kind pelea nu săferă și kind este autoperată a ărma mai tipziș așeastă traktape, spălă săprafățele kă apă de păkără kăldășoară (203 2°), și le akoperă kă pomadă kamfopată, adăpostindăle astfel de aeră și de lătină.

Deaka va ărma chine-va întokmai așeastă traktape, boala se va stîrpi, deaka a apăcat să o ăștepte de la începătă: și mai tipziș, abia va lăsa kîte va ărme din năstăriile ei.

Noi n'au înțimpiat ăn sinigăpă kasă kare să tăgădăiaskă așeastă reglă țeperală. Băckina este ăn măzlokcă minănată de preventivă împotriva vărsătăi-mape. Dar medicația noastră împăcinează

пъпъдира върсатвлй таре ла atit de пъцине притеждий, in kit бине-фачереа ей есте маи пресэс de инсъш вакчина, къчи метода ноастръ интимпинъ ши тъмъдиеще tot интр'о време, in ast-fel de модъкъ, апкашъ де ла инчепт, боала се стирпеще ши ню лазъ чеа маи тикъ вртъ. Nefind афлатъ вакчина, върсатвл чел таре н'ар маи si вп флацелъ пъстииторъ; fiind къ, исбйтъ astfel ла инчептъ, н'аре пич тимпл де а ля ачеастъ пътире.

Înnekaç (ајсторсл тредсінчіосш ачестопа).

Bez. Asfisiæ.

Înnekzuisne in pentş. Bez. Astmă.

Însndatsl passazii. Bez. Гастрапія.

317. Inflamaçisne.

Ачеастъ ворбъ каре жзка вп ролъ atit de таре in medicina skoалей чеи веки, катъ а ню si прівіть маи твлт de kit ka espresiunea unia din efektele боалей а кърий каssъ este аїреа. Inflamaçisneя десътгрелор este о вртаре а вътъмърий лор. Bindeй вътътареа, исbind каssа, ши веи pisini de одатъ inflamaçisneя. Ню не опрім даръ асупра ачестея ka асупра чпей боале партікларе. Тримitem пе читторъ, пентръ *inflamaçisneя stomakvlvi shi a taçelor*, ла боалеле *stomakvlvi shi taçelor*; *pentrs inflamaçisneя de pentş*, ла боалеле *de pentş*; *pentrs inflamaçisneя okilor*, ла боалеле *okilor*, шил; *pentrs inflamaçisneя titrei saš ssebitinecelvi*, ла боалеле *titrei*, шил.

318. Inimă (боалеле ей); палпитаçisni, інтертросі, апеврізмă.

Kasse. Аневрізмъл провіне din sfîșierea пърецілор internі аї кавітъцілор inimeї saă аї акчесорілор ачестора; ішертофія, din ингрошареа пъречілор inimeї ші din паралісіа валвулелор¹. Палпітаціоніле каре нв цінѣ пічі de зна пічі de алда din ачесте імпресіорърі провінѣ din гъділатъл пъречілор inimeї прін пъпъдіреа вертілор in substanta ачестъ органъ.

Efekte. În аневрізмъ, inima бate tape ші нерегулатъ; în ішертофій, бате а лене; în афекціоніле вертеноase але inimeї, бате tape, дар регулатъ. În ішертофій, simte інекъчівне, інгрезіаль, індебіточіре; În аневрізмъ, інъєшіеалъ tape.

Medicaçisne. Палпітаціоніле вертеноase se потолескъ індарь прін simpla аплікаціоне, пе рецивnea inimeї de обложеле тъiate in алкоол камфопатъ (143). Se пыне атвнчі пе інтрегъл рецивъ іциеникъ ші вертіфіцивъ (264). Deaka боала нв пере прін ачеастъ medicaçisne, іші пыне пе рецивnea inimeї ші імпресіоръл гітвлій, обложеле de апъ sedativъ (177), ші se спікдіонъ kъ помада камфопатъ (159) kit de des se ва пытеа, дар чел пүшін de tpeї орі пе zi. Алоій (101) ла fie-каре патръ зіле; репаосъ, віацъ тікнітъ; пічі de към лякрърі ішді, ostенеле пінъ ла обосіаль, къльторій simile пінъ ла інтреага bindekare.

Încheteazъ toate аплікаціоніле ачестеа, din mi-natъл che еле нв маї ышреазъ, къчі атвнчі ape de

¹ Мембрane каре індепентеазъ зембріле інтр'о парте ші де опреде-ше d'a se pe'ntzрna.

лăкрă кă аневрізмъл. Se тăлăгăпеше а пыне апъ sedatiвъ (177) пе хîркъ ши ынпредіврăл гăлăвî ын minstеле de инекъчівпі. Инт'аchestă din үртъ kasă, repaosă intperă, mînkarе пăдіпъ ши deasъ. Кă модăл ачестă se тăмădieskă палпitaцівпіле ши іпер-тросія, dap пентрă аневрізмъ пă fache алт de kit ыл ышхреазъ.

319. *Инпісліреа пăрвлăй*, боаль de пеле пъ-роасъ, каре ынпіслеши първл, kpeskind intp'ын modă аномалъ. Ӯдъ adesea хîрка кă апъ sedatiвъ (169), ши дине о апої акоперитъ кă помадъ камфо-ратъ (238). Ачеастъ боаль е маи nekxnoskытъ ын klîmеле noastre.

Inкxебъ,kinsială ын somnă de вissрі спzimântztoape. Асаръ de рецимъл ішеникъ (264), iea ын toate сереле kîte ын пахарă de апъ захаратъ, пресъратъ кă кам-фопă (kit ieї кă треї деçите) (126) ши int'pîtъ кă о пикъетръ саã доã de etepă (124).

Іnцепатвл вitei ын пiuioră. Bez. Корпспi stpзine ын талл.

Іnsзрчиnarea, гравiditatea sneї femei борçoase,
Bez. Femei insзrchiinate.

Іnвэлвелъ, ынвэлвешелъ але кзилор mistzelеi.
Bez. Щрдинаре ши боалеле stomakslyi.

Іnертprofis a inimej. Bez. Inimă (боалеле ei).

Inokondriз, сплеенъ. Bez. Konstipaцiune ши гзлебіnare пентрă трактаре.

Iрітацiune. Bez. Inflamaцiune. Ачеастъ ворбъ este kîte одать асеменеа sinonimъ кă ірітабілitatea первоасъ, konsechençă a inflamaцiонпї цесътврелор.

Iskspiș, опріреа үдөлкі. Bez. Ծrinare (боалеле козілер) ші Ծrinš.

Istepiș. Bez. Nimfomaniș.

Ж.

Жөрзгайш пе pentš, пе pirosea. Bez. Боалеле stomaksłsi.

Жынгіш. Bez. Боалеле pentzasi.

Жынсілспі, eskoriaçisnі. Bez. Pane.

К.

Ködereea пәрзлік. Bez. Плешвіз.

320. Køsstsl, kødereea.

Medikaçisne. Аплікаціяна апей sedatise (169) пе хіркъ, імпреціярвл гітвлікі; лошігпі neste tot тұғыл kз ачееаші апъ, овложеле de ачеастъ апъ neste sзпрағыцеле stpibite, dap nesfіniate, kз fpik-шігпі kз помада kamfopatъ (169), ажыпгъ ka съ щеаргъ in kіte ва minste үртеле челеі таі греле къдері, kind нұ е о вътъмаре некврабілъ а органелор esençiale віеңді. Алоіш(101) ші klistipe (221).

321. Калқвлă (neatrō).

Kasse. Калқвлă este үн deposită пречіпітатă ші inbіrtoшатă ал үпій sзбстану каре a stat маі nainte in desolqішне (топіре) прін ліквідвл үпій ортанш. Тоарпъ үн ачідш in sіlіkatвл de notasъ, ші? веі прічіпіта sіlіchівл¹ intp'үн fel de matepie inkieгатъ, каре ва ля форма ші inbіrтошесала үпій піепте. Ноате dap съ se fomeze калквле in toate органеле in каре доъ ліквіде de natvrъ difepinte

¹ Sзбстану кремъноасъ.

потъ съ se întâlniaskъ ші съ se descompusie ұна пе алта. Калквеле нө se formeazъ даръ априат de kît în cavitatele organelor de excrecție¹, în canalele fikatvlei, în tuse, în рънки ші în bășica șoplăvăi, în канале salivare (бълоase). Отъл este таи тълт șoplăs ла ачеаста de kît femeile ші копии.

Efecte. Калквеле organelisі fikatvlei, saăk калквеле de siepe;pare se a fi siepe віртошать. Калквеле тацелор sînt, ла вите, kokoloаше de първ імпіситъ, ші ла отъ, скрепенте віртошате прін denosite кълкаре. Калквеле organelor spinare se osібескъ прін колоаре, търиме ші формъ. депре композиціяна лор kimikъ ші модъл лор de пречіпітаціяне. *Pietrișul* este o adspătărъ de mîcă pie-trichele; калквеле челе тарі нө sînt таи adesea de kît o adspătărъ de prafъ de pietriș. Калквеле үрінапе челе таи обичайните se компонуăn totъ saăk în partea de fosfatъ de варъ, de acidъ үрікъ, de үратъ de amoniakъ (щиперігъ), de fosfatъ ammoniaco-marnesianъ. Калквеле de fiepe, astăpînd канале ші опіндюсе скреперій fierii, артика se-mîndu pesvrătîrii în tot sistemul, ші къшкънъ гъл-вінапе къ челе таи граве але еї simtome. Калквеле калкаре intestinalе потъ прічині коліка *mersere* ші *disintepia*. Калквеле үрінапе къшкънъ діреріле челе таи крънте în рънки; ачесте дірері ïncheteazъ ïndatъ че калквель a къзатъ în бешікъ; дар аколо ïnчепе үп поэ шіръ de съfepinje, din

¹ Акрапеа прін каре se strămată materiale netrăbăncioase dintre'zn органы и тканьи саăк афаръ.

прічина імпедикърій че fiindu ачестер тұғпұрт stръine опнне ешіріп пішатқалы.

Medikaçisne. Нічің үн fel de medikaçisne нұ
есте іn stape a fache sъ se toniaskъ калквеле бе-
шіcej. Речімдегі içienikъ нұмаі (264) үi intimpinъ
формареа прін іntrebbiçarea камфоралы de мін-
катш (122) ші а апей de пъкұръ (203, 1°). Fiind
къ ар треби ka рънікій sъ fiъ прea тұлт іnkър-
каш, ka пішатқал чел маi drojdiosш ші чел маi іnkър-
катш k8 ачидш үrikъ sъ n8 dебiie лімпеде kiap
de a doa zi d8пъ че s'a пss не ачестш речімш.
Kind калквеле s'a fommat odatъ іn бешікъ саškъ а
къзатш іn ea, нұмаі операціяна тъятаclvі саš літо-
тіціa este іn stape de a skъпа не болпавш de ел:
тъятаclvі пентр8 калквеле челе тарі саš пентр8 калкв-
леle іnsгieбate не пърециj бешіcej; літоціa пентр8
калквеле капабіле, прін міквл лор волгтш, de a se
s8пнne sdrobірій. Іntp'ачестш kasш, алеңеџі, ka sъ
te sondeze, не үn spezialistш дібачіш, коншипшiosш.
Am k8nosk8tш үn болпавш s8п8sш de треj-зечі de
опі ла sdrobіре саš sfъріmapea пietrei, ші каре
зърі ла a треj-зечі ші впълеa оаръ kъ doktorал
sъш, іn локш sъ sfъріme пietrelе, ле skotea іn-
trepsi ші'i sfъshia kanalвл үретрвлы. F8 nevoit dapt
sъ алерде ла o мінъ маi віne есерчітать, dap, fъ-
ръ medikaçisneа noastръ, болпавш ap fi ажанс sъ
kazъ d8пъ пішe s8fepinде atit de kр8ntе. Am fostш
март8р8 ла алт kasш іn каре kірғрғл прочедъ de
партр8 зечі de опі s8ре sdrobіреа пietrei, ші se
лъздa, ла fie каре операціяне, kъ s'a мікшоратш

волгтвл; болпаввл, каре нз үрта рецитвл пострз, тэрі біркіт de фрігвріле атітоп дәрері. Да астоп-сіз кірвргзл гъзи о піатръ де търимеа үні оз, не каре instrumentвл sъз, дәпъ кым поате sъ'ші ſinkiпgiaskъ чинева, ніч нз о atinsese; целосия de професіоне іл опrise de a деклара болпаввлві непв-тиңда літотріціеін asemenea kasз, ші требвинга de операціонеа тъявлві. Fie ачеаста snре інвъцивра чөлор че sзfepъ de ачеастъ боалъ.

În вер каре modъ вор отърі, болпавї ішій вор потолі дәреріле лор прінtr'о аплікаціоне deasъ de kataplasme saline (167) асвпра ръпікілор ші sзб-пінтече, ші цiind'ші пърділе үенітале kыfondate În помада kamfopatъ. Не ліпгъ ачеаста, еї se вор sзпуне рецитвлві iщienikъ (264); вор пхтеа ase-menea а'ші facе din kіnd in kіnd інжекціоні kз олів камfopatъ (218).

Ка съ комбатъ konkредіпеле матерілор фекале, kataplasme (165, 167, 209); klisirе камfopate (221); intр8d8череа, În шezstъ, a деңет-лві үnsз біне kз олів камfopatъ, прін каре se sfъ-ратъ konkредіпеле ачестеа, fъръ а sзпъра тъкоаса таңвлві.

Împrotiva калкмелор de siepe, көръденіз de олів de річинъ (209); kataplasme saline (167) не ръпікі ші stomakъ.

Рецитвл iщienikъ (264), маі zikъ одатъ, ін-тімпінъ tot фелвл ачеста de боале.

322. Каптервъ ла difepite organe, dap маі ks seamз ла sіnз.

Kasse. Împălășie de desvoltare dată țesătorei șnei rindșre, șnei măre limfatice, șnăi primă, șnăi osă, în urma, ori a șnei striviri, ori a șnei cîșpîri, ori a poaderii șnei insekte; aceea că face că kă închelul să se formeze în organă parazită și de prisoș kape asoarăe produsătele vîdei țepere. Frîkăvile terapeuticale nu ținătăpă în aderată capcheră, dar în capcheră kape poade capnea, și o face să kază în strenge.

Efecte. Capcherul ieă nîște forme kape se osibeskă pînă în nesfîrșit, deoarece șezel că okupă și felul de țesătore din kape ese. Se vagă de seamă mai tot d'asna, împreună cu vîtrei desvoltări sale în refeckă al cherklașionii superioare, kape se deseamnă ne pele printre'ză zîrgă de vine albăstre. Aderatul capcheră nu se deslușează de pele, el se întreagăză că dînsa, și ese afară din plăcăță nelă, năpădind că deschidere-chină sa toate țesătorele din prețără, și lăzindse anotă din ca că mai tăltă, prin perniță învățătoare, prea tară și lipicioase, însorite de nîște motilice sau șmălătore de rindșre încălărite. Aceaori, în loc d'a se intinde în sânprafacă, se intinde în înălțime, și formează nîște grămeză ridikate și rotunde, kape ajanță la mărimea șnei prime măre sau șnăi mikă nepene. Săstanga dințăntă a capcherului se compune din mapă nodură cerbere-forme¹, bărate între' o țesătore skipoastă și mai

---

¹ În forma creerilor.

твъл саă тай пăцин богатъ de base. Капчервл де ла sină, инчепе прintr'о гълкъ, ши пăстиеще пăцин kite пăцин, ка о перпнцъ, съвциоара, ымервл, ши se strъкоаръ съб шолдвл spînъръ. Ам възтън канчерв ла амîndoă sinвrile, пентръ а кървъ тыере а кътат а pidika tot ціврвл въстзвлъ. О astfel de операціоне debine, intp'ачестъ kasă, непрактикованъ.

Мълдї doktori аă amestekat опр din щиинъ опр din пециинъ инкълкатвл саă ымблътра rindvрилор саă а тврелор лимфатиче къс адевъратвл капчерв, ши с'аă апкатъ de операціоне кирюрикаль, съб ин-флюидна ачестей конвікциопнї, адевъратъ саă преѣкътъ, кръгънд'шї astfel folosвл зпей ісբетрї лесне de операціоне ши de тъмъдвре. Отвъл onestъ катъ съ siă tot d'авна къс окй deskишт импротива ачесткї fel de пълчир; къчт ымлатвл тврелор н'аре певоие съ алерре ла instrumentele тълетоаре; медикациопнea noastrъ трїмfeazъ de ел ши й топеще. Gindvреле ши твреле sint тобиите съб пеле; форма лор este ка а овчт, fъръ къкъетръ перегълате; еле нз se липескъ de съирафаца челї, ши нз fakъ de локъ d'ачеме тъгвръ рошъ ши тарі каре карак-теписеазъ desvoltarea капчервлъ.

Medicaiusne. Îndatъ че веде чине ва къс оце-
сътвръ se ымблъ, se инвіртошеазъ, se къкъязъ,
катъ а аплика асъпръї îndatъ тай интий обложеле
de апъ sedativъ (177), ши kind нз поате пътима-
шъл съ ле тай рабде, *katalasme saline* (167).
Deaka цесътвра se moaie, съ үрмезе astfel; къчт
ачеаста este зп semnъ de о кръндъ bindekare,

fiind kъ n'ape чine ва a fache atăncă de kît kă pîșe
gîche: achestea peră saă se kokă. Deaka, din pro-
tivă, kă toată aceaastă traktare, gîlka ărmează a
se înțepă, cată, kît mai kăpînd, a se vîrî într'insa
bistrele de un kîrgră, și a întrădăche în răpă o
kantitate de ajanț de *kasstikă de Biena* (amestekă,
de pîrui d'o potrîvă, de plăbere de vară și de po-
tasă) ca să desorganizeze aceaastă țesătură pînă
în rădăcina sa; într'aceeași vreme se păne pe re-
cițivă ițienikă kamfopată (264) și ne tisana de
roîbă (198), în kape fache să se toniaskă 18
grăbău de iodăpă de potasiu și toată zioa (219).
Kă modul acesta săgrăbă în pesărirea lăi un fla-
șelă, kape mai tipziă, apă cheie o prea grea opa-
rație. Deaka cătepăsău nea d'întăi nu e de a-
janț, reîncapă kă bistrele și căstikă, pînă ce
băbelile caperoase nu se mai ibeskă. În ărmă, a-
ceaastă operație nu este drăgușă; și persoană-
nele cheie mai slave o săferă fără temere și fără
o înțimpare nenorocită.

Kîndî printr'o ărmare neapărătă a răbăciri-
lor vecii metode esențante, și kape nu opera de
kît nu mai asupra caperilor de un volătă mare.
caperălă a ajanț la o tăriță kape are o opa-
rație ne o largă skară, kîrgrălă cată să se ne-
voiasă a ridika kît se va păsta mai tălt țesă-
torele caperoase și brobișate în galbenă. De-
pă ce să a făcut aceaasta, leagă numai de kît, pre-
kăm am arătat la apticol *pane* (276), este totă
saă altfel; bolnava mănuinkă kiap în acea seară,

ші трече поантеа лініштіт. Дар, когд зъреще чіне ва къ, тпекінд кітъ-ва време, пельшіна віндеңкърій реfssъ de a se форма пе рана рemasъ, катъ къ fiindръsnealъ съ апліче пе ачеастъ sъпраfaцъ аменінцътоape *kasstikvl de Biena* de маі ss, ші съ леңе d8пъ оріндіялъ; fiind-къ ачеаста este үn semnъ къ канчервл се ва іvi. Н'аре чінева съ se маі teamъ de nimik аsвпра ачестій пынлік іndatъ че віндеңкapea s'a fъk8t k8 desъвіршіре. Поате чіне ва съ іntreбвіндеze k8 маі тұлт folos de kit de kaestikvl de Biena, sokotesk8, не tenкіала fъk8tъ k8 nisipъ варъ ші потасъ.

К8 үn k8vint, atakъ канчервл іn пащереа л8і; ачеста este мізлоквл чел таі siг8р ші чел таі п8-шіn овositop d'a se skыpa de ел. Нічі үn kір8рг8 n8'ші ва реfssа ажаторвл sъш, іndatъ че'l веі чере. Ва si de үn mape folos болпаввл8і p8ind8se пе ti-sana de роібіш (198), kіtъ маі тұлтъ време ва п8теа съ о раbde.

Kіnd канчервл a dat ратэреле л8і ші, ka съ zik8 аша, паігріле л8і tіpitoape іn adіnчіmea kърпій, semіnда л8і n8 este stinsъ іn Әрта операцівпі че ші pidikъ порци8nea skoasъ afapъ din плапвл пелій, ші ел одръзлеңе іnkъ k8 маі тұлтъ енердіш, іn Әрта үпей операцівпі. Боала ачеаста este үna din desnъdeжделе теле, n8 kъ n8 превъz8 п8tіnда de a deskонері o medikaцівne kape съ tрі8mfeze de dіnsa, dap fiind kъ posіcі8nea mea de proskpis іn sіnвл патріеі теле, үnіtъ k8 реaoa воіnцъ a пірішілор ші k8 п8ціна ғ8пъ boinga a ж8dекъtорілор,

îmī komandă o prădindă strășnîkă asupra acestei
țvntă; fiind că calomnia ape tot d'asna okiul des-
kis asupra fantelor tele, că să le desnășpeze
șîlmăcîrile. Că toate acestea sunt convins că va
veni o vreme în care bolnavii însăși, voind să
jăi trista lor posibilitate la pînde cherchetără folosi-
toare, avînd destulă înkpedere în dopința mea de
a'i știșra, vor veni ei însăși a'măi căre săi spăi
la cherkezile tele de lekcire, și a mă îngădăi să
fakă asupra persoanei lor aplicația pricinilor
teoretice care ni se pară prea bine înțemeiaud pe
analiza fantelor observează. Căci să fakă a-
cheasta că, că voiea rădeelor săă a prietenilor
lor, aceste persoane să mai dea cîvîntul de cîn-
ste că nă'măi lor adînsă gîlcheză și prîgoniră, la în-
timplare de neisusătire; ele căci să se lase și să
aibă kredință în umanitatea noastră, că să fiă înk-
pedințate că noi nu vom avea nici odată rînd d'a
întrebării care să poată avea caracterul 8-
nii ofrîvîri.

Esempie. 1º D-na Boissier, jumătate de 26 de
ani, ţezind în vîlăda mape Passy, 60, era lovită,
de cănd se afăla lăză, de o umflătură la sinul
drapelă, care adăsese la desnădejde pe condac-
torul său, care nu vedea încă aceasta de căd o boală
cancherioasă. Sinul avea volvătăți șnăi cană de ko-
pîl, și căștiga bolnavă chelă mai grozavă kină.
Cănd am vîzut pentru prima dată oare, mi se pă-
rea o femeie de 45 ani, astă de mătă răză făcea
năstării; sinul era înkărcat că pînde gîlchi mară și

врічіоасе. În doă lăună de traktare, bindekaprea, prin medicația sa de mai sus, a fost astăzi de desvăluită, că sănătatea ei, doar potrivit cărui lăsat nu păstrează încă cea mai mică vîrstă de cîndereea prolailelor ce se sănătăse în doă săptămîni locuri, și cării frîntarea sănătății a venit în locul grăbitiei sănătății de către trezărele femeilor sale era mai nainte întîmpinătoare. Medicația sa a mărginit în același timp dieta, și o sănătate reușită încă din (264), și aplicația obosită de apă sedativă (177), de trei ori pe zi, nu sănătățile bolnavă, în timpul de zecă minste; și atunci de obosită de alcool kamfopată (162), în sfîrșit, și tisana iodopropriată (219).

2º Kind капчерул сапът ше е де орієнть мерквериалъ (чеса че се квеноаще депре сауа са бровинатъ, каре се інтінде в лътврі іар нэ ін гросиме), ил вдъл де треи орі пе зи, къз вън пепелъ къз о disolvatiune de 36 гръбци де сълфатъ de zink ла вън пахаръ де ашъ; дълъ ките-ва министе ил акоперъ къз о плакъ галваникъ (253), вън време де о жътвата де чеасъ, апои, вън време де зече министе, къз о обложеалъ тъзиатъ съдравън ил алкоол камфопатъ (143, 2º), ил вън sfîrșit къз о плакъ de чеатъ камфопатъ (162) пе каре ил лазъ съ stea аколо пънъ ла промініреа ръни. Salzaparilъ iodopropatъ (219, 3º).

3º Kind adevaratul капчеръ se face пе локврі каре інгъдzie а'л цине некврмат квіндат ил алкоол камфопатъ, ажните чіпева таи лесне а'л опри

desvoltarea. Astfel, la o copilă de doar săptămâni ană, noi am opriit propriașirile vînii boale cap-cherioase pe lăba pînciorvlăi, căreia să nu se alăurea de cîndva și să nu răspundă la apărută la băză. Ne-am întors și în următoarele săptămâni căpătălă pînciorvlăi să oblogeze de alcoolă camfopat, okrotite de un acoperemînt de tafetă gămată. Același rezultat am obținut la mîna vînii copil de cîndva ană.

Kankrs saă shankzră. Bez. Boalele sekpete.

Kaprenz, dospîre pînă pînă pînă. Bez. Pane și Șmiceră.

Kaprenz sîrba pînă pînă. Aceeași traktare ca la broaște. (Bez. această vorbă).

Kaprenz kășnată în spitală la răstăi și băbe din pricina stării fizice aeravlăi. Bez. Pane și Șmiceră.

Kapă plăieșevă. Bez. Plăieșevă.

323. Кăпіала вітелор ші таі рап а отвль.

*Kasse ui efekte. Tot deasna, кăпіала saă re-
fugă este кăшнатă prin desvoltarea vînii vermei
saă unei larve de măskă într-o na din călăre
rebrală, saă în pără saă în sinuriile cerebrale.
Bita lovită de această boală se întoarce neînchetată
împreună cu saă împreună vînii centru che și a
lăsat odată.*

*Medikaiisne. Fpsnz de psig (198) пентру
вите, ші тисанъ де рѣбів пентру оть. Клистире вер-
міфліе ші де assa fætida (224). Алоів ла fie ка-
ре чіпчі зіле (101). Інжекціоні де олів тереben-*

tinală (155) în първ. Аплікаціоне nekontenitъ de обложеле de апъ sedatівъ (177) не тоатъ хірка, шї обложеле de алкоолъ камфоратъ (143, 2⁰) ла ръдъчина наaszлвъ.

324. Көрбүне пе літва вітелор.

Арде локвл k8 о обложеаль de алкоолъ камфоратъ (143, 2⁰); шї ле дъ апъ тереbentінатъ (155).

325. Karia oaselор.

Kasse. Karia саă тъчінатвл oaselор провіне, орі din desgolіреа oaselор ші din esposiціонеа а sъпраfъдеі desgolіte ла atinsvl de aepă, саă din лвкрапе үнені трактърі прелевпцітъ k8 меркврій (42), саă k8 ачіdврі, орі, іn sfîrшit din posвл үпій ларве de insectъ, шї маă k8 seамъ ачеліа а үнені твще.

Efekte. Kind kapia vine din прічіна posвлві үнені ларве, болпаввл чеаркъ піще жынгітіре, каре se aseamъпъ үнені орі k8 лвкрапеа үпій бұргій, че үі ар intpa іn oase. Ел чеаркъ піще дұрері іn oase nesxepite. Aste simtome н8 se ibeskъ пічі de k8 din desgolіреа oaselор ші din лвкрапеа меркврь-лві; desorganisaціонеа osoasъ se facе aічі k8 о прогресіоне спытимінтътоape, dap fъръ алъ дұрепе de kit ачеса че ар kъшкна fрекареа ші stxedvіріле.

Medikaціоне. Редімъ ішienikъ desъвіршітъ (264); іntreббіндареа плъчілор галваніче (253), шї tisanеі iodspo-psviatъ (219, 2⁰). Кврашіонеа (легатвл рънені) камфоратъ desъвіршіт (232), k8 іnжекціоні de апъ de пъквръ кълдіcіkъ (203, 2⁰), шї апої k8 олівъ камфоратъ (218), іn fistvlele osoase. Аплікаціоні de апъ sedatівъ не d'assvра шї не de de-

съвтъл рънен, ши, de kîte орі фрігуріле se вор де-
клара, імпреціярвл гїтвлві ші інкіетврі тінілор.
Одъ adesea кз алкоолъ камфопатъ (143, 2⁰) fаше-
ле легътврі, ші киар рана, deaka аре чінєва пре-
пнss de лвкрапе меркврівлві, спре а інлесні къ-
дереа бвкъцелор de капне desopranisatъ (146).

326. *Karo la copii.*

Kasse. Нъпъдіреа вертілор азупра перитоні-
лві¹, каре къшкпъ үтфлатвл тіделор месентеріче.

Efekte. Бұрта se інгроашъ; ea este інтінсъ ші
үтфлатъ, ші піпътвл інтімпінъ піще kвквіеүі каре
se імтвлцескъ пе fie-каре zi. Копілвл перде носта
de мінкаре ші somnvl, іn локвл кървіа чеаркъ о
піротеалъ некврматъ; іi віне колікъ ші kінд se
інквіе kінд аре үрдинаре.

Medikacisne. Іi аплікъ пе бұртъ, kінд обло-
желе de апъ sedatівъ (177), ші kінд, dap маі кз
сеамъ noantea, о kataplasmъ вертіфшівъ (166);
іl фрікціопъ sdравын (159, 1⁰) чел пәцін de треі
орі пе zi. Sironpъ de чикоаръ (244) seapa ші di-
mineаца; камфопъ de треі орі пе zi (122); кли-
стип вертіфшівъ (224) іn тоате сереле; доз zile пе
үрдин, ла fie-каре зече zile, 1 гръбнте de кало-
мелъ (144).

Кбрнспрі stpicite. Bez. Kontssisne.

Кашъ бвкалъ ла копіи тічі. Bez. Afte.

Katalensisz, saž apollessiz momentanez; а-
чееашъ трактапе ка пентръ *apollessiz* ші *epilensisz*.

¹ Мембрана іn каре сінт інфъшврате таңеле.

327. Katapoīš ла пломбīнī, tsse, psmō de pentōs, grīnō, tsse тозг̄реаskō.

Kasse. Katapoīsl, saă rymyl la pentō, este o boală a tătălor anătimprărilor; grîpa, kare a prătat la începută nămirea de tsse тозг̄реаskъ, este o epidemie kare se iubește nămai în pînă kîmpărî rечи ші братошій. Tssea тозг̄реаskъ se zîche mai mult de rymyl de la copii, însodită de pînă păterniche ші kinxitoare tsxsiр. Nămirea de tsxsiр este împriimată de la apăcatăl ші тишкarea че face чинева tăwind. Katapoīsl ші rymyl săint doă vorbe греческій kare însemnează skrpsoaarea тăkoasă че kaракterisă această boală. Vorba de psmō nu se aplikă de kit la skrpsoaarea тăkoaselor пазылă ші a пărălor рăsăfătoare. Vorba katapoīsh se aplikă la toate organele че комъникъкъ кă aerăl din afără: se zîche katapoīsl бăшичей ăterăsălăvă, ka ші katapoīsl pentălăvă. Aică, noă îl lăumă nămai în această din ărtăre însemnare.

Katapoīsl, saă rymyl la pentō, este rezultatul rădelearărilor ătreprărilor străine, fără vîață saă însăfălește, ca plăberea grăparilor saă păpădirea askapideelor vermiculare asupra păredelilor rezăfătoarii ші mai vîrstos asupra гălăzălăvă. Grîpa este efectul năpădirii a ănor paraziști mai krovăi, kare akționă de istomul гălăzălăvă ші de тăkoasele лăи, кăшănъ, пріn străkăraprea vîrstălăvă lor împăratălă lămatăcîilor, ші înkălăkatăl тăskilor гălăzălăvă, spateleлăvă ші pentălăvă; чеа че în-

токмеше, азупра въствлвай, ка ѿн фел де глвгъ де съзеринду ші амордіре.

Тъsea тъгърpiaskъ а копилор аре totачелеаші қажсе ка катароівл вътрінілор; ші дісерінда карактерілор съі se үніне де дісерінда вірстеі ші а органелор.

Efekte. Fiind къ респіратіўnea este прічіпвл din kape se хрънескъ тоате челе лалте функції, чеа маі мікъ stpimtopare че апъкъ пе апаратвл респіраторі ю катъ съі se арате пріntр'o неплъчере ші десръstъ цепералъ: astfel ведем къ ѿн ръмъ неінгріжітъ саъ ръв трактатъ ажыңе съі adskъ топірэа отвлвай d'a'ппічіоареле, kînd nз se префаче іn oftikъ плътънапірі. *Гріпа* іntinzінд пыстиріле сале іntр'юн черкъ маі маре, іnfъцишeазъ піще карактері маі греj, ші терце kв маі твлъ репеззне кътре desnodъmіntвл съі чел fatalъ. Denpe трактатаea че а імбръшішат чінева, ea поате къшкна, іntр'o популациівne, о морталитате спытіmіntътоаape.

Medикациіne. Kв kіt метода noastrъ de трактатаe iea маі твлъ іntindepe, kв atіt маі пыжін ведем імпреціярвne ръмврі неінгріжите ші катароівл. Іnseші гріпа, kape se іnvъдase a ne вені іn тоj аnіj in капиталъ, separe a ne маі da semnъ de a eї віацъ; fiind къ, лvate din іnчептъ, маі тоате боалеле de центъ desпарв пріn трасвл дігаретеі de камфорв (132). Deaka, ла ачестъ тізлокъ de медикациівne, ва адъога о симплъ краватъ твіацъ пе зрдин іn алкоол камфоратъ (143, 2°) ші іn апъ sedatіvъ (177) імпреціярвл гітвлвай, aste sirgр kъ

ва face a înceta tăxăriile, și atăia căleă boalei. De-a-kă spăstere de pești ar ărmată, ar akoperi pe-piștele și rătăciile cu mare oblojeală de alcool kamfopată. Ar face apoi friculă în pe spărare și ră-nikă că pomadă kamfopată (159).

Жănii călă pe lîngă aceasta, mai vîrstos kînd katapoiovl s'a înbekit săă se arătă îndărătnikă, a se grăpărisă măcar de trei ori ne zi că apă sărată (202), apoi a spărute în dingă kamfopă (112), și a'ăl îngrijit prin mizloakă vîne lîngăre de apă de păkără (203, 1°) săă de ameivă (214); friculă în kamfopată măcar seara și dimineața (159), apoi lozivă că apă sedativă (177). Să ieă aloiă la fie ce patru zile (101, că klăstire vermis-făcă (224), și la fie-kare cincă-spre-zecă zile să ieă calotulă neporcupisată (114). Peștri copii, întrebănduiează în locul aloiului apă de chicoară (244).

Sint prea puține persoane care să săbăurate de a eșecătă această trăptare în totul și ei întreținme. În ărmă, ăștărapăea cea mai neașteptată să simte căpătă de la începutul trăptării. Friculă în pește și seamă skopneskă sunt similarități de sănătate care prezintă, ca și cum să fie, călătorește, călătorește căpătă de la începutul său.

Peștri că întrebănduiează singără a țigărete de kamfopă (132) așa că adesea că să tămădiască răul la începutul său.

Esempio de tratamento. A da călătorește de tămădărie, apă și să împăciță în părere uneoriță regulei. Căteză și împăciță că n'au în-

timpiat înkă o sinugră esențială în cheie ce spăsește, și fiecare poate avea mai multe okasiuni să se înkredințeze despre însemnătoarele noastre însăși în felul acesta. Așză foarte adesea pe cînd mei și se săvădă tășind că tăxări, mai vîrstos ieapna; ei ieau însăși țigărăta de kamforă; și din acel moment nu le mai rămâne săptămâni de tăsea lor. De către opă am văzut rămări neobișnuite bine, și de către șease lună, să se pisinească în către val zile numai prin trăsătură de țigără! Adăucându-vă aminte că vă rămărește neobișnuită bine este să rămărește tratatul său; medicina îl hrănește că lăptările che și dă, că jaluzele ei, că dieta său reținează multă lăptăciună și tăptele ei de naibă său arde: prin astfel de mijloace și adesea o tăxări de tăse în urmă plătăpari.

Am dovedit în rădăcina de podiș și în skoarța de podiș proprietatea de a face să încheteze că prin șermeckă catapoi și gătăraele (kopiza) care lovbeskă în cheie dinții zile ale anilor și anotimpur. Ajunând să mestice chipava în gâtă către mințile o șoake, și de a îngrijii balene, că să simță și să coboră în stomacă cărsa tăsei și gătăraile. Din acel cheasă tăsea închetează că și inspecția (skoaterea de blagaj).

Măști și întins asupra acelui articolă și mai mult de către înțelegerile cadrele acelui opere, fiind că voiaj avea okasiune de a măna la dinșii adesea la sujetele boalaelor analoage, și care nu sunt de către modificația a acelui.

Келіз. Вез. Боалеле пелій.

328. *Kistə.* Пынгъ organisatъ, білоквларің таң
ін үнепере, ін пъреді гроасъ ші stříčioasъ, ші
пліпъ de апъ, каре ese ла інкеиетпре, ші не каре
поате чінєва съ о iea adesea дрент о гіндэръ по-
соморітъ. А о snarże, саڭ kъ kaostikъл de Biena,
саڭ kъ үп вірфѣ de akъ саڭ а о pidika кірғрічеше,
ші а о лега аної ка не вер каре алъ ранъ, еакъ
тот леакъл ей.

Kіrueie ла тарғініле тәздеслөрілор.

Kasse ші efekte. Кірчей сінт піще efekte але
зпеі қоале de къпетенің, каре віне таң віртос din
fiinда вермілор intestinalі ін' каналъл intestinalъ,
карі акъндасse de үп үнчіръ первозъ, къшкъпъ ін
тәздемъріле че айрыңъ de ла dіnsъл, kontракцијіні
тәскъларе, сұмъчірі саڭ піще тұйтре ін мәскій an-
tagonіці, карі ловескъ үдеашын similitatea, апъ-
сінд սұпрағъделе інкеиетрелор. Apsenікъл інде sat
аchi продваче асеменеа кірчей.

Medikaijsne. Лодівпіле къ апъ sedativъ (177)
тріємсеazъ de кірчей інтр'юн minstъ, kiap kіnd бол-
наввл ар fi предидит. О ва інтребжінда даръ, ін-
датъ че ләкрапеа фрігвлай ны ва fi de ажанс ka съ'ї
roniaskъ; къчі тәлдү n'aڭ de kit a se skvla din
натъ ші а'ші пүне пічиареле тоале не пътмінтъ ка
съ se скане de ей. Ва преіntимпіна чіне-ва кірчей,
сұзандасse реңімблі iшienikъ (264).

Кірчей ла stomakъ. Вез. Боалеле stomakълі.

Клавъ, вәрсалы, բբалы оілор. Вез. Ілеръ.

Клороз, өрдеалы. Вез. Fikatъ.

330. *Kolikъ, tсietсръ in mіntеue, stpіnsoapea
иe simte ачела к рvia и tot вine ss easъ afarъ.*

Kasse. Коліка (саѣ д реріле ін тацѣ авінд шезвл лор ін тацѣ чел гросъ) аре de kassъ, саѣ m nkarea үнеї sъbstancе beninoase металіче, саѣ формацівnea петрелор stepkorale¹, ін үрта m nk r й үпор sъbstancе богате ін ачидъ тарtrikъ, пре-кът stp g r й ші поаме некоанте бине, саѣ stp nsъл үнеї тъпвше intestinale, саѣ ін sf rshit, чеа че este kassъ чел таї opdinari , пъпъdipea тацѣлъ челві таре пріп пръsipea kъ prisos ші poaderea лві de лътберічї чеї тарі ші de askapidele вер-микъларе. Тримitem ла aptikol i v enit r , 3°, пентръ kolika sat pninъ саѣ kolika niktorilor.

Efekte. K nd kolika se івеще din прічіна формацівнї петрелор stepkorale, саѣ пріп sъgr tma-rea үнеї тъпвши intestinale (*kolika miserere*), кр нтеле д рері каре иі sint үртarea нъ i nt rzi  а si үртate de в рсаrea матеріilor fecale. Коліка opdinari  se івеще пріп кълд р , чівп tvre, борбо-posip  (үрзіреa тацелор) ші д рері i ndep tioare пе партеа traversalъ ші sъperiorъ а p ntechelъ.

Medikaцi ne. 1° Імпротива колічей miserere, se дъ болпаввлъ олі  de річинъ ші пе sss (209). ші пе жос (223); иі аплікъ пе p ntechе o катапластъ твitoape (165) фр m ntatъ kъ олі  de річинъ (209). Лошівні kъ апа sedativъ (177) песте tot трапвл, ші фр k i nї kъ помада kamforatъ (159). K nd sokoteшe чінева kъ kolika miserere вине din forma-

¹ Каре аѣ рапортъ kъ матеріile fecale.

цизнеа петрелор stepkorape, în șrma mînkără de poame verză, dă bolnavului o disoluție prea șoară de bicarbonat de notasă, să o lîngăre de apă sedativă (177) întrean pachară de apă, apoie și pachară de sănt de lemnă. Klisteră că o lîngără se drăguță de apă sedativă la doar fără de apă.

2º Împotriva colicei ordinară, kamfopă ne din pără (122) și borană (217) la fie căre lezătă; alioi (102) și klisteră vermiculă (224); kataplasma vermiculă (166) și ne rînd oblojelă de alkoolă kamfopată (143) ne pînătă; spikulă nekărmată că pomada kamfopată (158) ne spinare și rănikă; deaka ea este îndărătnică, calotă (114). Nu este de nevoie de atită, mai adesea, spre a pisiți toate simtomele. Când copii nu voră a se spăla și ie kamfopă și alioi, le dă una sau două lîngări de siropă de cicoară (244); le pune klisteră kamfopată (221) și kataplasma (166) ca mai sus. Aici sărată de bătră (194).

În cele mai mari pără de casări, vede căneva colică pisiindu-se prin aplicării șnei singure oblojelă de alkool kamfopată (143) ne pînătă.

Esențiale. Este de prisos și da esențiale de tătădăi momentană de călăra ordinară; acestea nu pot fi în prepusă la nimic: fie căre a patit să se convingă astăzi că că așteptă metoade vermiculă, călăra cea mai creptă se păsește ca prin sepmekă. Cât patră călăra *miserere*, complicită că călăra nefetikă și că pășepe de șințe (ematări), patremătă, ka și esențială

преа рап де винде каре къпътат ин доъ риндэрі ин ките ва чеасэрі, касвл вечінблві nostre D. Saint-Martin, ла Montsouris, вліца Tombe-Issoire, 55. Болпаввл върса, інтія оаръ, матеріи не житътate фекале, ші а доа оаръ se тъвъліа не пъмінт kie-mint moaptea: болпаввл s'a ісbit d'o ышороціре. Інтія оаре, коліка кз siintome de mess іл апъка-се ла патрэ чеасэрі de dimineацъ; ла поъ чеасэрі, ел дежкна ші intpa ин гръдинъ. А доа оаръ, кам-форвл favorisind ешіреа пішатвлві, крічепеле дъ-рері інчетаръ пріnt'о пішаре de sinuе: дъреріле іл апъкаръ ин треі риндэрі de ла шеае чеасэрі de di-mineацъ піпъ ла пріnzъ; дар ла пріnzъ тоате пе-ріръ. Лякпрэ stpaniš, nimik нз s'a маі ійт de а-стіа de kind болпаввл а інчетат, депре поваца поа-стръ, съ iea din kind ин kind *gloria* (каfea кз помъ дъпъ measъ). Ам бъгат de seamъ къ, а доа зі дъпъ ачеастъ mikъ вътвръ, ел se амъ tot d'авна болпавв.

Deaka ар пропзне чіне ва къ коліка ар вені din siinца вермелві пантлікъ, съ алерце ла medi-kaudіянеа че ам арътат ла aptikolвл *Bertі intesinaл*.

Кожі пе образъ, aknea. Bez. Боалеле пелій.

331. Колера-торбss, колера *asiatikъ*, sprіtsрі гальвене ші alte боале de sn kapaktepш asemenea.

Kasse. Нъпъdіреа каналвлві хранеі, ші маі кз seamъ а мацвлві събщіре, de хопде de мічі ларве не каре аналоція ті ле әратъ а fi de neамвл *mssueі*.

Efekte. Първият тащелор fiind desopranisat⁹ прін кріпчепыл паразитism⁹ ал касеи боалей, сін-щеле se інгроашь ші se інкіагъ, десътгреле сль-бескъ ші se ғззкъ; сіліта контракціоне а foалелкі stomakal⁹ продвиче о върсаре de матерії галбене, верде саѣ негрій; колопыл¹, ғзпвіндясе ачелвіаш механизм⁹, se дешартъ de піще скременте de о на-тэръ үрічіоасъ; тъдымъріле se мішкъ іn свірколірі конвексів; һрупъл se інегреще, se тъчеще, se стірчеще ші se ғззкъ, ка съ зікъ аша, маї ғзб о-кій прівіторілор.

Medikacijne. Se va fepi de колеръ прін реци-тва камфоратъ ші алоетикъ (264), прін лівареа ү-ней хране тарі ші ароматизація k8 ғстэроіш, піперъ, гімберіш (зързъчев) (41), прін лодіяні adesea ре-петате de алкоолъ камфоратъ (143), саѣ de апъ de Колонія, ші ляпці фрікціоні de помада камфоратъ (159). În тоате диминедже лікоръ ароматизація (49, 3⁹).

Se va тъмъдзи deaka, din івіреа челор d'інті simtome, реіndoieще чіне ва ачеастъ трактаре пре-інтімпінътоаре, ші не каре ну о ва лъса de kit tokmai kіnd вер че темере а періт. Катализмъ верміфузій (166) neste tot пінтечеле, скімбацъ ла sie-каре пътрапъ de чеасъ; ші деапене фрікціоні k8 алкоолъ камфоратъ (143, 1⁹) іn tot тімпвл kit үніе а еї гътире. Алоіш, ші septіръ de ербірі (101) індацъ. Клістіръ верміфузій ші k8 тутонъ (224). *Ла sie каре чеасъ, З* гръбнці de камфоръ інгішітъ

⁹ ғноз din тащеле челе гроазе.

пріп тізлоквл үнені мінгуре тарі de апъ de пъквръ (203). Апъ sedatівъ (177) не хіркъ, ші імпреціярвл інkieietрелор de ла ініні; лодіні къ ачесаші апъ не snate, ші фрікшівні neіnchetate de ла ritъ пінъ ла шеездтк къ помада kamfopatъ (159). Desі гаргаріsmі къ апъ sъратъ (202). Къ kіte ва чеасврі ін үрта інченерій ачестеі трактърі, дъ съ інгідъ болпаввл 18 гръбні de каломел ін kpista-ле, sърътмат търрnt, dap непоріпісатъ (114), ші о жжтътate de чеасврі ін үртъ, оліі de річинъ (209). Даңъ че а тредкт kpisa, въї sedatіве ші алкаліно-фервіноase (107), къ фрікшівні ла еширеа din баіе. Ещелентъ храпъ ароматісатъ (41), індаңъ че бол-паввлій үї віне поfta. Апъ sъратъ de веятъ (194).

Konquesisne черебралъ. Bez. Frіgspі черебрале ии dsrepe de kanъ.

Konkrepціоне. Bez. Калкалъ (neatrз).

232. Konstinaціоне, іnksetspa тінтечелі.

Kasse. Konstinaціонеа віне: 1^о дінтр'о тұрғы-папе іскатъ ін көршіреа siepeй, че катъ а комплекта mistsipea; 2^о пріп авьсвл беятрелор алкооліче, kape desnoaie пърецій intestinalі de шартеа апоасть треввінчіоастъ sekreційні лор deуетівіе, ші інвірто-шеазъ вълзвл de храпъ, konrierінд sekріле лій челе альвіminoase; 3^о пріп пъпдіреа, іn stomakъ ші тацвл челе гросъ, а вертілор intestinalі kape іnfirіндзсе не szирағъделе intestinalе, ле асоарбе sz-кіріле, къ пагъба челеі d'іntіiіш ші челеі din үртъ din челе треі mistsірі.

Efekte. Мънінкъ съръ поftъ; se даче рап ші

аневоie ла скаснă. Мiшкърile тpупвлăи perdă din iimlъdiepealor. Капвл se îngreiază; сsăseră ătimiři шi вiжiitări; iai simte snipitul лепешă шi зъбavникă ла iңцеленере. Se iñtimplă zne opă ka iñtopkîndăse ne o парте, să simtă pînzechelę tpasă kătre ачеа парте, ka printr'о греstate d'iñtră che dă la пiнгiре за лăкpă de o formă lape.

Medikaçisne. Kind konstinaçisnea nă este de оriiñpă вертъноасă, ea este în de obișe rezultația stării sedentarii: ea se gonește prin mînkare; кăчi ачеasta favorisă kăpucereea siepii. Oamenii de zitere шi канчелистii sunt mai că seamă săntăuă аче-stei națime. Prisosul în mînkare este în stape să кăшкне тîstvolei ачелаш rezultată, prin tăla asz-dape che osteneala adăcă.

Еакъ центру че рекомандăm că alătă stăpăin-
дă de a лăa ла sie че наtră zile, ла прînză, алоiă (101) denire metoda noastră. Пofta de mînkare
наre se a se întoarce пîmai de kit; шi astfel se
ferește чiпeva de прîmejdia konstinaçisnăi. Să nă
se пiарзă din vedepe кă алоiă este tot de odată шi
вертiвciă шi пiргrată (105).

Онă sedentarii (кăpucrarăi, канчелисти, per-
soanele вiсерiчещi саă челе fără ăreaibă), катъ
săшi faktă iñseñi пiшe окupaçisnăi танзale kape
să ii sepeaskă de konstinaçisne, ачеastă osindă
iñpăsă de natără онăлăi kape se denpătează de
лăzile сале. Ва лăа не тоатă zioa, în време de
зп чеasă, сана, пощечеле, тînchea; în sfîrșit se ва
апăka de пiшe есерчишă kape konstipiră a se plекă

Ін жос, ші съ анесе astfel вехіквла ієрій. Ка съ
се обічпхiaskъ ла ачесте felvrí de петречері ішіе-
ніче, ва інчепе а se іndelетнічі пътмаі 5 minste
zioa d'intuič, adъогінд пе тоатъ zioa kъ kіte чіпчі
minste, пінъ kіnd a ажанс tіmпл vпvі чеasč, ла
каре ва пътеа sъ se оприaskъ. Двлъ есерчідіč,
іші ва лоціона спателе ші ръпкій, вп minstъ,
kъ апъ sedatівъ (177) шішій ва фрікдіна доъ зеcі
minste kъ помада kamfopatъ пріn fрoміntatъ саš
tрасs (159, 1⁰) тоді тъдвларій. Презікъ твлді апъ
вер kъ se ва sъпvne ачестій реçітмъ.

Імпротіва konstіpaціонілор челор індърътніче,
ва лва оліč de річинъ ші пе sxs (209) ші пе жос
(223), ші kiap іn kataplasme (165). Bez. (280).

333. Kontssisne, stpicea карней, ловітвл.

Medikaçisne. Deaka ня este жvпvіtвrъ, se твл-
утиеде а акопері вінедеала саš stpіvіtвra kъ о о-
бложеаль твіатъ іn алкоолъ kamfopatъ (143, 2⁰),
пе каре о vдъ din kіnd іn kіnd. Дререа локаль
ші фрігвіле іncheteazъ пътмаі de kіt, ші adesea үр-
теле stpіvіtвreі se fakъ певъзste, ка kіnd nimik
de asemenea лвkrъ ня s'ap si іntіmpлат.

Deaka este жvпvіtвrъ, o трактеазъ ка пе ра-
неле de pіnd, (Bez. Pane); акопере жvпvіtвra kъ
о плакъ de чератъ kamfopatъ (162), ші іntinde о-
бложелсле de алкоолъ kamfopatъ пътмаі пе пърціле
винете ші ня sfіniate. Deaka niskare-ва пътіне фрі-
гвіrі s'ap аръта, ле ар kombate kъ апъ sedatівъ
(177).

334. Конвулсіоні, фспії, позадзі, боала реа, боала копійор, треморозл (chorée).

Kasse. Лякрапеа отръвеј, а впор трапици съръине сај а вертілор, мај къ seamъ а вертілор інестинал, інтр'ю чентръ первосъ. С'а възгат а скорни de кътре лътбрічі ші вертеле-пантлікъ піще конвулсіоні епілептiforme крънте, ші треморозл stpanij.

Медикациене. Нимік не прітеждієще чіне ва трактінд ачесте боале, не din пътнтра ші не din а-фаръ, прін метода вертішці, ші мај kъ seamъ прін медикациона вертелві-пантлікъ, каре este касса, мај tot d'асна, а епіленсіе ші а конвулсіонілор. (*Bez. Верти інестиналі*). Інтр' ачееаш време здъ хірка kъ ашъ sedatівъ (171), лодівъ kъ дінса трапици, ші саче фрікціоні kъ помада кам-фопатъ (159), несте лодівне (177), тъкар de треј орі не zi, дар мај kъ seamъ не kінд пътимашвъл se аслъ in съферінцъ. Къғандъ не болпавъ інтр'о баие sedatівъ алкаліно-фергундоастъ (107), одатъ не zi.

Копій каре se пішо in natъ. Bez. Орінъ.

335. Корпспі страйнін віріте in талпа пічіор-азі вітелор.

Къ ачеасть пътіре інделеџет рана пічіорвлій калвлій сај вітелор къшкнатъ прін інтр'єдічереа 8-ній корпі страйнъ, хірвъ de стіклъ, квівъ de феръ, etc., in фрквліда сај вътвкъл пічіорвлій. Каъ а скоате мај інтиш корпіл страйнъ, спалъ kъ ашъ de пъквръ;

ші інкіде пічюргл вітєй інтр'о въшікъ копинзінд
номадъ тереbenlinatъ саð пъквратъ.

*Korpaciš, розсфлюаре гіфітоаре а еителор. Bez.
Astmš.*

Kopiza. Bez. Katapoiš, гітспаіш.

Kossaціб. Bez. Рэматізмъ.

Кротістре ла лавеле кінілор. Bez. Szciš.

336. *Кропатвл пе.иї.* Ціне некврмат нърділе
вінтгіле аконерите de о плакъ de чератъ камфоратъ
(162). Bez. інкъ, *Деңеретспре.*

*Кропатвл пе.иї ла тілін ші ввзе. Bez. (300
ші 312).*

337. Крста копілор.

*Kasse. Нъпъдипеа ін гіллежъ ші ін ресфлютоаре
а үнене fінде вій ноате осебітъ de askapideле вер-
міквларій.*

*Efekte. Fiінда ші съпівл ачестій верте къ-
шыпъ, асвпра съирағыдеі din пънтрв а ресфлю-
тоарій, о десволтаре пемърцинітъ а үзеттөрелор па-
пасите, каре ажынгъ імпісліндісе ші індеіндісе прін
а продыче үн fel de donă depre форма чіліндір-
лай ресфлютоарій, ші каре stabileазъ үречереа ае-
ралы. Kind ачестій крінчені efektі аре timні d'a
се търі ші ажытоареле інспзие de а'л німічі, ко-
пілвл тоаре інекат de асфісій. Реквноаще чіне
ва ачестій інфламаціоне а гіллежылай depre сънетвл
че skoate болпаввл, сънетѣ каре se асемтьнъ kз
кінтатвл үні кокошелъ, ші каре este продыс прін
інгістареа пропіштоаре а капачітъї інгіцитоарій ші
а гілледжеслі.*

Medikauisne. Îndată ce se ibeskă chelă d'intuiție simtome, dă să ſtă înțigătorul copilului o doză de apă de sifonă *d'inekaksana* (248); și după cîrapeta de kamforă în gât (132), sădă, deaka e la refacere, și ſine apropoare de băze o măre bătaie de kamforă. Îi împrecăioară gâtul că o cravată măiată kînd în apă sedativă (177), kînd în alcool kamfopată (143, 2⁰). Deaka este așteptarea noastră, această medicație pregătită de năapă de ajunsă să ſtă înțigătorul răbul, sădă înkă de năapă fost chinușă împăternicit și o înțrebăriță de către kînd răbul a făcut mălă propunări, se va grăbi și da copilului 1 grăunte de emetikă să ſtă fără să ſe verse, și ca ſă intările vărsării să ſte scoasă afară după din reașa. Dar, deaka chinușă ieă răbul la căutașă la vreme, cea d'intuiție medicație în ſtință așa de bine, în către cravată se pare căva că a fost o simplă tăse. Săptămene atunci pe copilă la rechișă vermișchi (Bez. copii mici), și să dă un grăunte de calotă (124) odată sădă de doar opri la doar zile și apă sărătă (194).

Ksfreala vitelor. Bez. Șurdinare.

Kspereoz, nechipinține pe obrază. Bez. Boalele pielei.

Krbeatspr, deșealare. Bez. Skrintitspr.

Krțereea ſințelui din nașă. Bez. Emorație.

Krțereea ſemintei omului fără voie. Bez.

Prianismă.

Л.

Lantauisne, dape de ușoară. Bez. Femei moșze.

Ларингітъ. Bez. Апцінз.

Літбрій. Bez. Вермі intestinalі.

Лізареа mitреі. Bez. Боалеле mitреі.

Лепръ. Bez. Боалеле пелії.

Лепра порчілор. Bez. Боалеле пелії.

338. Лешінъ, sіршеалъ, sinkопъ.

Medikaціяне. Пъне о легътъръ d'асъпра окілор, ші 8дъ хірка къ апъ sedativъ (169, 1°), лодівъшъ апоі рециіпнаа інімеі, конціоаръ гілъл ші інкіетвреле тініелор къ обложеле de ачееаш апъ. Fъ съ timpoase пъдін оцетъ камфопатъ (249).

Летаргіз. Bez. Лешінъ.

Litotomіз, skoaterea petреі. Bez. Калквъ.

Літбагъ, крбатспра рзникілор. Bez. Крбатспръ.

Ліссациіяне. Bez. Skpintitsprъ.

M.

Маніз. Bez. Невніз.

339. Mapasmъ.

Mapasmъл провіне, саѣ din oxtika тъверкълоасъ, саѣ din finца вермілор intestinalі, саѣ din венінтьрі продъсе прін състанціе арсенікале ші терекріале, date ka medikamente, саѣ assorвite din аплікаціоннаа ачестор състанціе ла арді ші тещешвъгърі. Ачеастъ боаль ловеще таї adesea пе лякъръторій никторій de kase, каре үтблъ adesea къ верделе Schéele, іn локвъ кървіа ва іntreбвінда de ва вои Dымнеzeъ, верделе nostrъ, аїт de բыпъ ші atit de невіноватъ.

Masttrbaçisne. Bez. *Prianismъ.*

Maucе (dsperē de maucе). Bez. *Kolikъ, konstipaçisne, spdinare.*

Medsva shirvalsi spinopriй (Боалъ а). Ачеем трактарте ка ші пентръ *паралізіз.*

Meišorъ, бровопелле ін гүрдъ. Bez. *Afte.*

Меланколій. Bez. *Konstinaçisne.*

Menslprъ. Bez. Sopokъл de лыпъ а.и femei.

340. Meteopisaçisne.

Kassъ ші efekte. Үмбілареа тацелор, ші кітे одатъ а тоатъ капаçitatea пінтечелік саð а кавітъ-циї перитонеале ші а үезътъреій человіларіъ, пріnt'о prisositoape kantitate de razъ, саð idposvylбръ, саð карбонікъ, каре, іnriesvind вазеле челе тарі ші плътъний, amenіңъ пе болпавъ de о апоплессій sangvinъ саð asfissiй.

Medikaçisne. Дъ съ інгіцъ іndatъ отвілікъ саð viteі isbiшъ de ачеастъ боалъ, апъ sedativъ (169) stinsъ de доъ зечі de opі atіta апъ; пентръ vite, ын fntъ de апъ sedativъ іntp'о коfъ de апалъ. *Лодігпъ* пентръ ші пінтечіле kъ апъ sedativъ kъ-ратъ (177), пінъ че ғыноменеле s'аð fъkst певъ-zste. *Klistipъ* вермішпіш (224 ші 225) kъ adaosъ, яғіндшъл de ла fokъ, de ын пахаръ de апъ sedativъ пентръ vite, ші de ын патрапъ de пахаръ пентръ omъ.

Miasme. Bez. *Інвеніноръ.*

Mikranz. Bez. *Dopъ de kanъ.*

Mіliarъ (Ssetъ). Ачееш трактарте ка ші пентръ *Iлеръ.* (Bez. ачеастъ ворбъ.)

Miseperpe. Bez. Колікъ.

Mitpa (лъзареа еї). Bez. Боалеле mitpei ші Пролапсъ.

341. *Msuи kai.lop ші aи pindashilop.*

Kasse. Нъпъдипеа пъріор, ші а вълвлві чепвлві гүреі de піще акарі саѣ ларве каре, алтоінд ѩн үртъ, ін оаес ші кърпврі продвселе віціоаес але паразитизмвлві лор, толінсескъ astfel черквла-дівnea, ші ажынгъ а къшна тоапте ші а ѡnt nde толіма ѡтпредівръл ачестеі ветре. Finъ din пъшпеле мерквріамісате.

Efekte. Пироі ѡemosъ маї ѡntіи ліпічiosъ, апоі колоратъ de o садъ de отвръ үрічiosъ, каре кърце неінчетатъ din пъріле калвлві. Тыse in sekъ ші тікніfesъ. Слъбічівне ші лене іn тоate тішкъріле; посоморіреа търелор. Оаселе пашвлві, ма astonsіь, se паръ аконерите de *boletus medulla parnis*. Ачеастъ боаль се ліпеше de ачеіа каре ін-каликъ саѣ інгріжескъ de bite, саѣ прін алтоіреа ефектелор пъріоаесе, саѣ прін комвнікацівnea ка-сі морцире; атоніь іn үрта үпор фрігврі слабе; е-шітвл іn пърі, гүръ ші пе трапаѣ, а үпор ввввліде сзишсе коачерій; тоапте іn треі патръ зіле, деака се трактеазъ прін векіа методъ.

Medikaцівne preventivъ. Пзне іn локвл іесле-лор de лемпъ іесле de чіатръ; astvпъ тоате гъв-реле поделеі; tenkвieще пъредії kв варъ іn тогї а-нії; спалъ adesea подеала kв клорвръ de варъ; сярпъ пінзеле de пыіажінъ депре таванъ; apde а-

десеа тѣтнъ саъ ервѣрі одопісепанте ін граждѣ. Deaka рїндашыл se кылкъ ін подѣ, облігъл а'ші чергі подеала, съші ѹїе пъредці ін слапе вѣпъ de квръженіе, ші съ se кылче тай бине інтр'єн патѣ а-тиратѣ de кїт ін челѣ опдинарѣ. №'л опри de a фьма. Съші лоціоне seapa ші диминеаца ірвиплкъ алкоолѣ камфоратѣ.

Medicațisne kspaticez. Кăm веде чиевеа кън
калă дън чел маи миkă semnă de kspsoape nasală,
пї арвпкъ віn пърї олів тerebentinală (165), шї а-
пои апъ de пъквръ преа tape (203, 2⁰); пї лоціонъ
капвл къ олів тerebentinală (155), саd маi бине kз
алкоолă kamfopată (143, 1⁰). Дъримъ спіггрile
къ апъ sedativъ (179). Кlistipe къ аналь къ треi
греi de sъlfată de zinkă. № ласъ чиевеа ачеастъ
tpaktape de kit tokmai kînd toate simtomele aă-pe-
pit. În toate zilele, вп браuă de foă saă de ръ-
дъчинъ de рăбіe (198) къ паie saă kъ fină. Deaka
vita nă пыне гъра пе ел, дъ'i sъ беа o infexiune
de o зпчіe de пълбере de ръдъчинъ de рăбіe. Son-
de галваніче (254) віn пърї.

Чеј че катъ ачести кај болпави катъ съшиселе
мийните, инainte ши дотпъ крацигне, къ алкоолъ кам-
фопатъ (142) сањ къ есенција de терефентинъ (155).
Еї катъ а форма сањ тутонъ, сањ цигаретъ de камфоръ
(132); а траче din kind ин kind не настъ алкоолъ
камфоратъ (149) стинс къ де доъ зечи де опр волютъ
същ къ апъ; а лъга de треј опр пеzi камфоръ (122);
а'шъ спъла adesea капъл къ апъ sedatивъ (169);
съ iea adesea къръценiea de алоиъ (101), ши din

kind în kind klistipe верміфагії (224). Да чеа таі мікъ simtomъ а пъпъдірій боалеі, съ'шій арзъ бъ-бъліцеле ешіте k8 алкоол kamfopatš (143, 2⁰), ші sъ'шій лодівне adesea тұрыл k8 оуетш kamfopatš stins k8 апъ din destyl (142), гаргаріsmі деші k8 а-чееаш апъ. Апъ sedativъ (169) не хіркъ ші ім-преціврэл гітвлій. Frіkçіvні (159, 1⁰). Tisanъ de salzапаріла iodіro-rybiatъ (219, 2⁰). Întrebvіndца-реа роібіеі паре se спечіfіkvl (леаквл) чел таі si-гэр ла фелвл ачеста de боалъ , ші поftim не вите-рінапі а не facе k8noskst, în ачеастъ треабъ, ре-сълтателе че ей вор къпъта din пареле.

342. *Mشكىطسپ.*

Машкътхреле de віперъ саѣ алт добитокъ вені-nosъ, пішкатау de албінъ, de вене, de пыіажінъ, de скорпінъ, шчл., se bindekъ пыind не ранъ апъ sedativъ (177), ші іnsъшій amoniakъ kратш de ape чіне-ва ла іndemіnъ. Лодівні dese k8 апъ sedati-vъ (177) пріп преціврэл ръвлій, ші іnsъшій neste tolш тұрыл, deaka ръвл s'a лъдіт, ші ачеастъ трак-tape пінъ ла іnчетареа a tot фелвл de темере. Дъ-съ беа adesea үп пахарш de апъ zakаратъ алка-лісатъ k8 kіte-ва пікътре de апъ sedativъ (169).

N.

Нащере, тошире, ләззіз. Bez. Femei îngresiate.

Нәбзашіре, іннекаре. Bez. Astmъ ші Inimъ.

Nədsfəl Kailor. Bez. Astmъ.

343. *Небыніз, smintipe, fspiz, maniz, idiotismъ, шил.*

Kasse. О үрічіоасъ корформаціоне а креепи-

лор, че о аре de ла пащере, dintр'юн аквидентъ саѣ dintр'о рапъ; desorganisaціяна таї твлт саѣ таї пѹїн adinkъ саѣ компресіяна չпей пордівні оаре каре а пвлпей черебрале, ір չрта вірірій չ-пві ՚րզп stryinš, а desvoltърій idatidelор (օյелор вертелві пантлікъ), poaderій չпей ларве, саѣ չпўй верте de твскъ; формациона չпей конвестівні че-ребрале, ՚n չрта ՚пві аквидентъ fisikъ саѣ торалъ, չпей марі sзfepingde, ՚n sfirshit, kape дചче sинцеве ла креері; ՚n sfirshit мерквріял.

Efekte. Ачесте ефекте se аратъ прін idiotismъ, manітъ simplъ, певнітъ саѣ ՚брій de felxite kapak-tere ші osebile denyminaціоні, депре kъm каssя лвкреазъ kъ таї твлтъ саѣ таї пѹдінъ пвтере. Еле сінт трекълоаре, тъмъдбівле саѣ netъмъдбівле, пріи-митоаре de ՚шврапе саѣ de o simplъ вегіере.

Medikacіsne. Тѣрпареа грос пе хіркъ kъ апъ sedativъ (177), імпрецирвл гітвлві, ла ՚нkeieieгrіle тіппілор, ажноւе ka sъ goniaskъ певніа каре вінє din konvestівніле¹ че-ребрале ші din ՚нflatvl sіn-целві ՚n креіері; певніа despаре atvпчі ka прін fep-mekъ. Тоанеле de kasvрі netъмъдбіт de певнітъ se потолескъ tot прін ачел тізлок, adъorind deasa ՚нtrebbiцаре а въілор sedative (107), чеаркъ, ՚n sfirshit, тоатъ tрактареа вертівніцъ. Bez. *Вермъ intestinali.*

Невніа netъмъдбіль катъ sъ siъ ՚нkonciіратъ de вегіере ші ՚нгріжірі kълдэропаose. Nічі ՚n miz-

¹ Гръмъдіреа de змезехе.

лوكă симикă шi de опреалъ нă тreveе съ бiъ пiчi
о датъ интребвингат кă сконă de a face съ'шi вiе
in sipe ачестi бieci iночепдi вiновацi. Рëшиne пеп-
трэ 8n капă de institută de smintiști kape ap алерга
ла метода de ride! Болнаввл fëriosă, kît de цеа-
пънă de ap fi, аре insă ачеастă концепциă de in-
септиопитате интервенциă same kape face ka боял,
калавл шi елеfantul sъ se апате съпчишi ла гласул
8nвi копилă mikă; ел трембръ indată che веде къ
нă поате face съ трембре чине-ва de дiнсвl; ел
debine претиносă шi рекноскуторă, indată che отвл
kape 'л a инсприокашă прии бъна' kontenancă, иi
адресеазă kite-ва ворбе de въпътate шi de о блiндъ
дожапъ. Kît пептрэ fëriosă иi apdikъ mizлоачеле
de a face ръвл. Este tot d'аbna in певенă, интъшi
ръв dispoză, о лячире de раџiоне din kape поате
чине-ва съ'л тъгвлиaskъ. adskind ворба не департе;
шi din ачел m:ntă ел зită ръвл kape, in вълччи-
реа лвi, съ гътия sъ fakъ. Нă ле ловi ръвчирile
dpent in fajă, оквпъї, д8пъ che ле ай къпътат пре-
тенia. 'Mî e teamă de ачела не kape нă'л knoskă
шi kape нă т'a възst pîch o dată; нă т'am te-
mstă pîch o dată, in челе тај тарă але лор тоане,
de певенă che 'ї am knoskăt sъпътошi ла snipită,
саă kape am авт okasiunea de a конворбi кă бине-
воингъ; am fost tot de абна sirur de a'i инсприокаша
шi а'i readvche ла лiпiще шi ла о лячире de ра-
џiоне.

Нещi ла пiчиоаре, oki. Bez. Бетстре.

Нещi сiжiлини, иiцини. Bez. Боалеле sekpete.

344. *Nespetikъ (kolika).*

Kasse. Формаціонеа үнөй петре інтр'єнзл саъ аміндои рънікій, каре, астхпінд каналыл үретрелор, се опне скрещереј пішатблай, destinde (інтінде) neste тъсвръ капачитатеа органылай, ші къшкпъ астхел челе маї крінчепе дәрері ін реционеа че о квеноащем сабе пытреа волгаръ де рънікі. Касселе че къшкпъ формаціонеа петрелор сінт, прін үртапе, касселе колічей нespetiche. Fiindu үнөй верте, саъ алтеј кассе вій ін ачесте органе, поате жека үп ролъ тұлт маї спынінтыоръ де кіт пеатра, каставілъ ші ка аңентъ де дәрьпънаре.

Efekte. Нимікъ н8 е асеменеа к8 кінгіреа че фаче колика nespetikъ; пічі інсъши *kolika miseperere*. Ам възят болнаві а se ізвълі пе пъмінтъ, ка апъкауд де боала-pea; феріче, kіnd тъкар о ематоріш (пішареа sінше) вине інтр'ажаторыле, ші ле аратъ къставіла іші скімбъ локвл.

Medikaijone. Обложеле де апъ sedatівъ (177) саъ катапласме saline (167) пе реционеа рънікілор, ші фрікціоні ін үртъ к8 помада kamfopatъ (159, 1⁰). Інгідітбл валоарій үнөй грэпжъ де пылбере де kamfopъ (127), прін мізлоквл үнөй пахаръ де апъ де пъкбръ (203, 1⁰); инжеқціоні десе к8 оліш kamfopatъ (153) ін каналыл піштьоръ. Klistipe kamfopate (221) ші бүй sedative (107). Рефінвал ішінекъ інтрегъ (264) преінтиппінъ апъкатау din ноъ ачестор крінчепе кінгелі де колікъ.

345. *Nekposz, osъ moptъ. Bez. Kapia oasелор.*

Прін nekposa үнөй осъ, se інделеңе о боаль

каре ловеще къ тоарте о порциите осоасъ din înțră, ши о іsolează de порциите амбiante, ка пе вп корпоре stăriină. Нямаі операдівnea singură пстеа пінъ astăză съ скане пе шылташă de achestă osă de prisosă. Medicaцівnea поастръ іea локал операції fърь чел маі mikă akcidentă.

346. Nemistșipea și mistșipea ostenitoare și zăbașnikă.

Kasse. Калitatea, ліпса саă присоалъ de хранъ (49 біс.) конт्रівнескă atît ла deasa ші обосіреа nemistvірілор ші ла аневоіа mistșipe opdinariă, ка ші ліпса de есерчідіш ші перегвларітатаа in імпър-діреа чеазврілор зілеї. În adeвър, отыл, ка ші вита, нэ mistșeще fърь de kît чееса че este de mistșit ші пътмаі kantitatea че поате елабора капачітатаа individуалъ а stomakълі sъă. Mistșipea аре ші ea fasеле ші dъnipea сă, каре sînt in рапортă дрентă ші къ пітереа konstituційні ші къ іппілсівnea dată de есерчіділе корпорал. Елаборацівnea креерілор нэ поате съă se fakъ de odată къ елаборацівnea stomakълі; mistșipea кваетърій, деака почіш съă тъ esuprimă astfel, нэ se хръпеще fърь пътмаі din продвсеae mistșерій stomakale. În sfîr-șit, stomakъл, fiind вп органă ал mistșipă, катъ а есерчіта fonkცіоніле сале пе kît віаца îl însăflezeше; fiind къ вп органă оаре каре fonkცіонъ пеапърат ші при ачеаста este органă; деяї, деака нэ'ї dъ nimik a mistși, ел se ва mistși пе sinewш; se ва поаде, se ва слъбі ші se ва sinewide. Dieta аре

nemistșirile eî, deaka nă e famea și o oțrăvire domoală.

Medicație preventivă. N'au sănătății nimic oțvălăi carează la deără și la pămîntă: oțvăl națională, sănătatea este starea să normală; el mai nă se bolnăvește vreodată, sănă raportă mistrii, de cănd cănd se prea spunează de cîșlăsație noastră. Boala zice numai oamenilor fără treabă, de cabinetă, okupații că mintea, capcălător, etc.: lăzidă în toate zilele sănă sănătății, sănă poporului, sănă minchea; îmbătrânișați sănă eșerchiul cărează sănă în sileasă și sănă apărătoare, încoperind prin a jeftini cîțu minute zioa întâia, și adăorând căci cîțu minute nu toată zioa, nînă cănd vezi ajunse la sănă ceasă ne zis. Lăsând eșerchiul, facându-o fricăzine de doar zece minute că pomada camforată (159, 1°), în urmă o lozăne de sănă minute că atât sedativă (177); apoi sănă trasă sănă frumătat sănătății sănătății măslări (159, 1°); ridikă în sfîrșit grăsiminea de pre pele, printre lozăne că alkoolă camforată (143, 1°). Se va nume apoi ne reținută ițienică intineră (264). Apară zăcarată ajunse singură de măltă opă că sănă ne o kale sănătății o mistrii lepenești. Eackă pentru ce o dăm așa de des și mai că seamă la călăre. Zăcarat este în adevară o sănătăție complementară a mistrii (28).

Medicație kspatiie împotriva nemistrii. Îndată ce mistrii debine ostenoape, lozăni de a-

пъ sedatibъ (176) ла лінгвреа. Крінд алоід (101). Клістірѣ камфопатѣ (221) къ adaosъ de о впчіе de олій de річинѣ (209); боранцъ (217), ші апоі олій de річинѣ пе ss (209), deaka nemistripea ня шіере къ мізлоачеле челе d'іntії.

347. *Nesomnіz*. Iea în ainte de a te кълка, уп пахарѣ de апъ zakaratъ пресаратъ къ пчун камфопѣ ші інтърітъ къ доъ саѣ треї пікътъре de etepъ. Saѣ inkъ sdrobeneшe în dinjі o mazъре de kamfopѣ, ші іnrite o къ пчунъ апъ; ачеастъ mikъ въкатъ de kamfopѣ дъ чел пчун доъ чеасврі ші жутътate de somnѣ лінѣ ші adinkъ.

348. *Невралгіз*, *saѣ боалъ первоаass*. Ворѣ de присос în sensul ші în іntreббіндареа еї opdi-нариѣ. Первеле fiind aченії simпіілітъї, ші а-фіндѣse іmpърците іntp'o nedeskрkавль рецеа în органе, аратъмъ о ранъ kіt de mikъ каре sъ ня siъ о невралгіз. Astfel s'aѣ іnvъщат a ziche de о боалъ: asta este первos, kіnd ня щів че sъ маїzikъ.

349. *Nimfomanіz, istepiз*.

Kasse. Intрэдѣкціюна упор т্ыпхрі лепеше саѣ вій, маї къ seamъ askapidele вертікъларе, în оргапеле ценитале але femeii.

Каѣ sъ ня маї dea алт іndелes ворбей *istepiз*, de kіt ачест din ұртъ; în време къ medichina вѣ-kie ашеza în класа istepieї, toate боалеле femeilor къропѣ ня щіа че пыте sъ ле dea. Medichina вѣ-kie ера преа твлт політъ кътре воалеле отвлѣ а-невоie de хотърїт.

Efekte. Mînkăreală vîă kare îndeamnă la nemăsurata desmierdare a amorfălăi, săă kare arăptă desordinea în tot sistemul nervos. Gestără și rîchioase; fantasii spaniole; visără neposibile căcăi deskisăi.

Medicație. Recimă iuvenică și antemintikă (264); clistire vermiculară (224); injecție de sekeră de pără (203, 2⁰) în organă; vîrteză lătmăriilor kamfopate în organă (157), mai vîrstă noantea. Întrebărișarea statopnică a șigaretei de kamfopă (132).

350. *Obezitate.*

Recimă iuvenică (264). Eserciziul în toate zilele la săpă, că mînchea, că popicele și fructul sănătății pomada kamfopată (159, 1⁰), înainte de a simăna cămeasha săptămăne fie că eșerchidă. Clistire kamfopate (221) în toate dimineațele. Afără vreun grădinăriș eșerchităndășă mesepia să kare să fie obesă (grasă pește măslină). Bezi ne jăkătorii că mînchea săă că măslene de lemnă: pîcă vînă nu tășnească, pîcă vînă nu căre vecinălavă săă săă adăkă gălăoao de joasă.

Obstrucție la fikată. Bez. Fikată (boala leului).

351. *Oedem, infiltrație, anasarca.*

Kasse. Infilație (intrare) și infilație parțială săă țepereală a desăvârelor, cășnate prințipală descompunere a sînulei locală săă țepereală, prin lipă de ematosă (sînuseficăciune), săă de mistrișire. Anevritismul inițial, idronisia, măiată kreerilor și al medievăi shirbulă spinației, încăie-

търа пътечелвът пе тимпъл ингрекърът, о праа таре компресионе инсфирит къшвът оедема.

Efekte. Ваале лимфатиче ши тоатъ рецеаоа интерстициалъ а вехикълелор десъткреи чеълларе се инфильтъръ де сепозитът ши де газъ, ши парализъ жокъл тъскъларий, ин астфел де модът къ апъсалът къ дециите речище твлът време съпатът ин пеле, интр'ян фел твлът тай пъши колоратът де кит чеа-лалътъ пеле.

Medicaijisne. Ня поате съ се ащенте а тъмъдът оедема, де кит дъпът че ва тъмъдът боала притомпдиялъ дин каре еа вине. Интр'ачеастъ време, катът съ ня пъдъждъиасът чине ва де кит пътатъ ай мъкшора пълереа прин десе клистира (221), прин апликациона де обложеле де алкоолъ камфоратъ (143, 2⁰), де дъсъкъде (168) саъ катапласме въскате, де плъчи (257), ши зне опи прин лодіонът къ апа лът Гълард саъ естрактът де Сатърн (ачетатъ де плътбъ), къ бъгареа де сеамът че чере интреббин-дараа ачестеи сърпътът деベンиноастът не дин пъвн-тът. Тисанът iodоро-ръбъятъ (219, 2⁰).

352. *Okъ (боале лор).*

Kasse. Доръл де окът провине дин интродукци-наа зонът тръпът стъръинът, дин азорбираа съвестанцелор копосиве (позътоаре), прекъм медикаменте тер-къриале ши арсеникале, ин зна саът ин чеа-лалътъ реционе а глобулът окъблът, дар тай адесеа дин ин-траатът зонът верте, ка симптома, саът вер каре фел де симпът вътъ, мъкътъ, ин ачестът органът. Боала иеа а-тънчът атитеа пътишът осевите кинди инсекта извеше тай

твъл кътапе саъ кътапе локъ, кънд се стръкоаръ Ѯн перввл оптикъ, терпвеше пе petinъ, се въръ Ѯн вторвл stiklosъ, Ѯн kpistalinъ, Ѯн gposimea копнетъ (алвъл okivlaj) саъ конжоктивъ, Ѯн rindvra лакрималъ саъ Ѯн каналъ nasalъ.

Efekte. Medikamente мерквріале саъ апсенікале, юнреєвінцате къ о дърпічів аліт де вътътътоаре ші аліт де пъյн рациональ юмпротіва боалелор челор таі бінде, ажупгъ ла болта червлій гзреj, пе пъредїи тропілор nasalе, dap таі adesea асупра окілор, ѹnde продукъ челе таі спътнітътоаре пъстир, de kape medikъ se паре апоj а'ші спъла тінпіле арзункънд віна пе seama боалеj. Практика fitoаре ва блестема кърінд саъ таі tірзиj практика de akтm, асупра юнреєвінцър омчіде а ачестор medikamente віновате. Fiiңda үпбі верте, чеea че este kasъl чel таі adesitъ пінтре kasъrіle spontanate, este спорнікъ Ѯн пъстир пе kіt таі дерьпътътоаре пе аліта ші mat felxrite; dap аре чине ва ла ачеастъ юмпречіврапе пъдежdea съ skapе пе болпавъ. Ծидінд вертеле, bindekъ пе болпавъ; dap kъm поші съ desparі органы de піще sъстанде kape s'aъ комбинацъ къ үесътъреле, atomъ kъ atomъ?

Medikaціsne. Ка съ комбатъ efektele меркврівлі ші съ опріaskъ Ѯн калеj' черквлашівnea ачестеj отръві, юмпречіоаръ орбіта, акоперъ nasal kъ овложеле твіate Ѯн алкоолъ kamfopatъ (143, 2%); fakъ съ трагъ пе nasъ sdравъп алкоолъ kamfopatъ. Плъчі (257).

Dap, în cele-lalte kasări, însosescă această medicație că medicația următoare: seara kălkindăse, bolnavul își acoperă okii că pomadă kamfopată (158), într'astfel de modă că deskizind pleopele, pomada să se întinze pe congiunctivă, și să intre. după zisa de obicei, în oki. Cearcă atunci pătimashul o vîie sătreală, că că să o răste, și vîne-o și înkă congiunctivapare se a se învățăia și mai târziu, ceea ce nu trebuie să spere pie ne nimic. Că să a înne altă pomadă de către opă se deșteaptă din somnă. Dimineața, toară o a zicea de apă sedativă prea lîmpede (169) într-un pașar de apă; amestecă totuști sfrații, și se slăjescă că această apă că să făcă băi la oki și păindă într-un vasă potrivit pentru această treabă, cămă e de exemplu, săvădă pe kape și adă ovlă la masă. Pe dințintră iea kamfop de trei opă pe zi (122), alături la fie-kape trei sau patru zile (101), și deaka boala să se prepașă că apă o consecență a verii boale sekrete, se înne pe iodă și de notasim (219, 1°). Înne atunci în locul colirului de mai sus din kind în kind și coliră comună din 18 grămeți de săflată de zincă la un pașar de apă.

Că modul aceasta noă am bindecată pările (lamina okiului) cărățiforme, corpate, însuite, de opacitate (înțepere căciu) prin formă căciu sănătății fel de katapactă pre săprafacă din părăi; alături, oftalmii de toate forme, inflamație îndărătină că pleope, amopose grave, mai vîrstă kind tik-

лоаселе de алісіи меркxріале n'aš tpekst маі інтііш п'аколо. *Маі vez.*, *Fistulz лакріталz*.

Аплікъ плъчеле галваніче, kind пе тімпле, kind пе плеопе; віръ інкъ sondеле галваніче (259) іn пърі. Tisanъ de сансепаріла іздвратъ (219, 3°) Klisiрp k8 вn гръбнте de sъlfatъ de zinkъ.

Олоциреа вітелор. *Bez.* *Sytiš.*

Onanismъ. *Bez.* *Prianismъ.*

Операцію кірсрцікале. *Bez.* *Pane.*

Опочіре. *Bez.* *Невніz.*

Оppesisne, *grestate dspepoasz іn pentz.* *Bez.*

Katapoiz плътспаріш.

Osteasarkomъ, *Bez.* *Tsmopri osoase,* *esostosz.*

Oss (тшинатсл de sine ал оаселор). *Bez.*

Kapiз a оаселор.

Oss (боалеле лор). *Bez.* §. 196.

Oss (тшинатсл оаселор). *Bez.* *Pakitismъ.*

Oss-moptz. *Bez.* *Kapiз a оаселор.*

353. *Оварій* (імфлатсл, inflатаціоне, skipсл лор).

Трактата *Боалелор mitri* (Bez. ачеастъ ворбъ), адъогіндъї аплікацію, пе реціпнеа дхрерії, de о-бложеле de апъ sedativъ чеа маі tape че ва пътеа чіне-ва sъ rabde (169, 2° шi 177) іntp'yn timpъ de зече minste; ва акопері апоі локвл рошитъ k8 о плакъ de чератъ кашфоратъ (162). Kind ана sedativъ ва къшвна вер о жұпкіаль саš sгаібъ, ва пъне іn локвл овложелор катапласме saline (167). Рецітм ішіенікъ (264). Klisiрp галваніче (255), Tisanъ (219, 3°).

II.

Палітацієні. Bez. Inimă (Воалле еї).

354. Паралізіс цепераліз саš парциаліз.

Kasse ші efekte. Паралізія este продъстъ прін іntрэдчереа, іntр'юн ченіръ первозъ, пресідінд ла тішкареа, үнві т्रупъ стръінъ, үней ларве, үней insekte, үнсе веніноае саš desopranізтоаре, каре опредѣле, іntр'юн modъ тај твлт саš тај пүшін дъі-nitоръ ші репараблъ, компікаціяна іnfлussовъ первозъ, къ органеле локомотівній ші тішкърій, adіkъ, къ о порціоне оаре-каре a sistemълъ төс-къларій. *Apoplexія* (Bez. ачеастъ ворбъ) este *па-ralізія* капвлъ іntрегъ. *Паралізія* este *apoplexія* тај твлт саš тај пүшін дъінтоаре а ръдъчинеи үнвія саš а тај твлтор перві каре esъ діntр'їnsвл. *Етілледія* (Bez. ачеастъ ворбъ) іsбеще нымаі о singръ парте а т्रуплъ: шезвл съѣ este іn kstia хірчей. *Паралізія* ловеще тъдвлъріле de жос: шезвл еї este іn порціоне de марцинеа тъдвлвей шірвлъ spіnърій. *Rsymatismъ* ші kspreatspa se леагъ нымаі de ратвреле de a doa мінъ a sistemълъ первозъ, ші продък нымаі амордеала временнік паралітикъ а үней sупрафъде төскъларе преа тър-щіnіte. Fiind kъ sistemъл первозъ este o nedeskріктъ ръдеа каре se sбімпарте пінъ ла nesfір-шіt, пінъ ла отарвл үнві органъ, үртmeazъ kъ ру-matismъл ну este nічі о datъ о паралізісъ, fiind kъ ел ну провіне de kіt din паралізія үней simпле порціоне a ратврілор первоase каре ажыргъ ла реціоне төскъларій atakaіtъ.

Medikacijne. Medikacijne, mai kă se amăză lo-
kală, cătă să fiă aplikată nă pe mădălarălă bă-
tătit, dar mai kă se amăză nă porcăznea organăloră în
chehalikă (al capăloră), căre se pare a fi oricăznea
răzălu: nă hrăpăcă shi nă toată lăptăimea și răzălu
spinării, pentru paralisia generală; nă partea hră-
chey opăză părăzii paralizați, kînd emiplegia băntu-
iește jumătăatea față; nă lăptăglă răzălu spinării,
în emiplegia nekomplektă, shi în paraplegie, saă
paralisia mădălărăilor de jos.

Aplikă des, măkar de trei ori nă zi, într-un
timă de zece minute fie-kare oară, cătăplasme
saline (197) nă lăptăglă răzălu spinării; sădă hrăpăca
kă apă sedativă (177), shi eșerchitează în șrătu o
spikăzne de doză-zechi minute kă nomadă kamfo-
rată (159, 1°) năste spate shi rănikă, shi frumătă
toate mădălarale paralizate (159, 1°). Eșerchidă
kă sapa, kă popătele, kă mișcea, deaka bolnavălă
este în stape, kă spikăzni în șrătu; klistire pără-
zitive (222) des. Rețină ițienikă komplektă (264);
băi sedative (107) des (doză pre săptămăni mă-
kar), kă spikăzni shi tpasă, la eșită din gaie.

Prin faboarea acestei medicații, șrătu de
destăl, am văzut a se întregimă, într-un modă destăl
de ajanții ka să se împliniască, shi năste, ș-
răzile saă dopințele bolnavălă, o mădură de
kasări de emiplegie shi paralisiă kapi era destăl de
înbekite. Împotriva paralisiilor terapeutică, *Bez.*
Benignă.

Paraplegie. Bez. Aptiko-izl de mai 888.

Паротид. Bez. Гімн ші спекі.

Патоз пеагрз ін оки. Bez. Оки.

Пеле (Боалеле еї). Bez. Боалеле пелій.

Печінцепе ін образз. Bez. Боалеле пелій.

355. *Печінціне тәрілоаз ші боалеле сұпрағічіале але пелій.*

Kasse. Тірітвл сұб епідермұш ал вертілор саъ ал алтор инсекте. Ешітвл арсенікалұш саъ меркұріалұш пе тұрпұш а тұлтор ығайе ші өзбекліде.

Efekte. Мінкіріме нессеперіт каре констіпіңде пе болпавш а se скърпина, чеа че алтоіеңде пе вірж ші маі adіnkш ін пеле. Фрігірі ші nesomniш, ін үртъ тъчеалъ саъ сұльбіре а пұтімашқалұш.

Медикациіне. Аплікаціяне пе печінціне de оғложеле de алкоол камфоратш (143, 2⁰), kінд інтиде реа нұ е аша таре. Deaka печінцінеа оқыпъ totш тұрпвл, іеа бүі sedatіве алкаліно-фервіноазе (107), кш фрікүіспі кш помадш камфоратш (159 1⁰) дұпъ fie-кареп баіе. Se кұлкъ кш кълдұпній, ismet-неле ші къташа үнсе кш помадш камфоратш (158). Iеа пе d'іnтьвнtrз, сұпбіндізсе ла рецитвл іциенікш комплектш, 18 грънпуд де iodігръ де notasism, кш модвл кш каре ам арътатш ла (219).

Deaka печінцінеа stъ пе локш, ва акопері de треі орі пе zi локхріле бінтшіте саъ петеле, інтр'ян timпш de зече minste, кш мұстарш de масш (226), ва спъла ранеле біне кш апъ de пъкхръ (203, 3⁰), ва пүне апоі пе пете оғложеле de алкоол камфоратш (143, 2⁰) інтр'ян timпш de зече minste, ші

ле ва акопері апої, de se ва пътеа, къ плъчі de чератъ камфопатъ (162). Плъчі галваніче (257).

Печінціпеле каре провінъ din insekte н'аѣ не-воіе de atitea інгріжірі ка съ пеаръ ка прін фер-mekъ прін ажкторвл трактърій. Печінціпеле арсе-никале саѣ меркбріале червъ таї твлт тімпъ ші таї твлт modifikaціоні: de твлт орѣ se веде чіп-ва konstپins de a desopranisa пе d'asvпра sзпрафъцеле.

Kit пентръ фелбріле ачестеа de печінцені про-виїнд din авъсъл ачестор din ҳрмъ medikamente, ші kit пентръ *печінціпеле adіnii ши smede*, Bez. Баалеле пелій.

Перітнесмоніз. Bez. Баалеле de pentъ.

356. *Перитоніт* їn ҳрма саѣ үнєй пащері, саѣ үнєй операціоні кірврцікале. Аплікаціонеа пе рінд de катапласме saline (167) ші de обложеле de алкоол камфопатъ (143, 2⁰), klіstіреле dese къ камфопатъ (121), алоїзл (101), інжеکціоніле къ о-лів камфопатъ (318), тріамфъ лесне de перитонита лъхъзелор. *Крационеа рапелор* (Bez. ачеастъ ворбъ) фереще de перитонітъ, de вер че kasъ de опера-ціоне кірврціаль ші de тъиере sзспвбіанъ.

Пертссе, tsse-тозгуреаaskъ. Bez. Рsmъ.

Pete potsnde роши pesnindite пе тр8тъ. Bez. Баала пелій.

Pete скорпните din дsреpea fіkavлвъ. Bez. Fikatъ.

357. *Pete роши, pesnindite пе образъ ши mіnni.*

Ферещете kit-ва тімпъ de soape; лодівпъ'шъ

иелеа kind k8 ацъ sedativъ, kind k8 алкоолъ кам-
сопатъ ші спалъ'ді апої сада k8 sъп8н8 de тоiletъ.

358. *Picioare (боале de).* Bez. *Pane și Heciuțină.* Боале de пічіоаре черв твлтъ време de тъмъднітъ, алфел тоате лжкрріле д'о потрівъ, ка ші боале вращелор, din прічині тішкърі т8скілор kind віблъ чіпева, ші din smічіріле че къшвиъ а-
честе тішкърі panei.

Hietriuș în sdă. Bez. Calcas.ă și Șprină.

359. *Пілорз (skipă .ia).*

Se ағлъ твлте kas8рі de пілоръ каре н'аҳ
яват ачестъ карактеръ de kît în 8рма medikaçіоні-
лор че аё ѫмръдішатъ; ла інчеп8тъ, н8 ера adesea
de kît о боалъ de stomakъ верменоасъ. Adoантъ
dap k8 інтрега, în ачестъ kasă, трактапеа арътатъ
ла aptікол8м *Боале de stomaks.ă* (354), вей 8шора,
kind ръвл н8 ва si аж8н8 а інкide de tot г8ра пілорі-
къ. Аплікаціоне неконтенітъ de катапласме, 8date твлт
k8 ацъ sedativъ, не партеа дреантъ а totъ пінте-
челві, ші în 8рмъ medikaçіонеа превентівъ (254),
ші апої трактапе de вермі intestinalъ.

Hiposiz. Bez. Боале de stomakъ.

Нишареа сінде. Bez. Nefpetikă (ко.икă).

Hitsită. Bez. Вермі intestina.ă.

Нишареа de insekte. Bez. Msukats.ă de vînerz.

Илаце. Bez. Pane.

Ил8т8л8 (Боале de) Bez. Боале de pentă.

360. *Игешвіті, алонечіті, коз8т8.ă п8р8.ă, кап8
п8лешв88.*

*Kasse. Шърв kade, în алонечіті, din desop-
ранісаціонеа ръдъчинеі първлві, с8в inflaçінда па-*

pasitismvlăi үнөй insekte kstanate saă sъb-kstanate, үнөй impresiună morală foapte vie, үнүй eschesă spasmodikă shi a abesvlăi de văstăre sniptoase, kare ișeșe de paralisiă pelea păroasă, dar mai kă seamă shi în cel mai mare număr de kasări, din pricină trătăriilor apsenikale shi terapeuticiale.

Medicație. Locul capălă kă apă sedativă ordinară (177) de trei ori pe zi, shi үпце apoi pelea capălă kă pomadă camforată amesticată kă romă. Ferește kîl vei pătea de plăberea (prafă) kare face să kază părvă, fiind că ea adaugă numai o boală grea la o neplăceră shi la o simplă nemulțumire: atunci n'aveam a face kă *kozstă și nărvăi* ch kă *plăsivă*. Lăcrarea unei sedative, peadăkîndă cherclăciunea capilară în prelungirile primăveasă kare formează rădăcina părvă, înținândă această organă o povă impusăne de desvoltare; ne lăngă aceasta, una sedativă înkide coloarea națională a pericolăi, shi face a trece dreptă blondă părvă cel albă; ea nu roșește pericol cel negru, dăpre kăm din greșală a prelins unii.

Plăsivă. Bez. Boale de nemă.

Plăsivă. Bez. Boale de nemă.

361. *Поасă албă, saă floră dulce.*

Kasse. Întrădăcheră үнөй kasse vă, shi mai kă seamă a askapidelor vermiculare, în organă genitał al femeii.

Efecte. Măkkăreala үне-ori săvăntăloape în organă; skapsoape mai mult saă mai năđin statonnikă de o națără mai mult saă mai năđin akru.

Тытшре ин stomakъ, mistšípí тpødoase, peszflare жекнитъ, змъвире.

Medikacisne. Речімъ іщенікъ комплекстъ (264), де треі опі пе zi, інжекціоні къ апъ de пъкбръ (203) ін органъ. Seapa вірітвл помадеі kamfopate (157) не кіт ва пштеа маі adіnk, са० лямі-пърі kamfopate (157). Інчеаркъ маі ънліш о ы-шоаръ ыстіреаль, dap каре ва үшне абіа впвл шіпъ ла doъ minste. Үне-опі аплікаціоні de алкоолъ kamfopat (142) сүб пінтече; алоіш (101) ла fie-каре нағръ zile. N'ам афлат пічі о datъ de ла пічі о пътиматъ къ ачеастъ а пштет sta імпротива трактърій noastre; дұпъ kіte-ва zile, skrapsօsoarea se fache певъзатъ; ші, перінд, дъ лок үнеі інгръ-шърі ші adesea үнеі крещері ші desvoltърі de поднічітъ.

262. Поліпс як пасъ.

Апликъ adosea în ел, зиоа, алкоол kamfopată (142), пріп mizloкъл впві mototolă de пінзъ; а-
коперъ nasъл kъ обложеле de алкоолъ kamfopată (143, 2⁰); д8пъ fie-че пріminipe, траце ne nasъ
nomadъ kamfopată (158).

Полуциєні нонспне. Bez. Пріанізмъ.

363. *Hriānismš, satipiase, sksp̄uepea seminueř ſzps eoie, polsuisnī nontspne, onanismš.*

Kasse. Нъпъдipea органелор щенитале але жъ-
пилор ші бъеџилор, таі k8 seamъ de askapide вер-
тміквларе, а къроръ гїдиларе fakъ a se паще, ña-
inte de вірстъ saš de требвінцъ, піще dopinде кape
seakъ, вsskъ ші арвнкъ пе копілъ, ка ші пе бътрінъ,

піще рътъчірі de despriș kape її derpadъ торалвл
ші іndovіtoчеще саѣ її prostеше fisikвл. Ачесій
непорочічі, іmpіnші, de yn fel de mіnkarealъ, ла о
fpekapre че se паре aї skъпа de kavsa ачестій des-
opdine, капътъ de atenчі піще пъравврі капе ле
debinш fatalе іn епока іn капе natvra іші чере
дрептвріле sale.

Medicauisne. Tot spasmyl ачеста 'ал fisikвлв
ші тоатъ лвбрічitatea торалвлві kadъ ші se pisi-
peskш, deaka iea чine-ва тъssvra de a іnvълві ор-
ганеле үenitale kв yn цeapъnш kвlkvsh de пвл-
бере de kamfopш (127), zioa, ші noantea kв по-
madъ kamfopatъ (159, 2°; 238). Ba adъога ла
ачестш mizzlokш trasvяl цigaretei de kamfopш (132)
ші тоате челе лалте тъssvрі але рештвлві nostrъ
iщienikш (264). Fie-kape seapъ sъ aibъ гріжъ de
а презъра чеаршафл kв пвлбере de kamfopш (126),
саѣ таї вине de a o pesnіndi іntpe mindipш ші
чеаршафш. Храпъ цeapъnш ші apomatikъ (41). Sint
таї твлт de natrъ anі de kind noї nз іnчетъm a
іndemna іn пвлkш ne пъріng, ne капій de pensi-
onate ші ne autopitatea administrativъ, sъ adoante,
pentrъ kopii үzvяl ismenelop de іnnotaцt, прptind yn
sъkвlete de kamfopш ла перineш; konbinsш, de sste
de esperiіnge, de пtepnika лvkrare a ачестш miz-
lokш іmprotiva flaцelвлvі onanismвлvі. Ba! пъріn-
g se okvпъ de petrecherі ші de valvрі, ne kind
kopii lor dormш saѣ nз dormш de лokш; капій pen-
sionatelop, de a avea premiіrі de ла колеziш ші
твлт kopii іn ашezъmіnt. Kit pentrъ autopitatea

administrațivă, în okii săi, nimic ce ese din neana noastră cără să nu fiă primit; cără a aștepta că șnul din Sosii poștri să dea această întrebătură că a sa și ne înțelese săd, că să boteze prochedul să fi bine-venită: să așteptăm. Cănoskă înstă mame de familii și capă de pensionate kapi n'aș pierde din vedepe sfântărea noastră.

364. *Пролапс, sau язвареа ши растярнане митри*, ori la stînca, ori la dreapta, ori îndărătă, ori înainte, în urma atoniei și slăbirii ligamentelor (адипоарелор) lătează săd măkkalare kape, în starea normală, aș de țintă să ūie această organă în pozitivă. Amikă adesea săbău înțeche și pe rînici, oblojele măriate în alcool kamforată (143, 2⁰); înjekțiună dese de aiză de păkhră (203, 2⁰) în văgăună. Bîrîtlă noantea de lămătări kamforate (157). Deaka aceste măzloache nu ar fi de așași ca să îndepărteze căpănd mitra, ar putea în șasă nu clăsipe de mitră pe kape cără a le proskpie că toată strășnicia, și bîrîne iugastrice aramate că doar perniță pînă drenajul măntelui vîneri (пъбіс), urmând tractarea înainte.

Првриго. Без. Рие ши Бодиле пелій.

365. *Првни (Бодиле лор).*

Prvnică la doică nu sunt, în cîncrepe, sănătății la pîcă șn acidentă; alătura ea este papaceala lor. Deoarece s'aș înțelege că a lăsat viața de familie, și vede cîine-va așa pierde frigălașii lor karmiń, կօլօրէլէ լօր, a peri, a cherka și de neporociră în sănătate. De unde vine această di-

ferință? Din nekvarțenia aerului, din linsa soarelui, dar mai că seamă din diserința hranei. Sunt și ușă le da estraktul tăblor kondimentelor prezervative care aromatisă hrana ușeră. În toporul la cetea și învenină că acea hrana urcă bricioasă și vermicioasă, ne care bogăția o vede că ne ștă din cele mai dulci ale ei apănațivă.

Boalele intestinale ale copiilor tici căță și privește tot deasupra că pășe boale vermicioase, și și traktate prin rețeta aromatikă și vermicifică (264).

Dă seara și dimineața copiilor, la fiecare patru zile, o lingură de masă de sirope de cicoară (244); le dă prea puține lăzăruri zacaroase și lăptioase, și aromă din destăl evkatelor (41); și îndulcă că alkool kamfopată (143, 1%), apoi și fructul că pomadă kamfopată (169, 1%). În cprise și pirotele, le aplică pe minte o cataplasă vermicifică (166), și le pun măkk klisteră antivermicosă (224). În casă de cpris, le dă 1 grăzinte de calotamelă (114).

Deaica copiilor că naște nu voie să se aplice ușă, și apă să se simtă căneva a'lu crește că băberoșă¹, să aibă grăjă de a da ne toată zioa văcăi kîte-va braude de fină bună presărat că și dulce seape, și să se facă la tălcere. Că sirope de cicoară (244) din kind în kind, că tici clistice kamfopate (221), că fructul că pomadă

¹ Basă de piele căzute că capă se dă ușă prăpădor.

kamfopatъ ne пінтече (159, 1°), ші іn sfіршіт пы-
ind8'ї ne kind ел doapme o ввкъцікъ de kamfop8
lіngъ гэръ (131), este siгвр8 чіне-ва de a д8че
ne kopil8 іntp'o atit de բ8пъ sъпъtate ka ші ачела
ne каре іл алапtъ.

*Прstий (т8равспi тimnspi але aместора). Bez.
Prіanism8 ші spіn8.*

366. *Пsuіtsл nasslvі, ozен8.* Траце adesea
ne nas8 апъ sъратъ, ші гарграпіstte k8 dіnsa (201).
Траце ne ел kamfop8 (127), ші аплікъ adesea ne
течеле nasslvі ші таі k8 seamtъ ne т8kia л8і, о-
бложелe de алкоол kamfopat8 (143, 2°).

Pstrezеала fikatsl8 ла вite. Bez. Fikat8.

P.

367. *Pakitism8 saš іmmsiatsl oаселор.*

Kasse. Оаселе se іmmoie, fiind kъ desvolta-
реa үп8'ї ачіd8 se оп8пne рег8ларіtъj д8п8нерій
калкаре, іn ръщeaoa оаселор. Ачест efekt8 аре
пепtr8 чea d'іntt8 a sa kавtъ, opі o организaціne
debiл8 ші жіgъріtъ, tpiстъ тощenipe a үrіcioasei
п8рtъrі, a ръtъcіrіlор, a tpr8delor spіrl8vі saš a
перderіj тimnspri a п8рtіnclор, opі іnвъt8l de a
tр8i iп tіzлок8l a8krіlор saš miasmelor аchide,
ші denapte de pazele іnвіоръtoape але soарel8,
opі іn sfіршіt паparisim8l үп8'ї finde вії, каре
desopranis8 ші stpіkъ; dap, іn чel таі mape п8-
tъr8 de kas8рі л8kraprea d'a дрепt8l saš тощe-
ni8 a medikamentelor терk8ріale (52).

Efekte. Din прічіна лецілор гре8tъd8 ші an-
tagonism8l8 т8sk8ларі8, порці8nіle тоleshіte se

плеакъ, se ласть, se покілteskъ: чеea чe facе ka kipisteaoa osoasъ sъ se skimonosiaskъ, sъ se des- forme шi sъ se аваtъ din stapea sa нормаль, iп- tr'o твлjime de modxр, шi kъ пiще почitxre kape fakъ adesea atit de үricioase la ведере spesia чe Dymnezeж a kreatъ depre imaqinea saж forma sa.

Medicaijne moralz. Nu поate nimini дреце пiще efekte adse la iпdeplinire: aptea nu поate sъ reфakъ органеле; поate iпstъ чine-ва але прiп-veni, але iмпвiдiна пitereя, a лe опri калея.

Чел d'intiї лăкpз de fъkвlз, este рespektъл kъtre непорочirea nemeritatъ; am авt tot deaгna o tristъ idee de вiпtatea oamenilor kape чеаркъ o вikleanъ plъcherе a insvita шi a f1zera la un kokosatъ. Сервиоapea венерабiлiлiй тeж maiстeръ (iпvъцъtop) era desfomitatea чea mai komplektъ че am въzst vre o datъ iп viaца mea: finalъ de патъ палте, пiще miiнi nesle mъsвpъ de лvнi, kъ капъл плекатъ ne пепtъ, o f1gurъ neagrъ шi тъгрiтъ de въpsatъ шi iп вiрstъ de чiп-zечi de anи tpeкvдi. Еi бine, iпtr'ачestъ koфъръ үricioсъ la вe- depe, se afla un s8fletъ din челе mai omenoase шi un snipitъ din челе mai бiне kвltivate. Aveam doi-snpre-zече anи atiпчi, eram mai палтъ de kit diпsa, шiт артъlam чel mai adiпkъ рespektъ: aче- sta era un omqиш statopnikъ datъ unеi iпtelijenциe finalte. Niči o datъ, iп mika mea четate, n'am въ- zst ne чine-ва kape sъ'шi epte a o лa iп pisъ, kind ne iпsozia la преiтвlarе; kъчi, ne tot др- mъl, se afla непорочiл ne kape ea aжutase шi

шшврәсе, ші каре іші ридика капелеле лор възін-
дво. Domniлор бъеді батжокориторі din четъціле
челе марі! сълбатічі sіnt таі чівіл de kіl воі; ей
прівешк пе біеді непорочіш аі natгреі ка пе піще
фант таиніче а ле ляі Dvтnezeш.

Воіш презіче апоі лібертінілор (desfrънацілор)
къ дыпъ че'ші аш ssat saш таі біне дърънънат frъ-
moasa лор sъпътate іn плъчері че отръбескъ, вор
sfірши, kъsъtopindssе, a da църій коній pakitічі, de
вор авеа порочіре d'a трыі.

Іn sfірши, катъ а adъога къ пъріндій чеі таі
sъпътоші, ші а къроп kondыssъ e песспътъ ла пічі
ып fel de defъимаре, пот mi eї а fache піще ракі-
тичі, saш коній sъпътоші пе каре үрічіосыл лапте ал
доічеіші fache ракітичі. Че de kасse mistepioase, іn
ефектъ, потж а se вірі іntp'o opranіsашіне пъскін-
дъ! Sъ інчетьм а kрітика пе пърінді; pespektъ ші
mінгієре конілор!

Medikaціsne kspaties. Лодівпі dese de алкоолъ
kamfopatъ (143) saш de апъ de Колоніа, neste totъ
трюпъл, dap таі віртошъ; пе тъдвлъреле а къропъ
oase amenінцъ твіере. Frікдівпі dese kъ помада
kamfopatъ (159, 1⁰), дыпъ totъ atіtea лодівпі kъ
апъ sedatівъ (160). Рецітъ ароматикъ (264). Ti-
sanъ рхбіатъ (198). Ачеастъ трактare este de о
енердій іnsemпътоаре ла коніи каре kрескъ, Маі
адаогъ апарate оптопедіче потрівіte kъ kірінхіреа
osылъ, dap каре sъ nз kinsiaskъ пічі de kът nе
воллавъ. Se ағлъ есерчій цімнastіche каре sfішіш
плътіній ші stropsheazъ; nз лъса пічі odatъ sъ se

atîrne kă mănele șn bolnavă ișvit de kăkoșare. Aparatul cătă a îndrepta desvoltarea organului, și a nă sîl o desvoltare îndepință. Plăcă (258). Băi de sine (262).

Essemple. Am dat destul de esemple în *Istoria națională a sognării și a boalei*, de îndreptăția picioarelor și căr al shirvlăi spînărăi încetind să se abate în vîrstă jăpă. Năpă trezii a konkide dintre aceasta că a cheieashă prochede aștătate de a-cheieashă traktare să poată a aduce în starea normală opăcările kape săă săkăt odătă. Îndreptarea nă poate să se făcă de către înțeleitorul creșterii; fiind că creșterea, este stofă, în capă croiescă foapteka traktării. Sfătul dap ne păriind de așă săpăne copii la aceste prochede, îndată că zărescă cheile mai tîrzi simtome de parătismă. Atunci căpăind cătă să afle șn aparată kape, sără a spimtoră între nimică și tînkările copilării, le aducă tot de așa statopnikă la tîplă tînkările naționale. Arătă că văză ver che pată, ver che boală, ver che kopetă kape ar avea aerul makină de kinăită, și pretendisne de a îndrepta forma că predeță săferințăi și al dărerii. Astăzi nămai nejubia poate să împreunăze așeles spăimântătoare chearlatanerie ale Lazbarde montelor de optonedi, doktopată că titlăi și că vorba, speskantă că spîrile, și înfișătoră bărbătară că inima. De la 1^{ea} ediție a Manualei nostră de sănătate din 1845, avem o tablă de casării în traktare kape ne dă rezultatele cheile mai fe-

річите, маї къ seamъ ла копії; еї үтбель, se жоа-
къ къ atîta поftъ, in kît îші рзп adesea апарателе
лор, in локъ sъ fiъ еї sfъrътаці de еле, ka in
metoda чеа векіе. Se îndeleце însъ kъ îndrep-
tarea үнчі osъ nъ se поate fache întp'o zi, ші kъ
тъмъдгіреа este аша de зъбавникъ ка ші kiap
крешерепа.

*368. Pane saš плаџе, tɔietspɔ̄ ла sn mɔdslarɔ̄,
amnstaçisn̄, fpaktspr̄ saš psntspɔ̄ (ksraçisnea лор).*

Medikaçisne. Гроаза че авем de a върса sîn-
це de omъ катъ sъ nъ meаргъ пінь ла desгvstъл
каре ne ap opri de aї înniedika кърцереа. În-
datъ че întîmpinъ чіне-ва үп omъ рънілъ, ші ал къ-
рьї sînце кърце, катъ sъ se гръбиaskъ, înkъ înaïnte
de sosipea kîrвrgвлъ, de a лега артереле din ka-
ре sînцеле кърце дроае. Спре ачестъ sfîршit, а-
пъкъ къ о чіпбістръ saš kъ үп клещішоръ aptera,
о sъчеще întopkînd клещішорвл; о леагъ stpîns kъ
о ацъ червітъ saš үnsъ kъ помадъ kamfopatъ;
къръцъ pana kъ апъ къратъ; ii ieа kъ бъгаре de sea-
тъ вер че тръпъ stpъlinъ dîntp'insa ші dъпре лîпгъ
dînsa, ші deaka nъ e вре үп osъ fpîntъ, апропіе
kapnea віь бвzъ ла бвzъ, kînd pana îngъdzie; dъ-
пъ че s'a fъkvt ачеasta, ші deaka kîrвrgвл nъ se
веде înkъ, о mançine in stapea ачеasta пріn миз-
локвл үпор тічі ванделете ліпітоаре (234), потрі-
вите îmпреñіврл тъдвларвлъ, astfel ka kapnea а-
пропіатъ sъ nъ поатъ sъ se desire; întinde пебъ-
зеле paneї үп gposъ ширъ de пвлбере de kamfopъ
(232), апої үп kвlkvshъ de skamъ үnsъ kъ помадъ

kamfopatъ (232), пе каре іл акопере къ bandele-
те ляпгвлеце, ші ле цине іnt'raчeaстъ stape при-
mizлоквл впві пытъръ de ажvns de околврі de fa-
ше de пінzъ (230). Пре de assvра ші пе de de-
ssvbtъ, 8dъ fашеле къ алкоолъ kamfopatъ (142). La-
чea маі mikъ simtomъ de фрігврі, іnkонціоаръ гі-
тул ші іnkieietvrelе тіnелор болнаввлкі къ овло-
желе de апъ sedativъ (169). Болнаввл поате съ
тъпінче, към аре постъ. Nv desleaагъ чел d'іn-
tіiіш апаратъ de kіt tokmai дvпъ паtрv zile de ла чea
d'іntіiіш кvраціvne, de teamъ d'a nv deslіti карnea
апропіаtъ. Кvраціvнъ (леагъ) апоі къ ачестъ modъ
ла fie каре doъ зечі ші паtрv de чeaсvрі, ші іn-
гріжещe съ спеле рана, ла fie каре кvраціvne, къ
зп вvрете mviatъ іn апъ кvлдvу de пvкvръ (203, 2⁰).

Kіnd вvзеле ранеі sіnt priimitoape d'a se ре-
апропіа, ші se вede чine-ва konstpіns a кvраціvна
о ранъ къ totvl, поате чine-ва a se апvка de o
пoвъ кvраціvne kiap de a doa zi. Дvпъ че a спъ-
латъ рана къ апъ кvлдvу ka маі sss, ші ашер-
со къ вvретеle, o akoperъ къ o піnзъ fenestratъ
(231), mviatъ іn оліv kamfopatъ. Іntinde пе d'a-
ssvра вп kвлкvтъ destvl de grosv de пvльере de
kamfopv (126) пе каре іл akoperе kъ stramъ (232),
mviatъ іn помадъ kamfopatъ (158), ші пе каре
o спріжинещe къ fаше ші bandelete ляпгvшоаре
(230); челе лалte ka маі sss.

Къ modvl ачesta de tpaktape, n'ape sъ se
teamъ чine-ва nіcі de фріgvrile тraumatiche, nіcі de
кангрепъ, nіcі de tetanosъ, nіcі de formacіvnea

уній пуроіш де о науэръ үрічіоасъ; лякру ла каре с'аš үніт тоңі кірірүй ші докторү не каре 'iam f'укst марторү desp're енеріціа ачестор фелюрі де кіра-
шіпі. Абіа se face үн үшордъ пуроіш, ші, kiap de a doa zi веде чіне ва а інчепе а креще о пель-
шипъ де bindekapе.

Ам читат тұлғане de essemple destyl de se-
pioase de ачесте ресылтате, каре аš добedit къ мо-
дял пост्र de a лега, къста, тракта о ранъ n'a е-
шіт нічі одатъ de мінчіпъ. Deaka astъzі 'ші ар
пүне чіне ва ін үісмъ de a кіраціпна алтел не ам-
пітадій din snitale ші амбъланделе тілітare, adikъ,
карапласме, страшъ үскатъ, dietъ, ляре de сінде,
гіандъ, шчл., ној n'am пытеа а не крұда de a ін-
віновъді de үръ асұпра оменірій не медицина ско-
ластікъ, ші а не pidika глазбл, арънд k8 деңетвл
не тоатъ zioa sityimint'toarea inoptalitate каре е-
сте о үртапе а кіраціпілор векіеі metode; fiind
къ DD-лор кірірүй лі s'a f'укst k8 dinadinsua k8-
noskst kъ k8 метода ноастръ n'аре чіне ва а se
теме de нічі о үртапе тристъ. Оператвл доарме
ші тъпінкъ ka kind ap fi intp'o stape de sънызlate
opdinаръ, ші a doa zi дәръ операціоне se скоалъ,
kind n8 i s'a amnstat вер үн din тъдвлареле de
жос. Че de маі de операці ші ампітаді n8 s'ар
маі fi скънатш in Afrika, deaka faktatatea ap fi
skpis кірірүлор тілітарі de a үрта ачесіш прог-
рамм de кіраціпне ін амбъланде ші ін snitалрі!
Паре se іnsъ kъ ној авем тұлтъ глоатъ ші прі-
сос de oamenі in Франция!

Pəniki (Boalele lor). Bez. Kalkule mi Nefpetikə.

Pestsnapaea mitrei. Bez. Prolanss.

369. *Pessflarea spirchioasə, pistrroasə.*

Рецимъ ішienikъ комплектъ (264). Ёсъл пастилор де єынъ ресъяларе (241). Гаргарисареа deаsъ kъ апъ съратъ (202). Траце пе nasъ пълбере de камфоръ (126). Траце пе nasъ апъ съратъ intърітъ kъ о тикъ пикътъръ de оуетъ камфоратъ (249). Ёсъл ismeи, опъ mestekindъї foile саъ ѹиндъї вірфъріле Ѳгъръ, опъ Ѳ пастіле (241).

370. *Piie.*

Kasse. Piia este o boalъ а пелій, ал къріа ырзиторъ (fъкътъръ) este o insektъ маи тикъ de kit ын пъдъке de pînd, kape skoruponeще пелеа sъnindъ, ші къшыпъ astfel о mînkъреалъ нesъfepitъ.

Efekte. Претъндenea ыnde ea овъ, findu овлъї еї адъче формареа ыней въввліде коніче о-колітъ de ын чеаркън infлькъратъ; kъ kit se скрап-піпъ chine-ва kъ atit se жыпоаie, ші kъ atit de твлт se пропагъ ръвл. Боала se компоніктъ прип insektъ, ka toate челе-лалте боале педъ ківларий.

Medicaiisne vekie. Пе kitъ timu dokta medichinъ а атакат ачеастъ боалъ ка пе ын продъвъ de ытори stpikaцї (ши ea n'a лъсацъ ачеастъ ав-сврдъ ші отвчідъ методъ de kit tokmai дыпъ че черчетъріле noastre аж хотъріт deslyshit ачеастъ честіюне Ѳ Гранчіа), болпавий аж fost супшил ла трактърі kape chinea adesea anj intreпt, ші kape,

în lokă de pîie, lăsa pătișașvălă o boală de altă spacie, pentră remășița zilelor sale, o boală apsenicală sau merkuriul. Medicinei îi părea bine de aceasta atunci, arăind că este boala fără de ea să nu răspire de *pîi reperekstate*; în acel timp, bătă femeie din Kopsika și Astoria, binecă îi pătuă zioa copilului ei vîzând insectele lor, că nu iște pedeșki, între alii. O sănătate și materneală simplitate a inoranjelui, kît sănătate de limpeză okii tăi! o doctoră ţinătoare, kît este de oare să trăiască ta! Fericită dăcheia căpătă, atunci, năvea altă doctoră de kît nu căstea bătă măneni, nu căpătă omochidată cîrchievălăză și numă *selvatich*.

Medicațiune noastră. O singură baie sedativă (107) ajută adesea să treacă grijașul de pîie, deaka îngrijorătoare să leagă totalele spaiele sale și să iească altele căpătă la eșitul din baie; căci apă amoniacială văzde insectă. Că toate căsteloră, pentră că o să te stăpânească lăsă pe locă, e bine să facă băi de căsteloră mai multe zile pe urmă, și să se țină în toate populații în cămașă, ismene, călăuză și sărbători sănătate kamforată (158). Ba purta zioa kamforă în toate spaiele sale; spaiele cele veci, le va prezăpa că kamforă (126), și le va înkide într-o căciulă încisă bine; sau că le va păsi într-o cămeră săptămână săpătă, în căpătă va apinde că mesajul păcăloasă nu o călăuză; va eșua căpătă dintr-un sănătate, sănătatea căpătă să se va apinde, și va astăpa toate gălăzările de la vîză. Această medicațiune năapătă altă proprieță de kît a văzde

insekta, үникъл прічінгіторъ саѣ маистер ал рїеі. Deakъ н'аре чіпе-ва тізлоаче de a face бѣ se-datibe, se ва төлдүгі а'ші фрікүюна totъ тұрғыл kъ апъ sedatiвъ квратъ (169, 1⁰), саѣ kъ алкоол kamfopatъ (143), ші d'a se реfреka апої kъ по-madъ kamfopatъ (159) саѣ нымай kъ олій. Лә-krъtorи pade-kamfopъ, komisiю de ла fармачи, fa-бріканци de ачідірі, de дрождій de zakаръ, de це-латінь, ләkrъtorи үsineлор de газъ, ләkrъtorи in fabrikацине оліврілор etc., нө sіnt пічі o datъ espвші а лза рїіь, ші eї se тъмъdieskъ de dіnsa въzіnd8ші de окъпаціопіле лор spечіале; fiind kъ eї sіnt atыпчі inwъхіді kъ sъстанце insektчide.

371. *Psmatismъ, дәрепі psmatismale.*

Kasse. Ръчеле къпътate kълkінд8се пе пъмінлъ үmedъ ші in камере үmedоase. Assdeаль іmpe-deкатъ; трекъл iste dintр'o температуръ intр'алта. Intрd8кциune, in үesъtъреле т8скъларе, а үп8і tр8nъ stpъinъ пътр8nъtъrоръ саѣ үп8і верте; ачестъ din үртъ kasъ este insoijitъ de дәрепі kъ ж8пгіярі. Гордівл (dragonneau) este, in toate клімелe, kassa чea маї deasъ de psmatismъ.

Medikaцiune. Аплікъ, пе рецівnea каре ші se паре шезвл дәрепій, intр'8n timpъ de зече minste, de треі опі пе zi, катапласме saline (167); лодів-пъ апої kъ алкоолъ kamfopatъ (148, 1⁰), ші есер-чтіеazzъ in timpъ de зече minste o фрікүюне ші үп tpasъ kъ помада kamfopatъ (159, 1⁰). Рецімъ іші-nikъ комплектъ (264). Клистире kamfopate (221) in toate dimineделе. Есерчіцій трептate kъ тіңчea,

напічеле , сањ ла гръдинъре , кв фрікціоні апої (159, 1°). Аплікъ , інтре челе треј фрікціоні де тоате зілеле, пе локвл дѣрерій, о плакъ де чератѣ камфопатѣ (162). Быті sedative. сањ де мапе (107), ла sie каре чіпчі зіле , кв фрікціоні (159, 1°) ін врмъ.

Ачеаста este тоатѣ medikacijonea пентрѣ дѣреріле рутматізмале kind еле н'ањ де кањъ о трактаре оаре каре, дѣпъ времі, мерквріалъ.

S.

Satipiase. Bez. Hrianismъ.

Sdrelire, Bez. Kontssisne.

Sdrobirea кбрнспрілор. Bez. Kontssisne.

Сервеzeала fetelor. Bez. Fikatъ.

372. Шезстѣ (krzntspre ши fistule ла).

Kasse. Інжекціоніле de nitratѣ de арцинѣ, медикаціоніле мерквріале, сінт челе доъ de къпетеніе каусе а ачестор боале. Introdѣкціоніа үпві трупѣ stryinѣ ін твкоаса маցвлѣ шезвѣвлѣ, о рапъ къшкнать de капътвл үпві klisirѣ сањ алт трупѣ askvдitѣ, поате асеменаа съ прічиняискъ fistule. Кауселе челе маї dese але кръпътэрелор, сінт о konstipaціоне пісмътарецъ сањ піще disinterі ші diapii івдї. Марій лътбрічі ші еї потѣ съ гървіаскъ ін disepite sensбрї маցвл шезвѣвлѣ, ші съ продѣкъ astfel totѣ felul de fistule.

Efekte. Кръпътэрра este o стаівъ лвпгъреацъ, о рапъ а твкоасеї шезвѣвлѣ сањ а ціврвлѣ шезвѣвлѣ. Fistula este o газръ kioаръ kind аре нъмаї о газръ, ші adeвъратъ kind аре доъ , үна іnterpъ

ла таул шеzivlă și alta din afară la шеzivlă. Fisțla шеzivlă poate să ţăi aibă orișinea sa dintr-o pătrezeală în sakrăm., în kokchise (noadă): aceasta este atunci în canală de năroaie.

Medicaișne. Lătmăpără kamfopate (157) în шеzivlă săz în fisțlă neînchetat. Pentru fisțlă, baigă de seamă de a măia înăiă lătmăparea în alcoolă kamfopată. Clistire kamfopate (221) seara și dimineața. Tisană de răbie (198). Loziană dese la alcoolă kamfopată (143, 1°), ăsăuira răpăkiloră și împreună fisțlă săz шеzivlă. Rechișă ițienikă (264) și vermiculă. Rechișă împotriva înveniției rărilor terkăriale deaka жădikă chine-va că aceste boale își săzoriște lopă dintr-acestea. Întă medicațiile kryptitrelor este să aștepte și seka îsvorul lopă de năroie, și să fabopiseze reapropierea treptată și băzelor! Deaka nu aștepte chine-va și realisa această din vîrtă rezultat, căci să alegă la apropiatul prin koasepe, și la kurație kamfopată după această (332). Bindekapea kryptitrelor prin această medicaișne este tot d'acăna sîgură, fără să aibă chine-va nicio ieșire și alergă la vreme o operăciune, căci pentru vîzăparea în vîză opri în cale altă kasă, ea vine de sine, deaka orișinea răblă și e terkărială împotrăiestă kasă sonde galvanică (254).

Sforțială deasă și căilor kind aleargă. Bez. Astmă.

Sfîrșială, sinkonă. Bez. Leșină.

Sfârșit, eskoriciuță. Bez. Pane.

Шиеzсл ппроівлі. Bez. Абчесисне.

Sifilitiche (Боалеле). Bez. Боалеле sekrete.

Sinš (гілчі ла). Bez. Капчерш.

373. *Sitivire.*

Kînd stinçereea гласвлві нô este efektul меркврвлві саð ал үнен вътъмърі оаре-каре ал коарделор вокале, ші ea віне dintp'o боаль катараль, үссл цігаретеї de kamfopš (132), ал гаргарістілор деші kз апъ съратъ (202) ші ал обложелелор kз апъ sedatівъ (177) імпречіврвл рітвлві, este destыл adesea ka sъ o faktъ a desпъреа. Пе лінгъ ачеаста, astъзі маі тоді aptistii dramatich din mapea четате пынж ïn үсш snre пазъ цігарета de kamfopš (132), ші еї o iea ïndatъ че intръ ïn квлісъ; аколо, еї катъ neste ачеаста a se гарраписа. Artistii вор si маі пынж үспыш sitivirii, kînd вор si маі прetenі kз apta лор de kit kз плъчеріле лор, ші маі kз seamъ kînd doktorii лор вор si маі пынж мерквріал. Апъ de stpidiї (194).

Skinanis, пытце волгарш ал Аңдінеї. Bez. ачеасто ворбз.

Skipš, smglstspz віртоасш ші fсрз dsperі. Bez. Капчерш ші Пілорз.

374. *Skopbstš.*

Kasse. Нъпъдіреа ïn үінцій ші ïn пъредій бзкалі а вермілор, саð de апъ двлче (*skopbstš de sskatš*), саð de mape (*skopbstš de mape*), каре desorganisъ үесътъреле ші ажынгъ de a моліпсі ліквіделе ekonomieї.

Efekte. Se ïндеңе лесне kit de мұлт sim-

томеlei ачестей боале катъ съ se osibiasкъ, депре kъm кавтъ чи e-ва боала ла iнчепетъл ей саъ тай tipziш, депре kъm болпавл үртmeazъ kъtape саъ kъtape medikaцiонe. Цiпiile se тъnіkъ шi devinъ nвroioase, ка шi пъреций бвкалъ; dinuй se desгрь-дineazъ, pesvilarеа пыте, болпавл kade iн topo-пeаль, nesimцире, dыпъ ғrіgвr, шi тоаре iн atoniъ шi deskomposiцiонe.

Medikaцiонe. Аервл пътiнtвлвi шi salada рiв-рiлор bindekъ skorбtвl de mape; kъlytopia ne mape bindekъ skorбtвl de үskatъ. Medikaцiонeа noastrъ kamfopatъ iнtrече toate трактъrile прiп пiшiнвл sнаuж che medikamentele okupъ, шi прiп iвдеала kъ kape ea лвкpeazъ.

Ішi kъlyteще adesea гvра kъ rakiш iн kape a лъsat съ se toniaskъ 1 грънте de kamfopъ ла нi пъхъrвiд che bea, deaka e iнвъдатъ kъ rakivl. Femeile iea iн локъ de rakiш apъ de Колonia stinsъ kъ apъ. Iea adesea aloiш (101) шi klisтире ver-mifasii (224); se лоuivnъ kind kъ алкоолъ kamfopatъ (143, 1°), kind kъ apъ sedativъ (177), kind kъ odetъ kamfopatъ stins kъ apъ (249); mestekъ kamfopъ iн gвrъ, iн траце пiлбере ne nasъ (126). Fumъ saъ tетенъ, saъ дiгаретъ de kamfopъ (132); iшi пресаръ kъ kamfopъ (126) патвл шi straiele. Храпъ aromatikъ (41) шi вiнъ бvнъ; үsвл sirop-лvi antiskorбtikъ (242).

Am вiзst kъlpitanї de base de kъlytopiї лvпiй, konbinirindvse de fepiчitele efekte ale ачестей трак-

търі, а саче команда де фармачії почативе, дар
де о търіме үріашъ.

Avisă pavigatorilor în treava apă de bestă.
Феріцівъ де а въ лва ашъ din fintнеле саѣ рібріле
каре аѣ авыт а трече песте кулкыше de търімбрі
sulfatoase, ка піатра de гішь. Ліаці-о таї віне
din пудріле făcute în мареле шеуэрі тібішіроае.
Фелбріле ачестеа де ашъ sînt оаре kum пенз-
тресчівле.

Skrofzle. Bez. Броаше.

Sklamentă. Bez. Боалеле sekrete.

375. Sksinapea sindre.

Kasse. Еморація супрафъделор плътінаре про-
віне din вътъмареа саѣ рана къшнашъ опі пріп
авасъл лікворілор алкооліче, ал medikaçіонілор ар-
сенікале ші терквріале, опі пріп пъравврі каре
seakъ, ssakъ не отвѣ; дар таї adesea пріп intre-
dychereea, în къиле pesvglътоаре, впор трупврі strъ-
ine kъ саѣ fъръ віацъ, капабле d'a ле sfînšia пъ-
редиї.

Efekte. Kînd sîndele віне din плътъпі ел
есте suntosă; чеа че nă se întâmplă kînd sîndele
провіне din stomakъ саѣ din kavîтъділе въкале.

Medikaçіune. Împrotiva лякрърій аврілор а-
зічі ші авасъл лікворілор саѣ алтор eschesărі, аплікъ
не пентв late обложеле de ашъ sedativъ (177), ші
eserchiteazъ піще двлчі friculonі kъ помадъ кам-
fopatъ (159, 1⁰).

Împrotiva лякрърій аврілор алкаліні ші ато-
niakalі, обложеле твіate în алкоол kamfopatъ (143,

2⁰) къде-ва пикътъре de оуетъ; mipoase оуетъ камфоратъ (249).

În toate kasăriile, катъ а траце пріп mipoasă алкоолъ камфоратъ (142) пінъ ла інчетареа емо-раціей: апои а траце цигарета de камфоръ некр-мат (132) шї а се пъне пе рецимъл ішіенікъ (264).

Слобічісніє stomakълі. Bez. Боалеле stomakълі.

Smintipea kспitei kalvsi, kълкінд ръд саš іn sekъ. Іпвългіе къпіта къе ракіш камфоратъ (142), пріп мизлокъл впей бешіче.

Smintipea minцй. Bez. Невспіз.

376. *Sopokъl femeei (опріреа, tipziepea, прі-соcсл. ші перегвларітатеа лsі).*

Сорокъл опрітъ пріп лъкрапеа фрігълві продъче ып fel de meteopisaціяне. Лътінърі камфорате (157) іn тоате попціле, пентър femei; пълбере de камфоръ (126) іntre чеаршафъ ші saltea, ші is-mene ішіеніче (Bez. Пріапізмъ), пентър fete. Алоій (101) ла fie-kape патръ зіле. Речімъ ішіенікъ комплектъ (264) ші dese есерчідірі тұрпеші, къе фрікціоні іn ыртъ (159, 1⁰). Adesea алоіл sin-gър ажынще пынаі ка sъ регулеze сорокъл. Обло-желе de kataplasme saline (167) пе пінтече, deaka este ымғлатъ, ші обложеле de апъ sedatівъ (177), deaka ръвл ны despare.

Snasmъ. Bez. Kopez, Конвасисні, Iстепіз, Вермі intestinali.

Snnetipea kalvsi. Bez. Sъчитсръ saš skpintitsprъ.

Sminzpraci (ажссторвл de a da ла). *Bez. Afissis.*

Splin (Боалеле ei), *spleen*. Касть ачесте боале интокмай ка пе боалеле сикацлві. *Bez. Fikatł* (боалеле лві).

Sprkoscisne не пелea првпцілор. *Bez. Боалеле пелій.*

377. *Strobism*, кътапреа крчішъ, defektъ de паралелістъ in okі. Ферещете de вер че операциене кірбрїкаль. *Страбізмъл periodik* (кв інчептапе) вине таі tot de аяна din siinца вертілор intestinal; in ачестъ kasъ, *Bez. Вермі intestinal*. Kind strobismъл este концепциал саň din пащере, катъ а'л комбате прінтр'ян modъ а ны fache възмож посіблъ de kіt in sensъл паралеліствлві оқілор. *Ast-fel*, de еземпля, yn паралелограмъ, інкълекатъ пе nasъ, ка піще оқімеларі, fache съ пеаръ кв інчेतъл strobismъл прін конвергенда аміндэрора оқілор.

Stribitspr. Bez. Kontssisne шi Розі.

Стромешалъ. Bez. Конвексисні.

378. *Ssuitspz, skrintitspr, ksrbatspz, (smintipea kznitei kalavslvi kzlkind in sekъ; kirtmealъ, dntp'o onintipe, a smbravlvi, rznikilor, zenskivlvi, okansei).*

Kasse. Абатереа временнікъ шi nedesъвіршилъ а інkieетэрелор din локъл лор; алпекаре siлітъ а знеi estremiцълі aptikъларе neste алта. *Ssuitspa* se зіче таі kъ seamъ de mіnъ, *skrintitspa* de пічіоръ, *ksrbatspa* (гірбовеала) de шірвл spінърій.

Medikauisne. Аплікъ о բыпъ обложеалъ de апъ

sedatīvъ (177) азупра īnkieetþriй sað шірвлыі spī-nþriй, deaka нø e жыпшітþръ. Deaka bindekarea s'ap īnlipzia, īn локвл апей sedatīve am пøне kata-plasme saline (167). Dar маі adesea поате чине-ва съ se сложеaskъ kð үп тъдвлар smintitþ, дøпъ үп kaptþ de оръ; īnfýшоаръ atapчи īnkieetþra kð pînze үнсе kð помадъ камфоратъ (159).

Ssdoape англікъ. *Bez.* *Ллерð.*

379. Ssdiш, торевл үпгійлор.

Kasse. Вірітвл үпві гімпе, үпві тұғпð střvinþ, үпві insekte sað үпві верте, īntre үпгіш, sðв ръ-дъчіна еї, sað īn чea din ҳртъ īnkieetþrъ a deçit-влві.

Efekte. Жынгірі, каре къшыпъ фрігірі ші не-сомнів. Inflammациопе ші īflattyръ ла деçitвл bîn-tsit, абчесіопе каре прін векіа методъ, лъса tot de a үна үрте маі тұлт sað маі пұсін adînчі a пастерілор еї, ші desформа adesea деçitвл. S'a въ-zst īnkъ kasþri de селвл ачеста каре a ажұns ла амптаціонеа. (sъї taie) деçitвлві.

Medikaiisne. Іnvълвіе деçitвл болпавв kð маі тұлте околитре de пînzъ твиатъ sdравън īn ал-коолв камфоратъ (142); īntrodвche деçitвл, īnfý-шатъ astfel, īntp'юn деçitapþ sað бешікъ de поркþ (237), не каре o мандіне īn локв прін пішe киотрі легате d'азупра īnkieietþrei. Frígіrile че къ-шыпъ ea kade fndatъ ші ka прін fermekþ. Тоар-пъ алкоолв камфоратъ īn деçitapþ, de kîte орі sim-te kъ fашеле de пînzъ s'að үскатъ, ші kъ svíknitþrele īnчепв. Дøпъ доъ tpeи zile, пелеа крапъ, se ве-

щежеще ші kade din локвл пыстіт; simte атвпчікъ алкоолвл 8stvръ. Рідикъ анатрапл, спалъ віне де-үтвл къ апъ de пъкбръ кълдвцъ (203), ші, іn локв de алкоолв камфоратв (144), se сервеше, din ачеств minstv, kъ помада камфоратв (158); конфіоаръ деүтвл kъ skamъ (232), vnsъ kъ o дось цеапъпъ de помадъ камфоратв (258); таңуне то-твл іn локвл sъв пріп маі твлте околітре de фа-ше (230). Віръ деүтвл, astfel кврадівнатв, іntp'ын деүтірапв de капачитатеа червтъ, не каре іл акацъ ка маі sss; ші іndatъ че simte, d8пре о мікъ mіnkъреалъ, къ skama s'a 8skatv, тоарпъ іn деүті-тарв олів камфоратв (153). Кврадівпъ ла fie че дось зечі ші патрв de чеазбръ kъ ачелаш modv. Deaka пелеа че акоперв пыроівл н8 крапъ de sine, о крапъ пріп вірғл 8пві akъ sa9 брічеагъ, ші 8-штэрареа віне пытai de kit: іndatъ че a dat о г8-ръ пыроівлві, taie апоі пеіле тоарте kъ fopfечеле, ka sъ іnlesniaskъ спымъріле апей de пъкбръ. Кв-раудівпъ kъ помадъ.

Ssgiisл вітелор, se касть маі tot kъ ачеств modv, 8лжінд8se іnsъ kъ raki9 de о орічіоасъ ка-ліtate, ші пыind іn локвл помадеі kamfopate по-мадъ de пъкбръ sa9 тerebentinv (153), ші деүті-тарвлві о бенікъ de поркв (237).

Ssgiis іntpe fspk8liца 8пгійlor ла віte. Bez. *Ssgiis*.

380. *Ssgiisл*.

Мішкаре конвулсівъ а diafrагтвлві d8пъ sa9 ne timпл 8пей mist8ipr аневоіе ші ostenitoape. Ло-

џіопъ лінгвреаоа stomakълві къ міна, къ апъ sedatівъ (177). Беа апъ съратъ.

Sspditate. Bez. Ørekj.

Т.

Tsiepea pentps skoatepea netrei. Bez. Kal-kstis.

Tsietspe in minteue. Bez. Kolikz.

Tetanos. Bez. Konvulsivnij.

Tifss. Bez. Chismz.

Tikspri la fauz, prodysse din siinuа Вермілор intestinalі. Bez. Vermi intestinaui.

Timpanitз. Bez. Meteorisaціsne.

Ціце (боалеле лор). Bez. Капнерв ші гілче.

Цічині sifilitiche. Bez. Боалеле sekrete.

Tpismъ, tetanos парциал ла фалкz. Bez. Tetanos.

381. *Tsmorj.*

Дътвъ пътеле de tsmorj ла вер каре рідикътвъ саѣ dіlmъ а пелї саѣ а съпраfъцїй үпві ор-ганъ, къшкнатъ опі пріntp'о adnptvъ таї твл саѣ таї пъцин adinkъ de ліkvidъ, опі пріntp'ып tрønъ stpъlinъ че каstъ съшї факъ локъ съ easъ афаръ, опі in sfirshit пріn desvoltarea десъtвrelор органіsate.

Tsmorj ла inkieetsprj. Bez. Gstz.

382. *Tsmorj албе але inkieetsrelor.*

Kasse. Desvoltarea neobichnijitъ а sгrчіvrilор aptikъларі, къшкнатъ пріn siinuа үпві tрønъ stpъlinъ саѣ пріn лвkrarea pozъtoape а үпві ларве, саѣ а меркърівлві.

Efekte. Тъмфакциите (тимфлъти) а инкиетареи, в скапе трептатъ а тъмбларвлъ дин жосвлътъ мфакциите. Глесиите (индоипе) пропиштоаре ши пинъ ин вулгътъ дрентъ. Ергори, двереръ адесеа не съзепите ла инчептъ, ши ин врмъ инчетаре де двереръ. Ачестъ ръвъ се аратъ маи адесеа ла ценоки.

Medicaçisne. Обложеле де аиъ sedativъ (177) де треи оръ не зи neste тоатъ тъмтоареа ин тимпъ де доъ зечи минсте, ши апои о квадциите къ помада камфоратъ (159, 2⁰), мандинстъ ин локъ прин тизлокъл пинзелор саъ принтърън мінекаръ де пинъ линтоаре саъ тафетъ (238), че се аплікъ не кърпвръ не де асупра ши не де десватъл ръвлъ. Цине тъмбларвлъ интъръо температъръ квийчюасъ. Тисанъ iodapro-ръбиятъ (219, 2⁰), ин време де шеасе зиле не ринд ши маи твлт, деака болпаввлъ ня се съпъръ де динса, поате инкъ мерце къ еа пинъ ла зече зиле. Инчетеазъ атпчъ килъ ва тимпъ. Лодіонъ къ аиъ sedativъ (177) neste tot тръпвл, ши спикциите де доъ зечи минсте къ помадъ камфоратъ (159, 1⁰). Щртеазъ, не лингъ ачеаста tot реци-тъл ициеникъ (264). Без. *Ankilonz* (269).

Кинд ръвлъ вине дин меркврътъ атпчъ квра катъ съ сиъ ляпгъ, тъмблареа пиннд маи инчетъ ши авнд недиче маи твлте.

Tymori kapičeroase wi skipoase. Без. *Kапиеръ.*

Tymori ла sinš. Без. *Гилъ.*

383. *Tymori incefaloide* але инкиетрелор.

Kasse. Параситизмъл внеса дин ачеле ларве а къ-

piň ființă kъшвпъ desvoltarea органelor de съ-
перфътациите¹; лакрареопр anisațiștъ а меркврівлвї.

Efecte. Дѣрері osteokone (de oase) ла інче-
пътвї, шї каре adesea пв лазъ de лок odixпъ бол-
паввлвї. Капътвл освлвї пъпъdit se tъmefikъ, шї
еasъ afarъ; ачеastъ eшиtвrъ se търеще din zi în
zi, алnekъ іntre пеле, пе каре o deskъпtаше, шї
твskї пе каре її іnвълеще în sfîrшit, ка вп mі-
nekарв, іmпрезніндвї аміndoъ капетеле зале.
Mвskї ăрmeazъ fonkціvnea лор; къчї еї пв sіnt in-
teresađi іn пропъшірile ачестей desvoltъrї. Ачеastъ
іngresiре a пелїї facе a se паще, іn вечіпtatea
пърціlor съпъtoase, пете рошїї, dіvercente шї іn
форма ламіnelorв de kвdитv, каре аратъ, маї твлт
de kit челе лалте semne, патбра tъморї іnчеса-
лоide. De kїte орї ачестv капчерв пішаще kв o
kpesktvръ маї твлт, болпаввл чеаркъ ка вп sim-
timentv de sfîshiere, че іl facе a skoate вп ціпtв.

Medicaçisne. Deaka ръвл e лват ла іnчепt шї
кв бвпъ kвpoщipъ de челе че facе, аре чіпe вa
nъdejde sъ'l fakъ sъ se stîpniaskъ. Se гръбеще
a apde, kв kaftikvl de Biena, amestekv de пърцї
d'o потрівъ de варv шї de notasъ kaftikъ, пвntвл
каре se паре a si оріçinea ръвлвї. Квраçіvпъ а-
пої ka пе вер каре алъ ранv (276). Deaka ki-
pvrgrv e kiemalv маї tърziv, snintekъ пелеа tъ-
морї іnчесалоide іn тоatъ a еї лвпtиме, піnъ іn
бasa сад kвівл eї пе каре іl peteazъ; pidikъ ast-

¹ Конченіvnea азai органv пе ліngъ чеa патхралv.

fel t^zmoarea f^zr^z p^zch o pedik^z, fiind k^z n^z mai
ape alt^z leg^ztvr^z. Aplic^z neicelie n^zle desli-
nit^z asupra m^zskilor, shi k^zrazi^zn^z ka mai s^zs (*o
steasapkone wi t^zmori kare kok^z wi snapr^z*).
Deaka este chine va kiemat^z tokmai^z k^znd cau^z os-
lav^z de unde pornește t^zmoarea este desorganisat^z,
n^zmai amputaționea este în stape de a sk^zpa n^zun
bolnav^z de o desvoltare kare îl seak^z shi îl ski-
l^zvește. K^zrazi^zn^z, d^zp^z amputațione, prekym am
zis mai s^zs, la apticolul *Pane* (368). Din încep-
tul r^zvlav^z reu^zim^z i^zienik^z (264) shi intrebui^zcarea
tisan^zi iodopro-rybiat^z (219, 2⁰).

T^zmori inkistate. Bez. Kiste.

T^zmori b^zspetoase wi vapikoase.¹ Operatiune a
ablaționii (t^zierii) shi k^zrazi^zn^z Ranelor (276).

T^zmori rech. Bez. Skrofzle.

384. *T^zmori osoase, sa^z essostoase, ostea-
sapkomz.*

Essostosea se i^zvește adesea f^zr^z d^zrere shi
f^zr^z simtome, în urma mai k^z seam^z a tract^zri-
lor terapeuticale. K^znd ea este un fant^z desvîr-
shit, ap^z fi primedie mai tot de a^zna de a alerga
la luxareea b^zistrelor sau k^zastichelor. Fie-kare
k^zat^z s^z prochead^z at^znci^z d^zp^z k^zm îi vine shi so-
kotește mai folositop. Poate s^z pr^zviie chine-va
formaciunea a chestei desvoltări osoase prin aplika-
ciunea oblojelelor k^z ojet^z kamfopat^z (249) stins
k^z ap^z sedativ^z (169), dar mai k^z seam^z prin
intrebui^zcarea tisan^zi iodopro-rybiat^z (219, 2⁰)

¹ Vapice se zice umflătvr^z formă din intindearea vîscerelor.

Tsmorī p̄proioase, saš katibslă¹. Bez. Abchesisne.

385. *Tsmorī roshī, napte k̄brnoase shi napte osoase (osteasapkome).*

Kasse. Кахсе асеменеа къ ачелеа але тъморий албे, дар каре ѫш аж чентрал лъкрърій лор ін пан-тэріле ѫнтылпірій тұскілор.

Efekte. Ачеаста фаче ка десволтапеа каре ре-сватъ дін ачеастъ лъкрапе, съ се ѫмпъртъшиaskъ д'онотрівъ дін настара осоасъ ші дін ачееа а кър-пнрілор. Колоаре де кърпнрі, томоареа рошіш ші ѫнтыріпе осоасъ, къ фрігнрі ішүй.

Medikaçisne. Ачееаш ка ті пентрі *tsmoarpe* албз къ осебіре къ се къвіне а та ашепта ка тъмоареа съ се мояе, ші съ ѫнфіцише кърінд саš маі тірziш капактері де флактадіжне² каре вестескъ преса-череа osteasapkome ін пъроіш.

Кінд лъкръл віне аічі, аплікъ пе тъмоаре о плакъ де спадрапа (234), чееса че е де ажыңs ka sъ о факъ sъ спаргъ; deaka a doa zi ачест е-фектъ ны се маі івеще, ѫніце вистреле ін тъмоаре кътре наптеа са чеа повірнітъ, фаче съ easъ пъ-роівл, спалъ пріп інжеекціоні де оліш камфопатă (153) ші апои къ апъ де пъкнръ (203, 2⁰). Къ-рациопъ ка пе вер каре алтъ ранъ (276), ші sъ-пнне пе волнавъ ла реçітвл nostрі ароматисатă (264).

Tsmorī stepine. Bez. Боялеле mitpei.

¹ Синъ саš о кале осебітъ де пъроіш че'шіа fъкет о ранъ афаръ де ватра пъроівлай.

² Мишкареа че апъсінд тоате чінєва фаче матеріеи дінп'о ѫн-флътэръ.

386. Тұрваре, ідрофобія.

Kasse. Нұғындиреа ла үпш өнгөтөрөп первосы, ші ла күні де есемплік, а ашың де сабак лімбъ, де о инсектъ, акаръ сақтап берме тарапта сақтап мікъ. Инокуляцияның віртуозлікі рабікъ продолжа ачелеаши ефекте калапаситизмдегі үній инсекте.

Efekte. Гроазъ де апъ; апъкътіре де пъ-
вьдьи каре фаче пе пътишаң а ташка, фъръ воіа
ләй, пе тоңи чеј че'л інконтінъ. Гүръ спомоасъ,
копулациялық каре адекъ ін өртъле тоаптеа чеа тай
крайчепъ. Болпавыл клочеңде тұрвареа үп тімш
тай ләпігъ сақтап май скріптъ, ін аинте де а да де еа
челе тай ышоаре симтоме.

Medikauisne. Індастъ че үп омъ с'а ташкатъ
де үп күне тұрбалъ сақтап аре препозъ къ поате съ
девиіе, үчиде күнінен, ка прівеліщеда тұрбәрри съ ны
ләккреме асқара имагінацияның болпавылъ, сақтап
ін тіримите касыл касыт аїреа. Індастъ, акоперъ
өртмелі ташкътіреі къ обложеле де апъ sedatівъ
(177), вер кітъ үстіреаль ар черка болпавыл. Kind
кірпелі с'а үскатъ, пресаръ рана къ пыльере де
камфоръ (126); ашерне песте ачеаста скапъ (232)
үнсъ біне къ помадъ камфоратъ (158), пе каре
о мандиң къ мізлоачеле потрівите пентроп ачеаста
Акоперъ къ обложеле де ашъ sedatівъ totъ үйрекъ
кұраціяны; лодікпі къ ачееашъ апъ. Рецімъ аро-
матикъ десъвіршітъ (264). Deaka тұрвареа съ де-
кларъ, къғынды пе пътишаң інтр'о баіе цеапънъ
алкаліно-фервіноасъ (107). ләйнд тъсвреле тред-
евінчиоасе пентроп пазъ. Інтарециоаръ гілді къ о-

бложеле твiate ѩн апъ sedatibъ (177); ѩи здъ ка-
пъл къ ачеастъ апъ (169); ши индатъ че deskide
гъра ка съ твиче, ѩи арънкъ ѩн dingд о плъчинъ
фъкстъ din:

ðststrois (aiš)	.	.	.	2 къде.
Чеапъ	.	.	.	1.
Камфоръ	.	.	.	33 гръбнъ.

Тотъл фръмінтатъ ши писатъ инт'о инdestъль кап-
титате de оліш de річинъ. Пінъ съ se гътиаскъ
ачеастъ плъчинъ, ѩи арънкъ ѩн гъръ плъвере de
камфоръ (126). Да ештъл din баie, ѩа фрікіюпъ
къ помадъ камфоратъ (159); ши ѩи факе тереј
лоціюпъ de апъ sedatibъ не хіркъ ши не корпоре,
нінъ че фрійле съ se потолиаскъ. Щи дъ атвчі о
квръщеніе de оліш de річинъ (209), ши ти пъне клі-
стіре верміфагії (224). Ща лоціюпъ асеменеа къ
алкоол камфоратъ (134, 1⁰) destъл de des.

Tsse. Bez. Psmъ.

Tsseia-тъгзреаaskъ saš psmъл копійор. Bez.
Katapois.

8.

Блнере. Bez. Pane saš skpofslе.

Бтflтspз. Bez. Oedemъ.

Бторі рец. Bez. Skpofslе.

387. Ørdinare, inimъ, diapez, disintepis.

Kasse. Ørdinarea вине din пъпъдипеа ѩн кан-
леле сиерій de вермі, ши пріп үрмаре а тречерій ки-
твлвій (chymus) ачидъ ѩн тацеле събшірі. Disinte-
pia kіnd n8 este профesия үпней інвенінърі saš ѩн-
тимплътоаре saš kpimіналь, saš medікаль, вине din
прічина пъпъдірій ѩн тацвл чел гросъ а үпор ларве

каре її сініє пъредпї, сањ пріп depositul din конкреміонеле (адвонтионеле) калкаре пръвълите пріп ачідвл тартикѣ ал поателор ші ал страгврілор не-коунї, konkremіонї але кърор непотрівір Ѯ въспра-фацъ продвкѣ, пе пъредпї тацелор рънї, ші пріп Ѹртмаре емораціњ.

Efecte. Ешійреле diapieї sїnt ліквіде, мај де твлте орі галвене ші klisoase, чне орі верзї ін-кise. Челе але disentepieї sїnt сїнцероасе. Se ін-делеџе къ о astfel de stape нї поате а se пре-левпї fъръ ка тоате fынкуіонеле ekonomieї съ нї ieа партеа лор.

Medicausne. Клистіре верміфїпї (224); ре-цимѣ іциенікѣ комплектѣ (264); аплікаціоне пе мін-тече de марї обложеле твіяте kind іn апъ seda-тivъ (177) kind іn алкоолѣ kamfopatѣ (143, 2⁰). Апъ de midiї (194). *

Bez. інкъ *Bersti intestinaii.*

Kind disentepia а венит din mінкатвл пемъс-ратѣ ал поателор інкъ верзї, adaогъ клистірвлї 36 гръвпї de ыікарбонањ de notasъ, ші мај ieа атіта пре sss, іn doї fынї de tisanъ de борацине (217). Апої олівъ de річинѣ пре sss (209), ші пре жос (223). — Bez. Пе лінгъ ачеаста *colikози калквль.*

Kit пентрѣ Ѹрдинареа вітелор, апъ тереевтинањ пре sss (155) ші пре жос (225). Алоїв (101), ші лодіонї kъ rakiш kamfopatѣ (140).

Өрдинареа ks сїнде. Bez. *Өрдинаре.*

388. *Өрекї (dsререга лор) віжсїтвл, ітпвци-пареа аззслї, ssрditatea.*

Efekte. S'a възгл kasgri iп kape intreпdьчереа 8n8i sinrgp ppricke, iп цеава aздitivъ, prodвkind nishne fprigri atit de ixyi, iп kit se apronia de delir8 шi fprirъ.

Medicațisne. Toară o lăță kamfopată (153) în
țeava așditivă este prină; îl manjine acolo kit-var-
tim și printre el mototolă de bărbătă. Aceasta e de
așa că să să ștearsă și roniaskă insekta, afară
de năba și să împără celor oaselor steiului, în capă-
olăvăba reminea mai târziu timpă ca să poată a-
o așași. Deaka dărepea năba încheta îndată, să
păie, în dosul urechilor, oblogele de apă sedativă
(176). Kind dărepea și desprătă, sănătățea
așditivă că înjecțiile de apă de păcăre (203, 2⁰).
Deaka aștează mizloacă năpădă așași, să ciama și
kișipărgă, să să proceadă la sondării (să ștearsă
sonda) și să dea afară corporele străină. Bez-
aptikolă *Gîme* pentru vîscerile kare bine din po-
somerită și rîndării. Pe lângă aceasta, fumatul

шірапетеі de kamfopă (132) este adesea de ажансă ка съ скапе ѣромба лві Еыстакиš de вертеле че а пъпъдит'о, deaka маі kз seamъ adaогъ гаргарismі dewі kз апъ sъратъ (202).

Брінапе (боалеле кілор). Вез. Калквле, колік, nefretikъ, diabetъ, боалеле sekpete.

389. *Брінă (neцинереа ші опріреа лві); конії каре se piшш īn патă; нэрәеврі тимпсрий але коній-лор; piшшатă дрождiosш, nisinosш, каре кврде ne nesimyite.*

Kasse. În чел маі таре пътърă de kasăpă, ачеслі аквиденці вінă din прічинă intreduкціоннă askaridelor вертікъларе īn органеле цепітале, ыnde. Прін неінчетата гъділаре, ачеслі вермі sint īn стапе съ продвікъ челе твій дескstante desopdine ші фісіче ші торале, депре рециппеа органвлă азупра кърія пынъдескъ.

Medikaцiune. Рецімă ароматикъ intregă (264); інконююаръ пърділе statopnikъ, орі kз пылвере de kamfopă (126), орі kз помадъ kamfopatъ (159), маі kз seamъ ноантеа. Да жыпі, інжеқдігні dese kз апъ de пъквръ (203, 2⁰) ші kз олік kamfopată (153). Istmene ішініче desире каре ам ворбітă ла apt. *Prianismă* (371). Пресаръ, īn тоате сереле, патал kз kamfopă (126), intre чершафă ші saltea. № о съ ащенте чіне ва твоят ка съ вазъ мінтчи-тоареле ефекте але ачестеі medikaцiоннă.

Катъ ка рънкій саѣ органеле mіsticii съ фільмреа adіnk desopranisate, ка пішатыл kвргъторă ne nesimyite, дрождiosш ші nisinosш, съ № девіе лім-

педе ші балсамосă, de seapa pînă dim' neaşa, deaka iea пътмай de tpej opă pe zi камфорă pe динънтрă (122). Ба ші таи твлт: пішатвл атвпчі se пъстреазъ, киар пе ла кълдвлреле челе марѣ, съръ а skoate чел таи mikă rază amoniakală, сл ресміндеше твлтă timpă ūnkă mirosvl de benzoie, kă тоатъ esposiціонеа лăй ла аеръ.

390. Єрзікарă, sptikauçisne (*sphæzeală*) din прі-
чина minkorii stridiilor ші ikrelor de somnă; піс-
тірі de вespe, албіне, skorpii, пігажіні de пітніце,
вітере, шил.

Efekte. Strikъчіонеа сінцелві пріп аciditatea отръвей strъкъратъ ūn капіларе, de үnde конфесті-
оне, ші въшікътвръ ші sphæreakъ. Minkatвл stri-
diilor ші ikrelor de somnă, ūn үнеле анатимпврі
продвчче ачесте efekte kă kîte-ва minste ūn үртъ;
тръвл se akoperъ de тічі въшікъде рошії, kă
вірфъ, каре fakă пелеа asprъ ka пелеа пътміш ша-
гринă; ūn тізлоквл ачестор ūnflътвре, se ūналшь ічі
ші коло піще въшікъде плине kă ліквідă; ші ръвл
se ūntinde, din че ūn че, neste tot тръвл, пор-
нінд de ssă ūn жос. Пріп пішкатвл везпелор, пъ-
іежіпілор, віперілор, sphæzema kîшігъ пудіп kîte пы-
шін toate sъпрафъцеле interpnе ші estepne; фрігвріл
ші delірвл вінă ūn үртъ, ші adesea moaptea deaka
болнаввл пя este ажътат таи kрінд.

Medikaçisne. Катъ а пя перде үн singvр mi-
nătă, ūntr'яна ка ші ūn чеea лалтъ din ачесте боа-
ле; лодікпъ toate sъпрафъцеле бінтвіте kă апъ se-
dativъ (177); ле akoperъ ūnkă kă обложеле тв-

iate în această anț. Fache să ieă bolnavul și pară de apă săkărătă kă kîte-va nîkătăre de apă sedativă (169), și apoi kît va pătea borațișă caldă (217), alkalinată kă această apă. Prin această mîzlocă șpricădîșnea se pisinește în zecă minste.

Beră kare cîspitără kătă să fiă kîpind akoperită kă oblojita ră de apă sedativă (169), ver kîtă ăstăreală de tăltă, ar simți bolnavul.

B.

Vacină. Bez. Boalăle mitrei.

391. *Vacină.* Operația prezervativeă de vîrsată mară, la kare toată tăma chea vînă kătă a'șii săpăne prănkălă săă, tăkară în chelă d'intăiă lăptă dăpă naștere, dar kăriiă i s'a mîkșorat importanță, de kînd s'a dobedit kă medicația noastră kărată de oprișe kaledă răvălă, kînd o întrebăcișeză la încăpătă boalei, și kă în toate fazele boalei, ea ferescă ne konă de năstăriile eй. *Bez.* Ileră pentru traktare.

392. *Vapori.* Desigură kare nu se ţie de ce, kare chearcă, în ținătăriile meridionale ale Europei, femeile de kîpind tăritate și lăsată îndată de vîrbață lor, vădăvole și femeile kînd încăpătă și măbătrîni; întăritătă pericolor, pandikvlaționă, kăskătări, linotimă, șprîlă, temere desărtă și sărbătoare konștiință kare își împătă cheea ce n'a săkăt. Aceeașă traktare ca și pentru *Nimfomania*. kare este năvoia kăriiă vaporașă este remășkarea. *Bez.* *Nimfomania*.

Variuă.

Kasse și Efekte. Варічелеле sunt аневріsmii вінелор; еле бінтвieskă mai adesea sъпраfaца пі-чіорвлкі ші koapseї, ваsеле sanгvine kape ажвлгă ла боаше. Орішіne лор kind нă провіне din іntre-бвіндараe medikamentelor мерквіяle, este іnsъ-фледіtъ. În adevăr, rîdilatul впор papasigă este în stape de a лъбърца, слъбі каналеле віноase, діnd пъредціlor лор о аплекаре къtre desvoltare, kape se търещe în formă de гемă, de făse, de черкон-волвішіні sъpite, de sъгрѣmъtре de toate formele ші de toate търіtele, іntp'astfel de modă kъ тъ-двларыл, а кърті sъпраfaцъ este плінъ de kokos-шьtре ші віпъtъ, separe біntvіtъ вne орі de вn fel de elefantise. Mіnkъреала че чеаркъ бол-павл іл fache, skърпіnіndvse a se srіpia, чівні, чеea че нă іntірzi' a forma pane.

Medicaçisne. La іncheputăl boalei, deaka ea нă este мерквіяль, аплікаціunea вnei обложеле de апъ sedativă (177), în timpă de zece minute, fache a іncheta tot felul de mіnkъреалъ, ші прізвине des-voltarea варічелelor. Akoperъ апои sъпраfaца kъ o плакъ de чератă kamfopată (162). Deaka boala este de орішіne мерквіяль, вa іntrebвінца kъ mai тут folos обложеле de алкоол kamfopată (143, 2⁰) în локвă апъ sedative. Kind boala a прins пітері tapă, катъ а претinde пътai а вшвра, лоді-onind din kind în kind, бінішор ші kъ алкоолъ kamfopată (143, 1⁰) цiind sъпраfъцеле akoperite kъ вn кълцвne de чератă kamfopată (162), man-цингатă біne kъ fache de пінзъ kape se ашеазъ *

тај вине по форма лъкрвлві de kit кълцпні чеј стримп. Інвълвіе totvз kв tafetш гъматш, каре фереще straiеле de atinчереа трапврілор грасе. Întreбвін-
вареа плъчелор галваніче (253).

Bzтomбtspз. Bez. Пролапсъ.

Batрz, шевз de nproiш. Bez. Абдесисне.

394. *Bzрsape.*

Kasse. Върсареа вине, 1⁰ от din десволнареа
внві skipш сај внві канчерш; 2⁰ от din мінкареа
внві хране nemistitоаре сај алкалінъ, внві insekte,
внві трапиш strъпinш, внві beninш; 3⁰ от мај віртоs
din siinga внві лътвріkш таре сај вертелві-пан-
тлікъ.

Efekte: Kind върсареа вине din ачеастъ din
вртъ касть, болаввл, adesea de ла чеа d'іntiш
бвкътвръ че іnrite, simte a se ырка іn stomakш о
гръмадъ рече, каре саче лъкрапеа резвічівлві внві
пвшкочіш, ші іmпінџе іn гітлежъ, іn врта рідикърі
канвлві боллаввлві, бвкътврі de флегмъ ші de апъ
чеј вине по nesimпіже іn гвръ.

Medikaцiяne. Пентрз kasвл d'іntiш, Bez. *Піло-*
рз; пентрз ал доilea, iea іndatъ вп гръвнте de e-
metikш ші kontра-венінвріле арътate ла артіколвл
Beninзрі; пентрз kasвл ал треilea алеаргъла *Вертi*
intestinali.

Bzрsapea sіnpe. Bez. Еmatemesш Етораціш.

Bzрsatш, бвбатш. Bez. Ілерш pentrз трактаре.

Ведетаціїn sifilitиче. Bez. Болелe sekpete.

395. *Beninзрі* сај отрзвірі.

Aeissш цепералв. Пе kit se ва пштеа, antido-

тъл катъ а си администратъ индатъ дъпъ че а ляят чине ва отравъ. Ап си даръ де допит ка сие чине съ си вън стапе а ингріж виктимеле ачестві терівілъ аквиденте, маи наинте де а сози докторъл, синд къ пъстиріле отръвей синт ати де ръпезі, къ ръвл естъ фъръ леакъ кінд докторъл а созитъ. Съ пънем ин кінд ва прінципъ практич ші лесне де үрмат tot чинеа-че катъ а сауе ин асеменеа касъ.

Поате а се імпърді фелхріtele веніпърі ин патръ категорії de къпетеніе :

1º Прін *anide*: сълфбрікъ, нітрікъ, тбріакъ, а-четікъ кончентратъ, оссалікъ, пръсікъ, шчл.;

2º Прін *алколі kasstic*: варъ nestinsъ, поташъ, схдъ, амоніакъ лікхідъ, тарнесіль, барітъ, шчл.;

3º Прін *ossidele ші sъpririle золевле ші des-komпssable* de меркбріш, д'апсенікъ, de плътвъ, de арамъ, de адръ, de арцінтъ, de платинъ, de коситоръ.

4º Прін *parkotinie* саъ плътвдіріле лор фармачеятиче; afion, беладона (търъгна), табакъ, тъ-селаръ, stramonій, нѣка vomitівъ, чівперче veninoase, шчл.

5º Прін *aspiraціsne* ачідвлі карбонікъ ші а-брій de кървнпі апринші, ідроцепвлі сълфратъ ші газбрілор miasmatиче;

6º Прін *лікторіле алкооліче*: вінъ, бере, шчл., din каре веші ші delirism trimens.

1º *Medikaціsne іmprotіva веніпбрілор anide*.

Ачідвл пръсікъ, ловінд ка тръснетъл, лаъ пъ-ципъ пъдежде пентръ инвiere.

Kit пентръ челе лалте ачіде, бате кретъ (тібі-

шір) de Medonii саѣ пыльвере черпвтъ сіѣ de мар-
твръ-алъ, сіѣ de пеатръ калкаръ de zidit , кѣ
лант.

Пыльвере калкаръ саѣ de кретъ	$1 \frac{1}{2}$ вчінь.
Лант . . .	2 fngi

ші дѣ съ інгіцъ болпавл kїt ва пытеа.

Песте ачеаста ї маї дѣ о жжтътate пахаръ de олів. Deaka олівл ну продвче върсърі, дѣ болпавлъ 1 грънтъ de emetikъ, іntp'юn пахаръ de апъ. Рейнчене аї да кръта кѣ лант, ші киар emetikъ de аї да, deaka akcidengi ачізі ameningъ d'a se іві. Іntp'ачелаш тимпъ дѣ съ mipoase болпавлъ апъ sedativъ (169); ї лоціонъ трапвл кѣ ea; ї пыне обложеле інпреціоръл гїтвлъ ші пе хіркъ; їл fache a se гаргаписа кѣ 36 грънци de бїкарбонать de notasъ, іntp'юn маре пахаръ de апъ.

2º *Medikaцiune іmprotiva веніtбрілор прiп алкалі.*

Fache пе болпавѣ съ інгіцъ твлѣ вnt-de-лемпъ ші твлѣ ліmonадъ салфбрікъ компssъ de 18 грънци de аcidъ in doї fngi de апъ; вne орі оуетъ кам-
fopatъ (249) stins кѣ апъ, апої лант; ші апої 1 грънци de emetikъ, deaka лжкрапеа vnt-de-лемпъ-
лъ ну продвче іndatъ върсареа. În ачесте доѣ ка-
сварі, іntreевінцареа vnt-de-лемпвлъ n'ape de skon
съ продвкъ пытai върсареа, чi іnkъ de a fache а-
лжекоші, влгіндгї, пърецій stomakвлъ ші oesofa-
щівлъ, ші de аї апъра astfel de poadереа отръвеi,
kінд se ва fache върсареа.

3º *Medikaцiune іmprotiva веніtбрілор прiп os-*

side mi səpspi de apsenikă, de merkspis, de plătba și arată.

Împrotiva ossidelor și sърврилор de apsenikă și de merkspis, dълъгъ ланте ши крътъ, ка ла № 1; апои вън дефитъ de віпъ, апои олівъ ши еметикъ ка маи със. Împrotila sърврилор de плătba, дълъгъ лимонада сълбърікъ, ка ла № 2, апои ланте, вън-де-лемпъ ши еметикъ, ка ин тоате ачесте ка-сърі. Пентръ челе ланте osside, ланте ши крътъ, ши еметикъ индатъ не врътъ.

Împrotiva веніпърілор кроніче але меркспів-ляї, ланте къдимъл, ши din kind ин kind лоціоне къдимъл disolvіune de 5 грънци де сълфатъ de zinkъ интр'ян пахаръ де апъ, ши спікіюні къдимъл помада кам-фопатъ (159, 1⁰) не д'асъпра. Клістіре къдимъл алъвашъ де оъ. Плъчъ (257, 258).

4⁰ *Medicație împrotiva veniprilelor prin napkotină (беладона, чістерче, afion, kskstă, nskă comikă, тозеларă, etc., ши сърпіле skoase din ачесте планте).*

Emetikъ ин доса де маи със, кит се ноате маи кърпінд. Фаче а инриди din kind ин kind ките ва пі-кътре де оуетъ камфопатъ (249) интр'ян пахаръ де апъ; лоціонъ къдимъл ачесте трънъл; езерчілеазъ спікіюні (159) некърмате, къдимъл помада камфопатъ, не спнате, пентъ, рънкі ши пінтече; вдълъ некърмат хір-ка къдимъл апъ седатівъ (169). Din timпъ ин timпъ о infesiune калдъ де foil проаспете de борацінъ (217).

5⁰ *Medicație împrotiva veniprilelor prin ast-*

raçisne auidslsi karbonikš shi gazsprilop miasmatiche.

Лоціонъ трапвл къ апъ setatівъ (159), ші е-серчіteazъ пе d'asxpra dese фікціоні къ помада kamfopatъ (159), пе пентъ ші intre ұмері. Фъ съ mipoase апъ sedatівъ; dъї kіte-ва пікътэрі съ ле веа intp'ын пахаръ de апъ, indatъ че болпаввл ноате съ інгідъ; іnkonciшаръ'ї гітвл ші акоперъ'ї хірка къ обложеле de апъ sedatівъ.

6º Medikaçisne іmprotiva веңіеі shi delіrіst tremens.

Ачееаш трактаре ка ла № 5, adъогінд бъіле алкаліно-фервіциоase ла sfіршіт (107). Ана sedatівъ рісіпеше fumвл вінвлві. Dъ іn ачееаш време болпаввлві din kind іn kind лінгхрі de ұntъ-de-лемпъ.

NB. Персоанеле каре вор вои а se пътвнде de спірітвл ші de адевървл прескірішівлор пре-чедente нө вор fi пічі одағы ла інвълтъшаль към съ касте intp'ын kasъ de beninape, ші вор fi іn stape съ skane тұлте вікtime de прімеждіа үней торші каре vine atit de iste. Kind doktorвл ва sosi, ва апроба totвл че s'a fъкшт іn ліпшъ'ї.

Вертеле-пантлікъ. Bez. Боалеле вертеноаase.

Верті intestinali. Bez. Боалеле вертеноаase.

Вінецеаля трапслікъ ла прынч. Bez. Faлkariцъ.

Віпере. Bez. Mышкотсрз.

Віртежсеалб, атецеаіб. Bez. Чегацііз, inimz.

396. Вівронъ. Боалъ кұтанатъ а оілор. Мояiele

адесеа ботвл kind in апъ съратъ, kind in апъ de пъкхръ (203, 3⁰).

Волевлъ. Bez. Колика miseperere.

397. *Bessaçisne (іпцепенітсл пічюарелор ла віте).* Inflamatiañne ла пічюареле кайлор. Înkon-
ціяръ пічюоръл къ обложеле de апъ sedatівъ (177)
într'yn timpъ de зече minste; ші deaka үшврапеа
се аратъ, înkide пічюоръл într'o въшікъ kopinzînd
оліշ kamfopatъ sač тerebentinatъ (153, 155).

—

FINE.

Абревіаціоні (preskryptape) de ворбе ші semne întrebării date mai adesea în формule (речете).

¶. *recipe*, іea.

aa. } *utriusque*, de fie кape.
ana. }

ab. *abrade*, *abrasus*, паде, пасă.

ac. *acetum*, оуетă.

ad. *adde*, адагъ.

aq. *aqua*, аиъ.

aq. com. *aqua communis*, аиъ комунъ.

aq. font. *aqua fontis*, аиъ de fintинъ.

aq. mar. *aqua marina*, аиъ de мапе.

b. a. *balneum arenae*, баie de nisină.

bals. *balsamum*, балсамă.

b. m. *balneum mariae*, баia mapieї.

bib. *bibe*, беа.

bol. *bolus*, болă, уп fel de васă ka de олітъ.

br., уп брацă de чева.

bull. *bulliat*, пуне съ feаръ.

but. *butyrum*, снă.

b. v. *balneum vaporis*, баie de авврă.

cochl. *cochlear*, о лінгвръ плінъ къ чева.

- cochleat. *cochleatim*, ките о лингвръ.
 col. *cola*, *colatura*, стръкоаръ, стръкврътвръ.
 color. *coloretur*, колоаръ, дъї фацъ.
 cons. *conserva*, пъстреазъ.
 cont. *contonde*, *contusum*, писеазъ, писатъ.
 cort. *cortex*, скоарцъ.
 соq. *coque*, коаче.
 cyath. *ciathus*, пахаръ.
 d. *dosis*, дозъ.
 dec. *decanta*, скврце.
 dep. *depuratus*, лътвритъ, лимпезитъ.
 dig. *digeratur*, пъне съ se mistiaskъ, съ se toniaskъ.
 dilu. *dilue*, *dilutus*, пъне съ se desfакъ, desfъквтъ.
 dist. *distilla*, destилъ.
 div. *divide*, импарте.
 drach. *drachma*, дракмъ, греч.
 ed. *edulcora*, индълчеще.
 elect. *electuarium*, електвариј, плътъditъ k8 двлчедиј.
 exhib. *exhibitetur*, de лятъ.
 fasc. *fasciculus*, впъ браш.
 f. *flat*, фъ.
 fil. *filtra*, стръкоаръ.
 fl. *flores*, флори.
 fol. *folia*, foи.
 fruct. *fruct*, твъквтъ, подъ.
 frust. *frustilatim*, in тічі ввкъдъ.
 gr. *granum*, грънте.

gr. IV. pond. *grana quatuor ponderē*, de грех-
татеа а патръ гръбнї.

gum. *gumi*, гумъ, гумитъ.

gutt. *gutta*, пикътъръ.

i. *instructio*, инструкцио.

inc. *incide*, *incisus*, таie, тъялъ.

inf. *infunde*, ласъ съ stea вън апъ feaptъ.

jul. *julepus*, жълепъ.

lib. *libra*, лівръ, фнтъ.

liq. *liquor*, ликоаре, състанцъ ліквидъ, винъ,
ватъ . . . .

m. *misce*, amestekъ.

mac. *macera*, ласъ съ stea вън рече.

man. *manipulus*, о мнъ de чева.

mel. *mellis*, миере.

mic. pan. *mica-panis*, miezъ de міне.

muc. *mucilago*, мъкоситате.

ol. *oleum*, оліъ, влеіъ, ынтъ de вер о съ-
станцъ.

om. bi.-*omni bihorio*, din doъ вън doъ ope.

ov. *ovum*, овъ.

ox. *oxymel*, осимел, беятъръ fъкстъ къ апъ,
оуетъ ші миере.

pas. *cola*, петрече прін, стръкоаръ.

past. *pastillus*, пастилъ, търте плътъдите къ захар,
фънъ, аромате, шчл.

p. e. *partibus aequalibus*, пърді d'о посрівъ.

pil. *pilula*, хапъ.

pot. *potio*, поционе, веътвръ, medikamentъ кape se iea kъ лингвра, съ веа.

pugil. *pugillus*, пвцілъ, kит ieї kъ tpeї deçite.

pulp. *pulpa*, партеа кърноасъ а веçеталелор префъкстъ ïn течиъ.

pulv. *pulvis*, *pulverisatus*, пвлбере, (прафъ) пвл-беписатъ.

q. s. *quantum satis*, kантitate de ажкнсъ.

q. v. *quantum volueris*, kит веї voi.

rad. *radix*, ръдъчинъ.

ras. *rasurae*, ръсътвръ.

rect. *rectificatus*, pektifikatъ, destilatъ din noъ.

s. sъбsemnatвръ, iskълitвръ.

s. a. *secundum artem*, dъпре apte, dъпре mъестріъ.

sac. *sacharum*, saxаръ.

sal. *sal*, sape.

sem. *semen*, semингъ.

serv. *serva*, пъстреазъ, дъ d'о napte.

solv. *solve*, пвне sъ se toniaskъ, sъ se des-компнзие.

spir. *spiritus*, sniptъ.

sq. *squamma*, скамъ, sojzъ.

suc. *succus*, съкъ, zeamъ.

sum. *summitates*, вірфбріле впей плante.

sumend. *sumendum*, de лъатъ.

syr. *syrupus*, siropъ.

tabel. *tabellae*, тъбліце.

ter. *tere*, пiseazъ.

tinct. *tinctura*, аместекаре вер үнөй сабстанце колорате кыз вер үнөй спирт.

trit. *tritura*, тачинъ, сдробеще.

unc. *uncia*, үпчіъ.

ver. үн пахард плінж кыз чева.

vin. *vinum*, вин.

vit. ov. *vitellum ovi*, гълбіншыл овлай.

℔. *libra*, лівръ, фнт.

℔. *uncia*, үпчіъ.

℔. *drachma*, драхмъ, грэй.

℔. *scrupulum*, скропулъ.

℔. жемтътate.

j℔. үпвлъ ші жемтътate.

ij. доъ.

ijj. треі, шчл.

Сөбімінърциреа лівреі саъ фонталы франчезд.

1 фнт. ape 16 үпч.

1 — 8 грей саъ дракме.

1 — 3 скропулъ.

1 — 24 гръвнї.

1 фнт. de Biene ape 1 фнт. франц.. 2 үпч.. 2 гр., 32 гръвнї.

TABLA ALFABETIKA

de materiile koprinse într'aceasta skriere.

	pagina
Абчесіне, apostimъ, adխълръ de пэроріә intp'o ка-	
бітате fopmatъ de о лжкрапе торвідъ къ saš fъръ	
змғлътъръ	200
Абревіаціні de ворбелे ші de semnеле intrevvіндате	
іn fopmle	379
Afonіъ, sitivipe, ръгъшеаль ,	202
Afte, besікъде алже пе літвъ	idem
Агравеъ, кръпътъръ ла лавелे kїпілор	203
Aknea, кожі пе образз	id.
Akrealъ іn stomakъ	id.
Альеадъ ,	id.
Албінъ (твішкатыл de)	318
Алкоолъ (smiptъ) kamfopatъ	114
Алоіә (пропрієтъціле лжі)	87
— іmprotiva тріпжілор	258
Ameіѣ	161
Аморозъ, пепдеpea ведерії fъръ а se skimba лжтіна	
оківлы	203
Ампластіяне, тъїреа вер զпії тъдзларъ ал тропблъ	
Anasapkъ, idronisiъ үнепералъ, іmғлътъра үезътъреі	
челздаре	id.
Аневрізмъ, іnflarea զpor din aptere ші bine	283
Апцінъ, inflamaціоне іn զտшоръ, stpimtopape а	
респзфлъръ	203
Ankiлostъ, аморцеаль, іnцепенеала іnkieietzрелор . .	205
Antrache, ввба-нейгръ, дълакъ	206
Apъ de веstъ, 34 ші 380; — sedativъ, 134; — de	
stpidii	146
Apostimъ, авчесінне	200
Аплекърі saš търавврі timppрі ла копії	209
Aреометръ, тъззръ а веstърелор smiptoase . .	81

	пагіне
Apsenikalé (Ipiste efekte ale medikamentelor)	55
— (dîstă de medikamentele)	59
Apszrъ	209
Apszrъ, тічі бровінце каре червь скърпінare	218
Aptea квларъ, тещешкгл ввкътъріеі	30
Asfissiъ, лешінъ, пердеа simuzbrilop	210 ші 211
Astmъ, пъдзфъ, инекъчінє іn пентъ	211
Askapide, вертшій, лътврічі	232
Azvзл (воалеле лзі)	212
Авалэръ, крешереа ынгій поғъ сөв чеа веікъ	id.
Б.	
Bandelete (kîrpe) ші fawе de пінзъ	169
Быі sedative	91
— de сінде	190
Бътъре ла ші intre деітеле пічіоарелор, окі, неіш .	213
Бедіз	id.
Бешіка ыдвлі (воала еї)	213, 286, 227
Бешіче de поркъ	172
Боале kstanate (але пелі)	213
Боала тврій	id.
Боаль, торвъ, (касселе еї), 16; — 1 ⁰ кассъ, 25; — 2 ⁰ кассъ, 30; — 3 ⁰ кассъ, 50; — 4 ⁰ кассъ 63; — 5 ⁰ кассъ, 68; — 6 ⁰ кассъ, 67; — 7 ⁰ кассъ, 72; — 8 ⁰ кассъ, 72; — 9 ⁰ кассъ, ...	72, 76
Боалеле тацелор, stomakвлі, 214; — mitrei 217; — педзкілор, 218; — пелі, 218, — пептвлі, 222; — спліней, 227; — sekpete сақ siіlіtіche, 227; — ытерінс, 217; вертъноase, ...	232
Боала sіnцелі спліней (maladie du sang)	265
Боашеле сақ поашеле (воалеле лор)	244
Бораціне, аръдел, літва вовлі, ворапцъ	162
Броaskъ сөв літвъ	245
Броаше, skrofle	id.
Бріnkъ	246
Бровінце пе ботъ вітелор	247
Bronkitъ, inflamaціяne тетбрәне тәкоase a гітлежвлі	id.
Ввбоіш, ввба-neargъ, фълакъ	247
Бвлонъ, feptэръ de вердеацъ	89
Ч.	
Чесалцій, dopъ de kanъ	249
— ла каі	253

	пагине
Чератă камфоратă	130
Чianosъ, вінегдеала т্юпвлві ла прзничі	249
Чикоаръ	161
Чистотоміъ, операціонеа вешічії զдвлві	249
Чітмъ	id.
D.	
Дapea de үіцъ	250
Дѣлакъ	id.
Деңеръѣтръ	id.
Декокцижне	159
Делірізм tremens , зъпъчіреа mingij din deosebite імпреціврърі	251
Девіаціоне, кокошаре, гірбовіре	id.
Диабетъ, զrdinare тъкоасъ а զдвлві	id.
Diakilon, таліон, етпластръ	171
Diареъ, զrdinare	251
— а вітелор	id.
Dietъ, паза червътъ ла боале	184, 7 ⁰
Diqestіоне, mistriре (teoria ei)	31
— аневоіе ші оstenitoape	251
Dinteiціоне, ешілъ dingilor ла комій	252
Dingі, тъселе (dэрере de)	id.
Disenterіъ, զrdinare kъ sіnue	253
Dispensiъ, mistriре аневоіе	251
Дорвл de ҹеара sa	253
Дэрері ръматізмале	id.
Дэрере de канъ, микранъ	id.
E.	
Евзлідіжне, арпіндеира sіnцелві, спззеаль пе т্юпл	256
Ekimosъ, шдреліре, стрівеалъ	id.
Екламнісъ, епіленисъ momentalъ ла окі	id.
Emetikъ, medikamentъ de a върса	184
Efisемъ, вешікъ къшкнатъ din іntрэдъчереа аервлві	256
Емораціъ, кърцере de sіnue	id.
— zterinъ	258
Ematemезъ, върсаре de sіnue	259
Етіллециъ, паралісія ҹпкі sinгіръ medвларъ	259
Емороизі, трінці	258
Emontesіъ, скънтаре de sіnue	261
Емнатементъ, չմѓլтѣръ каре пъстреазъ զրмелे де- циелор че ай апъсал'о	261

	параде
Емпієтъ, пвроятвл ін пептѣ	258
Енатитъ, гълвінаре, inflamaціоне а fікатвлї	261
Епідемій	id.
Епіленсій, воала-реа, воала копілор	id.
Епістасе, ксрцерea sіnцелвл din nasѣ	id.
Епізоотій, болъшпіде ін віте	id.
Ерізіпель, брінкъ	id.
Ерній, вошороціре	id.
Ескопіаціонї, сгайе, жспвітре	id.
Ессостозе, змілареа орі інъектрэ орі п'афаръ а оа- селор	id.
Еширеа досклї	id.
F.	
Фармачій портатівъ	86
Фарчіміній, скрофулеле кайлор ші катірілор	262
Фълкаріцъ	id.
Фемеі інсърчинате ші лъвзе	263
Фікатѣ (боалеле лжі)	265
Фіпе, ацъ червітъ	173
Фістюле лакрітале	267
Фісбръ, кръптьоръ ла шезктѣ	id.
Фрекатъл камерелер	67
Фірѣ, церѣ (ефектеле лжі)	63
Фоаме фъръ сайџъ	267
Фрігірі din венінѣ, 214; — череврале, 269; — інтерпрітенте (каре інчетеазъ ші апоі інчепѣ іаръ), 269; — галъене, 306; — аскунсе, 214; — de спітале ші прінсопі, 214; — (теорія ші медика- ціонеа фрігірілор), 139; — трахматіче (din дхре- реа рапелор), 276; — тіфоиде (лъпгоаре)	214
Фрікционї, фрекърі пе трвпѣ	128
Фрінцерea сімплъ а тъдвлърілор	272
Фтісій, охтикъ	272, 222
Фрірѣ	272
— стерінъ	id.
Фронклъ, авбѣ, вхеъ-реа, злчерь, ране	247
G.	
Галваніче (апарате)	186
Гастрапітъ, воаль saѣ дхрепі de stomakѣ	272
Гаргарізмі	152
Гълвінаре, іктеръ	273

	нашине
Гельеазъ	273
Гесні (тышкатыл de)	318
Гиацъ, (опріреа алікаудізпій еї)	185
Гілче, посоморітъл тэрелор гіллі	273
Гіндэр (astхатыл лор)	274
Гонореъ	276
Греадъ	id.
Греатстәе ла ресхларе	id.
Гріпъ	299
Гөшъ	276
Гөтъ, артире, подаргъ, дәрері ла інкеистре	276
Гөтэрраіш, рымъ	278
— nekътатъ	222
— ін пептъ (tse)	278
Шиншіл пәроioase	278
X.	
Хапкі de індpentapea ресхлърій пәтэрроase	174
— ін кape intръ алоід	88
Хоръ, трембровая	279
Храпъ, пәтриментъ (ліпса, присоъл ші үрічіоаса еї калитате)	30
I.	
Idартрозъ, idронісъ ла інкеистре	279
Idроочель	id.
Idрововіл, тэрваре	id.
Idронісъ, idропікъ, боала алеі	id.
— ла медхва осълві спіштірій	280
— ла пептъ	281
Iktiosъ, печінгіне solzoasъ	id.
Iлеръ, пожаръ	id.
Інчетареа інтревіндърій үзор леакврі ін терапестікъ	181
Інекауд (ажаторыл тревбінчіосъ ачестора)	283
Інекъчізне ін пептъ, astмъ	id.
Іnfondatыл наaszлай	id.
Infламадізне, арпінде, інтрітare, орпintipe	id.
Іnfльтръ, oedемъ	371
Infissiune, опърітре	159
Inimъ, (боалеле еї)	283
Inжекциіні	163
Іnnіslіреа първлай, плікъ полонъ	285
Inкзеб, kinxialъ ін somnъ de віскрі спытінітъоаре	id.

	параде
Іnsekte, гоанце, жівіні (parasitismъл лор)	73
Іnsърчіparea, гравітата, slapea впей семей бордоасе	285
Іntreбkate ші ордевре	37
Іnvълъелі; іnvълтъшелі гастріче (stomakale)	285
Іциенъ	1
Іциеникъ (рефімъ)	193, 194
Iodбръ de notasiю	163
Інертофіъ, крещереа песте тъсбръ а цесълрелор органлві інімей	285
Інокондріъ, сплеенъ	id.
Ірітаціоне, іntъріtarea органелор, певрелор	id.
Іскріъ, опріреа ыдвлві	286
Ж.	
Жъргайш пе пентъ, піросіъ	286
Жънгіш	id.
Жъпітіре, ескораціоні	id.
К.	
Къдеpea първлві, алопечіъ	286
Къзтъл, къдере	id.
Калкъл (piatrъ), таі къ seamъ іn вешіка ыдвлві	id.
Калотелъ, leakъ лъкрапъ кітічеше къ арцінтъ вів	93
Кълцумінте de ieарпъ	65
Kamfopъ (карактерій ші спеціїле de)	97
— de лят, іnгідітъ	103
— de tpasъ (пвлвере)	104
Капчеръ, ракъ, ввѣ вепіноаъ	289
Kankръ саѣ шанкъръ, ввѣ sifilitikъ	296
Кангренъ	id.
— кошкнатъ іn smіale ла ръні ші ввѣ din прічіна stpіkъчіюній аервлві	id.
Капъ плешквѣ	id.
Къпіалъ, pesfолъ, віртежеала вітелор	id.
Кърввне пе літва вітелор	297
Каріъ, тъчіparea саѣ тіnkъттра оаселор	id.
Kapo. іnглъттра ші іntърітл пінтечелор ла копій	298
Кърнорі stpіvіte, sfіniate	id.
Katalенсіъ, лешинъ терівілъ іn каре пътімашвл ціне okій deskiші fъръ съ вазъ	id.
Кашъ ввкалъ ла копій	id.
Katapoіш ла пльтъні, tsse	299
Кастеріъ, medikamentъ къ каре se apde о ранъ	182

	пәріне
Каssеле воалелор noastre	16
Катаплазме	131
Кастчікъ, гәмә-еластикъ (бешіче de)	173
Келіп	303
Кірпите саň скыпърътөрі кіміче	52
Kistъ, бешікъ ресектатъ din вер о іптағиіне	303
Кірпее ла meddлърі	id.
— ла stomakъ	id.
Клавѣ, върсатъ, въватъ оілор	id.
Klistiре	165
— галваніче de femei	189
Клороzъ, вердеаль, воаль верде	303
Колікъ	304
Кожі пе овразъ, aknea	306
Колера-морбъз	id.
Kondimенгі, mapinade, konсерве	40
Концептікъ черевзрале, ĩnkierapea үтегелілор din креері	308
Konkредізне, лъкрапе d'a se ĩnvіртоша о sъстанցъ	id.
Konstїнацізне, ĩnkietstra пінтечелі	id.
Kontззізне, вінеделе din stрівіре	310
Kопвзлізпі, фбрі, пъвъдъ	311
Kонї кape se пишъ ĩn патъ	id.
Корпзрі (тропзрі) stръиме віріте ĩn талла пічюрзлі	
вітелор	id.
Корпацій, рессбларе rіffitoape а зпор каї	312
Kориза, гәттераій, іnflамацізне din ръчеала капзлі	id.
Kосалпій, дәрері рзматіче ла ĩnkeietzre	id.
Кръпътъре ла лавеле кіпілор	id.
Кръпатъ пелі	id.
— ла възе ші mіni	id.
Крэпъ, astзparеа рессблърі ла конї	id.
Кзбреала вітелор	313
Кзперозъ, печінцине пе овразъ	id.
Кзребатъръ, гіровіре, дешеларе	id.
Kзiniй іциенікъ	36
Кзрадізне (pansement), модзл легърі знеі ране,	
пріminіреа еї	129
Kзрцева sіnцелі din наш	313
— semingеі отвзлі fъръ воіе	id.
L.	
Лантагиізне, dape de үіцъ	313

	научне
Лъптарі	49
Ларінгітъ inflamaціоне а гіллежвлі	314
Лъсатвл mitrei	id.
Лъмбрічі	id.
Лепръ	id.
— ла порчі	id.
Лешінѣ, sfîrшіалъ, sinkonѣ	id.
Летаргітъ, ыр fel de somnѣ fъръ simuipe	id.
Лікенѣ de Islandia	161
Лікорврі ішіеніче	45
Лімбарицъ, броaskъ съв лімбъ	245
Ліпіторі (опріреа лор)	181
Літомотій, skoaterea metrei	314
Локзінде	25
Лъмбагъ, inflamaціонеа рънкілор	314
Лъмпінтьрі kamfopate	125
Лъссадіоне, skrintitѣръ	314
M.	
Мачерадіоне, апа īn kape a stat o sъestanцъ, атоід	160
Маніъ, певспніг	314
Mapasmѣ, tonirea отвлі din zi īn zi	id.
Mapinade, kondimenці, konsepve	40
Mastхрацаціоне, талакій	315
Маце (dэрері ла)	315
Medikѣ, doktopѣ (алеџереа ыпнї)	13
Medічінъ (definiціонеа еї), 1; — поъ, 11; — превентівъ	193
Medikamente, леакхрі, doktopiї (плътъдіреа лор къ īnlesnipe)	84
Medъва шірзлі spіnърї	315
Medikamente beninoase, отръвітоаре	59
Меішорѣ, бровопеле īn гъръ	315
Меланколій	id.
Menstrъвъ, florile de жнъ але femeiї	id.
Меркхриале (tpiste резултате але īntreъкінцърї тедикаментелор)	37
Меркхриале (listъ de medikamentele)	44
Meteopisaціоне, inflarea бъртеї	315
Miasme, дххорї stpikate, ахрі пътюроши	id.
Mикранъ, дэререа а ынї пърдї а капзлі	id.
Міліартъ, спззеалъ пе траплѣ къ твлѣ assdape	id.

	нарие
Miserere, колікъ	316
Modъ (апелъ ла)	64
Моралъ (kəpsъ de мораль)	76
Мечій кайлор (боала)	316
Мъзеліпъ скровітъ	176
Мъскътре	318
Мъскиш de Kopsika	161
Mъстаръ	167
N.	
Нащере, тошіре, лъвзій	318
Нъвніре, інекаре	id.
Нъдфыл кайлор	id.
Невній	id.
Неңі ла пічіоаре, вътътре, оқі	320
— сісілітічі, үшіні	id.
Nefpetikъ (колікъ), колікъ ін рънікі	321
Nekrosъ	id.
Nemistripe	251, 322
Nesomnій	324
Невралгій, боала певрелор	id.
Nimfomanій, desfrinatъ neastімпъръ ал mitri	id.
O.	
Oала къ septэръ	36
Obesitate, інгръшареа преа тұлтъ а тұпблай	325
Обложеаль, въкатъ de пінзъ фърь рефекъ кам ве- кій, іndoитъ іn доъ, треі, патръ, шчл.	168
Обстркціоне, немішкареа үтезелелор іn тұпнъ	325
Oedемъ, іnfльтэръ, anasarкъ	id.
Oftalmій, дәрепе de оқі, inflамаціоне лор. Bez. (353)	326
Окі (боалеле лор)	id.
Олій камфопатъ	124
— de sъпътоаре	125
— de річинъ	159
— терезентинатъ	id.
Олоцітъ вітелор	329
Onanismъ, малакій	id.
Операдіоні кіркірікале	id.
Опъч.реа, smintipea миндій	id.
Опресіоне, греtate дәрепоасъ іn шептъ	id.
Орфій	34
Osteasаркомъ, esostosъ, іnfльтэръ osoасъ	329

	нарине
Осă (mъчинареа de sine a оазелор)	329
— (боалеле оазелор)	id.
— (mziatъл лор)	id.
— (тортъ)	id.
Ощетă kamfopatъ	179
Оварий (боалеле лор)	329
II.	
Пине	36
— (falsifikasiжnea ei)	46
— de съпъ	37
Палпитаціоне, вътаие de initъ	330
Паралізъ	id.
Параплециъ, паралізъ, а medзларелор de жосъ	331
Парасіцъ, казсе de боале	92
Паротиде, инфлатъл гиндбрелор дъпъ үрекъ	332
Пастиле пентръ леквіреа ресѣгълърій mіpositoape	174
Патъ неагръ in okiъ	332
Пекбръ	153
Пеле (боалеле ei)	332
Печініоне пе овразъ	id.
— търідоаasz	id.
Перитонеомопъ	333
Перитонітъ, inflамаціоне а тембрaneи че инвълзіе тацеле	id.
Пертъзе, тъсе тъгъреaskъ	id.
Пете потънде рошъл pesnindite пе трапъл	id.
Пете скопните din дъререа fikatълъ	id.
— рошъл депре овразъ ши тийн	id.
Пічиоаре (dэрері de пічиоаре)	334
Піетрішъ in ыдъ	id.
Піле (плъч) галваніче	186
Пілоръ (skipъ ла), адекъ ла гъра de жос a stomakълъ	id.
Пінзе лімітоаре, емпластре	171
Пінзъ fenestратъ	169
Піросітъ, жъргайш пе пентъ	334
Пітвітъ, флегмъ	74
Пішареа sинце	334
Пішкатъл de insekte	id.
Плаце, ръпі	id.
Плъч галваніче	186
Плътъні (dэрері ла)	334

	нагіне
Плешквіť	334
Плеѣрепіť	335
Плеѣтоніť	id.
Поалъ албъ	id.
Поліпъ ла nasă	336
Полгдієнії поптэрне, ефектъл імпрезиірій ін вісă	id.
Помадъ камфоратъ	127
Пріанізмъ	336
Пролапсъ, ръстэрпарате mitrei	338
Пряріго, спззеаль пе трапъ, вліндъ	id.
Пречі (боалеле лор)	id.
— пъравхрі timpărій але ачестора	340
— natxralі	79
Пвлвері int'ріltътоape	69
— вертъпоаše din kіmpă	71
Пэндері saă тъssрі de грэхъді ін фармаціѣ	87
Плдітъл пасвлві	340
Птреzeала fikatълві ла vite	id.
P.	
Ръдъчіпъ de podiă	154
Ръgrade, кръпътърі інгъсте ла ввзе ші шеzатъ къшнate dintp'ын benină sifilitikă	350
Pakitismъ, іmm'iatъл oaselор ші kіpmiitъл лор	340
Pakiš kamforatъ	114
Pane, плаце	344
Рапортъріle іntre болтавъ ші medikă	5
Рецимъ ішienikă	193
Ръникъ (боалеле лор)	347
Рій	id.
Pesimnaçkne, szfepipe kă твлцъміре	78
Pess'flare зrіcioasъ, пtетроasъ	347
Rіch (оліш de)	159
Podiă	154
Роівъ saă ровівъ, 148: — iodратъ	164
Рxматismъ	349
S.	
Salsaparila	164
Santele ші mindipe	26
Sин'гератъ (лжатъл de син'че, опріpea ei)	181
Sърпъ beninoase іn medikamente, 184, — de кsіmъ	146
Satiapiase, noftъ deasъ de іmпрезнape	350

	наука
Сдреліре	350
Сдровітъл кърпірілор	id.
Semen-kontra (dekokciéne de)	160
Сербезеала fetelor	350
Сервіде, уп пътърѣ de felѣ de вѣкate	38
Sete fъръ sagiš. Bez. Foame kaninъ	267
Шезетъ (кръпътъре ши fistъле ла)	350
Sфорыалъ deasъ а кайлор kind алеаргъ	351
Sfіршеалъ, sinkonъ	id.
Sгаїве, eskorpiadzинъ	id.
Шіезъл пироівлъл, къїзъл ляї	352
Sинъ (глъчъ ла)	id.
Sinanisme (опріреа лор)	183
Siponъ antiskorvѣtikъ	175
— de чикоаръ	176
— de гюмитъ kamfopatъ	177
— de инекакхана	178
Sitївіре	352
Skамъ саѣ stramъ	169
Skinanциъ, апцинъ	352
Skipъ, іnflъtъръ віртоасъ ши fъръ дѣрері	id.
Skорбѣтъ	id.
Skорпіъ (mѣskътъръ de)	318
Skpintitъръ	356
Skрофъле	354
Skъламентъ, skрpsoape sifilitikъ	id.
Skълпаре sinце	id.
Skътечеле, фашеле копійор	30
Slъбічігnea stomakълъ	355
Smintipea кълпитеi калълъ	id.
Smintipea mingд	id.
Sonde галваніче	188
Шорічіоаікъ (sърічікъ, apsenikъ)	61
Sопокъл саѣ florile femeei (опріреа, tipziepea, прі- sosъл ши перегъларітата ляї)	355
Snapadrapъ, емпластръ	171
Snasme	355
Spetitъл калълъ	id.
Spіnzбраці (ажъторъл къвенітъ ла)	356
Сплеенъ, пемблցміреа de a ѣръ	285
Spнiнъ	356

	нацине
Спъркъчівне пе пелеа прънчилор	356
Страбизмъ, вітътвъ кръчишъ	id.
Странгіонъ, астматъл <i>in гілъ</i>	203
Stomakъ (боалеле лвъ)	214
Стрівітвъ	356
Стропшеалъ, епіленсіъ	id.
Съчітвъ а үнді медвларъ, скрінтичъ	id.
Съдоаре англікъ, боаль карактерісатъ прін твлъ асадаре <i>in форма меілъ</i>	357
Същи	id.
— інтре фіркбліца саѣ ла үнгія вітелор	358
Съгідл	id.
Sърдитате	359
T.	
Табакъ, тетакъ	113
Tafetas, тарделінъ гъматъ	173
Тъиатбл пентръ скоатерепа піетреі	359
Тъиетвре <i>in пінтече</i>	id.
Температвръ	63
Цене, гимпі інтраці <i>in кърнврі</i>	69
Tetanъ, snasmъ, кірчей, 359; — ла фау	359
Tіss, лінгоаре пеагръ	id.
Tikъ, miskape snasmodikъ а үпор din төскій fъдеі 322, 359	
Цігарете de арсенікъ	59
— de камфоръ	107
— паркотиче	113
Timpanітъ, інфлътвра пінтечелві	359
Tisanъ, серветъ, вер че вектвръ рекорітоаре	159
— de лавораторій	44
Ціце (боалеле лор)	359
Ціціні sіfіlitіche	id.
Тремброръ, хоръ	279
Trismъ, tetanъ парціалъ	359
Тъморі, інфлътврі гілкоаase moi, 359; — ла інкеиетвре, алве, 359; — капчераоаase ші skipoase, 360; — інчелоіде, 360; — інкістate, бретоаase, 362; — проіаase, роші, 362; — ла сінъ, 289; — стеріне,	363
Tsse	365, 299
— тъгъреaskъ	id.
Тхрваре	364

паціне

8.

Длчере, вѣве, рѣні каре se faktă de sine	365
Дмидитате (mizloache de a sepi пъреди де)	70
Дтори (тмеселе) речі, скрофзле	365
Дрдинаре, инімъ, диареъ	id.
— kă sinde, disinterів	366
Дрекі (воалеле лор)	id.
Дринаре (воалеле къилор)	368
Дринѣ, здѣ, пішатѣ (песінереа саѣ опріреа лѣї) . .	id.
Дринѣ філантѣ (каре кърце пе nesimѣite) — nisinosѣ, дрождiosѣ	id.
Дрзікарѣ, зртикаціоне, пелез гъней, въшікатъл пелі, спозеаль къшкнатъ adesea din mіnkatъл ікрелор de somnѣ ші впні fel de skoiči	369
B.	
Вацінъ, въгъвопъ каре дѣче ла mitръ	370
Вакчинъ	id.
Вапорѣ, ...	id.
Варічеъ, infiльтръ форматъ din intindepea вінелор . .	id.
Вътътъръ, лъзареа mitpei	372
Batrъ, квівлъ пвройвлѣ	id.
Вѣрсаපе	id.
— de sinde	id.
Вѣрсатѣ, вѣватѣ	id.
— mikѣ, ілерѣ	id.
Веџетаціонні sismіtіche	id.
Верделе чел поѣ спре а se іntreбvінца în локъл вер- делѣ лѣї Schèele	61
Benінрѣ, отръврѣ	372
Вертеле-пантлікъ	376
Вермі intestinalі (din маце), лътбрічѣ	id.
Вермісъпірѣ осебите	236, 237, 239
Besikatorѣ (опріреа лор)	182
Binѣ пътміteanѣ, 35; — de masѣ ші de kasѣ, 42; — podiatѣ	189
Віпере саѣ шерпї (m8skatъл de)	376
Вівропъ, бровінце пе вотъл оілор	id.
Волвѣлѣ, ілеѣ, іnfіndatъл тацелор	377
Z.	
Zinkѣ (solfatѣ de), іntreбvінцареа лѣї	397

